

YAKIN GELECEĞİN MİTOSLARI

J.G. Ballard

İngilizceden çeviren: Ümit Altuğ

AYRINTI

YAKIN GELECEĞİN MİTOSLARI • J.G. Ballard

J.G. BALLARD

1930'da Şanghay'da doğdu. Pearl Harbour baskınının hemen ardından diğer yabancılarla birlikte bir sivil tutsak kampına yerleştirildi. Savaş bitince ailesiyle birlikte İngiltere'ye döndü. İki yıl Cambridge'de tıp okuduktan sonra metin yazarı olarak çalıştı. RAF'a (Kraliyet Hava Kuvvetleri) katılarak Kanada'ya gitti.

Hemen hemen tüm bilim-kurgu yazarlarının aksine çocukluğunda hiç bilim-kurgu okumadığını söyleyen Ballard savaş, tutsaklar kampı ve atom bombası deneyimleriyle kozmik yıkım, felâket ve masumiyetin yitirilişi gibi bu türe özgü temalarla ilk elden karşılaştı. (Bu temaları daha sonra *Güneş İmparatorluğu*'nda işledi.) İlk kısa öyküsü (Prima Belladonna) 1956'da *Science Fantasy* dergisinde yayımlandı ve dikkati çekti. Kısa hikâyeleriyle adını duyurdu. 1962'de yayımlanan ilk romanı *Drowned World* ile bilim-kurgu içinde kendine özgü bir yer edindi. O dönemde gelişmeye başlayan anti-nükleer hareketle paralellik içinde toptan yıkım ve yokoluş temalarını işledi. 1964'te *New Worlds* dergisinin editörlüğüne Michael Moorcock'un gelmesiyle bu dergide öykülerini yayımlamaya başlayan Ballard, M. Moorcock ve Brian W. Aldiss ile birlikte, popüler bilim-kurgunun sıradanlığına, klişeciliğine ve teknoloji hayranlığına bir tepki olarak gelişen, zengin bir dil, yoğun edebi uslûp ve deneysel tarzlara yönelen "Yeni Dalga"nın öncülüğünü yaptı. Klasik bilim-kurgu'nun eksenini oluşturan dış uzaylara ve geleceğe yolculuk temalarının kendisini çekmediğini söyleyerek "iç uzaylardaki gezintileri" inceledi, "asıl yabancı gezegen dünyamızdır" dedi ve "geleceğin şimdide yaşandığını" vurguladı. Gerçeküstücülükten, sinemadan, psikanalizden etkilendi, bilim ve teknolojiye karşı eleştirel, hatta karşıt bir tutum sergiledi.

"Bilim-kurgu'nun bir yan dal olmaktan çok 20. yüzyılın esas edebi geleneği olduğuna inanıyorum" diyen Ballard'a göre "geleneksel roman, toplumların dinamizmini ve insanın evren içindeki yerini ihmal etmektedir. Bilim-kurgu ise, kaba ya da naif bir şekilde olsa bile, hayatı ve bilinmeyenleri felsefi ve metafizik bir çerçeve içine yerleştirmeye çalışır. Günümüzün en önemli özelliği olan 'sınırsız olabilirlik' ve 'şimdideki gelecek' ile en iyi başedebilen edebiyattır." Çağımızda "kitle iletişimi, imajlar, reklamlar ve reklamcılığın bir dalı olan politika gibi sayısız kurgular arasında yaşadığımızı" söyleyen Ballard'a göre bilim -kurgu'nun görevi bu kurgular arasında gerçekliği yakalamaktır ve "gelecek bugünü anlamak için geçmişten daha iyi bir anahtardır." "Bütün bu konularda yazarın görevi nedir?" diye sorar Ballard. "Yazar kişisel ilişkiler ve toplumsal davranışlardaki nüansları incelemekle yetinebilir mi? Kendine yeterli ve içine kapalı, kendi egemenliğinde bir dünya yaratabilir mi? Bu ahlâki yetkiye sahip mi? Günümüzde yazarın herhangi bir ahlâki konumda olduğuna inanmıyorum. Sadece okura zihninin içeriklerini sergiler, bir dizi hayali alternatif sunar. Bilinmeyen bir bölgede safariye çıkmış ya da laboratuarda bilinmeyen bir konuyla karşı karşıya gibidir. Tüm yapabileceği hipotezler geliştirip olgular karşısında sınamaktır."

BAŞLICA YAPITLARI: Romanlar: *The Crystal World* (Billur Dünya), *Crash* (Çarpışma), *Concrete Island* (Beton Ada), *The Unlimited Dream Company* (Sınırsız Rüya Şirketi), *Hello America* (Merhaba Amerika), *Empire of the Sun* (Güneş İmparatorluğu, Çev: Emine Güreli, Ekim 1990, Ayrıntı Yayınları)

HİKAYELER: *Four-Dimensional Nightmare* (Dört Boyutlu Kabus), *The Venus Hunters* (Venüs Avcıları), *The Atrocity Exhibition* (Vahşet Sergisi), *The Day of Forever* (Sonsuzluk Günü).

Ayrıntı 78
Edebiyat dizisi: 25

Yakın Geleceğin Mitosları
J.G. Ballard

İngilizceden çeviren
Ümit Altuğ

Yayına hazırlayan
Işın Eliçin

Kitabın özgün adı
Myths of the Near Future

Triad - Panther Books / 1982
basımından çevrilmiştir.

Kapak illüstrasyonu
Jean-Francois Podevin

Kapak düzeni
Arslan Kahraman

Basıma hazırlık
Renk Yapımevi 516 94 15

Baskı
Renk Basımevi 518 54 36

Birinci basım
Eylül 1993

ISBN 975-539-043-X

AYRINTI YAYINLARI
Piyer Loti Cad. 17/2 34400 Çemberlitaş - İstanbul Tel: 518 76 19 Fax: 516 45 77

J.G. Ballard

YAKIN GELECEĞİN MİTOSLARI

İçindekiler

Yakın geleceğin mitosları **7**
Harika vakit geçiriyoruz **41**
Öfkeyle dolu bir sürü düş **47**
2000'in burçları **61**
Güneşten haberler **70**
Savaş tiyatrosu **109**
Ölü zaman **132**
Tebessüm **153**
Motel mimarisi **166**
Yoğun bakım birimi **181**

Yakın geleceğin mitosları

Karanlık bastırdığında Sheppard sahilden kendisine doğru yaklaşan dalgalara aldırmadan hâlâ yere çakılmış uçağın pilot kabininde oturuyordu. İlk dalgalar, uçağın gövdesine köpükler fışkırtarak Cessna'nın tekerleklerine ulaşmıştı bile. Durmak bilmeyen karanlık gece-suyu, terk edilmiş barların ve motellerin hayalet sakinlerini uyandırmak istercesine ışıltılı köpüğünü Florida sahiline akıtıyordu.

Ama Sheppard kımıldamadan kontrol başında oturmuş; ölen karısını, *Cocoa* kumsalının suyu çekilmiş tüm yüzme havuzlarını ve o akşamüstü eski Uzay Merkezi'ni kaplayan ormanın arasında gözüne çarpan garip gece kulübünü düşünüyordu. Gösterişli neonlarıyla biraz Las Vegas kumarhanesini biraz da Petit Trianon'u

krom çatıyı taşıyan zarif bir klasik sütunu- hatırlatarak herhangi bir film setinden daha gerçekdışı bir görünümle palmiyeler ve tropik meşeler arasından belirivermişti. Sheppard, aynalı çatıya elli feet mesafeden uçarken neredeyse *Altın Külçe* kostümüne bürünmüş, huzursuz timsahlardan oluşan bir seyirci topluluğu karşısında sütçü kız rolüne çıkan Marie Antoinette'in ta kendisini göreceğini sanmıştı.

Boşanmalarından önce Elaine, Toronto'dan Algonquin Parkı'na düzenledikleri hafta sonu seyahatlerinden tuhaf bir haz duyar, çam kozalakları ve huş ağaçları arasında, bu ahir zaman parçası neondan bir Versailles kadar aykırı düşen Airstream karavanlarının lüksü içinde vahşi hayatla boğuşmaktan keyif alırdı. Bu yüzden Sheppard Cape Kennedy ormanlarının derinliklerinde saklı bu olağandışı gece kulübünü ve burada yaşayanların tuhaf davranışlarını gördüğünde, Elaine'in hâlâ sağ ve büyük bir ihtimalle Philip Martinsen'in elinde tutsak olduğu sonucuna vardı. Tahminen otuz yıl önce, klasik zihniyetli bir Disneyland yöneticisi tarafından inşa ettirilmiş bu kromdan gece kulübü, onları Florida yarımadasının karanlık ormanlarında bir araya getiren üzücü olaylara yakışır gösterişli bir doruk oluşturarak, muhtemelen genç beyin cerrahının saçmaya olan tutkusuna hitap ediyordu.

Ne var ki Martinsen, Sheppard'ı açık havaya çekebilmek için yürüttüğü titiz çabaların bir parçası olarak bu gece kulübünü bile bile seçecek kadar kurnazdı. Haftalardan beri Cocoa kumsalının terk edilmiş motellerinde Sheppard'la konuşma arzusuyla uçurtmalarını ve planörlerini uçurarak dolanıyor, ama kendisinden daha yaşlı olan bu adama yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Sheppard, sahil yolundaki tozlu kulübelerden kurulu Starlight Motel'deki loş odasının güvenliği içinde, panjurlardaki bir yarıktan onu seyretmişti. Martinsen, her gün Sheppard'ın ortaya çıkmasını bekliyor, ama her zaman aralarında en azından boş bir yüzme havuzu olmasına dikkat ediyordu.

Başlarda, genç doktorun kuşlara tutkusu Sheppard'ı rahatsız etmişti; motelin tepesinde cesetler gibi sarkan karton akbaba uçurtmalardan tutun Sheppard uyurken kulübelerin kapılarına çizilen Picasso güvercinlerine kadar her şey. Şu anda bile, kumsalda dal-

gaların ıslattığı Cessna'da otururken bir saat önce yanına iniş yaptığı kocaman bir Aztek kuşunun parçası olarak ıslak kumdan yapılma yılan başlı profili görebiliyordu.

Kuşlar... Elaine Florida'dan yazdığı mektupların sonuncusunda onlardan söz etmişti, fakat bunlar kendi kafasının içinde uçuşan yaratıklardı, bir beyin cerrahının tasarlayabileceğinden çok daha egzotik, Gustave Moreau'nun cennetlerinden çıkıp gelmiş tüylü ve elmassı hayal yaratıkları. Ne olursa olsun, Sheppard sonunda Martinsen'le, onun şartlarında konuşmayı kabul ederek ağa düşmüştü. Yüzme havuzunun dibinde yığılı yüzlerce güneş gözlüğünden en büyüğünün arkasına gizlenerek kendini motelden çıkmaya zorladı ve arabasını Titusville'deki küçük havaalanına sürdü. Bir saatten beri bütün Cape Kennedy'de kiraladığı Cessna ile ormanın üzerinde uçarak Martinsen ve uçurtmalarından bir iz bulmaya çalışıyordu.

Geri dönme arzusuna karşı koyamayıp terk edilmiş uzay üslerinin tepesinde dolandı, görünür bir gökyüzüne bağlanmayan muazzam pistleri ve parçalanmış tabutlarının içinde doğrulmuş bir sürü ölüye benzeyen paslı rampaları ile huzursuz ediciydiler oysa. Burada, Cape Kennedy'de, uzayın küçük bir parçası ölmüştü. Uzay Merkezi'nin yüreğinde devasa bir fener yakılmışçasına parlak zümrütten bir ışık ormanda ışıldadı. Belki de yaprakları ve dalları kaplayan tuhaf bir mantar tabakasının neden olduğu titreşen bir hale etrafa yayılıyordu ve çoktan Cocoa kumsalının kuzey mahallelerine ulaşarak Indian Irmağı'ndan Titusville'e geçmişti. Külüstür dükkânlar ve evler bile aynı parıltıyla ışıldıyordu.

Çevresindeki parlak esintiler, dişlerinin arasından ışık parıldayan billur bir kuşun açık ağzı gibiydi. Sheppard cangılın güvenli örtüsüne sığınarak Cessna'yı önünde kaçışan kalabalık flamingo ve sarıcık sürülerinin arasında bıraktı. Titusville'de resmi bir devriye arabası açık yolun dar şeritlerinden birinde yoluna devam ediyordu; ama dışarı çıkabilen başka kimse yoktu, geride kalan birkaç kişi, orman, Florida yarımadasını tırmanarak ve onları çevrelerken yatak odalarına kapanmışlardı.

O sırada, Sheppard Apollo 12 rampasının gölgesinde kalan o gece kulübünü görmüştü. Işıltılı görüntüsünden şaşkına dönüp

hız kesti. Valfı kısıp yavaşlayarak ikinci bir tur attığında tekerlekler palmiye yapraklarına süründü. Gece kulübü Banana Irmağı'nın sığ bir girintisinin kenarındaki düzlükte, beton pistin sonundaki küçük harap kulübenin yakınında duruyordu. Cangıl, gece kulübünü, şölensi bir papağanlar parkı, çoktan göçüp gitmiş bir parababasının hafta sonu cenneti haline sokmak üzere üç yandan sarıyordu.

Kuşlar, uçağın çevresinde uçuşurken Sheppard ormana doğru koşan iki kişi gördü. Hastane önlüğünün gri giysisi içinde dazlak bir kadın ile özel bir hapishanenin gardiyanı gibi kendinden emin adımlarla onu izleyen karanlık yüzlü, aşina görünen bir adam. Kadın, yaşına rağmen toprak zeminde büyük bir hafiflikle ilerliyor, sanki uçmaya çalışıyordu. Cessna'nın gürültüsüyle şaşırıp ürkmüş papağanlara, dazlak başına örtmek için parlak tüylerini ödünç istermişçesine huzursuz bir el işareti yaptı.

Bu çılgına dönmüş kişiyi karısına benzeten Sheppard ikinci bir tur atmak için döndü ve aşağıdaki orman boyunca uzanıp giden beton pistler ve düzlükler labirentinde inişe geçti. Gece kulübünü yeniden görüp yavaşladı, ağaçların üzerinde gezinmeye başladı, ancak uçuş yolunun orman düzlüğünden yükselen bir planör tarafından kesildiğini gördü.

Cessna'nın iki katı büyüklüğündeki, plastik film ve piyano telinden yapılma bu gıcırtılı oyuncak, Sheppard'ı şaşırtmak için elinden geleni yaparak sağa sola yalpalayıp durdu. Kendi pervanesinden başı dönen Sheppard yana yatıp planörün üzerinden uçtu ve o saydam kutuda, gökyüzüne asılı umutsuz balığın içinde durmaksızın pedal çeviren, yüzünü sakal bürümüş Martinsen'le son kez göz göze geldi. O sırada yoluna çıkan bir meşe, dallarına çarpan Cessna'yı sarstı. Sert uzantılar kanadın kumaşlarını yırttı ve kapıyı kopardı. Havanın kükreyişi ile şaşkına dönen Sheppard uçağı Cocoa kumsalına geri çevirdi ve ıslak kum üzerine, Martinsen'in o sabah onun için kazıdığı kanatlı dev yırtıcı kuş çiziminin içine zor bir iniş yaptı.

Dalgalar, Sheppard'ın bileklerine soğuk köpük fışkırtarak Cessna'nın açık pilot kabinine doluyordu. Kumsalda farlar belirdi ve resmi bir cip yüz yarda ilerde, suyun kıyısına kadar geldi. Genç sürücüsü ön cama yaslanarak farların üzerinden Sheppard'a seslendi.

Sheppard, Cessna'yı terk etmeye istekli, kemerlerini çözdü. Gece, denizden çıkagelmiş ve şimdi de harap kıyı kasabasını kaplamıştı. Ama her şey hâlâ, uçarken gördüğü o ışıltıyla, ormanda, karısının tutsak olduğu kulübeden çıkan foton akımıyla aydınlanıyordu. Cessna'nın pervanesine çarpan dalgalar, kıyı boyunca uzanan boş barlar ve moteller ve Uzay Merkezi'nin sessiz rampaları, hepsi de milyonlarca minyatür ışıkla, Shephard'ın etrafında yeniden oluşmak için bekleyen yepyeni bir âlemin profilini belirleyen noktalarla süslenmişti. Sheppard, gece kulübünü düşünerek Cape Kennedy'yi saran ateşböceğimsi karanlığa baktı. Burasının, manyetik kentin küçük bir köşesinin, çevresinde ve içinde yatan zaman ötesi dünyanın bir banliyösünün ilk işareti olduğundan kuşkulanmaya başlamıştı.

Bu imgeyi zihninde tutarak kapıyı akıntıya karşı zorladı ve gecenin son karanlıkları dalgaların sırtında ilerlerken bel hizasına gelen suya atladı. Cipin farlarının huzmesinde Anne Godwin'in öfkeli ellerini omuzlarında hissetti ve kafaüstü suya düştü. Kadın, etekleri suda şişerek havalanmış halde, onu boğulmuş bir pilot gibi kıyıya sürükledi ve deniz, kanatlarıyla onları saran büyük kuşun gümüş pençelerine saldırırken ılık kumlara yatırdı.

Yine de uçuştaki tüm karışıklığa rağmen, dışarı çıkabilmişti. Üç ay önce, Sheppard Cocoa kumsalına ilk geldiğinde bulduğu ilk motele dalmış ve kendini karartılmış yatak odasının güvenliğine kapatmıştı. Toronto'dan buraya gelişi kâbus gibi benzin istasyonları, yarı terk edilmiş otobüs terminalleri ve kiralık araba bürolarında uzun molalarla, kendi merceğinden ürken bir Viktorya devri fotoğrafçısı gibi paltosunun yakaları içine gömülerek ve üst üste takılmış iki koyu renkli güneş gözlüğü ardına saklanarak arka koltukta iki büklüm oturarak yapılan huzursuz taksi yolculukları

ile doluydu. Güneye, gittikçe keskinleşen güneş ışığına yaklaştıkça New Jersey, Virginia ve Carolina manzaraları yarı boşalmış kasabalar ve yolcusuz otoyollar LSD'den iltihaplanıp acıyan bir çift retina ile algılanırcasına hem ışıklı hem de mat görünüyordu. Kimi zaman, sanki güneşin tam merkezine sallandırılmış bir gondolun içinden, taksinin tozlu camlarını eritebilecek kadar yakıcı, sıcak bir havada güneşin içine bakıyor gibiydi.

Toronto ve karısından ayrıldıktan sonra yaşadığı ani çöküş bile kendi sinir uçlarının ardına çekilişinin gerçek boyutları hakkında uyarmamıştı onu. Terk edilmiş bir şehirle kuşatılmış olmaktan en son etkilenenin, gerçekte başkalarının psikolojik hastalıklarına karşı güçlü bir yakınlık duyduğu halde bunu gizleyen, bu görünüşte soğukkanlı mimar, yani kendisi Sheppard'ı şaşırttı. Bir sekreterin başağrısı bile onu tasarım bürolarında koşuşturmaya yeterdi. Sık sık çevresindeki ölmekte olan dünyayı kendisinin icat ettiğini düşünürdü.

"Uzay hastalığı" denilen bu garip salgının ilk belirtilerinin görülmesinden bu yana yirmi yıl geçmişti. Başlangıçta nüfusun küçük bir bölümünü etkileyerek kurbanların yaşamlarındaki ufak aralıklarda, belli belirsiz alışkanlık ve davranış değişiklikleriyle ağır ağır ilerleyen bir hastalık gibi kök salmıştı. Dışarı çıkmaya isteksizlik, işlerin, ailelerin ve arkadaşların terk edilmesi, günışığına duyulan nefret, sürekli kilo kaybı ve kış uykusuna yatmış olma hali gibi belirtiler herkeste aynıydı. Hastalık daha da yayılıp nüfusun yüzde birini etkisi altına aldığında, buna 1980'li ve 1990'lı yıllar boyunca ozon tabakasının delinmesinin yol açtığı söylendi. Belki de dünyanın çekingenlik ve içe kapanma belirtileri, morötesi ışımanın zararlarına karşı bir korunma tepkisi, körlerin taktığı güneş gözlüklerinin psikolojik açıdan eşdeğeriydi yalnızca.

Ama hastalığın sinirsel kökenli olabileceğini düşündüren güneş ışığına karşı abartılı tepkiler, düzensiz başağrıları ve göz yanmaları vardı. Bir romanda belli kelimeleri takıntıyla işaretlemek, portatif hesap makinelerinde anlamsız aritmetik bulmacalar kurmak, TV programlarından bölümleri videoya kaydedip saklamak ve saatler boyunca merdivenlerin veya belli yüz mimiklerinin

film çekimlerini seyretmek gibi saçma sapan ve tutkulu hobilere karşı bir merak da yaygındı.

"Uzay hastalığının" son aşamalarında ortaya çıkan bir başka belirti, hastalığın hem ismini hem de gerçek ipuçlarını verdi. Hemen hemen tüm kurbanlar bir zamanlar astronot olduklarına inanıyorlardı. Binlerce hasta etraflarındaki dünyanın farkına varmaksızın, ama bir zamanlar kesinlikle Mars'a ve Venüs'e gitmiş, Armstrong'un yanında ayda yürümüş olduklarından emin olarak karanlık hastane koğuşlarında veya arka sokak otellerinin döküntü yatak odalarında yatıyorlardı. Hepsi de son bilinç anlarında sakin ve huzurlu oluyor, yeni bir seyahatin başlangıcındaki dalgın yolcular gibi Güneş'e geri dönüşlerini mırıldanıyorlardı.

Sheppard, Elaine'in son kaçışını ve kendisinin St. Lawrence Nehri'nin kıyısındaki beyaz duvarlı kliniğe yaptığı son ziyareti hatırlayabiliyordu. Boşanmalarından sonraki iki yıl içinde sadece bir kere karşılaşmışlardı ve bu çekici, kendinden emin diş hekiminin, ilk dansına hazırlanan hülyalı bir genç kıza dönüşmesini görmeye hazır değildi o sıralar. Elaine, anonim bir hastane yatağından beyaz elini Sheppard'a uzatarak neşeyle gülümsemiş ve onu yastığına doğru çekmeye çalışmıştı.

"Roger, yakında gidiyoruz. Birlikte yola çıkıyoruz..."

Birbirine karışmış mırıltılara, yüzlerce televizyon dizisinden toplanmış yarım yamalak uzay jargonundan parçalara kulak vererek loş koğuşlardan ayrılırken Sheppard tüm insan neslinin yola çıkmak üzere olduğunu, yeniden Güneş'e yerleşmeye hazırlandığını düşünmüştü.

Sheppard kliniğin genç yöneticisi ile yaptığı son konuşmayı ve bitkin doktorun, Sheppard'dan çok kendisine ve mesleğine ilişkin bir rahatsızlığı belirten sinirli davranışını hatırladı.

"Radikal bir yaklaşım mı? Sanırım diriliş gibi bir şeyden söz ediyorsunuz." Sheppard'ın yanağında beliren kuşkulu tiki fark eden Martinsen anlayışla onu kolundan tutmuştu. "Üzgünüm, olağanüstü bir kadındı o. Saatlerce konuşurduk, çoğunlukla sizin hakkınızda..." Beslenmemiş bir çocuğunki kadar gergin yüzünde soğuk bir tebessüm belirdi.

Sheppard klinikten ayrılmadan önce genç doktor ona, Elaine'in

yaz başında personele ait bahçede bir şezlongda otururken çekilmiş fotoğraflarını gösterdi. Keyifli bir alaycılığın ilk izleri canlı dudaklarında belirmişti bile, sanki bu kendini beğenmiş diş hekimi sessizce kendi gülme gazını tadıyordu. Martinsen ondan oldukça hoşlanmış olmalıydı.

Ama, o da tıp mesleğinin tümü gibi yanlış iz üzerinde miydi? ECT tedavisi ve duyusuzlaştırma, kısmi lobotomiler ve halusinojen ilaçlar asıl meseleyi gözden kaçırır gibiydi. Delileri her zaman kendi koşullarında değerlendirmek en iyisiydi. Elaine'in ve diğer kurbanların yapmaya çalıştıkları, hastalıklarını aşırı bir metafor olarak kullanarak bir uzay aracı haline getirip uzayı keşfetmekti. Astronot takıntısı her şeyin anahtarıydı. Hastalığın tümüyle, ilk astronotların Apollo programından yıllar sonra sergiledikleri içe kapanış belirtilerine, gizemcilik ve suskunluğa kapanmalarına benzemesi ilginçti. Dış uzaya yolculuk etmek, hatta bunu düşünmek ve televizyonda görmek sonuçları öngörülemeyen zorlama bir evrim adımı, çok özel türden bir yasak meyvenin yenmesi olabilir miydi? Belki de merkezi sinir sistemi için uzay hiç de çizgisel bir yapı değil, ileri bir zaman koşulu için bir model, kavramaya çalışmakla hata ettikleri sonsuzluğun bir metaforuydu...

Sheppard geriye baktığında, yıllardır hastalığın ilk belirtilerinin kendisini de etkilemesini beklediğini, Güneş'e yapılacak büyük yolculuğa katılmaya fazlasıyla istekli olduğunu fark etti. Ayrılmalarından önceki aylar boyunca karakteristik belirtileri dikkatle gözlemişti; iştah ve kilo kaybı, mimarlık işinde meslektaşlarını ve müşterilerini boş vermesi, dışarı çıkmaya git gide daha isteksiz oluşu, açık güneş ışığında birkaç saniye bile durunca beliren alerjik deri kızartıları. Elaine'in Algonquin Parkı'na yaptığı seyahetlere katılmış ve tüm hafta sonlarını tıpkı bir astronot kapsülüne benzeyen Airstream'in krom rahmi içinde geçirmişti.

Elaine onu kışkırtmaya mı çalışıyordu? Sheppard'ın zoraki dalgınlığından, tuhaf saatler ve mimari garabetlerle giriştiği bitmek bilmeyen oyunlardan ve hepsinin üstünde pornografiye olan ilgisinden nefret ederdi. Bu berbat hobi, gerçeküstücülere, tüm eğitiminin ve zihin alışkanlıklarının daha önce kendisine yasakladığı bu resim ekolüne duyduğu ilginç takıntıdan doğmuştu. Nedenini

bilmeksizin, saatlerce Chirico'nun Turin'inin röprodüksiyonlarını, boşluktaki sütunlarını ve ters perspektiflerini seyrediyordu. Sonra Magritte'in zaman ve uzay kaydırmaları, dikdörtgen bloklara dönüştürülmüş gökleri ve Dali'nin biyomorfik anatomileri de vardı.

Pornografiye olan takıntısını doğuran işte bu sonuncusuydu. Balkonlara düşen yakıcı güneş ışığına karşı panjurlar çekili halde, karartılmış yatak odasında oturup gün boyu, Elaine'in makyaj masasında ve banyodayken kaydedilmiş video filmlerine bakardı. Bidede çömelirken, küvetin kenarında kurulanırken yaptığı yakın çekimleri ve kaydırmaları art arda defalarca oynatır, sağ göğsünün geometrisini umutlu bir kaş çatışla incelerdi. Eğimleri Sheppard'ın parmakları arasında yassılaşan bu muazzam yarıkürenin büyütülmüş görüntüleri yatak odasının duvarlarına ve tavanına yansırdı.

Sonunda hoşgörülü Elaine bile isyan etti. "Roger kendini ne hale sokuyorsun? Ve beni de. Bu yatak odasını, başrolde beni oynattığın bir porno sinemasına çevirdin." Onun yüzünü avuçları içine alır, yirmi yıllık sevgisini umutsuz ellerinde toplardı. "Tanrı aşkına, git bir doktora görün."

Oysa Sheppard bunu çoktan yapmıştı. Sonuçta, üç ay sonra giden Elaine oldu. Sheppard ofisini kapatıp bitkin düşmüş personeli savarken o da bavullarını topladı ve parlak güneş ışığının kuşkulu güvenliğine ilerledi.

Kısa süre sonra uzay travması bir yolcu daha almıştı.

Sheppard onu en son Martinsen'in kliniğinde görmüştü, ama altı ay geçmeden göze çarpar bir ilerleme kaydettiği haberi geldi, bazı umutsuz vakaları hastane yataklarından kurtaran o geçici iyileşmelerden biri. Martinsen, meslektaşlarının açık eleştirileri ve ihmal söylentileri karşısında klinikteki görevinden ayrılmıştı. O ve Elaine Kanada'yı terk edip güneye, ılık Florida kışına gitmişler ve şu sırada Cape Kennedy'deki eski Uzay Merkezi'nin yakınlarında yaşıyorlardı. Elaine derin fügünden mucizevi bir şekilde uyanarak kalkmış, dolaşıyordu.

Başlarda, Sheppard kuşkuluydu. Genç beyin cerrahının Elaine'e kafasını takarak onu kurtarmak için yanlış yollara saparak tehlikeli ve radikal bir tedavi deniyor olabileceğini düşündü. Mar-

tinsen'in Elaine'i kaçırmasını, bu dalgın ama hâlâ güzel kadını hastane yatağından kaldırıp arabasına taşımasını, Florida'nın keskin ışığına doğru yola koyulmasını gözünün önüne getirdi.

Oysa Elaine yeterince iyi görünüyordu. Bu belirgin iyileşme döneminde Sheppard'a, Banana Irmağı'na ve terk edilmiş Uzay Merkezi'nin paslanan rampalarına bakan oteli ve onu sarıp her yeri kaplayan ormanın karanlık, elmassı güzelliğini tasvir eden birkaç mektup göndermişti. Sheppard, Toronto baharının solgun ışığında son mektubunu okurken tüm Florida'nın Elaine için Gustav Moreau'nun girintili mağaralarının devasa bir replikasına, rengârenk bir saraylar ve parlak zırhlara bürünmüş canlılar âlemine dönüştüğünü düşündü.

"...Keşke sen de burada olabilseydin Roger, bu orman derin deniz mavisi bir ışıkla kaplı, sanki bir zamanlar Florida'yı kaplayan karanlık ölüdenizler geçmişten dönüp bizi yutmuş gibi. Burada Güneş'in yüzeyinden kopup gelmiş gibi garip yaratıklar var. Bu sabah ırmağa bakarken suyun üzerinde yürüyen bir tekboynuzlu at gördüm, altın tırnakları vardı. Philip yatağımı pencerenin kenarına çekti, günboyu kuşlarla, olağandışı bir gelecekten gelmişe benzeyen daha önce hiç görmediğim türlerle oynaşarak oturuyorum. Buradan asla ayrılmayacağımdan emin gibiyim artık. Dün bahçeden geçerken ışıkla, tenimden çıkarak parlak çimenlere akan altın ışınlarla kaplandığımı fark ettim. Yoğun güneş ışığı zamanla ve uzayla garip oyunlar oynuyor. Burada, eski Uzay Merkezi'nden akan yeni bir tür zaman olduğuna eminim. Her yaprak ve çiçek, hatta elimdeki kalem ve sana yazdığım bu satırlar bile halelerle kaplı.

Şu anda her şey çok yavaş hareket ediyor; bir kuşun gökyüzünden geçişi sanki gün boyu sürüyor, küçük, sıska bir serçe olarak görünüyor, ankakuşu gibi tüylü ve pençeli muazzam bir yaratığa dönüşüyor. Geldiğimize memnunum. Oysa, Philip'e ne kadar saldırmışlardı o sıralar. Buraya gelmenin son şansım olduğunu iddia ediyor, ışıktan korkmayıp onu yakalamamızı söylediğini hatırlıyorum. Her şey bir yana, istediğinden fazlasını elde ettiğini düşünüyorum. Çok yorgun, zavallı çocuk. Uyuyakalmamdan korkuyor, rüyamda kuş olmaya çalıştığımı söylüyor. Bu sabah pen-

cerenin kenarında uyandığımda beni tutuyordu, sanki ormana uçup gidecekmişim gibi.

Keşke sen de burada olsaydın canım, gerçeküstücülerin kurabileceği bir dünya bu. Seninle bir yerlerde karşılaşacağımı düşünüp duruyorum..."

Mektuba iliştirilen bir notta ise Martinsen, Elaine'in ertesi gün öldüğünü ve isteği üzerine Uzay Merkezi'nin yakınındaki ormana gömüldüğünü söylüyordu. Ölüm ilamı Miami'deki Kanada Konsolosu tarafından onaylanmıştı.

Bir hafta sonra Sheppard Toronto'daki evi kapattı ve Cape Kennedy'ye doğru yola koyuldu. Son bir yıldır, meydan okumaya hazır, sabırsızlıkla hastalığın onu da etkilemesini beklemişti. Herkes gibi gün boyunca çok az dışarı çıkıyordu, ama pencerelerdeki panjurların arasından görünen ve yalnız karanlık bastırdığında hayat bulan bu boş, güneşle aydınlanmış kentin görüntüsü onu bitmek tükenmek bilmeyen bir dizi faaliyete itiyordu. Gün ışığında dışarı çıkıyor ve sessiz perde-duvarlarda stilize pozlar yakalayarak terk edilmiş binalar arasında dolaşıyordu. Başlıklar, kukuletalarla örtünmüş birkaç polis veya taksi şoförü mahzende gezinen bir hayalet gibi bakıyorlardı ona. Ama Sheppard kendi takıntılarıyla oynamayı severdi. Evde, durup dururken koşturmaya başlar, panjurları açarak odaları bir beyaz küpler dizisine, yeni bir zaman ve uzay yaratmak için tasarlanmış bir sürü makineye çevirirdi.

Elaine'in son mektubunda söylediklerini düşünerek ve henüz onun için üzülmeme kararıyla güneye doğru yolculuğa çıktı. Araba kullanamayacak kadar heyecanlı olduğu ve keskin güneş ışığından korktuğu için otobüs, kiralık arabalar ve taksiyle gitti. Elaine her zaman dikkatli bir gözlemci olmuştu ve Sheppard Florida'ya vardıktan sonra onu Martinsen'den kurtaracağına ve zümrüt ormanının ebedi sessizliğinde her ikisi için de bir sığınak bulacağından emindi.

Oysa bütün bulduğu toz, boş yüzme havuzları ve sessizlikten

oluşan harap, ıssız bir dünyaydı. Otuz yıl önce Uzay Çağı'nın sona ermesiyle Cape Kennedy yakınındaki kıyı kasabaları, büyüyen ormana terk edilmişlerdi. Titusville, Cocoa kumsalı ve eski uçuş alanları, artık bir psişik felaket bölgesi, bir kötü alamet alanı oluşturmaktaydı. Tabelaları kırık dökük oyuncaklara benzeyen sıra sıra terk edilmiş barlar ve moteller, sıcakta bekleşiyordu. Bir zamanlar uçuş kontrolörleri ve astrofizikçilere ait olan gösterişli evlerin yanındaki yüzme havuzları, ölü böcekler ve kırık güneş gözlüklerinin mezarı olmuştu.

Sheppard kafasına geçirdiği paltosuyla korunarak taksi şoförünün parasını ödedi. Cüzdanını çıkarmaya çalışırken birden açılan bavulun içindekiler şoförün şaşkın bakışları arasında ayaklarının dibine serildiler: Magritte'in *Yazın İlerleyişi* resminin çerçeveli bir röprodüksiyonu, bir portatif video-kaset göstericisi, iki kutu hazır çorba, epeyce yıpranmış altı cilt *Kamera Klassic* dergisi, üzerinde *Elaine/Duş Kabini I-XXV* yazılı bir yığın kaset ve Marey'nin *Kronogramlar*'ından seçmeler içeren ucuz baskı kitap.

Şoför düşünceli düşünceli başını salladı. "Örnekler mi? Sahiden ne bunlar? Bir ilkyardım çantası mı?"

"Özel bir türü." Sheppard adamın sesindeki istihzayı fark etmeden açıkladı: "Bunlar bir zaman makinesi için gerekli araç gereç. İstersen senin için de bir tane..."

"Çok geç oğlum..." Şoför kırık bir gülümsemeyle renkli camını kapatarak camsı bir toz bulutu içinden Tampa'ya doğru uzaklaştı.

Sheppard, karşısına ilk çıkan Starlight Motel'i seçip suyu çekilmiş yüzme havuzuna bakan müstakil bir odaya yerleşti. Merdivenlerde uyuklayan ihtiyar zağar dışında tek konuk oydu. Panjurları kapattı ve iki günü, bavulunun, Elaine'i bulmakta ona yardım edecek bu "ilkyardım çantasının" yanında, yatakta geçirdi.

İkinci gün karanlık bastırdığında yataktan kalktı ve Cocoa kumsalına ilk kez dikkatle bakmak için pencereye gitti. Plastik panjurların arasından boş havuzu parçalara ayıran gölgelerin eğimli zemin boyunca kırık bir diyagonal oluşturmalarını seyretti. Taksi sürücüsüyle yaptığı kısa konuşmayı hatırladı. Bu üç boyutlu güneş saatinin karmaşık geometrisi, Cape Kennedy'nin suyu çekilmiş yüzme havuzlarında defalarca tekrarlanan ve ilkel bir

zaman makinesine ait işleyiş kodlarını içeriyor gibiydi.

Motel, terk edilmiş barların ve dükkânların, tropik alacakaranlıktan yol ve kaldırım çatlaklarından fırlamış flamingo renkli palmiyeden şemsiyelerle korunduğu döküntü bir kıyı kasabası ile çevriliydi. Cocoa kumsalının ötesinde, gökyüzünde açılmış eski bir yara gibi duran harap olmuş uçuş pistleriyle Uzay Merkezi vardı. Tozlu camdan bunları seyreden Sheppard, bir zamanlar bir astronot olup gümüşi bir elbise içinde kontrol panelinin ardında koltuğunda oturduğuna dair tuhaf bir saplantının varlığını ilk kez içinde hissetti... Saçma bir fikir, ama bu anı bir yerlerden geliyordu. Bütün ürkütücülüğüne karşın Uzay Merkezi manyetik bir bölgeydi.

Ama, Elaine'in betimlediği, elmas kuşlarla dolu hayali dünya neredeydi? Tramplenin altında uyuklayan yaşlı zağar, altından tırnaklarıyla Banana Irmağı kenarında hiç yürümeyecekti.

Gündüzleri odasından hemen hemen hiç çıkmamasına karşın -Florida'nın güneşi hâlâ yüz yüze bir karşılaşmayı kaldıramayacağı kadar güçlüydü onun için- Sheppard kendini zorlayarak düzenli bir yaşamın unsurlarını oluşturmaya girişti. İlk olarak bedenine daha çok özen göstermeye başladı. Yıllardır, asla engellemeye çalışmadığı bir çöküşün parçası olarak kilo kaybetmekteydi. Banyo aynasının karşısına dikilip rahatsız edici yansısına -düşük omuzlarına, soluk tenli kollarına, tembel ellerine ve ancak bir fanatiğe özgü, çenesindeki ve yanaklarındaki kemiklerin gerdiği tıraşsız deride, unutulmuş tünel girişlerine benzeyen göz çukurlarından iki delici ışığın parladığı yüzüne- baktı. Herkesin kendi gözündeki görüntüsü aslından on yıl eskiydi, ama Sheppard aynı zamanda hem yaşlandığı hem gençleştiği hissine kapıldı; geçmiş ve gelecek benlikleri bu motel odasında gizemli bir buluşma düzenlemişlerdi.

Yine de kendini zorlayarak soğuk çorbayı bitirdi. Araba sürebilecek, Cape Kennedy'nin ormanlarını ve pistlerini haritaya aktararak belki de küçük bir uçak kiralayıp Uzay Merkezi'ni havadan araştırabilecek kadar güçlü olması gerekiyordu.

Akşam karanlığında, gök tersyüz olup siklamen bulut yığınlarını Meksika Körfezi'ne sürerken Sheppard motelden çıktı ve

Cocoa kumsalının terk edilmiş dükkân ve süpermarketlerinden yiyecek toplamaya girişti. Kasabanın eski yerlilerinden bazıları, ot bürümüş ara sokaklarda yaşıyorlardı ve barlardan biri tek tük ziyaretçiler için hâlâ açıktı. Yersiz yurtsuzlar burada arabalarda yatıyor ve bazen bir dilenci yabanıl palmiye ve hurma ağaçları arasında şizofrenik bir Crusoe gibi geziniyordu. Uzay Merkezi'nin çoktan emekliye ayrılmış mühendisleri, loş sokakların dışına çıkmayı asla göze alamadan hırpani beyaz kılıklarıyla terk edilmiş dükkânların çevresinde dolanıyorlardı.

Sheppard sahipsiz bir elektrikli araç gereç mağazasından bir akü şarj aygıtıyla çıkarken NASA'nın kapatılmasına karşı açılan kampanya sırasında sık sık televizyonda gördüğü eski bir uçuş kontrolörüyle çarpışıyordu neredeyse. İfadesiz yüzü, unutulmuş rotalara takılı kalmış gözleriyle Chirico'nun başları matematik formülleriyle işaretlenmiş mankenlerinden birini andırıyordu.

"Hayır..." irkilip geri çekildi ve yüzündeki çizgiler asla gerçekleşemeyecek bir geleceğin cebrini oluşturarak Sheppard'a sırıttı. "Başka bir zaman... on yedi saniye..." Aklı kendi özel geri sayımında, bir eliyle palmiye ağaçlarını fiskeleyerek karanlığa karıştı.

Asla kira istenmeyen ve üste hiçbir anın geri ödenmediği terk edilmiş motellerin alacakaranlık konukları çoğunlukla kendi başlarınaydılar. Hepsi de otobüs durağının yanındaki devlet sosyal yardım merkezinden uzak duruyordu. Miami Üniversitesi'nden bir psikolog ile iki asistanın çalıştığı bu kurum, harap taraçalarında uyuklayan yaşlı kasabalılara yiyecek paketleri ve ilaç dağıtırdı. Etrafta dolaşıp duran yersiz yurtsuzları toplayıp Tampa'daki devlet bakımevlerinde yatmaya ikna etmek de onların göreviydi.

Üçüncü akşam, mahallenin süpermarketini yağmalarken Sheppard bu uyanık ve genç psikoloğun, cipinin tozlu camının ardından kendisini izlediğini fark etti.

"Yasaları çiğnemek için yardıma ihtiyacın var mı?" Genç kadın yaklaşıp Sheppard'ın elindeki kutuya göz attı. "Ben Anne Godwin, merhaba. Avocado ezmesi, pirinç tatlısı, ançüez, bir geceyarısı şölenine hazırsın. Ya bir bonfileye ne dersin, ihtiyacın var gibi görünüyor?"

Sheppard kadının yolundan çekilmeye yeltendi. "Endişelene-

cek bir şey yok. Bir iş gezisi için geldim... bilimsel bir proje."

Kadın kurnazca baktı Sheppard'a. "Bir yaz misafiri daha; hepinizin de doktorası var. Uzay Çağı insanının belgesi. Nerede kalıyorsun? Seni bırakırız."

Sheppard ağır kutusuyla boğuşurken kadın gölgeli kaldırımda gezinen asistanlara işaret etti. O sırada şapkalı ve sakallı bir adamın sürdüğü külüstür bir Chevrolet sokağa daldı. Cipin, yolu kapattığını görünce arabasını geri almak için durdu ve Sheppard en son St. Lawrence'a bakan kliniğin merdivenlerinde karşılaştığı genç psikiyatrı tanıdı.

"Dr. Martinsen!". Anne Godwin, Sheppard'ın kolunu bırakıp haykırdı. "Sizinle konuşmak istiyordum. Doktor. Bekleyin... bana verdiğiniz o reçete, herhalde menopoza girdiniz."

Kilitlenmiş vitesi zorlayıp duran Martinsen, Anne Godwin ve sorularından kurtulmaktan başka bir şey düşünmüyor gibiydi. O sırada kutunun üzerinden kendisini izleyen Sheppard'ın dikkatli bakışlarını fark etti. Durdu ve bir ihaneti uzun süredir kabullenmiş eski bir dostun dürüst ve âdeta sabırsız ifadesiyle Sheppard'a baktı. Ağzında veya çenesinde beliren bir hastalığı gizlemek ister gibi sakal bırakmıştı, yüzü neredeyse bir yeniyetmeninki gibi ve aynı zamanda da garip bir ateşle yaşlanmış gibiydi.

"Doktor... bildirmiştim..." Anne Godwin, Martinsen'in arabasının yanına varmıştı. Martinsen yan koltukta duran perde kornişi yığınını saklamak istercesine gönülsüz bir hareket yaptı. Ormanı değerli kumaşlarla döşemeyi mi planlıyordu? Sheppard sormaya fırsat bulamadan Martinsen vitesi geçirip hızlandı, dikiz aynası Anne Godwin'in eline çarptı.

Ama hiç olmazsa artık Martinsen'in burada olduğunu biliyordu ve bu kısa karşılaşma Sheppard'ın Anne Godwin'in dikkatinden kaçmasını sağladı. Ardında zorlukla yürüyen zağarla birlikte Sheppard elindekileri motele taşıdı ve ikisi suyu çekilmiş yüzme havuzunun kenarındaki karanlıkta keyifli bir yemek yediler.

Yakında Martinsen'in izini bulup Elaine'i kurtaracağından emin olarak kendisini daha güçlü hissetmeye başlamıştı. Ertesi hafta boyunca gündüzleri uyudu ve akşamüstlerini yakındaki bir garajdan ele geçirdiği eski Plymouth'u onararak geçirdi.

Tahmin ettiği gibi Martinsen kısa süre sonra yeniden ortaya çıktı. Küçük, kuş biçimli bir uçurtma, Cocoa kumsalının semalarında düzenli uçuşlara başladı. Gümüş ipi, ormanda, kasabanın kuzeyine doğru bir yerlerde gözden yitiyordu. Ardından bazı meraklıların uçurduğu iki uçurtma daha belirdi ve üçlü berrak gökyüzünde gezinmeye başladı.

Bunu izleyen günlerde Cocoa kumsalının sokaklarında başka kuş amblemleri -Starlight havuzunun nemli yüzeyindeki yapraklarla örtülü çamura, arabaların tozlu tepelerine ve dükkânların kepenklerine çizilmiş kaba Picasso güvercinleri- görünmeye başladı; kuşkusuz hepsi de Martinsen'den gelen şifreli mesajlardı.

Böylelikle beyin cerrahı onu ormana mı çekmeye çalışıyordu? Sheppard sonunda merakına yenilip bir akşamüstü Titusville'deki küçük havaalanına gitti. Bu külüstür havaalanına pek gelen giden yoktu ve emekli bir pilot, bürosunda, Cape civarında yapılabilecek eğlenceli gezileri duyuran bir panonun altında uyukluyordu.

Sheppard biraz uğraştıktan sonra tek motorlu bir Cessna kiraladı ve yayılan karanlığa daldı. Eski Uzay Merkezi'nin üzerinde dikkatli bir keşif uçuşu yaptı ve nihayet ormandaki garip gece kulübünü gördüğünde ağaçlar arasında koşturan tuhaf, dazlak bir hayalet ilişti gözüne. Derken, Sheppard'ı şaşırtıp Cessna'sının ormana çakılmasını amaçladığı belli olan Martinsen, planörüyle ortaya çıktı. Ancak Sheppard kaçmayı başardı ve Cocoa kumsalında yükselmeye başlayan denize indi. Anne Godwin onu batan uçaktan sürükleyerek çıkardı, ama Sheppard onu yatıştırıp motele dönmeyi becerdi.

O akşam, boş havuzun kenarındaki iskemlesine oturmuş karşısındaki duvara yansıyan karısının video çekimlerini seyrediyordu. Bu ten ve geometrinin, anıların ve sıcaklıkla arzunun kesiştiği bir yerlerde, ilk astronotların burada Cape Kennedy'de bilmeden açığa vurdukları ve kendisinin o akşam batan uçağın pilot kabininden bir an görebildiği, yeni zaman ve uzayın; o yaşam dolu atmosferin anahtarı vardı.

Şafak vakti uyuyakalan Sheppard ancak iki saat sonra, karanlık odaya birden sızan ışıkla uyandı. Minyatür bir Güneş tutulması gerçekleşiyordu. Işık pencerede titreşiyordu. Yatağında uzanmakta olan Sheppard plastik panjurlara yansıyan bir kadın profilini ve onun tüylerle süslenmiş saçını gördü.

Sheppard keskin sabah güneşinin ışıklarına karşı sarınıp sarmalanıp sinir bozucu fobisini yendikten sonra panjurları açtı. İki yüz feet ötede, yüzme havuzunun ucundaki sandalyelerin tepesinde iri yarı bir uçurtma-adam havada asılı duruyordu. Fondaki güneşin üzerine, uçurtma bezine çizili kollarını iki yana açmış kanatlı bir kadın siluetinin karaltısı düşmüştü. Karanlık yatak odasının güvenliğine sığınmak için izin istercesine, gölgesi plastik panjurlara, Sheppard'ın parmaklarının birkaç inç yakınına düşüyordu.

Martinsen bu dev uçurtmayla uçmaya mı davet ediyordu onu? Sheppard, gözleri kalın camlı güneş gözlüklerinin ardında saklanmış olarak odadan çıktı ve suyu çekilmiş havuza yöneldi. Şimdi güneşe karşı mütevazı bir meydan okumanın zamanı gelmişti. Uçurtma tepede asılı hafif hafif sallanıyor, gümüşi ipi kumsalın yarım mil ötesinde bir yüzer evin ardında gözden yitiyordu.

Sheppard kendinden emin bir şekilde kumsal yoluna ilerledi. Cessna gece yok olmuş, denize gömülmüştü. Yüzer evin ardındaki uçurtmacı, kocaman taşıtını rüzgâra vermişti ve kadının gölgesi Sheppard'a eşlik ediyor, saçlarının tüylerle bezenmiş aksi ayaklarına düşüyordu. Martinsen'i sahipsiz sürat motorlarının arasında, havaya yolladığı anlaşılmaz mesajlarını çözerken bulacağından emindi.

Sheppard, kadının gölgesini çiğnemek üzereyken etrafa bakınmak için durdu. Haftalarca ve aylarca gün ışığından kaçtıktan sonra aydınlık perspektiflerden, zihninin kenarlarına vuran denizden, kıyı boyunca melun bir hayvanın dili gibi yalanan ışıktan huzursuz oluyordu. Etrafa bakmadan yol boyunca koştu. Uçurtmacı gözden yitmiş, palmiyeli sokaklara dalmıştı.

Sheppard güneş gözlüğünü fırlatıp attı ve başını kaldırıp havaya baktı. Gökyüzünün hatırladığından çok daha yakınında olduğunu görerek şaşırdı. Âdeta bir mil eninde kübik bloklardan oluşmuş, tersyüz olmuş devasa bir piramitin duvarı gibi dikeydi.

Dalgalar, bu ışık sarayının oyuncu soytarıları, ayaklarının dibindeki ıslak kumsala erişmeye çalışıyordu. Kumsal titriyor gibiydi, yolun eğimi ise sanki tersine dönmüştü. Durup, terk edilmiş bir arabaya yaslandı. Gözleri binlerce iğne saplanmış gibi sızlıyordu. Barların ve motellerin damlarından, paslı neon lambalarından ve ayaklarının dibindeki çakıllı tozdan bir kıvılcım bütün manzarayı bir anda ateşe verecekmiş gibi yükseldi.

Çatısı bir o yana bir bu yana sallanan yüzer ev ona doğru kımıldadı. Mağaramsı kapıları boş bir dağın duvarları gibi şiddetle açıldı. Sheppard geriledi, bir an karanlıkta göremez oldu, gölgeler arasından kanatlı bir adamın görüntüsü fırlayıp kumsal boyunca koşarak yakındaki ormanın güvenliğine daldı. Sheppard tüylü başlığın altındaki sakallı yüzü, bir insanın kollarına iliştirilmiş tahta iskelet üzerindeki yelken bezinden kanatları gördü. Uçmayı kafasına koymuş bir çılgın gibi kollarını aşağı yukarı sallayarak ağaçlar arasından geçti, palmiyelere takılıp omzundan kopan beceriksiz kanatlar ona yardım etmekten çok engel oluyorlardı. Tek kanadıyla hâlâ havalanmaya çabalayıp aşağı yukarı sıçrayarak ormanda gözden kayboldu.

Martinsen'e gülemeyecek kadar şaşırmış olan Sheppard onun peşinden seğirtti. Beyin cerrahının ardından uzayan metal ipliği takip etti. Adam taşıyan uçurtma, yakınlardaki bir mağazanın damına düşmüştü, ama Sheppard buna aldırmadan dar sokaklarda koşmayı sürdürdü. Metal çizgi terk edilmiş bir kamyonun arkasında son buluyordu, ama o Martinsen'i çoktan kaybetmişti.

Her yer, çitlere ve ağaç gövdelerine çizilmiş, kuş işaretleriyle doluydu. Yüzlercesi bir arada, sanki Martinsen ormanın gerçek yerlilerini harekete geçirip Cape'den uzaklaştırmak istermişçesine, tehdit edici bir kuş bahçesi görüntüsü veriyorlardı. Sheppard uçurtma ipini parmakları arasında tutarak kamyonun ön koltuğuna oturdu.

Martinsen neden yapma kanatlar takıyor, kendini bir kuşa dönüştürmeye çalışıyordu? Hatta yolun sonunda da bir akbabayı ya da küçük bir kanatlı insanı yakalayacak büyüklükte kaba saba bir kuş tuzağı, bambu kamışlar üzerinde dengede duran bahçe kulübesi büyüklüğünde bir kafes bile kurmuştu.

Sheppard, gözlerini ışıktan koruyarak kamyonun tepesine tırmandı ve orada mevzilendi. Cocoa kumsalının tanımadığı bir bölümüne, ormanın işgal ettiği yollardan oluşmuş bir labirente girmişti. Cessna'dayken gördüğü titrek ışığın, Uzay Merkezi'nden yayılarak değdiği her şeyi aydınlatan soluk fenerin bölgesindeydi. Işık, sanki her yaprak ve her çiçek, ocağa açılan bir pencereymiş gibi daha derin, ama daha titrekti.

Harap barlar ve dükkânlar arasında, tam karşısında duran tuhaf bir çamaşırhane vardı. Kepenkleri kapalı bir araç gereç dükkânıyla sahipsiz bir kafetaryanın arasına sıkışmıştı ve süslemeli fayans çatısı, krom kapıları, metalli pencereleriyle minyatür bir tapınağı andırıyordu. Yapının tamamı, sanki azizlerin kabrinde yakılan kandillerden yayılan derin bir ışıkla kaplanmıştı.

Aynı olağandışı mimari, ormanın içinde kaybolan yakındaki yollar boyunca da tekrarlanmıştı. Görünüşe göre Bangkok veya Las Vegas'tan gelen bir grup uzay meraklısı için tasarlanmış bir benzin istasyonu, bir zahireci ve bir araba yıkama galerisi, güneş ışığında parıldayıp duruyorlardı. Tropikal ağaçların bürüdüğü ormanda, metal pencereler ve süslü kuleler elmas ışıltısında bir mahalle oluşturuyorlardı.

Sheppard, Apollo rampalarından birinde saklandığını sandığı Martinsen'i aramaktan vazgeçerek motele dönmeye karar verdi. Vücudu, ağır bir zırh içindeymişçesine yorgundu. Bu mütevazı çamaşırhanenin gösterişli dekorasyonuna gülümseyerek kafetaryanın yanındaki binaya girdi. Çamaşır makineleri uzay teknisyenlerinin çamaşırları ve tulumlarının ayini için sıralanmış bir mihrap dizisi gibi oymalı demirlerin ve süslü camların ortasında duruyorlardı.

Bina hafif bir depremle sarsılıyormuşçasına Sheppard'ın etrafında kırmızı bir ışık parıldadı. Sheppard tek eliyle camsı duvara dokundu, avucuyla duvarın bir ekrana yansıtılan görüntüler gibi âdeta iç içe geçmiş olduğunu görüp şaşırdı. Parmakları titredi, yüzlerce gölge üst üste bindi. Sanki bir holografik görüntüye, kendi kendisinin sonsuz sayıda tekrarlanan kopyasına dönüşüyormuşçasına titriyor; ayakları, aynı hızlı titreşimleri bacaklarına ve kalçalarına göndererek döşemeyi âdeta dövüyordu. Artık bir Bi-

zans tahtına dönüşen, kasiyerin metal masasının arkasındaki aynada bir başmelek gibi parlıyordu. Masanın üzerinden, aniden kendi kızıl denizinde bir şimşek gibi çakıp titreşen bir mercana dönüşen cam bir kâğıt ağırlığını kavradı. Çamaşırhanedeki her yüzeyden yayılan kırmızı ışık, çoğalan görüntüler dalgasına karışan kendi kanının akışı ile güçleniyordu.

Sheppard, yarı saydamlaşmış ellerine bakarak dışarı çıktı, yoğun güneş ışığı altında sokakta ilerledi. Kırık dökük çitlerin ardında Cocoa kumsalının her biri karmaşık bir ışık ve gölge geometrisi olan suyu çekilmiş yüzme havuzlarını, başka bir boyuta geçişin gizli kapılarını açığa vuran eğimli iskelelerini görebiliyordu. İnanmış zaman gezginlerine yol göstermek için her bir evin ve motelin önünde kozmik güneş kadranlarının dikildiği, yantralar kentine girmişti.

Sokaklar boştu, ama arkasında bildik ve yorgun adımların sesini işitti. Tüyleri altın ışık titreşimleri saçan yaşlı zağar kaldırımda güçlükle yürüyordu. Sheppard, bir an için Elaine'in son mektubunda sözünü ettiği tek boynuzlu atı gördüğünden emin olarak baktı ona. Kendi bileklerini, ışıltılı parmaklarını gözden geçirdi. Güneş, bakır levhalar halindeki ışınlarını derisinde âdeta döverek kollarını ve omuzlarını bir tören zırhıyla sarmalıyordu. Zaman etrafında yoğunlaşıyor, geçmişe ve geleceğe ait binlerce kopyası şimdiyi istila ederek onunla iç içe geçiyorlardı.

Işıktan kanatlar omuzlarından sarkarak güneşten uzanan altın tüylerle kaplanıyor, var olmuş ve olacak olan tüm benliklerinin yeniden doğan hayaletleri burada, Cocoa kumsalının sokaklarında ona katılmak için toplanıyordu.

Yüzer evin yanındaki bir kulübenin kapısındaki yaşlı bir kadın şaşkınlıkla Sheppard'a baktı. Kırılgan elleri maviye çalan saçlarına gitti, yaşlı bir kocakarıyken kendini birden gençliğinin unutulmuş Versailles'ına ait pudralı bir güzele dönüşmüş buldu, yaşamının her gününden koşup gelen binlerce genç-benliği mutlulukla yanında yer alarak çökük avurtlarını aydınlattılar ve çırpı gibi zayıf ellerini ısıttılar. Büyülü bir denizin kenarında yarı uykulu bir fatihe dönüşmüş olan yaşlı kocası onu on yıllardır ilk kez tanıyarak tekerlekli sandalyesinden baktı.

Sheppard onlara, dilencilere, serserilere, kulübelerinden ve motel odalarından güneş ışığına çıkarak her biri kendi gençliğine uyanan bu uykusersemi meleklere el salladı. Işığın havadaki akışı yavaşlamaya başlamıştı, zaman katmanları üst üste biniyor, geçmiş ve geleceğin dokuları kaynaşıyordu. Yakında foton dalgaları duracak, uzay ve zaman sonsuzluğa ayarlanacaktı.

Bu manyetik dünyanın bir parçası olma isteğiyle Sheppard kanatlarını açtı ve yüzünü güneşe çevirdi.

"Uçmaya mı çalışıyordun?"

Sheppard yatağının yanındaki duvara yaslanmış, kollarını kırık kanatlar gibi dizlerinin etrafında kavuşturmuştu. Çevresinde, karanlığın içinde aşina olduğu mobilya parçaları, makyaj masasının aynasına iliştirilmiş Marey ve Magritte röprodoksiyonları, kara film şeritlerini başının üzerindeki duvara yansıtmaya hazır projeksiyon aygıtı duruyordu.

Yine de oda, gizemli bir transatlantikte ona ayrılmış bu kabin, ayak ucunda oturup ona yakınlık göstermeye çalışan bu genç psikoloğun varlığıyla garip görünüyordu. Tozlu yoldaki cipi ve hep birlikte bir grup melek gibi havalanmak üzerelerken yaşlı çiftle diğer serserilere bağıran megafonu hatırladı. Bir anda sıradan dünya geri gelmiş, geçmiş ve gelecek benlikleri ondan kaçmış, kendini, ihtiyar bir köpekle gezen bu korkuluğu, harap barlar ve kulübeler sokağında dikilirken bulmuştu. Donakalan dilenciler ve yaşlı çift, çökük yanaklarını çimdiklemişler, karanlık yatak odalarına dönmüşlerdi.

Demek şimdiki zaman buydu. Farkına varmadan tüm hayatını bu gri, bezgin bölgede geçirmişti. Yine de kâğıt ağırlığı hâlâ elindeydi. Şu anda renksiz olsa da ışığa tutulunca kısa geçmişini ve sınırsız geleceğini yanına çağırarak tekrar parlamaya başlardı nasıl olsa.

Sheppard yarı saydam kanatları hatırlayarak kendi kendine gülümsedi; kollarından ve omuzlarından yayılan kendi benliklerinin titreşen yansımaları, bir yanılsamaydı elbette. Ama, belki ileride

kanatlı bir insan, Martinsen tarafından yakalanacak camdan bir kuş olabilirdi. Kendini bir akbaba kafesine kapatılmış güneşi düşlerken gördü...

Anne Godwin başını sallayıp duruyordu. Sheppard'ı bırakmış, saklamadığı bir horgörüyle gardırop kapısına iliştirilmiş pornografik fotoğrafları inceliyordu. Parlak baskı örnekleri, motelin bu garip müşterisi tarafından çiftleşen kadınların üzerine ikincil bir anatomi olarak çizdiği geometrik diyagramlarla kaplıydı.

"Laboratuvarın bu mu yani? Günlerdir seni izliyoruz. Sahi, kimsin sen?"

Sheppard şimdi tekrar eski haline dönmüş olan bileklerinden akan altın renkli sıvıyı anımsayarak başını kaldırıp baktı.

"Roger Sheppard." Birden ekledi: "Ben astronotum."

"Sahi mi?" Müşfik bir hastabakıcı gibi yatağın kenarına oturup Sheppard'ın alnına dokunmak için elini uzattı. "Nedense hep Cape Kennedy'ye geliyorsunuz; üstelik uzay programı otuz yıl önce bitti."

"Bitmedi." Sheppard, sakin bir şekilde bu çekici, ama kafası karışık genç kadının hatasını düzeltmeye çabalıyordu. Gitmesini istiyordu ama ondan yararlanabileceğinin de farkındaydı. Dahası ona yardım etmeye ve onu bu gri dünyadan kurtarmaya çalışıyordu. "Aslında yeni programla ilgilenen binlerce kişi var; bizler ilk hakiki Uzay Çağı'nın başlangıcındayız."

"İkinci değil mi? Yani Apollo uçuşları?.."

"Onlar yanlış anlaşıldı." Sheppard makyaj masasının aynasındaki Marey resimlerini, Anne Godwin'in gelişinden önce gördüğü görüntülere benzeyen zaman kaymalı fotoğrafları işaret etti. "Uzay araştırmaları uygulamalı geometrinin bir dalıdır, aynı pornografi gibi."

"Ürkütücü." Hafifçe titredi genç kadın. "Senin bu fotoğrafların bir tür delilik için hazırlanmış reçetelere benziyor. Gündüzleri dışarı çıkmamalısın. Güneş ışığı gözleri bozar; zihni de."

Sheppard kafasını soğuk duvara yaslamış, sürekli üstüne düşen bu genç psikoloğu nasıl başından savabileceğini düşünüyordu. Gözleriyle plastik panjurların arasındaki ışık şeritlerini izledi. Artık güneşten korkmuyor ve bu karanlık odadan çıkmak is-

tiyordu. Gerçek benliği dışarıdaki parlak dünyaya aitti. Burada oturduğunda yatağın başucunda sehpada duran projektördeki film şeridinden sarkmış tek bir karede hapsolmuş statik bir görüntüye benzetiyordu kendini. Geçmiş yaşamının tümü dondurulmuş bir film karesinden farksızdı; çocukluğu ve öğrencilik günleri, McGill ve Cambridge, Vancouver'deki ilk görevi, Elaine'le flörtleri, hepsi yanlış hızla oynatılan bir sürü klip gibiydi. Günlük yaşamın düşleri ve tutkuları, küçük umutlar ve yenilgiler, hepsi bu kopuk unsurları yeniden tek bir bütün halinde birleştirmek için girişilmiş çabalardı. Duygular, olayların bu gergin ağındaki zorlanma çizgileriydi.

"İyi misin? Zavallı, soluk alamıyor musun?"

Sheppard, Anne Godwin'in elini omzunda hissetti. Parmakları kâğıt ağırlığını öyle sıkı kavramıştı ki yumruğu bembeyaz kesildi. Parmaklarını gevşetti ve camsı çiçeği gösterdi ona.

Birden aklına gelmiş gibi sordu: "Burada tuhaf bir mimari var. Siyam tapınaklarına benzer çamaşırhaneler ve benzin istasyonları. Gördün mü onları?"

Kadın, bakışlarını kaçırdı. "Evet. Cocoa kumsalının kuzeyinde. Ama oradan uzak duruyorum." İsteksizce ekledi: "Uzay Merkezi'nden yayılan garip bir ışık var; insanın, gözlerine inanası gelmiyor." Çiçeği küçük avucunda tarttı. Martinsen'in dikiz aynasının çarptığı parmakları hâlâ bereliydi. "Bunu orada mı buldun? Geleceğe ait bir fosile benziyor."

"Öyle." Sheppard uzanıp aldı onu. Bu parçanın sağladığı güvenliğe ihtiyacı vardı, ona genç kadının gelip bozduğu ışıltılı dünyayı hatırlatıyordu. Belki kadın da orada onunla buluşabilirdi. Güçlü alnına ve yüksek kemerli burnuna, zaman rüzgârlarına dayanabilecek yapısına, parıltılı kanatları taşıyabilecek güçteki geniş omuzlarına baktı. Birden, onu incelemek, yeni bir video filminde rol vermek, ilk kez gördüğü bir uçağın gövdesine ve kanatlarına dokunan bir pilot gibi vücudunun düzlemlerini keşfetmek için müthiş bir arzu duydu.

Kalktı ve gardıroba doğru yürüdü. Hiç düşünmeden karısının çıplak resmini, yatağında oturan genç kadının anatomisi, göğüsleri ve kalçalarının hatları, sırtının ve pubisinin üçgeni ile karşılaştır-

maya başladı.

"Baksana, senin için bir sakıncası yoksa?" Kadın Sheppard ile fotoğraflar arasında dikiliyordu. "Senin bu deneylerine karışmak istemiyorum. Neyse, yakında polisler uçağı aramaya çıkar. Şimdi, ne bütün bunlar?"

"Özür dilerim." Sheppard kendini toparladı. Tevazuyla "setinin" parçalarını, film şeritlerini, kronogramları ve pornografik fotoğrafları, Magritte röprodüksiyonunu işaret etti. "Bir tür makine bu. Bir zaman makinesi. Dışardaki boş yüzme havuzlarıyla çalıştırılacak. Karımı hayata döndürmek için bir metafor kurmaya çalışıyorum."

"Karın ne zaman öldü?"

"Üç ay önce. Şimdi burada, ormanda, Uzay Merkezi'nin yakınında bir yerde. Geçen akşam gördüğün doktoruydu, karımı bir kuşa dönüştürmeye çalışıyor." Anne Godwin'in karşı çıkmasına fırsat bırakmadan kolundan tuttu ve odanın kapısına götürdü. "Haydi, sana havuzun nasıl çalıştığını göstereceğim. Meraklanma, yalnızca on dakika dışarda kalacaksın; hepimiz güneşten ne kadar korkmuşuz."

Boş havuzun kenarına geldiklerinde kadın Sheppard'ın kolundan tuttu, keskin ışıkta yüzü solmaya başlamıştı. Bir kuş diyagramının rahatlıkla görüldüğü havuzun dibi, yapraklar ve atılmış güneş gözlükleriyle doluydu.

Sheppard altın parlaklığındaki havada rahatça soluk aldı. Gökte uçurtma yoktu, ama Cocoa kumsalının kuzeyinde, sarsak kanatları hava akımlarıyla salınan bir planörün ormanın üzerinde daireler çizdiğini görebiliyordu. Krom merdiveni kullanarak havuzun dibine indi, sonra genç kadının inmesine yardım etti.

Ürkütücü ışıktan gözlerini korumaya çalışarak, "Her şeyin anahtarı bu" diye açıkladı dikkatle onu dinleyen kadına. Beyaz fayans ve gölgelerin keskin açılı geometrisini gururla gösterirken neşeleniyordu. "Bir motor bu. Anne, özel bir tip. Uzay Merkezi'nin boş yüzme havuzlarıyla çevrili olması rastlantı değil." Bu genç psikologla birden yakınlaştığını fark edip kendisini polise teslim etmeyeceğine kanaat getirerek ona sırlarını açmaya karar verdi. Eğimli yüzeyde havuzun derin kısmına yürürlerken omuzlarından

kavradı. Bir Roma çeşmesindeki akçeler gibi, Cocoa kumsalının suyu çekilmiş yüzme havuzlarına atılmış binlerce güneş gözlüklerinden düzinelercesinin kara camları ayaklarının altında çatırdıyordu.

"Anne, bu havuzda bir çıkış kapısı var, onu bulmaya çalışıyorum, kaçabileceğimiz bir yan kapı. Bu uzay hastalığı; aslında zamanla ilgili, uzayla değil, tüm Apollo uçuşları gibi. Bunun bir delilik olduğunu sandık, ama aslında milyonlarca yıl önce hazırlanmış bir rastlantısallık planının bir parçası olabilir. Aslında gerçek bir uzay programı, zamanın ötesindeki bir dünyaya kaçış şansı. Otuz yıl önce evrende bir kapı açtık..."

Anne Godwin cipindeki ilaç çantasını getirmek için eğimli yüzeyi tırmanırken Sheppard sırtını havuzun yüksek duvarına yaslamış kendi kendine hızlı hızlı konuşarak havuzun dibinde, kırık güneş gözlüklerinin arasında oturuyordu. Cam kâğıt ağırlığı elindeydi, çiçek, kanıyla ve güneşle kızıl bir parıltı kazanmıştı.

Daha sonra, moteldeki yatak odasına çekildiklerinde ve o hafta birlikte geçirdikleri günler boyunca Sheppard karısını kurtarmak ve etraflarında olup bitenlerin anahtarını bulmak için giriştiği çabaları anlattı ona.

"Anne, saatini fırlat at. Panjurları aç. Evreni eşzamanlı bir yapı olarak düşün. Olmuş olan ve *olacak* olan her şey birlikte gerçekleşiyor. Ölebiliriz ve yaşayabiliriz de aynı zamanda. Kendi benliğimizle birlikte etrafımızdaki şeylerin akışını kavrayışımız optik bir yanılsama. Gözlerimiz birbirine çok yakın. Ormandaki o garip tapınaklar, olağanüstü kuşlar ve hayvanlar; onları sen de gördün, hepimiz güneşi kucaklamalıyız, çocuklarının burada yaşamalarını istiyorum ve Elaine..."

"Roger", Anne Sheppard'ın ellerini sol göğsünden itti. Konuştuğu dakikalar boyunca kasayı açmaya çalışan bir hırsız gibi, takıntıyla göğsünün eğimlerini elleyip durmuştu. Bu takıntılı adamın çıplak vücuduna baktı, kollarında ve sırtında yer yer siyah güneş yanıkları olan bu beyaz ten, suyu çekilmiş yüzme havuzları

kadar muğlak bu ışık ve gölge geometrisi.

"Roger, üç ay önce öldü o. Bana ölüm belgesinin kopyasını gösterdin."

"Evet öldü," Sheppard onayladı, "ama yalnız bir anlamda. O burada, bir yerde, bütünsel zamanın içinde. Yaşamış hiç kimse gerçekten ölemez. Onu bulacağım, burada, onu hayata döndürmemi beklediğini biliyorum..." Tevazuyla yatak odasının etrafındaki fotoğrafları gösterdi. "Pek bir şeye benzemiyor olabilir, ama bu metafor çalışacak."

O hafta boyunca Anne Godwin, Sheppard'ın "makinesini" kurmasına yardım etmek için elinden geleni yaptı. Gün boyu Polaroid kameraya, Sheppard'ın onun vücudunun fotoğraflarını çekip yatak odasının tavanında yansıtmasına, kalçalarını ve pubisini soktuğu bitmek bilmeyen pornografik pozisyonlara boyun eğdi. Sheppard, bu görüntüler arasında bir anatomik kapının, diğer parçalarını Marey kronogramlarının, gerçeküstücü resimlerin ve dışarda git gide parlaklaşan güneş ışığının altındaki yüzme havuzlarının oluşturduğu bir bileşimin, anahtarını bulacakmışçasına saatlerce vizörün durgun çevçevesinden bakıp duruyordu. Akşamları Sheppard onu karanlığa çıkarıyor ve boş havuzun kenarında bir Delvaux peyzajındaki belden yukarısı çıplak bir düş kadını gibi poz verdiriyordu.

Sheppard, bir yandan da Cape Kennedy göklerinde Martinsen'le girişti ği düelloyu sürdürüyordu. Bir fırtınadan sonra batık Cessna'nın kanat ve kuyruk bölümleri, kabin ve tekerleklerin parçaları kıyıya vurmuştu. Uçağın yeniden belirmesi iki adamı da harekete geçirdi. Cocoa kumsalının sokaklarında, kapalı dükkân kepenkleri üzerine çizilmiş kuş motifleri çoğaldı. Pençeleriyle Cessna'nın kalıntılarını kavramış dev kuş çizimleri kumsalı kaplamıştı.

Ve ışık, Uzay Merkezi'nin rampalarından yayılıp ağaçları ve çiçekleri tutuşturarak ve tozlu kaldırımları elmaslardan yapılmış bir halıyla kaplayarak sürekli parlıyordu. Anne, Cocoa kumsalının üstüne yayılan bu habis halenin gözlerini dağlamaya çalıştığını düşünüyordu. Pencerelerden giderek daha fazla korkarak, bu son günlerde kendini Sheppard'ın ellerine bıraktı. Ancak Sheppard'ın

kadının geçmiş ve gelecek benliklerini zindanlarından kurtarmak için şaşkın bir gayretle onu boğmaya çalışmasından sonradır ki motelden kaçtı ve Titusville'deki şerife gitti.

Polis arabasının sireni ormanda duyulmaz olunca Sheppard, Plymouth'un direksiyonuna yaslandı. Kullanılmayan bir ara yola saparak Banana Irmağı'nın kenarındaki eski NASA pistine tam zamanında varmıştı. Yumruklarını gevşettiğinde, Anne Godwin'le boğuşmasından beri parmaklarındaki uyuşukluğun hâlâ geçmemiş olduğunu fark etti. Keşke genç kadının o şevkatle sevdiği, zamana hapsolmuş fani bedeninden kurtulabilmesi için ona yardım etmeye çalıştığını anlatabilecek zamanı olsaydı.

Sheppard motoru yeniden çalıştırıp düzensiz bir cangıl patikasına dönmüş olan ara yolda ilerledi. Burada, Merrit Adası'nda, koca rampaların sürünen gölgeleri altında orman, her yaprağın ve her dalın âdeta ağırlıksız boşlukta asılı kaldığı bir denizaltı dünyası gibi ışıl ışıl görünüyordu. İlk Uzay Çağı'nın kalıntıları ışıklı hayaletler gibi yeraltından fışkırıyordu; bir sarmaşık yığınına saplanmış küresel bir yakıt tankı, ıssız rampaların dibine devrilmiş roket ateşleyicileri, hâlâ sağlam kalmış tekerlekleri ormanda iki çentikli metal yol oluşturmuş, altı kat yüksekliğinde demirden bir otele benzeyen devasa bir kamyon.

Altı yüz yarda ileride, devrilmiş iki palmiye gövdesinin kapattığı yolun bitiminde Sheppard motoru durdurdu ve arabadan indi. Uzay Merkezi'nin çemberine girdiğinden beri zamanın kaynaşma sürecinin daha da hızlandığını fark etti. Çürüyen palmiyeler onun arkasında uzanıyordu, ama gövdelerindeki kat kat kabuklar, gençliğin yıllarıyla parlayıp ormandaki olgunluk çağlarının bakır görünümü ile ışıldayarak çöküş çağlarının gri kaplaması içinde zarafetle yeniden canlamışlardı.

Sheppard, tepesindeki ağaç yığınının arasındaki bir aralıktan, yüksek meşeler boyunca kocaman bir güneş saatinin ibresi gibi yükselen Apollo 12 rampasını gördü. Gölgesi Banana Irmağı'nın gümüşi bir girintisine vuruyordu. Cessna ile yaptığı uçuşu hatırla-

yan Sheppard, gece kulübünün yarım mil kadar kuzeybatıya düştüğünü hesapladı. Bir kütükten diğerine atlayarak aldatıcı freskelerini sarkıtmış tropik ağaçların perdelerine değmeden ormanda yürümeye başladı. Kendi içinde yayılan bir ışığa bürünüp keyif içinde gülümseyerek geçmiş ve gelecekteki tüm benliklerini altın dişleriyle eşeleyen bir timsahın uzandığı sığ bir derenin yanından geçti. Batak topraktan canlı sarmaşıklar çıkmış, boşlukları yapraklar bürümüş, kat kat bakır güneşle alevlenmişti. En ufak yer sarmaşığı bile, göçüp gitmiş astronotların cesetleriyle doymuş gibiydi. Bu, zamanın ta kendisiyle beslenen bir dünyaydı.

Ağaçlara kuş işaretleri çizilmiş, işine fazlasıyla düşkün bir nakliyeci tüm ormanı uçuşa hazırlıyormuşçasına her bir ağaç gövdesine Picasso güvercinleri kazınmıştı. Dar boşluklara kurulmuş ve belli ki kuşlardan başka bir avı ele geçirmek için tasarlanmış devasa tuzaklar vardı. Sheppard kapağı düşmeye hazır kafeslerden birinin yanında durduğunda, hepsinin Apollo rampalarına dönük olduğunu gördü. Demek, Martinsen şu anda Sheppard'dan değil, Uzay Merkezi'nin yüreğinden doğmak üzere olan uçan bir yaratıktan korkuyordu.

Sheppard hassas dengedeki tuzağa, bir dal parçası fırlattı. Gergin bambu boşaldı ve ağır kafes ağaçlar arasında yansıyan bir parıltı çıkararak bir yaprak bulutu içine düştü. Bir anda, yüz yarda ilerdeki ışıltılı bir palmiye yığınının arasında bir hareketlenme oldu. Sheppard beklerken bileklerine papağan tüyleri takılı ve alnında pilot gözlükleri olan, kuş giysisine bürünmüş, koşarak gelen yarı-Crusoe yarı-Kızılderili savaşçısı, sakallı bir adam belirdi.

Tuzağın yanına koştu ve ürkek bakışlarla baktı. Boş olduğunu görünce rahatlayarak gözlerine düşen tüyleri silkeledi ve avını yakındaki bir dalda tünemiş olarak görmeyi umarak gözlerini yukarıya çevirdi.

"Elaine..."

Martinsen'in haykırışı umutsuz bir inlemeydi. Sheppard, beyin cerrahını nasıl yatıştıracağını bilemeden ayağa kalktı.

"Elaine burada değil doktor."

Martinsen irkildi, sakallı yüzü bir çocuğunki kadar ufaktı. Ken-

dini zor tutarak Sheppard'ı süzdü... Gözlerini parlak zemin ile yapraklar arasında gezdirirken hissizleşmiş parmak uçlarını sinirle oynatıyordu. Belli ki şimdi kendisine yapışmakta olan diğer benliklerin hayaletlerinden korkuyordu. Parlak bir zırh biçimini alan kol ve bacaklarının hatlarını göstererek Sheppard'ın karşısında uyaran bir ifade ile duruyordu.

"Sheppard, durma. Bir ses duydum. Elaine'i gördün mü?"

"O öldü, doktor."

"Ölüler bile düş kurabilir." Martinsen, Sheppard'a baş salladı, gövdesi ateş içinde titriyordu. Kuş tuzaklarını işaret etti. "Uçmayı düşlüyor. Uçmaya çalışırsa onu yakalamak için kurdum bunları."

"Doktor..." Sheppard bitkin düşmüş hekime yaklaştı. "Bırak uçsun, istiyorsa eğer, bırak düş kursun ve *uyansın...*"

"Sheppard!" Martinsen, Sheppard'ın ona uzattığı elektrikli elden ürkerek geriledi. "Ölümden dönmeye çalışıyor!"

Sheppard ona ulaşamadan, beyin cerrahı geriye döndü. Tüylerini sıvazladı ve palmiyelerin arasına daldı, bir sancı ve öfke uğultusuyla ormanın içinde gözden yitti.

Sheppard onu durdurmaya çalışmadı. Martinsen'in neden uçurtmalarını uçurduğunu ve ormanı kuş görüntüleriyle doldurduğunu biliyordu artık. Bütün Uzay Merkezi'ni Elaine'e hazırlıyor, cangılı, onun rahat edebileceği bir kuş yuvasına dönüştürüyordu. Ölüm döşeğinden doğrulan bu kanatlı kadının görüntüsünden korkuyor ve onu Cape Kennedy ormanının büyülü âleminde tutmaya çalışıyordu.

Sheppard tuzaklardan uzaklaşarak ağaçların arasından yola koyuldu, gözleri artık yalnızca birkaç yüz yarda ötedeki kocaman rampalardaydı. Zaman rüzgârlarının teni üzerinde oynaşarak öteki benliklerini kolları ve omuzlarının üzerinde ateşlemesini, onu yeniden Cocoa kumsalının salaş sokaklarında gezinen meleksi varlığa dönüştürmesini hissedebiliyordu. Beton bir pistin yanından geçti ve ormanın derinliğine, çarpıcı fresklerle süslü zümrüt bir dünyaya, duvarsız bir saraya girdi.

Neredeyse hiç soluk almıyordu artık. Burada, uzay pistlerinin ortasında, zamanın kendi kendini yuttuğunu hissedebiliyordu. Or-

manın sonsuz geçmiş ve geleceği iç içe geçmişti. Başının üzerindeki dallar arasında uzun kuyruklu bir papağan duruyordu. Bir ağaç kovuğundan, değiştirdiği tüm derileri yeniden üzerinde toplamış elmassı bir yılan sarkıyordu.

Ağaçların arasından Banana Irmağı'nın bir girintisi göründü, ayakları altında gümüşi bir dil kımıldamadan yatıyordu. Elli yarda ötedeki karşı yakada Cessna'dayken gördüğü ışıltılı yüzeyi yaprak örtüsünün arasından parıldayan gece kulübü vardı.

Sheppard suyun kenarında biran durakladıktan sonra sert yüzeyine adım attı. Buzlu cam üstünde yürürmüşçesine ayaklarının altında kırılgan sıkışmalar hissediyordu. Zaman olmayınca hiçbir şey suyu bozamazdı. Gece kulübünün altındaki kuvarsa benzer çimenlerden bir kuş sürüsü havalandı. Altın kanatları güneşle aydınlanmış, sessizce havada asılı kaldılar.

Sheppard kıyıya çıktı ve yokuşu tırmanarak yanlarına gitti. Dev bir kelebek rengârenk kanatlarını boşlukta açarak uçuşun ortasında kalakalmıştı. Sheppard ona aldırmadan gece kulübünün kapısına yöneldi, parlak kılıç pervaneli planör, çimenlerin üzerinde duruyordu. Yukarıda hiç görmediği bir kuş tünemişti, nadir bulunan bir quetzal ya da tukan, fakat biraz öncesine kadar ufak bir serçe olan bir kuş. Kuş, avına, basamaklarda duran ve tüm benlikleriyle kaplanarak güçlü bir iguana olmuş kertenkeleye bakıyordu. Ormandaki her şey gibi ikisi de kötülükten arınmış anıtsal yaratıklar olmuşlardı.

Sheppard billur kapılardan gece kulübünün ışıltılı iç mekânına göz attı. Bu egzotik yapının, bir zamanlar bir park bekçisinin kulübesiyken ya da bir kuş gözlemcisinin hafta sonu sığınağıyken bir araya gelen farklı kimliklerinin ışığında şimdi bir minyatür gazinoya dönüştüğünü görebiliyordu. Büyülü camlardan küçük; fakat zengin bir oda, krom bir katedralin mihrabına benzer bir mutfağın yanında süslemeli elektrikli sandalyeler çemberi görülüyordu. Karşı duvarda, yıllar önce buralı bir ornitoloğun bıraktığı kullanılmayan kafesler vardı.

Sheppard kapıları araladı ve havasız mekâna girdi. Etrafında küflü ve nahoş bir koku vardı. Kuşlara değil, ama güneşte çok bekletilmiş bir leşe ait bir koku.

Mutfağın arkasında, ağır perdelerin gölgesiyle kısmen gizlenmiş, demirleri parlatılmış büyük bir kafes vardı. Dar bir platformun üzerinde duruyor, bir kenarından, sanki birazdan heyecanlı bir hokkabazla yardımcısı bir güvercin sürüsüyle birlikte ince bir numaraya girişecekmiş gibi kadife bir örtü sarkıyordu.

Sheppard, ışıltılı sandalyelere dokunmamaya çalışarak odadan geçti, kafeste parmaklıkları kaldırılıp sıkıca sürgülenmiş, hastaneye ait bir karyola vardı. Çarşafsız yatakta bornoz giymiş orta yaşlı bir kadın yatıyordu. Sönük gözleri başının üstündeki kafes demirlerine dikilmiş, saçları itinayla alnına sarılmış beyaz bir havlunun altına gizlenmişti. Eklemleri gevşemiş eli yastığı kavramış, alt dişleri bir testere gibi ileri çıkmıştı. Ağzı, bir ölüm sırıtışıyla şaşırtıcı derecede düzgün dişlerini sergileyen çirkin bir bükülüşle açılmıştı.

Yıllardır hayatının bir parçası olan, bir zamanlar tanıdık bu yüzün solgun tenine bakan Sheppard bir an annesinin ölüsüne baktığını düşündü. Kadife örtüyü çektiğinde güneş ışığı dişlerinin porselen kaplamalarını aydınlattı.

"Elaine..."

Onun artık öldüğünü, yas tutan Martinsen'in, Sheppard'ı ormana çekmeye çalışırken onun bedenini bu kafese kapatarak sakladığını ve bu geçici mozoleye çok geç ulaştığını kabullendi.

Demirlerin arasından uzanarak karısının alnına dokundu. Sinirli elleriyle havluyu çözerek dazlak başını açığa çıkardı. Ama, gri kafatası örtüsünü yerine koyamadan bir şeyin bileğinden kavradığını hissetti. Tüm duyguların çoktan terk ettiği bir çubuk demetine dönüşmüş sağ eli uzanıp Sheppard'ınkine yapışmıştı. Sheppard'a çevrili sönük gözlerinde sakin bir ifade vardı, kocasını gördüğünde şaşırmamıştı. Beyazlamış dudaklarını, kendini tanımaya çalışıyormuş gibi dişlerinin üzerinde, keskin uçlarını deneyerek gezdirdi.

"Elaine... Ben geldim... Seni götüreceğim." Onun elini ısıtmaya çalışan Sheppard son aylar boyunca yaşadığı tüm acı ve belirsizliklerin, gizli kapıyı arayışının her şeye değdiğini anlayarak derin bir rahatlama hissetti. Karısına büyük bir yakınlık duydu, ölümünden beri açığa vuramadığı, birikmiş tüm duygularını anlatmak is-

tedi. Ona söyleyeceği binbir şey vardı. Gelecek için planları, bozulan sağlığı ve hepsinden önemlisi Cape Kennedy'nin suyu çekilmiş yüzme havuzları boyunca sürdürdüğü arayış.

Dışardaki planörü, ışıldamaya başlayan pilot kabinini, içine girip birlikte uçabilecekleri haleyi koruyan garip kuşu görebiliyordu. Elaine'in vücudundan yayılmaya başlayan, ölümcül parıltıyla kafası karışmış bir halde, kafes kapısını kurcalamaya başladı. Ama içeri girip karısının yüzüne dokunduğunda, gri tenini ılık bir ışık sardı. Yüzü yumuşuyordu, alnındaki çıkıntılı kemikler düzgün şakaklara doğru çekildi, ölüm sırıtışı ağzından kaybolarak yerini yirmi yıl önce, tenis kulübünün havuzunda kendisine gülümserken gördüğü genç öğrencinin aydınlık gülümsemesi aldı. Donuk bedeni önceki benlikleriyle parlayıp hareketlenmiş, yeniden bir çocuk, geçmiş ve geleceğinin imgeleri ile hayat bulmuş bir genç kız olmuştu.

Doğruldu, güçlü parmaklarla kafasına sarılı ölüm başlığını çözdü ve gümüş saçının ıslak buklelerini saldı. Demirler arasından kocasına sarılmaya çalışarak kollarını Sheppard'a uzattı. Kolları ve omuzları ışıkla ve bu kanatlı kadının kanatlı sevgilisi olarak şimdi Shepphard'ın da kuşanmış olduğu elektrikli tüylerle kaplandı.

Sheppard kafesin kilidini açarken köşkün kapılarının güneşe açıldığını gördü. Martinsen girişte durmuş, karanlık bir düşten uyandırılmış bir uyurgezerin anlamsız ifadesiyle parlak havaya bakıyordu. Kanatlarını kuşanmıştı ve vücudu bir yığın kendi titrek imgesiyle geçmiş ve geleceğin prizmasında kırılmış görüntüleri ile sarılıydı.

Sheppard'a el sallayarak karısından uzak durmasını işaret etmeye çalıştı. Sheppard, doktorun, Elaine'in ölümünün ardından yas tuttuğu saatlerde düş-zamanını görebildiğini anlıyordu artık. Uzay Merkezi'nin görülmez güçleriyle buraya çekilen geçmişinin ve gençliğinin imgeleri onu kurtarmaya geldiğinde Elaine'in ölümden dönüşünü görmüştü. Mezarın kıyısında düşlerinden uyanarak geçmiş benliklerinden oluşan bir orduyu kendisini diriltmek için çağıran kanatlı kadının hayaletinden ve açık kafesten korkuyordu.

Sheppard, Martinsen'in yakında onu anlayacağından emin olarak karısını kucakladı ve genç kadının güneş ışığına kaçışını engellememeye karar vererek onu yataktan kaldırdı.

Bütün bunlar, geçmiş yaşamlarının görünmeyen köşelerinde onları bekliyor olabilir miydi? Sheppard köşkün yanında durup sessiz dünyaya baktı. Cape Kennedy ve Merrit Adası'nın kum tepelerinin üzerinde elini uzatsa dokunulabileceği bir amber denizi uzanıyordu. Orman boyunca, Apollo rampalarından sarkan elmas bir örtü gökyüzünü kaplıyordu.

Aşağıdaki nehirde bir hareketlenme oldu. Gümüş saçları yarı açılmış kanatlar gibi arkasında uçuşan genç bir kadın koşarak suyun yüzeyinden geçti. Elaine uçmayı öğreniyordu. İki yana açtığı kollarından çıkan ışık, suyun üzerinde parladı ve kenardaki ağaçların yapraklarını renkten renge soktu. Sheppard'a el salladı, hem annesi hem de kızı olan bu çocuk onu yanına çağırıyordu.

Sheppard suya doğru yürüdü. Otlar üzerinde asılı duran kuş sürüsünün yanından geçti. Kımıldamadan duran kuşların her biri kendi yansımasıyla göz kamaştıran birer elmas olmuştu. Havadaki kuşlardan birini eline aldı ve Anne Godwin'i okşarken aradığı anahtarı bulmaya çalışarak tüylerini sıvazladı. Ellerinin arasında kanat çırpışlarıyla dolu kuş bahçesini, tek bir yürek etrafında titreşen tüylü evreni hissediyordu.

Kuş çırpındı ve açıveren bir çiçek gibi canlandı. Dallar arasında kendi kendisinin imgelerini oluşturan bir yığın halinde parmaklarından uçup gitti. Sheppard onu özgür bıraktığı için sevinerek bütün kuşları boşluktan aldı ve tek tek okşadı. Dev kelebeği, quetzalı ve iguanayı, böcekleri ve sinekleri, donmuş, zamana hapsolmuş çiçekleri ve palmiyeleri suyun kenarında salıverdi.

Son olarak Martinsen'i salıverdi. Hem genç bir öğrencinin güçlü kaslarını hem de yaşlı bir doktorun bilge kemiklerini arayarak çaresiz doktoru kucakladı. Aniden Martinsen kendisini buldu, gençliği ve yaşlılığı yüzünün açık geometrilerinde buluştu, geçmiş ve gelecekteki benlikleri bu mutlu randevuda bir araya geldi.

Yürekten gelen bir selamlama ile ellerini açarak Sheppard'dan uzaklaştı, sonra Elaine'i görmek arzusuyla çayırlardan nehre doğru koştu.

Artık rahatlamış olan Sheppard onlara katılmak için yola koyuldu. Yakında orman yeniden canlanacak ve onlar Cocoa kumsalına, Anne Godwin'in karanlık yatak odasında uzanıp yattığı o motele döneceklerdi. Oradan da güneyin kasaba ve kentlerine, parklardaki uyurgezer çocuklara, şimdiki zamandan uyandırılıp zaman dolu benliklerinin sonsuzluk âlemine geçmesini bekleyen, evlerinde mumyalanmış rüya gören anne ve babalara gideceklerdi.

Harika vakit geçiriyoruz

3 TEMMUZ 1985 Hotel Imperial, Playa Inglaterra, Las Palmas.

Bir saat önce geldik. Yolculuk müthişti. Nasıl olduysa Gatwick'deki bilgisayar bize birinci mevkide bir yer ayarlamış. Bristollü şaşkın bir dişçi, kocası ve üç çocuğuyla birlikte yolculuk ettik. Uçmaktan oldum olası korkan Richard beleş şampanyaya yüklenip daha uçağın tekerlekleri pistten ayrılmadan havalarda uçmaya başladı. Yirmi yedinci kattaki balkonumuzu resimde işaretledim. Olağanüstü bir yer burası, Las Palmas sahilinden yirmi mil kadar uzakta son derece modern bir tatil kompleksi. Akla gelebilecek her türlü eğlence var ve hangisini istersen yatağın başucundaki düğmeye basman yeter. Şimdi bir saatliğine bir su kayağı ayar-

layacağım, ardından İsveç masajı ve kuaför!

Diana.

10 TEMMUZ Hotel Imperial

İnanılmaz bir hafta! Bu kadar çok heyecanı hiç böyle birkaç güne sığdırmamıştım; tenis, sualtı dalışı, su kayağı, bir sürü kokteyl parti. Her akşam gruplar halinde sahildeki kabareleri dolaşıyor, sonra da oteldeki beş gece kulübünden birine atıyoruz kapağı. Richard'ı pek az görebiliyorum. Resimdeki yakışıklı kavalyem plaj danışmanı, çok zeki bir adam. Eskiden halkla ilişkiler uzmanıymış. İki yıl önce bütün işini gücünü bırakıp buraya gelmiş. Öğleden sonra bana deniz paraşütüyle uçmayı öğretecek. Bana iyi inişler dile!

Diana.

17 TEMMUZ Hotel Imperial

Kum günleri sona eriyor. Burada balkonda oturmuş hava kayağıyla körfezi aşan Richard'ı seyrederken yarın Exeter'e dönmüş olacağımıza inanasım gelmiyor. Richard döner dönmez ilk iş olarak gelecek yıl için rezervasyon yaptıracağını söylüyor. Gerçekten olağanüstü; bu fiyata nasıl beceriyorlar, Tanrı bilir. İspanyol hükümetinin sübvanse ettiği söyleniyor. Kısmen gösterişsiz, ama oldukça yetkin bir organizasyon. İngilizler tarafından işletildiği halde Butlins'le alakası yok. Garip bir rastlantıyla buradaki herkes Batı bölgesinden. Farkında mısın, Richard da ben de öylesine meşguldük ki bir kez olsun Las Palmas'a gitmek aklımıza gelmedi (Son anda flaş haber: Mark Hastings, plaj danışmanı, odama orkide yolladı!). Yarın sana anlatırım.

Diana.

18 TEMMUZ Hotel Imperial

Sürpriz! Gene o bilgisayar. Anlaşılan Gatwick'de bir karışıklık olmuş ve uçağımız en erken yarın burada olacakmış. Richard bugün işe gidemeyeceği için endişeli. Son seyahat çeklerimizi de harcadık. Neyse ki otel harika davranıyor, biraz da Mark'ın sayesinde tabii. Ek ücret almayacakları gibi danışmadaki memurun de-

diğine göre gerekirse bize kredi de açacaklarmış. Amann... Küçük bir sorun, her zamanki gibi. Bu akşamüstü ilk kez birlikte sahil boyunca yürüdük. Bu tatil kompleksinin ne kadar büyük olduğunu fark etmemişim; sahil boyunca miller uzunluğunda, üstelik yarısının inşaatı hâlâ sürüyor. Her yer Sheffield'den, Manchester'dan, Birmingham'dan gelen insanlarla dolu. Yarım saat içinde yüzmeye, su kayağı yapmaya, ellerinde gümrüksüz camparileri, yüzlerce havuzun etrafında gezinmeye başlıyorlar. Onlara dışarıdan bakmak oldukça tuhaf.

Diana.

25 TEMMUZ Hotel Imperial

Hâlâ buradayız. Gökyüzü Gatwick ve Heathrow'dan gelen uçaklarla dolu, ama anlaşılan hiçbiri bizimki değil. Her sabah bavullarımız hazır lobiye iniyoruz, ama havaalanı otobüsü gelmiyor. Bir saat filan bekledikten sonra danışma memuru uçuşun iptal edildiğini bildiriyor, biz de havuz başında yeni bir güne dönüyoruz. İçkiler ve su kayağı müessesenin ikramı. İlk birkaç gün, Richard'ın sinirli ve endişeli oluşuna rağmen, eğlenceliydi. Çalıştığı şirket büyük bir Leyland bayii ve bilirsin kabak hep orta seviye yöneticilerin başına patlar. Ama otel bize sınırsız kredi açtı ve Mark çok aşırı gitmediğimiz sürece alacakları tahsil etmeyi düşünmeyeceklerini söylüyor. İyi haber: Şirketten biraz önce telgraf geldi, Richard'a dert etmemesini söylüyorlar. Anlaşılan bir sürü insan aynı durumdaymış. Ne kadar rahatladık bilsen. Sana telefon edecektim ama günlerdir bütün hatlar dolu.

Diana.

15 AĞUSTOS Hotel Imperial

Üç hafta daha! Cennetteki isterik kahkaha... Bütün İngiliz gazetelerinde bu haber var, mutlaka sen de duymuşsundur, bir soruşturma açılacağı söyleniyor. Anlaşılan havayolu şirketleri Kanarya Adaları'ndaki insanları geri getirmek yerine Karayipler'deki Amerikan tatil trafiğinden pay kapmak için bütün uçaklarını oraya yollamışlar. Böylece zavallı İngilizler de burada çakılıp kalmışlar. Sahiden de yüzlerce insan aynı durumdayız. İşin tuhaf yanı insan bu duru-

ma alışmaya başlıyor. Otel personeli harika, durup dinlenmek bilmeden yeni eğlenceler düzenliyorlar. Şu sıralarda siyasi bir kabare oynuyor, bir sualtı arkeoloji grubu da batık bir İspanyol kadırgasını çıkarmak için çalışmalara başladı. Vakit geçirmek için ben de bir amatör tiyatro grubuna katıldım. *Ciddiyetin Önemi*'ni sahnelemeyi düşünüyoruz. Richard ise olup biteni şaşırtıcı bir sükunetle karşıladı. Bu kartı Las Palmas'dan postalamak istemiştim, ama otobüs bulamadık ve Richard'la birlikte yürümeye kalktığımızda inşaatlar arasında yolumuzu kaybettik.

Diana.

5 EYLÜL Hotel Imperial

Hâlâ bir haber yok. Zaman bir rüya gibi geçiyor. Her sabah bir sürü şaşkın insan lobiye yığılıp bir haber almaya çalışıyor. Genelde herkes olanları gerçek İngiliz ruhuna yaraşır şekilde, şaşılacak ölçüde olağan karşılıyor. Birçoğu Richard gibi sanayi şirketlerinde yönetim kademelerinde çalışan insanlar, ama çok şükür şirketler olağanüstü iyi davranıyor. Bir telgraf çekip telaşlanmamamızı söylediler. Richard, sanayideki durgunluk ve masrafların hükümet tarafından ödendiği düşünülürse burada olmamıza seviniyorlardır diyor alaylı alaylı. Doğrusunu istersen işim öyle başımdan aşkın ki böyle şeyleri hiç kafama takmıyorum. Burada sanatta âdeta bir mini Rönesans yaşanıyor. Kadın erkek karışık saunalar, cordon blue dersleri, tanışma grupları, elbette tiyatro ve deniz biyolojisi. Bu arada Las Palmas'a da bir türlü gidemedik. Richard dün bir bisiklet kiraladı ve kıyı boyunca gitti. Bütün ada kendi içine kapalı tatil kompleksleriyle doluymuş. Richard insan rezervleri diyor bunlara. Onun tahminine göre burada bir milyon kadar insan var şu anda. Çoğu İngiltere'nin kuzey ve orta bölgelerinden gelen işçiler. Bazıları bir yıldan beri buradaymış ve imkânları bizim kadar iyi olmamasına rağmen gayet mutlu yaşıyorlar. Bu akşam kostümlü prova var. Beni Lady Bracknell olarak düşünsene; burada bu rolü oynayabilecek yaşta başka kimsenin olmaması korkunç. Hepsi yirmi otuz yaşlarında, ama eskiden ICI'nın istatistik uzmanı olan yönetmenimiz Tony Johnson bu konuda pek tatlı davranıyor.

Diana.

6 EKİM Hotel Imperial

Sadece küçük bir kart. Bu sabah bir kriz yaşandı. Son günlerde siniri çok bozulan Richard otel yönetimiyle kavga etti. Fransızca dersinden çıkınca lobiye gitmiştim ki ne göreyim: Bir sürü insan toplanmış, onun bağırıp çağırmasını dinliyor. Oldukça heyecanlıydı, ama delilere yaraşır bir mantıkla Las Palmas'a gitmek için bir taksi çağrılmasını istiyordu (Burada hiç taksi yok, kimse bir yere gitmez ki). Sonra da Adalar Valisi'ne veya İsviçre Konsolosu'na telefon edeceğim diye tutturdu. O sırada Mark ve Tony Johnson yanlarında bir doktorla çıkageldiler. Kısa bir itiş kakış oldu, sonra da onu odamıza götürdüler. Bayılmış olduğunu sanıyordum; ama yarım saat sonra, duştan çıktığımda orada olmadığını gördüm. Umarım bir yerde oturmuş sakinleşmeye çalışıyordur. Otel yönetimi son derece anlayışlıydı yine de hiç kimsenin müdahale etmemesine şaşırdım doğrusu. Olan biteni donuk bakışlarla seyredip havuzun başına döndüler. Bazen evlerine dönmek için hiç aceleleri olmadığını düşünüyorum.

Diana.

12 KASIM Hotel Imperial

Bugün olağandışı bir şey oldu. Gittiğinden bu yana Richard'ı ilk kez gördüm. Sabah jogging yapmak için plaja inmiştim, şemsiyenin altında yalnız başına otururken buldum onu. Bronzlaşmış ve sağlıklı, ama çok zayıf görünüyordu. Batı Avrupa hükümetleri ile İspanyol yetkililerinin işbirliği yaparak Kanarya Adaları'nın tamamını yalnızca istihdam fazlası fabrika işçileri için değil, yöneticiler için de bir tür sürekli tatil kampına dönüştürmekte olduklarına dair mantıksız bir hikâye anlattı bana. Richard'a bakılırsa adanın öteki tarafında Fransızlar için bir kamp varmış, Almanlar için de başka bir tane. Ve Kanarya Adaları, Akdeniz ve Karayipler'deki birçok yerden yalnızca biriymiş. Tatilciler bir kez buralara geldikten sonra geri dönmelerine asla izin verilmeyecekmiş, devrim başlatırlar korkusuyla. Onunla tartışmaya çalıştım, ama birden kalktı ve bir direniş grubu oluşturacağını söyleyip sahil boyunca yürüdü gitti. Onun derdi şu ki kafasını meşgul edecek bir şey bulamıyor;

keşke tiyatro grubumuza katılsaydı, şu sıra Pinter'in *Doğumgünü Partisi*'ni prova ediyoruz.

Diana.

10 OCAK 1986 Hotel Imperial

Acılı bir gün. Sana telgraf çekecektim, ama fırsat bulamadım. Bu sabah Richard'ı gömdüler. Körfeze bakan tepedeki yeni uluslararası mezarlığa. Resimde yattığı yere x işareti koydum. Onu iki aydır görmemiştim. Öğrendiğime göre adada dolaşıp, geceleri inşaatlarda kalıp bir direniş grubu kurmak için boşu boşuna çabalayıp duruyormuş. Birkaç gün önce de bozuk bir deniz motoru çalıp Afrika kıyısına doğru denize açılmış. Ölüsü dün Fransız plajlarından birisinde karaya vurmuş. Ne kadar acıklı ki birbirimizden tamamen kopmuştuk. Gene de bu deneyimin bana kazandırdığı olgunluk ve bakış açısının Tony'nin sahnelediği *Elektra*'daki Klitemnestra rolü için işime yarayacağını düşünüyorum. Tony ve Mark Hastings benim en büyük dayanaklarım oldu.

Diana.

3 TEMMUZ 1986 Hotel Imperial

Sahiden buraya geleli bir yıl oldu mu? İngiltere'den o kadar uzak kaldım ki sana en son ne zaman kart yolladığımı bile hatırlamıyorum. Harika tiyatro oyunlarıyla, bir zamanlar oynamayı aklımdan bile geçiremediğim rollerle ve artık hiç terk edemeyeceğim sadık seyircilerle dolu bir yıl oldu. Artık oteller tamamen dolu ve her gece ağzına kadar dolu salonlara oynuyoruz. Burada yapacak çok iş var ve herkes o kadar mutlu ki Richard'ı düşünecek zamanım olmuyor. Keşke sen de burada olsaydın. Sen, Charles ve çocuklar; ama sanırım siz de sahildeki binlerce otelden birindesinizdir. Posta o kadar düzensiz ki kartlarımın sana hiç ulaşmadığını, otelin arkasındaki eski postanede milyonlarca mektup arasında yattığını düşünüyorum bazen. Hepinize sevgiler.

Diana.

Öfkeyle dolu bir sürü düş

Hemen bakma, ama tam arkamızda yaşlıca bir erkekle tuhaf bir genç kadın oturuyor. Her perşembe, öğleden sonra Casino'dan çıkar, buraya, Hotel de Paris'in teras kafesine gelir, her seferinde büfenin yakınındaki aynı iki masaya otururlar. Biraz öne doğru eğilirsen, restoranın aynasında kızı görebilirsin; şu tepeden bakan ve rahibelerin elinde büyümüş zengin kızlarının karakteristik tavrıyla yürüyen uzun boylu, zarif kız.

Adam onun arkasında oturuyor, şu bir zamanlar yakışıklı biri olduğu anlaşılan, süklüm püklüm adamcağız, aralarında en az yirmi yaş fark var, gerçi otuz da diyebilirsin ya. Sanki bir düğüne gitmek için akıl hastanesinden izin alıp çıkmış gibi hep aynı, pahalı ama üstünden dökülen gri takımı giyer, aynı parlak kravatı

takar. Yemekten dönen sekreterleri izlerken belli ki kaçmayı düşlemektedir. Asil bir havası da olan o kederli bakışlarını gördükçe, Monte Carlo'nun aslında özel bir hapishaneden başka bir şey olmadığını düşünüyorum.

Şimdi görebildin mi onları? Öyleyse bu ikisinin evli olduklarına, üstelik karmaşık ritüellerle yürüyen kendine özgü bir evlilik de olsa, istikrarlı bir birliktelik kurduklarına inanmanın güç olduğunu sen de kabul edersin. Haftada bir, kız Limuzinleriyle, alanın karşısında park edilmiş şu altın renkli Cadillac'la onu Vence'dan Monte Carlo'ya getirir. Adam, eline tutuşturulan birkaç frankla Casino'da yarım saat rulet oynar, sonra da buraya gelirler. Kız, büfeden ona hep aynı dergiyi, hizmetçi kızlarla yakışıklı prenslerin hikâyeleriyle dolu şu zırvalardan birini alır, sonra da ayrı bir masaya oturup meyve suyunu yudumlar. Bu arada adam da küçük bir çocuk gibi o dergiyi yutarcasına okur. Kızın soğukkanlı duruşu sağlam bir özgüvenin, belirgin bir ruh sağlığının göstergesi değil mi?

Oysa, daha beş yıl önce, tedavisinden sorumlu doktoru olarak çok farklı bir açıdan görmüştüm onu. Gerçekten de bu genç kadının, bir zamanlar Lourdes Meryem Ana Bakımevi'nde ruhsal çöküntü içindeyken karşılaştığım kadınla aynı kişi olduğuna inanasım gelmiyor. Benden öncekilerin başaramadığını gerçekleştirip onu tedavi edebildiysem, bu aslında hiç hoşlanmadığım türden, olağanüstü psikiyatrik bir keşif sayesinde oldu. Maalesef, bu başarının da bir bedeli vardı elbet: Birkaç masa arkamızda, saçma sapan dergisine dalmış, daha kırk beşini yeni bitirmiş olan bu kederli ihtiyarın kat be kat ödediği bir bedel.

Dur, onlar gitmeden bu olayı anlatayım sana...

Bir tesadüf eseri, sırf bir meslektaşın rahatsızlığı nedeniyle tanıştım Christina Brossard'la. Başarılı bir dermatolog olarak on yıl Monaco'da çalıştıktan sonra Nis'deki bir Amerikan kliniğinde yarım gün çalışmaya başlamıştım. O sıralar rahatsız olan bir meslektaşımın hasta listesini gözden geçirirken sekreteri, hastalar-

dan birinin, on yedi yaşındaki Matmazel Brossard'ın randevusuna gelmediğini bildirdi. Tam o anda, kızın üç yıldan beri bakım altında tutulduğu Vence'daki Lourdes Meryem Ana Bakımevi'nin rahibe hemşirelerinden biri randevuyu iptal etmek için telefon etti.

"Başrahibe, Profesör Derain'den özür dilememi istediler. Çocuğun sinirleri gene bozuldu da..."

İlk anda pek üstünde durmamıştım ama, belki kızın adı dikkatimi çektiğinden, belki de rahibenin "gene" deyişinden ötürü klinik bulguları bir görmek istedim. Bunun son bir yıl içinde iptal edilen üçüncü randevu olduğunu fark ettim. Bir yetim olan Christina Brossard, bakımevine on dört yaşındayken annesinin bir uçak kazasında ölmesinden sonra onun tek vasisi olan babasının da intihar etmesi üzerine yatırılmıştı.

Birden tüm trajediyi hatırladım. Lyon'un eski belediye başkanlarından Gaston Brossard son derece başarılı bir inşaat müteahhidi ve Başkan Pompidou'nun yakın dostu olan bir mültimilyonerdi. Bu adam başarısının doruğundayken 55 yaşında üçüncü evliliğini yapmıştı. Yirmili yaşlarında bir televizyon yıldızı olan genç karısına düğün hediyesi olarak Vence yakınlarında muazzam bir malikâne inşa ettirdi. Ama, ne yazık ki Christina'nın doğumundan iki yıl sonra, genç anne, Paris'e kocasıyla buluşmaya giderken bindiği uçağın Alpler üzerinde düşmesi sonucu öldü. Kedere gömülen Gaston Brossard hayatının geri kalan yıllarını küçük kızının bakımına adamıştı. Her şey yolunda gibiydi. Ancak, on iki yıl sonra, ihtiyar milyoner görünürde hiçbir neden olmaksızın yatak odasında kendini vurdu.

Bu olay kızın üzerinde şiddetli ve ani bir etki yapmıştı; ama tam bir ruhsal çöküntü, katatonik içe kapanış ve ardından da Gaston Brossard'ın karısının hatırasına yüklü bir bağış yaptığı Lourdes Meryem Ana Bakımevi'nde yavaş ve acılı bir iyileşme dönemi. Vence'a bizzat giderek kızı muayene eden Derain'in bir asistanı tarafından tutulan notlarda kronik anemi ve anoreksiya komplikasyonları olan müzmin bir egzamadan söz ediliyordu.

Birden kendimi, hali vakti yerinde orta yaşlı hastalarla dolu bekleme odasının ardındaki rahat muayenehanemde oturmuş, Nis dağlarında kaybolan bu 17 yaşındaki yetim kızı düşünürken bul-

dum. Herhalde din karşıtı yetişme tarzımdan olacak -babam sol eğilimli bir gazetede karikatürist, annemse ilk feministler arasında yer alan bir hukukçuydu- Lourdes Meryem Ana Bakımevi hiç de tekin gelmiyordu bana. Bu ad bile, neredeyse alenen, ruhsal dengesi bozuk bir varisin sırtından geçinmek için tasarlanmış iman simsarlığı ve din şarlatanlığının rezil bir karışımını akla getiriyordu. Çocuk, gevşek yöneticiler ve ilgisiz bakıcıların elinde sömürülmeye hazır bir hale getirilirken hastalığının iyileşmemesine de özen gösterilerek Gaston Brossard'ın bakımevine vasiyet ettiği fonların kesintisiz akışı garantileniyor olmalıydı. Egzamanın da anoreksiyanın da aneminin de pislik, kötü beslenme ve ilgisizlikten kaynaklandığını gayet iyi biliyordum.

O hafta sonu arabama atlayıp Vence'a doğru yola koyulduğumda - Profesör Derain hafif bir kalp krizi geçirmiş ve bir ay izin almıştı- bir yandan annesinin hatırasına bağışlanmış altınları avuçlayıp bir yandan da onu, göz göre göre açlığa mahkûm eden cahil ve sinsi rahibelerin elindeki bu acılı çocuğu gözümde canlandırıyordum.

Kısa sürede ne kadar yanılmış olduğumu anladım, tabii. Lourdes Meryem Ana Bakımevi, pırıl pırıl odaları ve güneşli dinlenme yerleri olan amaca uygun ve son model bir sanatoryummuş meğer. Tıbbi imkânların modernliği ve birçoğunu ferah koridorlarda oturmuş, yakınları ve dostlarıyla çene çalarken gördüğüm hastalara gösterilen yakın ilgi açıkça belli oluyordu.

Başrahibe de diğer meslektaşları gibi kültürlü ve zeki bir kadındı. Güçlü ve aydınlık bir yüzü, dostça bir tavrı vardı ve elleri -her zaman ilk dikkat ettiğim şeylerdir- ağır işlere yatkın görünüyordu.

"Gelmekle ne kadar iyi ettiniz Doktor Charcot. Hepimiz Christina için o kadar endişeleniyoruz ki. Kendi doktorlarımıza saygısızlık etmek istemem, ama bazen biraz farklı bir yaklaşıma gerek olduğunu düşünüyorum."

"Sanırım kemoterapiyi kastediyorsunuz" dedim. "Yoksa rad-

yasyon tedavisi mi? Avrupa'daki sayılı Betatronlardan biri klinikte kurulmak üzere."

"Pek sayılmaz..." Başrahibe, ziyaretimin faydasından kuşkuya düşmüş gibi düşünceli bir tavırla masasının çevresinde gezinmeye başladı. "Daha az tıbbi bir yaklaşım düşünüyordum Dr. Charcot. Çocuğun bedenindekiler kadar ruhundaki dertleri de temizlemekle ilgili bir yaklaşım. Fakat, önce kendiniz görmelisiniz onu."

Kuşkulanma sırası bana gelmişti. Tıp eğitimimin ilk yıllarından beri, bilimsel maske altında en tehlikeli şarlatanların at oynattığı psikoterapinin savlarına karşı çıkmışımdır.

Bakımevinden çıkıp dağlara, kızın günde birkaç saat kalmasına izin verilen Brossard Malikânesi'ne doğru yola koyulduk.

"Aşırı derecede aktif ve diğer hastaları rahatsız ediyor", malikânenin yoluna saptığımızda başrahibe açıklamaya başladı. Artık sesi kesilmiş bir teraslı çeşmeye bakan malikânenin Palladyan cephesi karşımızda belirmişti. "Burada, anne ve babasının anıları arasında daha mutlu görünüyor."

Yetim kıza eşlik eden rahibelerden biri bizi karşılayarak görkemli bir salona götürdü. Başrahibeyle ikisi, o akşamüstü taburcu edilecek bir hastanın durumunu konuşurlarken ben de salonda gezinerek mermer duvarlardan sarkan muhteşem goblenleri gözden geçiriyordum. Dar bir merdivenin döner basamaklarının üstündeki duvarda, süslü akrep ve yelkovanı, kaçak bir zamanın gardiyanları gibi acayip silahlara benzeyen rakamları ile kocaman bir Venedik saati asılıydı.

Panjurları kapalı kütüphanenin yanındaki sütunlu kapı yemek salonuna açılıyordu. Masa ve sandalyelerin üstüne örtüler örtülmüştü, şöminenin yanında ikinci bir rahibe ocağı temizleyen hizmetçi kızın çalışmasını denetliyordu. Tanıdık bir ziyaretçi belki de bir mezatçı bizden hemen önce şöminede senet ve katalog yakmış olmalıydı. Eski moda bir deri önlük giymiş olan kız, dizlerinin üstüne çökmüş, büyük bir dikkatle lekeli fayansları ovmaya başlamadan önce külleri süpürüyordu.

"Dr. Charcot..." Başrahibe yemek salonuna gelmemi işaret etti. Üstü örtülü mobilyaların arasından geçerek başrahibenin peşi sıra şöminenin yanına gittim.

"Hemşire Julia, bakıyorum yine çok meşgulüz. Dr. Charcot, eminim böyle bir işi izlemekten memnun kalacaksınız."

"Elbette..." Kızın çalışmasını izlerken, başrahibenin, bir şöminenin temizlenmesiyle ilgileneceğimi nereden çıkardığını merak ediyordum. Baca temizleyici kız, bir çocuktan biraz büyükçeydi, fakat uzun ve ince kolları kendi bağımsız iradeleriyle çalışıyorlardı. Kocaman, dökme demirden ızgarayı tutkulu bir itinayla kazımış, külleri saydam, plastik torbalara doldurmuştu. Üç rahibeye aldırmadan, sert bir fırçayı sabunlu suyla dolu kovaya batırdı ve hırsla, tek bir leke bile bırakmamaya kararlıymışçasına fayansları ovmaya başladı. Şömine defalarca ovulmuş gibi sabundan beyazlamaya başlamıştı.

Çocuğun, başrahibe tarafından verilen bir kefaret cezasını yerine getirdiğini düşündüm. Gerçi karışmak istemiyordum, ama kızın ellerinde ve bileklerinde enzime duyarlı bir egzamanın belirtilerini fark etmiştim. Hafif sitemli bir ses tonuyla lafa karıştım, "Hiç olmazsa bir çift plastik eldiven verebilirdiniz. Şimdi, Matmazel Brossard'ı görebilir miyim?" dedim.

Ne başrahibe ne de diğerleri karşılık vermedi. Yalnızca kız, sabunlu fayanslardan başını kaldırıp bana baktı. Solgun, fakat bir zamanlar güzel olan bu yüzün kararlı ağız yapısı, incecik ensesinde topladığı saçları, her türlü ifadeden yoksun yüz hatları bir anda dikkatimi çekti. Gözlerini bana dikmiş, sanki beni derhal tanımış ve onun için nasıl bir rol üstlenebileceğimi anlamış gibi sinir bozucu bir kararlılıkla beni süzüyordu.

"Christina..." Başrahibe kızı kaldırarak nazikçe konuştu: "Dr. Charcot sana yardım etmeye geldi."

Kız hafifçe başını sallamakla yetinip temizliği sürdürdü. Yalnızca, arada bir, küllerle dolu plastik torbaları erişemeyeceğimiz bir uzaklığa itmek için duruyordu. Egzama, anoreksiya ve anemi teşhisini hatırlayarak profesyonel bir gözle baktım ona. Christina Brossard ince yapılıydı, ama hiç de kötü beslenmiş gibi bir hali yoktu; yüzünün solgunluğu ise kasvetli malikânede sürdürdüğü bu

saplantılı faaliyet yüzünden olmalıydı. Egzamasına gelince, bu tutkulu el yıkamadan kaynaklanan özel bir türdü.

"Christina..." Sevimli, tombul yanaklı bir genç kadın olan hemşire Louise ıslak fayansların üstüne çömeldi: "Canım, biraz dinlensen."

"Hayır! Hayır! Hayır!" Kız, sabunlu fırçasıyla fayansları dövüyordu. Sarsılan bir çubuk yığınını andıran hiddetli elleriyle yer bezini sıkmaya başladı. "Bu akşamüstü temizlenmesi gereken üç ızgara var daha! Onları temizlememi siz söylediniz, öyle değil mi Anne?"

"Evet, canım. En çok yapmak istediğin iş bu gibi görünüyor." Başrahibe yenilgiyi kabullenmiş bir tebessümle geri çekilerek bana yol verdi.

Bir türlü bitmeyecek gibi görünen işini sürdüren Christina Brossard'ı seyretmeye koyuldum. Dengesiz olduğu belliydi, ama aynı zamanda kendine acır gibi bir hali de vardı, kendini tamamen saplantısına kaptırmış, ama bir yandan da onu yönetebileceğinin farkındaymış gibiydi. Gerek kendine acıması gerekse rahibelere yönelttiği bakışlarındaki sert ifade beni çok etkilemişti, sanki onlara duyduğu nefreti dışavurmak için bu sevimli ve nazik kadınların önünde isteyerek kendini küçük düşürmeye çalışıyordu.

Bir süre için onu işiyle baş başa bırakıp başrahibeyle birlikte salona döndüm.

"Evet, Dr. Charcot, sizin ellerinizdeyiz."

"Bağışlayın ama, açıkçası bu vakanın benim uzmanlık alanıma girdiğini sanmıyorum. Söyler misiniz, bütün vaktini bu ızgaraları temizleyerek mi geçiriyor?"

"İki yıldan beri, her gün ve kendi isteğiyle. Onu engellemeye çalıştık, ama o zaman da ilk baştaki içe kapanık haline dönüyor. Elimizden gelen tek şey, bu işin onun için önemli bir rolü olduğunu varsaymak. Bu evde en az bir düzine şömine var ve hepsi de birer ameliyathane kadar temiz."

"Ya küller? Torbalar küllerle doluydu. Bu ateşleri yakan kim?"

"Christina'nın kendisi. Çocukluğundan kalma kitapları yakıyor. Nedense, çocukluğunda okuduğu her şeyi yok etmeye karar vermiş."

Beni kitaplığa götürdü. Neredeyse kitapların tümü yerlerinden alınmış, boş rafların tepesinden aşağılara bakan geyik başlarından başka pek bir şey kalmamıştı. Sadece, dolaplardan birinde bir sıra kitap duruyordu.

Dolabın camlı kapağını açtım. Birkaç okul kitabı, peri masalları ve bir iki tane de çocuk klasiği vardı.

Başrahibe üzüntüyle kitaplara baktı. "Aslında birkaç yüz kadar kitap vardı burada, ama Christina her gün birkaçını daha yakıyor. Sıkı gözetimimiz altında tabii, malikâneyi ateşe vermesini seyretmek istemiyorum, açıkçası. Sadece bu kitabı yakmamış olduğuna dikkatinizi çekerim."

Tek başına bir rafa konulmuş, büyük, eski ve resimli bir kitabı gösterdi. "Gördüğünüz gibi Dr. Charcot, seçim hiç de uygunsuz değil; Sindrella'nın öyküsü."

Bu garip malikâneyi, nazik rahibelerini ve takıntılı sahibesini geride bırakarak Nis'e dönerken başrahibe hakkındaki fikrimi gözden geçirmeye başlamıştım. Bu akıllı kadın, dünyadaki hiçbir dermatoloğun Christina Brossard'ı takıntısından kurtaramayacağını düşünmekte haklıydı. Belli ki kız kendini zavallı bir besleme konumuna indirgeyerek Sindrella rolünü oynuyordu. Ne tür bir utancı kazımaya çabalıyordu acaba? Babasının intiharında bilinmeyen, ama önemli bir rolü mü olmuştu? Bütün bu fantezi, suçluluk duygusundan arınmak için girişilmiş bilinçdışı bir çaba mıydı?

Her biri, bir peri masalının kalıntısı olan küllerle dolu saydam, plastik torbaları düşündüm. Deliliğin karşı konulmaz mantığıyla kavranan benzerlikler son derece belirgindi. Rahibelere çevirdiği bakışlarında beliren nefreti hatırladım, bu sabırlı ve nazik kadınları çirkin üvey kardeşler olarak gören bakışları. Hatta kötü üvey anne bile hazırdı: Bu zavallı yetimin anne ve babasının ölümünden kazançlı çıkan bakımevinin yöneticisi başrahibe.

Öte yandan Yakışıklı Prens neredeydi? Ya anne peri ile kabağı, saatler geceyarısını vurduğunda kaçılan balo ve hepsinden önemlisi, camdan ayakkabı?

Olayların akışı, bana hipotezimi sınama fırsatı vermedi. İki gün sonra, Christina Brossard ile yeni bir randevu ayarlamak için bakımevine telefon ettiğimde, başrahibenin sekreteri artık kliniğin, Profesör Derain'in ve benim yardımlarıma gerek duymadığını söyledi kibarca.

"Size minnettarız doktor, ancak başrahibemiz yeni bir tedavi uygulanmasına karar verdi. Tanınmış psikiyatr Dr. Valentina Gabor vakayla ilgilenmeyi kabul etti; şöhretini duymuşsunuzdur herhalde. Tedavi de başladı bile, sanırım Christina'nın hızlı bir ilerleme kaydettiğini duymaktan memnun kalırsınız."

Alıcıyı yerine koyar koymaz sol şakağıma şiddetli bir ağrı saplandı. Dr. Valentina Gabor, ha! Tanımaz olur muyum, elbette tanıyordum bu sonu gelmez televizyon gösterilerinden arta kalan zamanını post-psikanalitik jargon, ahlaki yükseliş edebiyatı ve Katolik gizemciliğinin son moda karışımından oluşma, sahtekârlığın daniskası, psikoterapi uygulamalarına vakfeden antipsikiyatristler okulunun en meşhur kişiliğini. Başrahibenin ilgisini çeken de bu Katolik gizemciliği numarasıydı herhalde.

Dr. Valentina Gabor'u ne zaman görsem kanım beynime çıkar. Her zaman kendinden emin bir hali ve bir kasiyerin gözlerine benzer gözleri olan bu gösterişli sarışın, ikide bir televizyon programlarında boy gösterip aslında akıl hastalığı diye bir şeyin olmadığını, bilakis, bu kavramın hastanın ailesi, arkadaşları, hatta ve hatta doktorları tarafından yaratıldığına dair paradoksal bir görüşü savunuyordu. Aksi gibi Dr. Valentina, kuşkusuz bolca reklamı yapılan Papa'yla görüşmesinin de yardımıyla, bir dizi kanıtlanmış başarı da sağlamıştı. Ne var ki yakında hesabının görüleceğine kesin gözle bakıyordum. Şimdiden, LDS ve diğer benzeri halüsinojenleri kullandığı belgelenmiş ve tıp camiası tarafından hakkında gizli bir soruşturma yapılması istenmişti.

Ne şekilde olursa olsun, Christina Brossard gibi ağır hasta ve çaresiz birinin, bu fırsatçı düzenbazın eline düşmüş olması sinirime dokunuyordu.

Senin de anlayabileceğin gibi üç hafta kadar sonra başrahibeden çok acil bir telefon mesajı gelince, ne yalan söyleyeyim, belli bir rahatlama hissettim.

O arada, ne bakımevi ne de Christina Brossard hakkında herhangi bir şey duymamıştım. Dr. Valentina Gabor ise bıktırıcı bir sıklıkla Monte Carlo radyosunda ve yerel televizyon kanallarında boy gösteriyor, kendine has psikanalitik gizemcilik numarasını sergileyerek "yeniden doğuşun" erdemlerinden dem vuruyordu.

Tam da o akşamüstü, Dr. Gabor Paris'e dönmek üzereyken kendisiyle Nis Havaalanı'nda yapılmış bir televizyon mülakatını izliyordum ki, başrahibe telefon etti.

"Dr. Charcot! Tanrıya şükür bulabildim sizi. Burada korkunç bir şey oldu. Christina Brossard kayboldu! Aşırı doz almış olmasından korkuyoruz. Dr. Gabor'a ulaşmaya çalıştım, ama Paris'e dönmüş. Bakımevine gelmeniz mümkün mü acaba?"

Onu elimden geldiğince yatıştırıp yola koyuldum. Sanatoryuma vardığımda vakit geceyarısını geçmişti. Spot lambaları, yolu güçlü bir ışıkla aydınlatıyor, huzuru kaçmış hastalar pencerelerden bakarken rahibeler ellerinde fenerlerle çevreyi araştırıyorlardı. Heyecan içindeki Hemşire Louis'in beni yanına götürdüğü başrahibe, rahat bir nefes alarak ellerime sarıldı. Güçlü suratı sinirle gerilmişti.

"Dr. Charcot. Size minnettarım. Bu geç saatte..."

"Sorun değil. Ne olduğunu anlatın bana. Christina Dr. Gabor'un bakımı altındaydı, değil mi?"

"Evet. Bu kararımdan ötürü o kadar pişmanım ki. Christina'nın ruhsal bir yolculuk aracılığıyla kendini bulabileceğini ummuştum, ama ilaç kullanıldığını hiç bilmiyordum. Bilseydim..."

Bana boş bir ilaç şişesi uzattı. Etiketin üzerinde Dr. Gabor'un gösterişli imzası okunuyordu.

"Bunu bir saat önce Christina'nın odasında bulduk. Anlaşılan tüm dozu kendine şırınga etmiş, sonra da gecenin karanlığında çılgın gibi yitip gitmiş. Olsa olsa Dr. Gabor'un çantasından çalmıştır bunu."

Etiketi inceledim. "Psilosibin, çok güçlü bir halüsinojen ilaçtır. Ancak yetkili tıp doktorları tarafından önerilebilir, gene de bu

meslektekilerin hemen hemen hepsi kullanımına karşıdırlar. Bu tehlikeli bir oyuncaktan da öte."

"Dr. Charcot, biliyorum." Başrahibe yıpranmış elleriyle onayladı. "İnanın bana, Christina'nın ruhu için korkuyorum. Tamamen çıldırmış görünüyor; en eski çamaşırhane minibüsümüzle kaçarken hastalardan birine ondan altın arabam diye söz etmiş."

"Polise haber verdiniz mi?"

"Henüz vermedik, doktor." Başrahibenin yüzünde utangaç bir ifade belirdi. "Christina ayrılırken hademelerden birine 'baloya' gittiğini söylemiş. Öğrendiğime göre bu gece verilen tek balo, Prens Rainier'in Monaco'da Başkan Giscard d'Estaing onuruna düzenlediği davet. Sanırım oraya gitti, belki de Prens Rainier'i masalındaki Yakışıklı Prens'le karıştırmıştır ve onun kendisini kurtaracağını umuyordur. Bir olay yaratırsa bakımevi için cidden utanç verici olur ya da şeye kalkışırsa..."

"Başkanı öldürmeye mi? Veya Rainierleri? Sanmıyorum." Kafamda bir fikir oluşmaya başlamıştı bile. "Gene de işi sağlama bağlamak için derhal Monaco'ya gideceğim. Şansım varsa kendine bir zarar vermeden oraya varmış olurum."

Başrahibenin dualarıyla kutsanmış olarak arabama dönüp gecenin içine doğru yola koyuldum. Söylemek bile gereksiz, Monaco'ya gitmek gibi bir niyetim yoktu. Christina Brossard'ın nereye kaçtığını gayet iyi biliyordum; babasının Vence'daki köşküne.

Dağ yolunu izlerken bir araya gelen kanıtlar üzerinde düşünüyordum; külkedisi olma fantezisi, vaatlerle dolu kadın psikiyatrist, halüsinojen ilaç. O Sindrella olduğuna göre, Dr. Valentino Gabor da anne periydi, tılsımlı sopası da gösterişle sallayıp durduğu o şıringa. Kabağın rolünü de psilosibinin elde edildiği "kutsal mantar" üstlenmişti. Onun etkisi altında külüstür bir çamaşırhane minibüsü bile altın arabaya benzeyebilirdi. Baloya gelince, elbette o da böyle bir şuur durumunda uyuşturucunun etkisiyle meydana gelen "trip"in kendisiydi.

Yakışıklı Prens kimdi, o halde? Yolun sonunda görkemli

köşke vardığımda, bu mutsuz kızın istediği fanteziyi gerçekleştirerek bu rolü istemeyerek de olsa kendime biçiyorum gibi geldi bana. İlaç çantamı sıkıca kavrayarak çamaşırhane minibüsünün bir çiçek tarhının ortasında yolculuğunu bitirmiş olduğu açık kapıya uzanan karanlık taşlı yol boyunca yürüdüm.

Yukarılarda, denize bakan büyük odalardan birinde, şöminede bir şey yakılıyormuş gibi bir ışık parıldadı. Bu huzursuz genç kadına en iyi nasıl yaklaşılacağını düşünerek gözlerimin karanlığa alışması için salonda durakladım. O sırada merdivenin üzerinde asılı duran devasa Venedik saatinin vahşiçe parçalanmış olduğunu gördüm. Süslemeli rakamların bazıları yerlerinde sallanıyordu. Akreple yelkovan tam geceyarısında durmuştu ve birisi onları çekip koparmaya çalışmıştı.

Bu düzmece bilime ne kadar karşı olsam da bütün bu garip olaylar ve bu olayları besleyen Sindrella masalının, ancak ve ancak psikanalitik bir açıklamayla anlamlandırılabileceğini düşündüm. Parçalanmış saatin yanından geçerek merdivenleri tırmandım. Korkudan çıldırmış birinin saldırısına uğramış olmalarına karşın akreple yelkovan tam geceyarısında durmuşlardı; balonun sona erdiği, partideki flörtlerin ve hovardalıkların bittiği artık ciddi bir cinsel birleşmenin başlayacağı saatte. Erkek ereksiyonu karşısında korkuya kapılan Sindrella hep geceyarısı kaçıyordu.

Peki ama, bu görkemli köşkte Christina Brossard'ın kaçtığı neydi? Ona tehlikeli, ama bir o kadar da baştan çıkarıcı bir şekilde kur yapan Yakışıklı Prensin aslında kendi babası olduğunu düşünelim. Dul işadamıyla, ölü annesinin esrarengiz bir imgesi olan erişkin kız arasında ensest bir ilişki mi gerçekleşmişti? Enseste kalkışmış olmaktan ötürü kendine karşı beslediği nefret ve tiksinti görünürde nedensiz intiharını *ve* kızın suçluluk duygusunu açıklıyordu, bilirkişi olarak katıldığım duruşmalardan gayet iyi hatırladığım gibi kızlar kendilerini enseste zorlayan babalarından nefret etmek yerine, babalarının hapsedilmesine yol açtıkları için hiç istisnasız, güçlü bir suçluluk duygusuna kapılırlardı. Böylece babasının ölümünden sonra yine evine dönüp bu kez bir hizmetçi kız olarak bu suçunun kefaretini ödemeye çalışacaktı. Bu durumdaki bir vâris için Sindrella'dan daha iyi bir model bulunabilir

miydi?

Uzakta beliren alevlerin ışığını izleyerek üst kat koridorunu geçtim ve büyük yatak odasına girdim. Kentaur'larla* oynaşan çıplak genç kızların resimleriyle dolu olan bu oda belli ki Gaston Brossard'ın yatak odası ve belki de ensest eyleminin gerçekleştiği yerdi.

Şöminede parlayan alevler Christina'nın külle kaplı yüzünü aydınlatıyordu. Şöminenin yanında diz çökmüş, inleyerek bildik bir masal kitabından koparılmış son sayfaları ateşe atıyordu. Başı yana eğik, çıplak bacaklarını örten hastane önlüğünün kaba dikişlerini okşarken parlayan gözlerle zayıflamakta olan alevlere bakıyordu.

Halüsinasyonun sürdüğünü ve kendini pırıl pırıl bir balo elbisesinin içinde gördüğünü tahmin ettim. Gene de bana çevrili gözlerinde beni tanıyan ve masaldaki rolümü oynayıp gereken sona vardırmamı bekleyen bir ifade vardı. Merdivenin yukarısındaki saatin parçalanmış akrep ve yelkovanını hatırladım. Yapılması gereken cam ayakkabıyı gerçek sahibine geri vermekti.

Kurtarıcısı rolünü mü oynamam gerekiyordu şimdi? Ayağın o bilinen cinsel sembolizmini hatırladığımdan cam ayakkabının saydam yani suçsuz bir vajinadan başka bir şey olmadığını biliyordum. Ve içine sokulacak ayak da aslında kendisinin değil; gerçek aşkının ayağı, korkup kaçtığı kalkık erkeklik organıydı.

Uzanıp masal kitabının kapağını da sönmekte olan ateşe attı ve bekleyen gözlerle bana baktı. Bir an duraksadım. Yüksek dozda psilosibinle hakikati fanteziden ayırabilecek durumda değildi, o halde rolümü oynayabilir ve mesleki tenkit korkusu olmaksızın bu psikanalitik oyunu sona erdirebilirdim. Eylemim gerçek dünyada değil, Sindrella masalının sahnelendiği imgeler âleminde gerçekleşecekti.

Artık rolümü ve cam ayakkabının içine sokmam gereken nesneyi bilerek elinden tuttum ve onu babasının yatağına götürdüm.

Fısıldadım: "Sindrella..."

* Yunan mitolojisinde insan başlı, at bedenli yaratıklar. (ç.n.)

Dur bir dakika, gitmek üzereler. Şimdi bakabilirsin onlara, zaten herkes saklamaya gerek görmeden bu çekici genç kadınla çökmüş eşini süzüyor. Bu mükemmel bahar gününde burada, Monte Carlo'nun ortasında otururken bu tuhaf olayların gerçek olduğuna inanmak zor geliyor.

Şaşırtıcı; gözünü dikmiş bana bakıyor. Beni, kendisini saplantısından kurtarıp sağlığına kavuşturan dermatoloğu tanıdı mı yoksa?

Ne yazık ki bu köktenci tedavinin tek kazazedesi eşi oldu. Şimdi masasında iki büklüm, beceriksiz bir ihtiyar gibi bir başına oturduğuna bakma, sana onun bir zamanlar çok meşhur bir doktor olduğunu ve kızın onunla bakımevinden taburcu olmadan kısa bir süre önce tanıştığını söyleyebilirim. Üç ay sonra evlendiler, ama evlilik pek de başarılı olmadı. Ne yaptı bilmiyorum, herhalde kendine özgü yöntemlerle, onu bu ihtiyar adam haline soktu.

Neden mi? Basit, ensest fantezisini inanılır kılabilmek için evlendiği adam ne kadar genç, ne kadar prens gibi, ne kadar yakışıklı olursa olsun babası olabilecek kadar yaşlı biri haline gelmelidir.

Dur! Bu masaya doğru geliyor. Belki de yardımıma ihtiyacı vardır, ha? Restoran aynasının önünde durup kendine ve yaşlı kocasına bakıyor ve elini kocasının omzuna koyuyor.

Bilgiççe gülümseyen şu zarif yüze bak. Şu havasını sarsmayı deneyeyim ve kucağımdaki bu ucuz derginin adını fısıldayayım ona.

"SİNDRELLA..."

Şefkatle omzuma vuruyor.

"Baba, bakımevine dönme zamanı geldi. Başrahibeye, seni fazla yormayacağıma dair söz verdim."

Bilgiç, zarif ve tamamen kendinden emin.

"Ve bu oyunu oynamayı da bırak artık. Biliyorsun senden başka kimseyi heyecanlandırmıyor."

Ve çok acımasız.

2000'in burçları

Yazarın notu:

Burçların biraz olsun güncelleştirilmesinin zamanı çoktan geldi. Psikolojik semamızın hanelerinde artık Oğlaklar, Koçlar ve Yengeçler değil, helikopterler, Cruise füzeleri, rahim içi aletler ve psikiyatri koğuşunun bütün hortlakları dolaşıyor. Birkaç değişim çok belirgin; klonlar İkizler'in, şırınga Yay'ın yerini alıyor. Ama Keldaniler için büyük önem taşıyan bütün o çiftlik hayvanları hâlâ sorun oluşturmaktadır. Belki de o alelade yaratıkların bizler için gerçek karşılıkları, hayatlarımızı birçok yönden yöneten ve biçimlendiren makinelerdir; hepsinin üstün-

de de sınırsız olanakları dölleyen boğaç bilgisayar. Küçükbaş hayvanların yorulmaz bekçisi Koç'a gelince, onun evlerimizdeki karşılığı ise en ufak anılarımızı ve duygularımızı, en mahrem cinsel eylemlerimizi güden Polaroid kamera gibi görünüyor. Her neyse, işte size bilim kurgusal bir yıldız tablosu, ileride gerçek tablo bu olacak bence...

POLAROİD BURCU

Gökler kayıp gidiyordu. Televizyon ekiplerinden ilk gelenler çoktan hastanenin otoparkına varmış, dürbünleriyle psikiyatri bölümünün üst katlarını tarıyorlardı. Bütün bu ilgiden, kendisini çevreleyen dünyanın bir daralıp bir genişlemesi hissinden bitkin düşmüş bir halde plastik panjuru indirdi. O beklerken Dr. Vanessa film kamerasının merceklerini ayarlıyordu. Onu hastaların yemekhanesinden alıp getirdiğinden beri taramadığı dağınık saçları vizörü örtüyordu. Yoksa filmin açığa vurabileceği herhangi bir tehdit edici bir mesajla arasına kendi dokularından bir filtre mi yerleştiriyordu? Profesör Rotblat'ın İçişleri Bakanlığı Limuzini ile gelişinden beri bütün yaptığı, bir sürü anlamsız faaliyet esnasında tutkuyla onun fotoğraflarını çekmek olmuştu; bitmek bilmez Rorschach görüntülerini incelerken, fizyoloji laboratuvarında pedal çevirirken, Dr. Vanessa'nın evindeki bidede çömelirken. Neden birdenbire onu, on yıl önce yatırıldığından beri kimsenin önemsemediği bu meçhul eski hastayı seçmişlerdi? Ergenlik yılları boyunca, sık sık yatakhane binasının çatısında dikilir ve gökyüzünü içine alırdı, ama Dr. Vanessa bile fark etmemişti. Sarı saçlarını geriye atarak, umulmayan bir ilgiyle ona baktı. "Son bir makara daha, sonra toplanmalısın. Helikopter bizi almaya geliyor." Bütün gece boyunca evin duvarında filmleri göstererek yatakta yanında oturmuştu.

BİLGİSAYAR BURCU

Soluk almadan dinleyen delegelerin yüzlerine bakarak kürsünün yanındaki metal sırada otururken Profesör Rotblat da elindeki bilgisayar çıktılarını sallıyordu. "Altı ay önce, yeni bir antenatal yatıştırıcıya ilişkin klinik testlerin bir parçası olarak bu gösteriş-

siz akıl hastanesinin hastaları üzerinde sıradan bir sitoplazmik tarama yapıldı. Dr. Vanessa Carrington'un sayesinde bireyin olağandışı ve tümüyle anormal hücre kimyası, hepsinin üstünde de DNA sarmalının sola döner bir yapıda olması dikkatlerimizi çekti. Dünyanın en güçlü bilgisayarı, MIT'deki ULTRAC 666 tarafından yapılan sayısız çözümleme, bilinmeyen bir ana babadan doğma bu meçhul genç adamın, bir ayna evrenden doğarak sonsuz yetideki kozmik güçler tarafından dünyamıza fırlatılmış olabileceğini gösteriyor. Ayrıca şu da belirtilmektedir ki bizim biyolojik âlemimiz sağlaklığı tercih ederek iki alternatiften zayıf olanını seçmiştir. ULTRAC tarafından yapılan tahminlere göre sola dönük DNA'nın olasılık kombinezonları bizim hücre kimyamızın olasılıklarını 10^{27} faktörü ile aşmaktadır. Şunu da ilave edeyim ki ULTRAC programcıları bu alternatif evren üzerine bütünsel bir enformasyon modeli geliştirmiş olup hepimiz için son derece şaşırtıcı ve korkutucu sonuçlar...

KLONLAR BURCU

Firuze rengi taşların üzerine kusarak balkon demirine tutundu. Otel odasının yirmi feet altında konferans merkezinin eğimli çatısı görünüyordu, beyaz betondan arka cephesi ışık geçirmez kalın camlara benziyordu. Profesör Rotblat alternatif evrenlerden ne kadar söz etse de delegeler bu gözetleme deliğinden hiçbir şey göremeyeceklerdi. Bu çok üretken bilgisayarın gücü onları kendi gücünden çok daha fazla etkilemiş gibiydi. Şimdiye değin hayatı her türlü olanaktan yoksun kalmıştı; ayaklarını tekerli sandalyelere çarpa çarpa yarı felçli hastalarla yaptığı voleybol maçları, boş zaman terapisi kurslarında Van Gogh gibi resim yapmaya uğraşarak geçirilen sıkıcı saatler, sonra TV ve Largaktil'le geçen akşamlar. Ama gökyüzüne bakıp kuasarların* zaman musikisini dinleyebiliyordu hiç olmazsa. Mide bulantısının geçmesini bekledi, buraya getirilmeyi kabul ettiği için pişman olmuştu. Otelin lobileri kuşkulu bir şekilde saygılı görevlilerle doluydu. Dr. Vanessa neredeydi? Onun güven veren ellerini, projeksiyon salonuna sinen kokusunu özlemişti. Balkondaki kusmuktan kafasını kaldırıp

* Çok uzakta olup çok kuvvetli radyo dalgaları gönderen gök cismi. (ç.n.)

baktı. Aşağıda televizyon yönetmeni konferans merkezinin çatısında dikilmiş, dostça fakat şifreli bir şekilde el sallıyordu ona. Yüzünde ve duruşunda ürkütücü bir aşinalık vardı, sanki aynada görünen aşırı mükemmel bir yansıma gibi. Zaman zaman bu adam ona kaş göz işaretleri yaparak sanki bir kaçış kombinasyonunun kodlarını bildiriyordu. Yoksa kötü niyetli bir ikiz, onun yerini almaya hazırlanan sağlak bir kopya mıydı? Ağzını sildi, ayaklarının dibindeki kusmuğun içinde duran yeşil hapa gözleri takıldı. Demek koruma görevlisi onu uyuşturmaya çalışmıştı. Bir anda kaçmaya karar verdi ve İçişleri Bakanlığı astroloğunun yemekten sonra eline tutuşturduğu kılavuzu çıkardı.

RİA BURCU

Kadının rahminin kokusu ellerine sinmişti. Karanlık yatak odasında uzanmış, onun banyodan dönmesini bekliyordu. Göğüsleri ve kalçaları buzlu camın arkasında, alternatif bir anatominin tüm olasılıklarını hesaplayan bir bilgisayar tarafından şekilsizleştirilmiş gibi bulanık görünüyordu. Bu gizli evde oturan, ikide bir kuasarlardan, kapitalizmin çöküşünden, nükleik asitlerden ve astrolojiden dem vuran bu çok hoş; fakat garip kadın yakında başına gelecekleri biliyor muydu? Onu, spor arabasının arka koltuğunda saklamaya çoktan hazır olarak otelin otoparkında kendisini beklediği besbelliydi. Yoksa kuasarlara hükmeden görünmez güçler tarafından yollanmış, rakip bir konsorsiyuma bağlı bir kurye miydi? Yatağın başucundaki masada, rahminin içindeyken eğik telini hissettiği bir rahim içi aleti duruyordu. Anlaşılmaz bir içgüdüyle, onun yabanıl genlerinin hiç olmazsa bir dizisini plasentasında saklamaya niyetlenmiş gibi aracı çıkarmaya karar vemişti. Spiralin yayını gerdi, bu iki gamalı haç şeklindeki teknolojik şifrenin, astroloji kılavuzundaki bütün Zodyak amblemlerinin bir anagramını içerdiğini görür gibiydi. Bu onun için bırakılmış bir ipucu, bu sağlak dünyadaki her şey tarafından -bu genç kadının göğüslerinin hatları, kimyasal hareket yasaları, kırlangıçların göç şarkıları- çoğaltılacak bir modülüs olabilir miydi? Kamera, bilgisayar ve klonlardan sonra rahim içi aleti de içine daldığı Burçlar'ın, büyük bir hırsızın becerisiyle geçmesi gereken on iki odalı malikânenin dör-

düncü hanesiydi. Renata onu yavaşça yastığa doğru itince, kafasını kaldırıp baktı. "Bir saat dinlen." Başka bir gökten gelen talimatları iletir gibiydi. "Sonra Jodrell Bank'a gideceğiz."

RADAR ÇANAĞI BURCU

Tıkanmış trafikte beklerlerken Renata, etraftaki arabaların yarattığı parazitleri durduramadan, sabırsızlıkla radyoyu kurcalıyordu. Kıza gülümseyerek sesi kapattı ve başlarının üzerindeki gökyüzünü işaret etti. "Ufka aldırma. Kutup Yıldızı'nın ötesinde adaevrenleri duyabilirsin." Arkasına yaslanıp binlerce uydu bağlantısına, kuasarların yüce musikisinin altındaki bu barbarca hırıltıya aldırmamaya çalıştı. Şu anda bile, bu taşra kentinin üstüne düşen ikindi güneşinin ışığında Kanada'nın kuzeyindeki Narad hattının ve Flying-dale'lerin radar ışınlarını ve uydu mesajlarını okuyabiliyor, Murmansk yakınlarındaki Rus tesislerinin ufuk-ötesi sondalarının karşılık verişlerini duyabiliyordu: Tıpkı erişilmez toprakları ele geçirmek isteyen, birbirinden korkarak kükreyen, birbirinden uzak iki aslan gibi. Bir Beethoven senfonisinin ses uzamına yakalanıp kalmış bir sinek gibi içine giren bir füze de zihninin fare kapanına çakılıp kalacaktı. Birdenbire bir çift yaralı elin ön camın kenarına yapıştığını gördü. Sert sakallı iriyarı bir adam havaalanı otobüslerinin arasından fırlamış ona bakıyordu. Sol gözü sevimsiz bir virüs yüzünden kızarmıştı. Sertçe Renata'ya seslendi: "Arkaya geç. Birinci Sekreter'in gelmesine sadece bir hafta kaldı."

STRİPTİZCİ BURCU

Müzik kesilince, striptiz kulübünün ön sırasındaki yerlerine oturdular. Sadece bir metre ötesinde, bir yatak odası gibi döşenmiş minyatür sahnede çıplak bir erkek ve kadın cinsellik eyleminin doruğuna erişmek üzereydiler. Arkalarında sıkıntılı bir seyirci topluluğu ses çıkarmadan oturmaktaydı ve Heller'in neredeyse saplantılı bir dikkatle kendisini seyrettiğinin farkındaydı. Günlerdir bu psikozlu adamın, III. Dünya Savaşı'yla ilgili kıyamet düşleri gören bu teröristin, galvanik enerjisi yüzünden uyuşmuştu.

Son birkaç gündür çılgın bir güzergâh izlemişlerdi; havaalanlarının yük hangarları, füze rampalarına giden yolların girişleri ve acımasız katillerden, sapkın bir üniversitede yetiştirilmiş haydut fizikçilerden kurulu bir çete tarafından korunan bilgisayar terminalleriyle dolu gizli apartman daireleri. Ve hepsinin ötesinde striptiz kulüpleri; o ve Heller bu loş kabinlerden en az bir düzinesini ziyaret etmiş, Renata ve çetenin diğer kadın mensuplarının, akla gelebilecek her cinsel çeşitlemeyi, karmaşık bir cebrin parçaları olabilecek denli soyut sapkınlıkları sonuna dek denemelerini seyretmişlerdi. Sonra da bu saldırgan kadınlar kendi evlerinde erotik bir düşten fırlamış karikatürler gibi etrafında dolanıp duruyorlardı. Heller'in onu da komplosuna katmak istediğini çoktan fark etmişti. Farkında olmadan altıncı hanenin anahtarlarını mı veriyorlardı ona yoksa? Bacaklarına bulaşmış meniyi göstererek tek tük alkış arasında sahneden çekilmekte olan kadına baktı. Spor arabasının arkasında bale devinimleri gibi stilize saldırılarla, genç orospularla boğuşan Heller'in korkutucu şiddetini hatırladı. Renata'nın vücudunun kodlarında, göğüslerinin ve parmaklarının eklemlerinde, kalçalarının aralığında iyiliksever bir psikopatolojinin olanakları saklıydı.

PSİKİYATRİST BURCU

Profesör Rotblat konuşmasına ara verdiğinde, Vanessa Carrington pencerenin önünden ayrılarak genç adamın sandalyesinin arkasında dikildi, ellerini koruyucu bir tavırla omuzlarına koydu. Profesör Rotblat'ın yüzü tamamıyla yabancı saplantıların geometrisini taşıyor gibiydi. "Günümüzde psikiyatrinin görevi hastayı tedavi etmek değil, onun güçlü ve zayıf yanlarıyla uzlaşmasını sağlamak, güneşin karanlık yüzünü aydınlık yüzü ile dengelemektir; uyumsuz bir doğa yüzünden bizim için hiç de kolay olmayan bir görev. Teorik fizik, bize tüm maddelerin doğasında içkin bir sağa yatkınlık olduğunu söylüyor. Güneş sisteminden tutun da en küçük atomaltı parçacıklarına kadar bütün yörüngeler, elektronların döngüleri, kozmosu yöneten büyük devinimler, hemen hepsi, yalnızca solaklıktan kaynaklanan popüler rahatsızlıkta değil, DNA sarmalının sağa dönük yapısında da yansımasını bulan bu temel

sabiti doğruluyor. Aksi yöne doğru yapılacak her girişim, gerek galaksilerde gerekse biyolojik sistemlerde var olan yüksek enerji nedeniyle kara delik olaylarından bildiğimiz yok edici sonuçları doğuracaktır. Böyle tek bir birey bile bir kıyamet silahının psikolojik eşdeğeri olabilir..." Genç adamın karşılık vermesini bekledi. Artık onlara hasta konumunu aşıp ve ULTRAC tahminlerinin sağdan sola doğru okunacağı bir felaket boyutuna geçtiğini hatırlatmak için mi hastaneye dönmüştü?

PSİKOPAT BURCU

Kadın büyükelçinin cesedini bagaja yüklerken o da çalıntı Mercedes'in yanında dikiliyordu. Heller, iki eliyle ağır makineli tabancaya yapışmış, asansörün kapısından seyrediyordu. Teröristin karanlık yüzü şakaklarının çevresindeki gevşemiş eklemleri açığa çıkararak kendi içine kapanmıştı. Apartman dairesindeki şiddet saatleri boyunca sürekli bir orgazm için mastürbasyon yapar gibi tabancasını sımsıkı kavramıştı. Bu yaşlı diplomata çektirilen eziyet sadece Renata ve arkadaşlarının bildiği bir amaca hizmet ediyordu. Heller'in zincirinden boşalmış acımasızlığı sanki yeni bir mantığı, uçak felaketlerini ve araba kazalarını sevgi dolu bir yumuşaklığa dönüştürmek üzere kavramsallaştırılmış bir şiddetin gizli formüllerini açığa vurumuşçasına, düşsel bir sükûnet içinde seyretmişlerdi cinayeti. Bundan daha da psikotik, bir dizi seyirlik serüven planlamışlardı bile; bir resmi ziyaret için gelecek parti liderine suikast, plütonyum konvoyunun kaçırılması, ULTRAC'ın Batı'nın tüm ticaret ve bankacılık sistemini yok edecek biçimde yeniden programlanması. Bu kadınlar ilk bebeklerini özlemle bekleyen anneler gibi III. Dünya Savaşı'nı düşlüyorlardı.

ŞIRINGA BURCU

Dr. Vanessa, kafatasına bağlı elektrotları düzenlerken o da kadının kontrol odasının camına vuran yansısını seyrediyordu. Kadının suçluluk ve sevgiyle titreyen kararsız elleri, televizyon stüdyosundan bozma bu odada yürütülen bu tehlikeli deneyin tüm belirsizliklerini özetliyordu. Profesör Rotblat'ın itirazına karşın belki de kendi omurgasının patikalarında yola koyulup kaçmayı

başaracağına, bir iç uzay boyunca uçup gideceğine dair duyduğu karışık bir umuttan ötürü gönüllü bir komplocu olmuştu. Televizyon yönetmeninin yüzü kontrol odasının kalın camlarında yüzüyordu. Önceki günlerde, stüdyo laboratuvarında deneye girişiklerinde Tarrant kendi gerçekliğinden kuşku duyarcasına bu saydam aynaların ardına saklanmaya başlamıştı. Yine de teröristlerin ve Cruise füzelerinin, çarpıtılmış bir aynadan görülen ve belki de bir gün daha anlamlı sekanslar halinde birleştirebilecek nesnelerin, kâbustan farksız dünyasıyla yüzleşme gereğini sempatiyle karşılıyordu. Bu sanrılı beynin dalga-fonksiyonları ULTRAC bilgisayarında çoğaltılarak dünyanın tüm kanallarına aktarılacak ve bilince geçiş için yeni bir işlem formülleri dizisi olacaktı. Şıringayı ışığa tutan Dr. Vanessa'yı cesaretlendirmek istercesine dizlerine dokundu.

VİBRATÖR BURCU

Renata'nın elindeki zarif makinenin tekdüze, böcek vızıltısına benzer sesine kulak verdi. Renata sırtüstü yatmış, onun varlığından habersiz kendi kendine karmaşık bir mastürbasyon fantezisini mırıldanıyordu. Sahiden, kendi cinsel doyumunun bu titreme ve iniltileri yeterli miydi? Kadının dairesine döndüğünden beri sık sık cinselliğin despot adaylar için en kolay ve en etkin politik güç elde etme yolu olduğunu düşünüyordu. Yine de o kendi seçimini başka yerde yapmıştı. Birkaç gün içinde terörist gruplar III. Dünya Savaşı'nı başlatmak için harekete geçecek ve psikolojik yıl doruğuna varacaktı. Duyum ötesi filmler acil haber bültenlerine aktarılmaya çoktan hazırdı. Rahatlayarak Renata'nın gergin baldırlarına ve pelvisine baktı. Bu bitkin düşürücü cinsellik eyleminin televizyon yayını olarak en yakın yıldızlara ulaştığında meraklı gözlemciler, kadının ULTRAC çıktıları ile evliliğinden olma bu sevimsiz makineyi doğurmakta olduğunu sanacaklardı.

CRUİSE FÜZESİ BURCU

Televizyonun önünde diz çöküp gecikmiş acil haber bültenlerini beklemeye başladı. Şimdiden Londra'nın gökleri helikopterlerle dolmuş, nükleer alarm kalkanı ve zırhlı araçların paletleri so-

kakları sağır etmiş olmalıydı. Renata yatağında uyurken o gözlerini sessiz ekrana dikmiş, yeni Burçlar mantığının sonuca varacağından emin, sabırla bekliyordu. Zihninin derinliklerinde, yüzeye çıkmış denizaltılardan fırlatılıp yalnız kutup fiyortlarının hatlarını izleyerek uzak tundralar boyunca giden Cruise füzelerinin düşü vardı. Yakında, bu gezegeni memnuniyetle kendi kâbus oyunlarıyla baş başa bırakarak gidecekti. Bu yok edici oyunda küçük bir rol üstlenmişti sadece. Bu insanların gerçek Zodyak'ı, zihinsel göklerinin yıldız sistemleri, kendi kendini yok edecek muazzam bir makineydi yalnızca. Televizyonun başından ayrılıp genç kadını süzdü. Psikolojik döngünün yanılmaz mantığının gereklerini yerine getirmeye hazır olarak ellerini kadının boynuna koyduğunda Cruise füzelerinden başka bir şey düşünmüyordu.

ASTRONOT BURCU

Tecrit koğuşunun buzlu camlarından, alçak sesle Profesör Rotblat'a bir şeyler söyleyen Dr. Vanessa'yı izliyordu. Polis onu hastaneye geri getirdiğinde kadının kapıldığı sinirli tedirginliğin yerini nötr ve profesyonel bir ilgi almıştı. Dirseklerini tele dayayarak Renata'nın kanlı vücudunu, daha mutlu ve anlamlı bir geometrik forma sokmaya çalıştığında garip bir biçimde direnen anatomisini düşündü. Hepsinin de onu kandırdığını, nükleer kriz filan olmadığını ve duyum ötesi mesajların kendisinden başkasına yöneltilmediğini biliyordu artık. Bunların hepsi sadece bir fantezi miydi ve Burçlar arayışı, hastaneden vaktinden evvel salıverilmesi yüzünden ona dayatılmış bir şey miydi? Yine de Renata'nın vücudu klinik bir rezaletten de öteydi. Bir gün, bu entelektüel kadın gangsterin öldürülmesi gerçekten toplumun yıkımının tohumlarını atabilirdi. Onu kurmaya zorladıkları Burçlar'ın tuzağına düşmüş, fakat bu kadının ölümünün araladığı bir yan kapıdan kaçmıştı. Büyük döngü tamamlanmış, onu yükseklere çıkarmış ve sonra da kuruma geri getirmişti. Oysa hiç beklenmeyen bir sonucu hesaba katmamışlardı; akıl sağlığını, on iki haneden kaçırılmış bu hazineyi yeniden elde edebileceğini. Artık onları terk edecek, zihninin yukarısındaki çatıya çıkan solak merdiveni tırmanacak ve iç uzayının özgür göklerine doğru uçup gidecekti.

Akşamları, terk edilmiş kliniğin çatısında dinlenirken Franklin sık sık Trippett'i ve ölmekte olan astronot ve kızıyla birlikte çölde yaptıkları son geziyi hatırlardı. Kızı, elinde yitik uzay çağının eski püskü andaçları, babasının uçuş elbisesi ve kırık güneş gözlükleri ile artık boşaltılmış olan laboratuvarda kendisini beklerken bulduğunda düşünmeksizin isteğine boyun eğmişti. Oldukça duygusal bir davranıştı bu, ama Trippett Ay'da yürüyen son insandı ve kliniği çevreleyen bakımsız manzara git gide daha fazla Ay yüzeyini andırmaktaydı. Bu siyanür mavisi göğün altında belki bir şeyler kıpırdar, yitik bir anı yerini bulabilir, hatta bir an için Trippett kendini ait olduğu yerde hissedebilirdi.

Franklin kızın önüne düşerek loş koğuşa daldı. Diğer hastalar

çoktan başka hastanelere gönderilmişlerdi ve Trippett tek başına yatağının ayak ucundaki tekerlekli sandalyede oturuyordu. Şimdi, kliniğin kapatılmasının hemen öncesinde Trippett artık son evresine girmişti ve günde yalnızca birkaç saniye bilinci yerinde oluyordu. Yakında son derin füğüne, uzayın büyük gelgitlerinin görünmez düşüne dalacaktı.

Franklin yaşlı adamı sandalyesinden kaldırdı ve bir çocuğunkini andıran bedenini koridorlarda taşıyarak kliniğin arkasındaki araba parkına götürdü. Oysa keskin güneş ışığına çıkar çıkmaz, genç kadın tarafından yönlendirildiğini fark ederek bu kararından ötürü pişman olmuştu bile. Ursula, Franklin'le nadiren konuşurdu ve hippi komününün diğer mensupları gibi tüm zamanını ona uzun uzun bakmaya ayırmış görünüyordu. Ama kızın sabırlı, çirkin yüz hatları ve masum olmayan bakışları onu tuhaf bir biçimde tedirgin ediyordu. Kimi zaman, Trippett'i, sırf kızını görebilmek için klinikte tuttuğundan kuşkulanırdı. Genç doktorlar bu kızın tıkız ve cinsellikten yoksun olduğunu düşünürlerdi, ama Franklin onun anaç gövdesinin özel bir cinsel giz barındırdığından emindi.

Bu kuşkular bir yana kızın babasının durumu Franklin'e giderek hızlanan kendi füglerini hatırlatıyordu. Bir yıl boyunca bunlar günde birkaç dakikadan fazla sürmemiş, masasının başında geçirdiği saatler içinde idare edilebilmiş ve çoğu zaman derin düşünceye dalmaktan pek farklı olmamıştı. Ama son birkaç hafta içinde, sanki kliniğin kapatılma kararıyla hızlanmış gibi her seferinde otuz dakikayı geçecek biçimde uzamışlardı. Üç ay içinde eve bağımlı olacak, altı ay içinde günün yalnız bir saati uyanık halde kalabilecekti.

Füg ler büyük bir hızla geliyor, zaman yaşamlarının çatlak bardağından boşanırcasına akıyordu. Geçen yaz, çöle yaptıkları ilk seferler sırasında Trippett'in uyanık dönemleri en azından yarım saat sürmekteydi. Issız boşluktan, hava üssünün yakınındaki küçük kasabanın terk edilmiş motelleriyle yabani otların bürüdüğü yüzme havuzlarından, patlak tekerlekleri üzerinde oturup kalmış tozlu jetlerin yattığı sessiz pistlerden, jeolojik âlemin sonsuz hınzırlığıyla organik dünyanın sona ererek daha canlı bir mineral egemenliğinin başlamasını bekleyen ışıltılı tepelerden dokunaklı bir

haz duymuştu.

Ne yazık ki yaşlı astronot bütün bunların farkında değildi artık. Sararmış gözleri gözlüğünün ardında apaçık, ama zihni özel bir zamana ayarlı olarak ön koltukta Franklin'in yanında oturuyordu. Hazırlanan arabanın devinimi bile onu uyaramadı ve doldurulmuş bir oyuncak gibi ön cama doğru sallanmaya başlayınca Ursula omuzlarından tutmak zorunda kaldı.

"Devam edin doktor, hızı sever o..." Büyümüş gözlerini hız göstergesine dikerek öne uzandı ve Franklin'in başına dokundu. Kızın soluğunu ensesinde hisseden Franklin dikkatini yol üzerinde toplamak için kendini zorladı. Ellerini ve zihnini gizli hız düşleri içindeki bu otoyol madonnasından uzak tutmakta güçlük çekiyordu. Babasını klinikten kaçırmayı mı planlıyordu yoksa? Tepeler üzerinde kurulu eski güneş kenti Soleri II'yi ele geçirmiş olan hippi komününde yaşıyordu kız. Her sabah bisikletine atlar, Trippett'e kurutulmuş meyve ve makrobiyotik besin tayınını getirir, o kâğıt tabağında garip şekiller oluşturarak yiyeceklerle oynarken genç bir anne gibi sakin yanında otururdu.

"Daha hızlı Dr. Franklin. Araba kullanırken izledim sizi. Her zaman hız yapıyorsunuz."

"Beni gördün ha. Bilemiyorum. Ya şimdi kendimi kaybedecek olursam..." Franklin, bir kez daha boyun eğerek Mercedes'i yolun ortasına çekti ve hız göstergesini elliye dayadı. Haftada bir Las Vegas'a giden otobüsü geçtiklerinde toz bulutu içine gömülen yolcuların uyarı çığlıklarının gürültüsü ve parlayan farlar, geride kaldı. Mercedes şu anda bile yasal sınırın iki katı hızla seyrediyordu. Teorik olarak, saatte yirmi mil hızda giderken ani bir füge dalan sürücünün, kontrolleri ön koltukta oturması zorunlu olan diğer yolcuya devretmesi mümkündü. Aslında araba kullanan pek az kişi vardı artık. Yolun her iki yanında uzanıp giden çölde, rampada yoldan çıkıp bir mil ötedeki kum tepesine saplanmış ve sürücüleri füglerinden uyanmaya fırsat bulamadan ölmüş araba enkazları yığılıydı.

Yine de tüm tehlikeye karşın Franklin alacakaranlıkta, unutulmuş bir gezegende tek başınaymış hissi veren yasadışı hızda araba yolculukları yapmaya bayılırdı. Hava üssündeki kilitli han-

garda bir Porschesi ve antika bir Jaguarı vardı. Klinikteki meslektaşları bunu hoş görmezlerdi, ama hız, zaman, cinsellik gibi şeylere olan takıntılarını mazur gösteren hesaplı bir egzantriklik kılıfı ardına saklanarak laboratuvarda yaptığı gibi bildiğini okurdu. Şu anda hıza seksten daha çok ihtiyacı vardı. Ama birazdan durması gerekecekti, çünkü bu hızla araba kullanmak, süratin her nasılsa zamanın akışını sürdürmesini sağlayacağına dair tapınan çocuksu bir umudun kışkırttığı tehlikeli bir oyun halini almıştı çoktan.

Güneş kentinin, Paula Soleri'nin bu hoş, kendine yeterli topluluk fantezisinin beton kuleleri ve kubbeleri sol tarafta belirdi. Franklin otoyolun ortasında bir manken gibi dikilen, sarı giymiş genç bir kadına çarpmamak için yavaşladı. Kadının gözleri toz yığınına dikiliydi. Bir umut paleontolojisi. Bir saat içinde uyanacak, ne zamanın ne de otobüsün geçmiş olduğunu bilmeksizin otobüs durağına gidecekti.

Ursula babasına sarılırken Franklin'e hızlanmasını işaret ederek sitemde bulundu.

"Yerimizde sayıyoruz doktor, ne oldu? Hızı severdiniz. Babam da öyle."

"Ursula, burada olduğunun bile farkında değil o."

Franklin çöle bakarak Trippett'in onu nasıl gördüğünü hayal etmeye çalıştı. Manzara boş olmaktan çok sahipsizdi; bakımsız sulama kanalları, sanki evrenin şölenine uzatılmış bir dilenci çanağı gibi yakınlardaki bir zirvede paslanan bir radyo-teleskop çanağı gibi. Tepeler onların çekip gitmelerini bekliyorlardı. Bir suç işlenmişti, yanında oturan bu yaşlı astronotun omuzlarında kozmik bir kabahatin yükü vardı. Trippett, her gece uykusunda ağlardı. Hayaletler kafasından dışarı çıkmak için bir yol bulmaya çalışarak ışıksız düşlerinde gezinir dururlardı.

En iyi astronotlar, Franklin'in NASA'da çalıştığı sıralar fark ettiği gibi asla düş görmezlerdi. En azından uçuşlarının üzerinden bir on yıl geçene kadar; ondan sonra kâbuslar başlar ve işe başlamadan önce onları sınayan havacılık tıbbı kurumlarına dönerlerdi.

Çölden onlara doğru bir ışık parladı ve bir elektrik kutbundan fırlayan kıvılcım gibi Trippett'in gözlüklerinin siyah camlarından geçti. Yolun kenarında yarım daire biçimindeki alanda binlerce

çelik ayna uzanıyordu. Soleri II sakinlerine elektrik akımı sağlayacak güneş çiftliklerinden biriydi bu; güneş ekonomisi tarafından belki de fazla cömert bir davranışla bağışlanan sınırsız güç.

Franklin, Trippett'in gözlerinde dans eden ışığı seyrederek arabayı çiftliğe giden servis yoluna doğru çevirdi.

"Ursula, burada dinleneceğiz. Sanırım babandan çok ben yoruldum."

Franklin arabadan indi ve kireçli beyaz toprakta en yakındaki aynaya doğru yürüdü. Gözleriyle iki yüz feet ötedeki çelik kuleye doğru yakınsaklaşan odak çizgilerini izledi. Toplayıcı çanağın bir parçası yere düşmüştü, ama Franklin, gökyüzüne fırlatılmış kendi görüntülerini görebiliyordu. Beyaz ceketinin bol yenleri şekilsizleşmiş bir kuşun kanatları gibiydi.

"Ursula, babanı getir..." Yaşlı astronot bir kere daha kendini uzay boşluğunda havalanmış görebilecekti, bu kez ters çevrilmiş görüntüsünde baş aşağı, gökyüzünde asılı olarak.

Franklin bu düşüncenin verdiği sapkın zevkten şaşkınlık duyarak arabaya döndü. Ama yaşlı adamı sarsmamaya çalışarak kaldırdıklarında çölden metalik bir cızırtı geldi. Kocaman bir gölge yüzlerini örttü ve yerden yirmi feet kadar yüksekte küçük bir uçak süzülerek geçti. Üstü açık kabini tel kanatlarla çevriliydi, ufak motoru gürültülü bir vızıltı çıkararak çıldırmış bir sivrisinek gibi dolandı.

Minyatür kontrol panosunun başında kafasına geçirdiği pilot gözlükleri dışında çırılçıplak, beyaz saçlı bir adam tünemişti. Gösterişli fiziğini sergilemek için gökyüzünü kullanarak uçağı rastgele ama havalı bir biçimde sürüyordu.

Ursula babasını tutmaya çalıştı, ama yaşlı adam kızın elinden kurtuldu ve sıkılmış yumruklarıyla havayı döverek aynaların arasında sendeleyerek koşturmaya başladı. Pilot onu görüp güneş kulesinin çevresinde keskin bir dönüş yaptı, ardından tam üzerlerine doğru dalışa geçti ve son anda bir toz ve gürültü patlamasıyla havaya dikildi. Franklin koşup Trippett'i yere yatırırken uçak geniş bir daire çizerek geri döndü. Pilot, Franklin'in kulenin tepesindeki çanağa yansıyan görüntüsünü taklit edermişçesine kollarını iki yana sarkıtmış, uçağı dizleriyle yönetiyordu.

"Slade! Sakin olsana sen..." Franklin ağzına doluşan kumları temizledi. Bu adamın, bir sonrakinde bu kez ne yapacağı kestirilemeyen birçok saçma numaraya giriştiğini görmüştü. Bu eski hava kuvvetleri pilotu ve üç yıl önce Franklin'in tıbbi kurula başkanlık ettiği sırada başvurusunu geri çevirdiği astronot adayı, şimdi bu anlamsız tuhaflıklarla başına bela olmuştu; kırlangıç sürülerine sıkılan altın boyalar, çölde bir çember içine dikilen kuleler ('özel uzay programım' derdi buna gururla), uçakları ve tahtadan kontrol kulesiyle hava üssünün otoparkında kargo pisti üzerinde kurulan temsili bir havaalanı; geride kalan birkaç görevliyi cezalandırmak için düşünülmüş acımasız bir parodi.

Ve bu bitmek bilmeyen gözükara uçuş. Slade garip uçağıyla çölü geçerken Franklin'in yansımasını tanıyıp eğlenmek ve Trippett'i, Ursula'yı hatta kendisini etkilemek için bu oyuna girişmiş olabilir miydi?

Motoru çığlıklar koparan uçak geri dönmüş, üzerlerine doğru geliyordu. Franklin, Ursula'nın bağırmak için ağzını açtığını gördü. Yaşlı astronot, bir eliyle aynaları işaret ederken içi boşalmış bir korkuluk gibi titriyordu. Siyah uçağın sayısız görüntüsü, metal panolarda toprağın üzerinde dolanan yüzlerce açgözlü akbaba gibi yansıyordu.

"Ursula, arabaya!" Franklin ceketini çıkardı ve uçağı Trippett'ten uzaklaştırmayı umarak aynalara doğru koştu. Ama Slade inmeye karar vermişti. Motoru durdurarak mikro ışıklarını havada söndürdü, sonra sarsılan uçağı servis yolunun üzerine indirdi. Hâlâ dönüp duran pervanesiyle Mercedes'e yaklaşırken Franklin neredeyse kalın kumaşı yırtacak şekilde uçağın kanadına yapıştı.

"Doktor, beni yeteri kadar yere indirdin zaten." Slade delinmiş kumaşı gözden geçirdi, sonra Franklin'in titreyen ellerini gösterdi. "Bu eller... Umarım hastaları ameliyat etmene izin vermiyorlardır."

Franklin beyaz saçlı pilotu süzdü. Anlaşılır bir panik refleksi ile titreyen onun *kendi* elleriydi. Slade'in bütün o ironik laflarına rağmen çıplak gövdesi yay gibi gerilmiş, tüm adaleleri husumetle kasılmıştı. Bir psikopatın daima uyanık, ama şaşırtıcı bir biçimde ölü bakışlarıyla Franklin'i inceliyordu. Soluk teni, sanki astro-

notluk kariyeri sona erdikten sonra güneşle özel bir anlaşma imzalamış gibi âdeta ışık saçıyordu. Dar bir kemerle koltuğa bağlıydı, ama omuzları garip bir eziyetin sıyrıklarını taşıyordu; bir psikiyatri koğuşunun bağlama kayışları diye düşündü Franklin ya da bir tür cinsel fetişizm.

"Ellerim, evet. Beni ilk terk eden onlar. Duyunca sevinirsin sanırım, bu hafta ayrılıyorum." Franklin alçak sesle ekledi: "Seni ben yere indirmedim."

Slade, başını sallayarak bu sözü tarttı. "Doktor, resmen tüm uzay programını tek başına bitirdin. Sana ayrı bir zevk vermiş olmalı. Meraklanma ama, artık kendi uzay programımı başlattım ben, başka bir uzay programı." Arabada Ursula'nın yatıştırmaya çalıştığı Trippett'i işaret etti: "Neden hâlâ rahatsız ediyorsun bu ihtiyarı? Huzursuzluğa dayanamaz."

"Araba gezilerinden hoşlanıyor; hız ona iyi geliyor gibi. Sana da öyle sanırım. Şu füglere dikkat et. Eğer beni klinikte ziyaret etmek istersen."

"Franklin..." Slade öfkesini denetleyerek, bir saldırı silahını bırakırmışçasına çenesini ve ağzını gevşetti. "Artık füglere dalmıyorum. Bir yol buldum onlarla... baş etmek için."

"Böyle uçup durarak ha? İhtiyarı korkuttun."

"Hiç sanmam." Kendi kendine başını sallayarak Trippett'i izledi. "Aslında onu da yanımda götürmek isterim; uzaya uçacağız gene, bir gün. Sırf onun için zarif bir uzay gemisi yaptıracağım, karton ve bambudan..."

"Bu şimdiye kadar bulduğun en iyi fikir olmalı."

"Öyle." Slade âdeta en sevdiği öğretmeninin karşısındaki bir öğrencinin çocuksu gülümsemesi ve beklenmedik bir ilgiyle Franklin'i süzdü.

"Bir çıkış yolu var doktor, zamanın ötesine bir çıkış yolu var."

"Göster bana Slade. Fazla zamanım kalmadı."

"Farkındayım doktor. Sana söylemek istediğim buydu. Birlikte, Marion ve ben sana yardım edeceğiz."

"Marion?" Ama Franklin'in konuşmasına fırsat kalmadan uçağın motoru canlandı. Slade, uçağı kuyruğundan iterek yavaşça kendi etrafında çevirdi. Uçuş gözlüklerini başına geçirdi ve Mer-

cedes'i beyaza bulayan bir toz yığını bırakarak kalkışa geçti. Emniyetli bir şekilde havalanarak son bir dönüş yaptı, eliyle belli belirsiz bir selam verdi ve süzülerek uzaklaştı.

Franklin arabaya doğru yürüdü ve soluğunu tutarak tavanına yaslandı. Yaşlı adam yine sessizdi, geçirdiği kısa süreli nöbet unutulmuştu.

"Slade'di bu. Onu tanıyor musun Ursula?"

"Herkes tanır onu. Arada bir gelip Soleri'deki bilgisayarımızda çalışır, bazen de durup dururken kavga çıkarır. Biraz kaçık ve hep füglerden korunmaya çalışıyor."

Franklin, uçağın Las Vegas yönünde gözden yitip otel kuleleri arasında görünmez oluşunu seyrederken başıyla onayladı. "Bir zamanlar astronot adayıydı. Karım onun beni öldürmeye çalıştığını düşünüyor."

"Belki de haklıdır. Şimdi hatırlıyorum da, siz olmasaydınız Ay'a gitmiş olacağını söylemişti."

"Hepimiz gittik Ay'a. Sorun buydu..."

Franklin, servis yolunda Mercedes'i geri çevirdi. Otobanda yola koyulduklarında Slade'in Marion hakkında yaptığı anlaşılmaz anıştırmayı düşünüyordu. Dikkatli olma zamanıydı. Slade'in fügleri aylardır uzuyor olmalıydı, yine de onları kontrol etmeyi becerebilmişti. Kafatasının içindeki tüm o şiddet yüklü enerji, bir gün eklem yerlerini ayırıp çirkin bir öç eylemiyle patlayacaktı...

"Dr. Franklin! Dinleyin."

Franklin, Ursula'nın ellerini omzunda hissetti. Paniğe kapılarak yavaşladı ve gökyüzünde geri dönen uçağı aramaya başladı.

"Babam, doktor! Bakın!"

Yaşlı adam oturduğu yerde dikilmiş, şaşırtıcı bir uyanıklıkla pencereden dışarı bakmaya başlamıştı. Yüzünün ifadesiz hatları, yerlerini eski bir donanma subayının sert profiline bırakmışlardı. Kızıyla da Franklin'le de ilgilenmez görünüyor, ama büyük bir dikkatle yol üstü motellerinden birinin yanındaki kurumuş palmiyeye ve kısmen boşalmış havuzdaki ılık suya bakıyordu.

Araba yokuşa yöneldiğinde Trippett bu kurak görünümü iyice onaylarcasına başını salladı. Sanki bir sarsıntının kesintiye uğrattığı sohbetine kaldığı yerden devam edeceğini vurgulamak ister

gibi kızın elini tuttu.

"Buralar yeşillik, Texas'tan çok Nevada'ya benziyor. Huzurlu da. Bir sürü yemyeşil ağaç ve otlak, bütün bu tarlalar ve şirin göller. Durup biraz uyumak istiyorum. Daha sonra çıkıp yüzmeye gideriz, canım belki de yarın. İster misin?"

Beklenmedik bir şefkatle kızının elini sıktı. Ama tekrar konuşmaya başlayamadan yüzünün gerisinde bir kapı kapandı ve onu yeniden kaybettiler.

Kliniğe vardılar ve Trippett'i loş koğuşuna geri götürdüler. Ardından Ursula bisikletine atlayıp sessiz pistler boyunca uzaklaşırken Franklin de boş laboratuvarda masasının başında oturmuştu. Trippett'in tuhaf konuşmasını düşündükçe parmakları birbirine kenetleniyordu. Slade'in gökyüzünde belirmesi neden olmuştu buna. Yaşlı astronotun zamanın dünyasına kısa süreli dönüşü, o birkaç ışıklı saniye, Franklin'i umutlandırıyordu. Füglerin tersine çevrilmesi mümkün olabilir miydi? Koğuşa dönmek ve Trippett'i arabaya taşıyıp bir geziye daha çıkmak için yanıp tutuşuyordu.

Sonra güneş aynaları boyunca hızlanarak üstüne gelen Slade'in uçağını, ışığı ve havayı, zamanı ve uzayı parçalayan o küçük, habis pervaneyi hatırladı. Bu başarısız astronot kliniğe ilk olarak yedi ay kadar önce gelmişti. Franklin bir konferans nedeniyle dışarıdayken Slade ağır bir hasta pozunda hava kuvvetleri ambülansıyla çıkageldi. Beyaz saçları ve tutkulu bakışıyla kliniğin yöneticisi Dr. Rachel Vaisey'i kandırıp çevrede rahatça gezme imkânını elde etmişti. Laboratuvarları ve koridorları dolaşıp duran Slade kullanılmayan her dolaba ve çekmeceye el koyuyor, buralarda küçük seyirlikler, kafasının içindeki garip tanrılar için psikoseksüel tapınaklar inşa ediyordu.

Tapınaklardan ilkini Rachel Vaisey'in bidesinde inşa etti; şırıngalar, kırık güneş gözlükleri ve kanlı tamponlardan oluşan çirkin bir yığın. Koridorların girintilerinde ve boş yataklarda başka tapınaklar görülmeye başlandı; tedavisinin olası başarısızlığına karşı bir tür psişik yatırım olarak burada bırakılmış, henüz ya-

şanmamış bir gelecekten hatıralar. Deliye dönen Dr. Vaisey'in kapsamlı bir muayene istemesi üzerine Slade klinikten uzaklaştı ve kendine gökyüzünde yeni bir yer edindi.

Tapınaklar kaldırılmış, ama bir tanesi dikkatle korunmuştu. Franklin masasının orta çekmecesini açtı ve pamuktan bir musalla taşına yerleştirilmiş bir ölü gibi duran yığını süzdü. Houston'daki NASA müzesinden çalınmış aytaşından etiketli bir parça; Marion'ın bir otel banyosunda zum mercekli kamera ile çekilmiş fotoğrafı, beyaz vücudu neredeyse duş kabininin fayanslarından ayırt edilmez olmuş; yumuşak saatleri ve son nefesini vermekte olan embriyosuyla, Dali'nin *"Persistence of Memory"* adlı tablosunun silik bir kopyası; gözbebekleri metal bezelyelerle maskelenmiş göz aklarından oluşmuş bir set; ihtiyacı olana beynini bağışlamak üzere düzenlenmiş bir acil organ bağışı kartı. Bu nesneler hep birlikte Franklin'in tüm takıntılarının yetkin bir anti-portresi, kafasının bir duvar panosuydu. Ama Slade başkalarından çok Franklin'le ilgilenen dikkatli bir gözlemci olmuştu hep.

Fügleri nasıl başından savabiliyordu? Franklin onu klinikte son gördüğünde Slade çoktan beri bir saat veya daha fazla süren füglerle uğraşıyordu. Yine de bir yolunu bulup Trippett'in kafasında bir sürgüyü aralayabilmiş, ona yeşil çayırların görüntüsünü vermişti.

Rachel Vaisey izinsiz çıkılan araba gezisi için söylenmeye geldiğinde Franklin bunları bir kenara bıraktı ve Trippett'in yaşadığı patlamadan duyduğu heyecanı aktarmaya çalıştı.

"Oradaydı Rachel, tamamen kendindeydi. Otuz saniye, filan... Ve hiç çaba göstermek gerekmeden, kim olduğunu hatırlamaya gerek duymadan. Onu bir aralar gözden çıkardığımı düşünmek bile korkutucu."

"Garip. Şu açıklanamayan geçici iyileşmelerden biri. Ama fazla umutlanmamalısın." Vaisey döner platformun üstünde duran perimetrik kameraya tiksintiyle baktı. Personelin çoğu gibi kliniğin kapanmasından ve kalan birkaç hastanın uzaktaki bir sanatoryum veya bakımevine nakledilecek olmasından fazlasıyla memnundu. Bir ay içinde, o ve diğer meslektaşları ayrıldıkları üniversitelerine geri döneceklerdi. Henüz hiçbiri füglerden etkilenmemişti ve Franklin'in buna kapılan tek kişi olması, bu başına buyruk doktor

hakkında uzun süredir besledikleri kuşkuları da besleyerek durumu iki misli güçleştiriyordu. Franklin zaman hastalığını teşhis edip astronotların füglerini aslına uygun olarak görebilen ilk NASA psikiyatristiydi.

Franklin'in karşı karşıya kaldığı manzaradan üzüntü duyarak uzlaşmak istercesine gülümsemeye çalıştı. "Düzgün konuştuğunu söyledin. Nelerden söz etti?"

"Yeşil çayırları sayıkladı." Franklin, masasından kalkmadan Dr. Vaisey'in kuşkucu bakışlarından gizlediği açık çekmeceye baktı. "Onları gerçekten gördüğüne eminim."

"Bir çocukluk anısı mı? Zavallı, hiç olmazsa, her neredeyse olduğu yerde mutlu görünüyor."

"Rachel..." Franklin çekmeceyi kapattı. "Trippett yolun kenarındaki çöle bakıyordu. Kayalar, toz ve birkaç kurumuş ağaçtan başka bir şey yoktu. Ama o yeşil çayırlar, göller, ormanlar gördü. Kliniği bir süre daha açık tutmalıyız. Artık bir şansım olduğunu hissediyorum. En başa dönmek ve her şeyi tekrar düşünmek istiyorum."

Franklin, Dr. Vaisey'nin onu durdurmasına fırsat bırakmadan, masasından doğrularak odayı adımlamaya başlamıştı. "Belki de fügler bir şey için hazırlıktır ve biz onlardan korkmakla hata ediyoruz. Semptomlar o kadar yaygın ki görünmez bir salgın var neredeyse, her yüz kişiden biri yakalanmış durumda, muhtemelen diğer beşi de etkilendiklerinin farkında değil, özellikle de burada, Nevada'da."

"Çölden ötürü. Fügler üzerinde topografinin açık bir etkisi var. Senin için kötü oldu Robert. Hepimiz için de."

"İşte bunun için kalmak ve durumla yüzleşmek gerekiyor. Rachel, dinle: Ötekilerle şimdiye kadar olduğundan daha sıkı bir işbirliği içinde çalışmaya hazırım. Bu kez tam bir ekip olacağız."

"Bir uzlaşma bu" Dr. Vaisey'in konuşmasında istihza yoktu. "Ama çok geç Robert. Her şeyi denedin."

"Hiçbir şeyi denemiş değilim..." Franklin perimetrik kameranın kocaman merceğinin üstüne elini koyarak cam hücrenin içinden hareketlerini taklit eden şekilsizleşmiş görüntüyü örttü. Beceriksizce başrolde oynadığı, açık saçık bir filmden parçalar

izliyormuşçasına, gün boyu çarpıtılmış yansımaları onu takip edip durmuşlardı. Ev kadınları ve hava kuvvetlerindeki pilotlardan oluşan gönüllü gruplar yerine Trippett'e daha çok zaman ayırabilseydi keşke. Ama yaşlı astronot rahatsız etmişti onu, uzay programındaki konumundan ötürü duyduğu suçluluk duygusunu canlandırmıştı. Tıbbi destek ekibinin bir üyesi olarak son astronotların uzaya fırlatılmasına yardım etmiş, bütün bu zaman vebasını harekete geçiren, kozmik kum saatini çatlatan yıllar uzunluğundaki uçuşları mümkün kılmıştı.

"Ya Trippett? Nerde saklayacaksınız onu?"

"Saklamayacağız. Kızı onu yanına almak istedi. Makul bir kıza benziyor."

İlgili bir hava takınan Dr. Vaisey, Franklin'e yaklaştı, kamera merceğinin üzerindeki elini tuttu. "Robert, sen nasıl olacaksın? Karının seninle ilgileneceğini söylüyorsun. Keşke beni tanıştırsaydın onunla. İkna edebilirdim..."

Franklin, Trippett'i düşünüyordu; ihtiyar astronotun hâlâ orada olacağını, belki de Soleri II'de yaşayacağını duymak, onu umutlandırmıştı. Çalışma devam edebilirdi...

Bir an klinikte yalnız kalmak, Dr. Vaisey'i, zihni ve dünyası kapalı bu aklı başında, orta yaşlı nöroloğu başından savmak istedi. Gözleri, pistlerde uçuşan altın ve gümüş renkli kırlangıçlara takılı, besbelli Franklin'i ne yapmak gerektiğini düşünerek onu süzüyordu. Dr. Vaisey, Slade'e olan kısa süreli tutkusundan ötürü hep pişmanlık duymaktaydı. Franklin onun odasındaki son karşılaşmalarını hatırladı; Slade penisini çıkarmış ve kadının gözleri önünde mastürbasyon yaptıktan sonra sıcak menisini lama yerleştirmek istemişti. Rachel Vaisey mikroskop camında bu genç psikotiğin binlerce kopyasının çılgınca yüzmesini seyretmişti. On dakika sonra yavaşlamaya başlamışlardı. Bir saat içinde hepsi ölmüştü.

"Meraklanma, hallederim. Marion neye ihtiyacım olduğunu çok iyi biliyor. Ve Slade de ona yardıma hazır."

"Slade mi? Nasıl olur..."

Franklin masanın orta çekmecesini açtı. Patlayıcı bir maddeyi tutuyormuşçasına tapmağı dikkatle Dr. Vaisey'in şaşkın bakışlı-

rına sundu.

"Al bunu Rachel. Ortak uzay programımızın bir delili bu. Belki sen de gelmek istersin..."

Dr. Vaisey gidince Franklin masasına döndü. Önce saatini çıkardı ve koluna masaj yapmaya başladı. Her on beş dakikada bir kronometreyi sıfırlıyordu. Aslında bir tür zaman sancısı olan bu sinirli tik, klinikte uzun süredir alay konusu oluyordu. Ama bir fügün başlamasından sonra hesaplanan toplam süresinin kesin olarak belirlemesini sağlıyordu. İlkel bir buluş, yakında zamandan tümüyle kurtulacağından ötürü memnundu sanki.

Henüz olmasa da. Sakinleşmeye çalışarak güncesinin son sayfalarına baktı.

19 Haziran - Fügler: 8.30'dan 9.11'e; 11.45'ten 12.27'ye; 15.15'ten 18.08'e; 23.30'dan 00.14'e. Toplam: 3 saat.

Toplam süre gitgide artıyordu. 20 Haziran - 3 saat 14 dakika; 21 Haziran - 3 saat 30 dak.; 22 Haziran - 3 saat 46 dak. Bu durumda on haftadan az zamanı kalıyordu; tabii eğer fügler yavaşlamaz ya da Trippett'in bir an için aralayıp baktığı o gizli kapıyı bulmazsa.

Franklin günceyi kapadı ve dönüp perimetrik kamerasının izleme merceklerine baktı. Nedense, sanki gövdesinin hatları şifreleri en son kaçış girişimi için saklanması gereken gizli bir alanmış gibi bu makinenin fotoğrafını çekmesine asla izin vermemişti. Gönüllü hastalar, döner platformun üstünde dikilerek veya uzanarak onları dışarıdaki çölden pek farklı olmayan girintili çıkıntılı tepeler ve vadilerden oluşan bir manzaraya dönüştüren sürekli bir gözetlemeye maruz kalarak fotoğraf çektiriyorlardı. Süreci tersine çevirip uyuyan bir tanrıçanın, kum denizinden doğacak bir Afrodit'in muazzam görüntüsünü yeniden oluşturmak üzere, Sahra ve Gabi çöllerinin havadan fotoğraflarını çekebilir miydi? Franklin

kameralara takmıştı kafasını, bu girintili çıkıntılı uzaylarda hapsedilmiş zaman boyutunu bulma umuduyla küpler ve dairelerden fincanlara ve tabaklara ve bizzat çıplak hastalara kadar her şeyin fotoğrafını çekiyordu.

Gönüllüler çoktan son uykuları için koğuşlarına çekilmişlerdi, ama fotoğrafları hâlâ duvarlarda raptiyelenmiş duruyordu; bir emekli diş hekimi, Las Vegas emniyetinden bir polis çavuşu, orta yaşlı bir kuaför, bir yaşında ikizleri olan çekici bir anne, üste çalışan bir hava trafik kontrolörü. Yayvan hatları ve şekilsizleşmiş anatomileri, güçlü uyarıcılar veya elektrik şokuyla füglerinden uyandırılan hastaların gördüğü karmakarışık kâbusları andırıyordu; esnek bir dünyada akışkan biçimler, baş döndürücü ve nahoş. Zaman olmayınca hareket eden bir yüz sanki havayı boydan boya lekeliyor, insan bedeni gerçeküstü bir canavara dönüşüyordu.

Franklin ve diğer on binlerce kurban için füg ler aynı şekilde, bir anlık dikkatsizlikle başlamıştı. Bir cümlenin ortasında uzun bir duraklama, anlaşılmaz bir biçimde yanan omlet, Mercedes'inin bakımıyla uğraşan ve düşünmeden yaptığı kabalıklara öfkelenen havacı çavuş, hep daha da uzayan yitik zaman süreleri. Öznel olarak bilincin an be an akışı kesilmemiş görünüyordu. Ama zaman yaşamdan sızarak boşalıyordu. Daha geçen gün pencerenin önünde dikilip ikindi güneşi altında dizilmiş arabalara bakıyordu ki bir sonraki an karanlık bastırmış ve park yeri boşalmıştı.

Bütün kurbanlar aynı hikâyeyi anlatıyorlardı; unutulan randevular, açıklanamayan araba kazaları, polis veya komşular tarafından kurtarılan başıboş bırakılmış bebekler. Kurbanlar geceyarısı boş işyerlerinde "uyanıyor", kendilerini suyu soğumuş küvetlerde buluyor, trafik kurallarına uymamaktan tutuklanıyor, yiyip içmeyi unutuyorlardı. Altı ay içinde günün yalnızca yarısı uyanık durumda kalabiliyor, umutsuzca her odayı saatler ve zaman ölçer aygıtlarla doldurarak araba kullanmaktan veya sokağa çıkmaktan korkuyorlardı. İlk yılın sonunda artık kendilerine bakmak veya beslenmekten aciz olarak günde yalnız birkaç dakika uyanık durumda kalabiliyor ve kısa süre sonra da düzinelerle devlet hastanesi veya sanatoryumundan birine yatırılıyorlardı.

Kliniğe geldiğinde, Franklin'in ilk hastası, jetiyle bir hangarın

kapısına dalış yapıp kötü biçimde yanan bir pilot olmuştu. İkincisi son astronotlardan biri, Trippett adlı eski bir donanma yüzbaşısıydı. Pilot sonsuz bir karanlık içinde, erişilmez durumdaydı, ama Trippett ipin ucunu bırakmamıştı, her gün birkaç dakika aydınlıktaydı. Franklin, Trippett'ten, bu Ay'da yürüyen son adam ve füglere karşı durabilen son kişiden çok şey öğrenmişt; eski astronotların hepsi uzun süredir zamansız bir dünyaya çekilmişlerdi. Yüzlerce bölük pörçük konuşma ve Trippett'in meslektaşlarıyla paylaştığı suçluluk duygusu, onlar gibi uykusunda ağlaması, rahatsızlığın nedenlerinin bizzat uzay programından kaynaklanabileceğini düşündürmüştü Franklin'e.

İnsan, gezegenini terk edip dış uzaya açılarak bir evrim suçu işlemiş, evrendeki yerini belirleyen kuralları, zaman ve uzay yasalarını çiğnemişti. Belki de uzayda yolculuk etme hakkı başka bir canlı türüne aitti, ancak işlediği suç yerçekimi yasalarını hiçe sayma girişiminin hak ettiği ölçüde ağır bir cezayı gerektiriyordu. Astronotların mutsuz yaşamları artan bir suçluluk duygusunun tüm belirtilerini sergiliyordu. Alkolizme, sessizliğe ve düzmece bir gizemciliğe gömülmeleri, uzayın keşfinin ahlaki ve biyolojik meşruluğu konusunda ciddi kuşkular doğurmaktaydı.

Ne yazık ki etkilenenler sadece astronotlar olmadı. Uzaya her çıkış, seferleri izleyenlerin zihinlerinde izlerini bıraktı. Ay'a her uçuş, güneşin çevresinde her yolculuk, zaman ve uzay algılayışlarına hasar veren bir travmaydı. Kaba güçle kendilerini kendi gezegenlerinden atmaları bir evrim korsanlığı eylemiydi, şimdi bunun için zamanın dünyasından sürülüyorlardı.

Astronotlarla ilgili anılarına dalan Franklin, klinikten herkesten sonra ayrıldı. Alışıldık ikindi füginü beklemiş ve parmağı kronometresinde, sessizce laboratuvardaki masasında oturmuştu. Ama füg belki de Trippett'le çıktığı gezi dönüşü girdiği canlı ve neşeli ruh halinin etkisiyle bir türlü başlamadı. Araba parkına doğru yürürken terk edilmiş hava üssüne gözlerini çevirdi. Kontrol kulesinden iki yüz yarda ötede beline önlük bağlamış genç bir kadın,

fügün içinde kendinden geçmiş bir halde, beton pistin üzerinde dikiliyordu. Yarım mil ilerde, kocaman kargo pistinin ortasında iki kadın daha duruyordu. Hepsi de yakınlardaki kasabadandı. Bu pist kadınları alacakaranlıkta evlerinden ve yollarından ayrılıp ve hava üssüne saparak kocalarının uzayın gelgitlerinden dönmelerini bekleyen unutulmuş astronot karıları gibi karanlığa bakıyorlardı.

Bu kadınları görmek Franklin'e her zaman rahatsızlık vermişti ve arabayı çalıştırmak için kendini zorladı. Las Vegas'a doğru giderken akşam ışığında çöl, Ay yüzeyi gibi görünüyordu. Artık Nevada'ya kimse gelmiyordu ve burada yaşayanlar da çölün huzursuz edici perspektiflerinden korkarak çok önceleri ayrılmışlardı. Eve vardığında karanlık, elektrikli gecenin hayalet anısı eski otel ve kumarhanelerden yayılan kırmızımsı bir sisten süzülerek çöküyordu.

Franklin terk edilmiş kumar sitesini severdi. Öteki doktorlar kliniğin yakınında yaşıyordu, ama Franklin kentin kuzey banliyösündeki yarı boş motellerden birini seçmişti. Artık akşamları, evlerine çekilmiş birkaç hastasını ziyaret ettikten sonra arabasını, devasa otellerin soluk cepheleri boyunca, sessiz yoldan aşağı sürer, saatlerce suyu çekilmiş yüzme havuzlarının arasındaki gölgeler boyunca gezinirdi. Bir zamanlar hiç saati olmamakla övünen bu harcanmış düşler kenti, artık kendisi bir füge dalmış gibiydi.

Otelin avlusunda park ettiğinde Marion'ın arabasının yerinde olmadığını gördü. Üçüncü kattaki daire boştu. Yatağın kenarına çekilmiş televizyon, Marion'ın raflardan indirdiği bir yığın tıp kitabı ve Vezüv'ün bacası gibi tıkabasa dolu bir kül tablası karşısında sessizce çalışıyordu. Franklin etrafa saçılmış elbiseleri gardıroba yerleştirdi. Halıdaki yeni sigara yanıklarını sayarken birkaç saat içinde Marion'ın burada ve her yerde yaratabileceği dağınıklığı düşünüyordu. Onun fügleri gerçek miydi yoksa taklit mi? Kimi zaman Marion'ın, yarı bilinçli olarak Franklin'in ondan kaçıp onun kendine dönmüş olmasının Marion'da yarattığı bunalımdan kurtulabildiği bu tek alana girebilmek için zaman sıçramalarını taklit ettiğinden kuşkulanıyordu.

Franklin balkona çıktı ve aşağıdaki boş yüzme havuzuna göz attı. Marion sık sık havuzun derin ucunda güneşlenirdi ve belki de

orada füge yakalanmış olabilirdi. Uzaktaki otellerin üstünde dolaşan hafif bir uçağın motor sesine kulak verdi ve yan dairede oturan emekli jeologdan Marion'ın yalnızca birkaç dakika önce dışarı çıkmış olduğunu öğrendi.

Arabasına atlayıp yola koyulduğunda o akşamüstü fügünün hâlâ başlamamış olduğunu hatırladı. Çölü geçerken Marion yaklaşan farları görmüş ve birden şerit boyunca uzanan otellerin ışıksız gecesine dalmaya karar vermiş olabilir miydi? Marion, Slade'i üç yıl öncesinden, Houston'da Franklin'i ikna etmek için kendisine yanaşmaya çalıştığı zamandan tanırdı. Şimdiyse Slade, Marion'ın anlayamadığı nedenlerden ötürü gökyüzünde ona kur yapar gibiydi. Kendi ilişkileri bile Slade'in bu ustaca manevralarının bir parçası haline gelmişti.

Uçak çölde yitip görünmez olmuştu. Franklin otellerin ön avluları arasından geçerek şerit boyunca yoluna devam etti. Boş bir otoparkta alacakaranlık hayaletlerinden birini gördü, eski bir smokin giymiş orta yaşlı bir adam, rüya gören hurdaların arasına geri dönen emekli bir krupiye ya da kardiyolog. Bakışsız gözleri ölü bir neon lambasına takılmış, dalmış gitmişti. Biraz ileride de fügün, heykelsi siluetini bir Delvaux yapıtına dönüştürdüğü geniş omuzlu genç bir kadın tozlu havuz başı mobleleri arasında dikiliyordu.

Franklin yardım etmek, mümkünse soğuk çöl gecesinde onları donmadan uyandırmak için durdu. Ancak arabasından indiğinde farların şeritte park etmiş küçük bir uçağın pervanesinde yansıdığını fark etti.

Beyaz teni elektrik ışıkları altında sağlıksız bir fildişi rengine dönüşmüş Slade uçağın kabininden sarkmıştı. Hâlâ çıplak olarak, kenarda durmuş neşeyle uçağı inceleyen, sokak kadınlarının giydiği türden bir kürk giymiş güzel bir kadını işaret ediyordu. Yoldan geçen bir kadını tavlamaya çalışan eski zaman sürücüleri gibi yanına gelmesini işaret etti.

Franklin onlara doğru koşarken bir yandan da Slade'in karısını baştan çıkarmak için göğü kullanışındaki gözüpekliğe hayranlık duymadan edemedi. Slade, Marion'ın beline yapışmış onu pilot kabinine çekmeye çalışıyordu.

"Bırak onu Slade!" Uçağa elli feet kala Franklin'in ayakları yerde yatan bir araba lastiğine takıldı. Soluklanmak için durduğunda karanlıkta bir motorun, o sabah çölde işittiği metalik vızıltının yaklaştığını duydu. Slade'in uçağı, arabaların farlarıyla aydınlanmış tekerlekleri üzerinde pervanesi sarsılarak şerit boyunca harekete geçti. Franklin dizüstü çöktüğünde uçak ona çarpmamak için bir dönüş yaptı, yavaşça yükseldikten sonra gökyüzünde süzüldü.

Slade'in peşinde koşarken Franklin'in çevresini saran hava dalgalandı. Ayağa kalkıp tozlardan korunmak için elleriyle yüzünü örttü. Karanlık, dönüp duran pervane bıçaklarıyla doluydu. Gözden yitmiş uçağın pervanesinden geride kalan bir biri ardınca sıralanmış imgeler, gümüş haleler şeklinde gecenin içinde dolanıyordu.

Hâlâ makinenin şiddetli saldırısının etkisinden kurtulamayan Franklin, çölde yiten uçağın motor vızıltısına kulak verdi. Gölgeli sokakları dönüştüren görüntünün kalıntısını seyretti. Elini uzatsa dokunabilecekmiş gibi görünen ışıltılı bir uçuş hattı bırakarak başının üstünde dolanan gümüş haleler otellerin arasında kayboluyordu. Sert kaldırım üzerine sımsıkı basarak doğruldu ve yeni ışıklanmış kentin suyu çekilmiş yüzme havuzları ve terk edilmiş araba parkları arasından kaçan karısının peşinden gitti.

"Zavallı; onu görmedin mi? Tam üstüne doğru geliyordu. Robert?.."

"Gördüm tabii. Yoksa burda olamazdım herhalde."

"Ama hiptonize olmuş gibi kalakaldın orada. Onun seni her zaman nasıl büyülediğini biliyorum, ama bu kez fazla ileri gitti. Eğer o pervane..."

"Küçük bir deneydi" dedi Franklin. "Ne yapmaya çalıştığını görmek istedim."

"Seni öldürmeye çalışıyordu."

Franklin yatağın ucuna oturmuş halıdaki sigara yanıklarına bakıyordu. Eve on beş dakika önce gelmişlerdi, ama hâlâ sakinleşmeye çalışıyordu. Karanlığı yutan o döner pervaneyi düşündü.

Akşamüstünden beri ertelenen füğü yerdeki lastiğe takıldığında başlamış ve yaklaşık bir saat sürmüştü. Her nedense Marion füg hiç olmamış gibi davranıyordu, ama uyandığında teni buz gibiydi. Bu kayıp zamanda karısı ve Slade ne yapmıştı? Çok basit, Franklin ikisini Marion'ın arabasında ya da uçağın pilot kabininde bakıp da göremeyen kocanın önünde düşleyebiliyordu. Bu Slade'in hoşuna giderdi ve havalanırken Franklin'in ödünü patlatmak için havaya girmesini sağlardı.

Franklin aralık kapıdan banyonun beyaz hücresindeki karısının çıplak vücuduna bakıyordu. Sabun kabında ıslanmış bir sigara izmariti tütüyordu. Bacaklarında ve kalçasında küçük yara izleri vardı, stilize bir sarılışın işaretleri. Yakında, zaman onu bırakıp gittiğinde, göğüslerinin ve bacaklarının hatları, perimetrik fotoğrafların tepecikleri ve vadileri kadar dingin bir halde cilalı duvarlara göç edecekti.

Makyaj masasının başında oturmakta olan Marion, pudralanmış omuzlarının üzerinden ilgiyle baktı. "Kendini toplayabilecek misin? Kendimle uğraşmak bile yeterince zor geliyor bana. Bu şey miydi?.."

"Tabii ki hayır." Aylardan beri her ikisi de füglerden etkilenmemiş gibi yapar olmuşlardı. Marion'ın bu yanılsamaya ihtiyacı vardı. Kendisinden de çok Franklin'inkine. "Ama, her zaman bağışık kalmayabilirim."

"Robert, eğer bağışık olan tek bir kişi varsa o da sensin. Düşünsene hep istediğin gibi; dünyada tek başına, sadece sen ve bu boş oteller. Ama, Slade'e dikkat et."

"Ediyorum." Franklin o sırada aklına gelmiş gibi ekledi: "Onu daha çok görmeni istiyorum. Bir buluşma ayarla..."

"Ne?" Marion tekrar başını çevirip kocasına baktı, kontakt lensi gözkapağının altına kaymıştı. "Çıplaktı, biliyor musun?"

"Evet, gördüm. Bu şifrenin bir parçası. Slade bana bir şey anlatmaya çalışıyor. Bana ihtiyacı var, özel bir şekilde."

"Sana ihtiyacı mı var? Böyle bir şey yok, inan bana. Sen olmasaydın Ay'a gitmiş olacaktı. Bunu elinden aldın onun Robert."

"Ve bunu ona ancak ben geri verebilirim."

"Nasıl? İkiniz kendi uzay programınızı mı başlatacaksınız?"

"Bir anlamda başlattık bile. Ama aslında senin yardımına ihtiyacımız var."

Franklin, karşılık vermesini bekledi, ama Marion elinde lens kutusu parmaklarıyla lensleri tutan göz kapaklarını yakalamış kımıldamadan aynanın karşısında oturuyordu. Parmak izleriyle dolu camdaki kendi görüntüsüyle iç içe geçmiş minyatür bir sekstant ile güneşi nişanlayıp bu boş aynalar kentinde kendi rotasını arar gibiydi. Franklin, Cape Kennedy'de her şeyin bitişinden sonra birlikte geçirdikleri son ayı, ölü Florida sahili boyunca yaptıkları uzun yolculuğu hatırladı. Terk edilmiş oteller ve apartmanlardan oluşan bu ölümcül deltada, gözden düşmüş bir geometrik lisanın unutulmuş kodlarını andıran bu şifreli mimaride uzay programının başarısızlığı, kendini gösteriyordu. Marion'ın kesik avuçlarından lavaboya akan kanı ve yok yere çıkan tartışmaları hatırladı.

Yine de bunlar Marion'ın hastalığının hızlanan heyecanları ile dopdolu mutlu günlerdi. Onun kendinden geçmiş bir halde garsonlara ve belboylara bahsettiklerini düşlemişti. Boş otellerin yüzme havuzlarının kenarında dinlenip terk edilmiş park yerlerinin verdiği sarhoşluğu hatırlayarak tek başına dönmüştü Franklin Miami'den. Bir bakıma bu yolculuk zaman ve uzayla ilgili girıştiği ilk bilinçli deneydi, onun gövdesini ve mutsuz beynini banyolar ve havuzlar dizisine yerleştirmiş, çizgilere ayrılmış araba parklarında, duyguları bu soyut uzay ağlarına asılı olarak Marion ve sevgililerini seyretmişti.

Franklin, ellerini şefkatle Marion'ın omuzlarına koydu, füğün aşina, kaygan tenini hissetti. Ellerini kucağına indirdi, korneasını zedelememeye özen göstererek gözündeki kontakt lensi çıkardı. Franklin, onun boş yüzüne gülümseyerek baktı, ağzının etrafında beliren küçük bere ve buruşuklukları saydı. Bütün kadınlar gibi Marion, bu yitik zaman devrelerinde bedenin yaşlanmayı reddettiğine dair yaygın efsaneyi kabullendiğinden füglerden korkmazdı.

Franklin yanına ilişip yavaşça sarıldı ona. Göğüslerini avuçlarına alıp yuvarlak eğimlerini yassılttı. Marion'a ne kadar düşkün olsa da Slade ile giriştiği düelloda onu kullanmak zorundaydı. Kalçalarının ve omuzlarının düzlemleri bir gün onu güvenliğe uçuracak gizli pistin parçalarıydı.

5 Temmuz

En iyi günlerimden biri değil. Her biri bir saatten fazla süren beş uzun füg. İlki, sabah 9'da havuzun kenarında arabama doğru giderken başladı. Birden, kendimi derin uçta keskin güneş ışığının altında dikilirken buldum. Yaşlı jeolog yardım etmek istercesine beni çekiştirip duruyordu. Marion beni rahatsız etmemesini söylemiş, derin düşünceye dalmışım! Bundan sonra şapka giymeyi unutmamalıyım, güneşten dudaklarım çatlamış. Marion'ın beni öpmemesi için bir bahane, kendisi fark etmese de buradan uzaklaşmaya gitgide daha istekli oluyor, hâlâ füg ler yokmuş gibi davranamaz uzun süre. Onun keskin cinselliğinden faydalanmayı planladığımı tahmin ediyor olabilir mi?

Bu uzun füg ler tuhaf, uçak saldırısından bu yana ilk kez ölü zamana ait belli belirsiz bir şeyler hatırlıyorum. O suyu çekilmiş havuzun geometrisi bir ayna görevi gördü, gökyüzü güneşlerle doluydu sanki. Belki de Marion burada güneşlenirken ne yaptığını biliyordu. Şu paslı krom merdivenden yeni bir zamana mı inmem gerekiyor? *Toplam kayıp zaman:* 6 saat 50 dak.

11 Temmuz

Bugün, tehlikeli bir füg ve Slade'in yeni bir hayatıma kastetme girişimi. Kliniğe giderken neredeyse kendimi öldürecektim, bir daha oraya gitmek konusunu iyice düşünmem gerek. İlk füg sabah 8.15'te, Marion'ınkiyle eşzamanlı başlad; şu andaki tek ortaklığımız bu. O duş kabininde hareketsiz kalmışken ben de banyo kapısını açıp ona bakarak bir saat geçirmiş olmalıyım. Hatırımda kalan tuhaf görüntülerde sanki anatomisinin parçaları duvarlara ve tavana, hatta dışarıdaki araba parkının pistine yayılıyordu. İlk kez füg ler sırasında uyanık kalmanın mümkün olduğunu

hissettim. Alışılmadık bir dünya, zamandan bağımsız algılanan uzamsal değişme.

Bütün bunlardan sonra, perimetrik kamerada bir şey denemek isteğiyle kliniğe doğru yola koyuldum. Ama otobanda bir mil gitmeden yoldan fırlamış olmalıyım, kendimi terk edilmiş bir hipermarketin park yerinde gözlerini bana dikmiş bir sürü surat arasında buldum. Mağazanın mankenleriymiş bunlar. Birden ateş edilmeye başlandı, fiberglas kollar ve kafalar her yerde uçuşuyordu. Slade yeni oyunlarından birinde, bu kez hipermarketin damında, elinde havalı bir tabancayla. Oraya çakıldığımı görüp mankenleri etrafıma dizmiş olmalı. Bu zamansız insanlar, biz gittikten sonra *homo sapiens*'ten arta kalacak yegâne varlıklar olarak orada durmuş aptalca sırıtışlarıyla yıldızlardan gelecek ilk ziyaretçiyi bekliyorlardı.

Slade füğleri nasıl bastırıyor? Kimbilir, belki şiddet de pornografi gibi evrimsel bir destek sistemi, oyuna joker fırlatmak için son çaredir. Pornografiye merakın artması doğanın bizleri bir yok olma tehlikesine karşı uyarması anlamına geliyor. Ursula'yı düşünmeden edemiyorum... *Toplam kayıp zaman:* 8 saat 17 dak.

15 Temmuz

Bu motelden daha sık çıkmalı. Füglerin tuhaf bir yan etkisi de tüm aciliyet duygusunu yitirmem. Üç gündür burada oturmuş, sakin sakin parmaklarımın arasından kayıp giden zamanı seyrediyorum. Füglerin uzay uçuşlarıyla harekete geçirilen büyük bir biyolojik sıçramanın gerçekleşmek üzere olduğuna dair bir işaret olduklarına inanasım geliyor. Beynim ise salt korkuyla kendini uyuşturuyor...

Bu sabah kendimi zorlayıp güneşe çıktım. Marion'ı arayarak ve kumar ile zaman arasındaki bağlan-

tıları düşünerek Las Vegas'ta dolaştım. Her bir zaman aralığının uzunluğunun şansa bağlı olduğu raslantısal bir dünya tasarlanabilir. Belki de Vegas'a gelen kumarbazlar, hakikate sandıklarından daha yakındılar. "Saat zamanı" nörofizyolojik bir kurgu, yalnızca *homo sapiens*'e özgü bir ölçü aleti. Yanda oturan jeoloğun labradorunun kuşkusuz farklı bir zaman anlayışı vardır; havuzun kenarındaki ağustosböceklerinin de. Vücudumun maddeleri ve beynimin alt düzeyleri de beyin soğancığımdan -kafatasımın içindeki bu davetsiz misafirden- farklı bir zaman anlayışına sahipler.

Eşzamanlılık mı? Her şeyin bir anda olup bittiğini, evreni oluşturan "geçmiş" ve "gelecek" olayların birlikte yer aldığını kurmak mümkün. Belki de bizlerin zaman anlayışı daha az zeki atalarımızdan devraldığımız ilkel bir zihinsel yapı. Tarih öncesi insan için zamanın icadı (parlak bir kavramsal atılım) doğmakta olan zihninin ona açtığı olaylar selini sınıflandırmak ve saklamak için bir yöntemdi. Kocaman bir kemiği toprağa gömen bir köpek gibi zamanı icat ederek bir ısırıkta kavrayamayacağı kadar geniş bir olay-sistemin öğrenilmesini erteleyebildi.

Eğer zaman, bize miras kalan ilkel bir zihinsel yapı *ise* atropisinin başlamasından memnun olmalı, fügleri kucaklamalıyız. *Toplam kayıp zaman:* 9 saat 15 dak.

25 Temmuz

Her şey yavaşlıyor, yemek yemeyi ve yıkanmayı hatırlamak için kendimi zorlamam gerekiyor. O kadar hoş ki her gün ancak altı ya da yedi saat bilincim yerinde olmasına karşın hiç korkum yok..Marion gelip gidiyor, konuşmaya gerçekten zaman bulamıyoruz. Koca bir gün, bir akşamüstü gibi çabucak geçip gidiyor. Öğlen annemle babamın albümdeki

bazı fotoğraflarına ve Marion'la benim düğünümüzden kalma bir resme bakıyordum, birden akşam olmuş. Onlarla ilk kez karşılaşacakmışım gibi geçmişe dair uyanan bir önsezi hissederek çocukluk arkadaşlarım için garip bir nostalji duyuyorum. Geçmişin balkondaki tozda, havuzun dibindeki kurumuş yapraklarda canlandığını ve uygun anahtarla kapılarını açabileceğimiz kocaman bir geçmiş zaman silosunun bir parçasını görebiliyorum. Hiçbir şey en yeni olandan daha eski değil. Kafası annesinin rahminden çıkan yeni doğmuş bir bebekte Firavun'un yumuşak, zamanla aşınmış hatları var. Tüm yaşam süreci, şimdide içkin olan geçmişin keşfi.

Aynı zamanda, gelecek için, yaşamış fakat her nasılsa unutmuş olduğum geleceğin anıları için artan bir nostaljiye kapılıyorum. Yaşamlarımızda gelecekte yer almış olan önemli olayları tekrarlamaya çalışır dururuz. Yaşlandıkça çoktan yaşamış olduğumuz ölümlerimiz için artan bir nostaljiye kapılırız. Gerçekleşmek üzere olan doğumlarımız için de artan bir önsezi duyarız. Her an ilk kez doğabiliriz. *Toplam kayıp zaman:* 10 saat 5 dak.

29 Temmuz

Slade gelmiş. Ben füğdeyken daireme girdiğinden kuşkulanıyorum. Bu sabah yatak odasında birisinin varlığını hatırladım belli belirsiz. Sabah 11 füğünden çıktığımda tuhaf bir görüntü kalıntısı, âdeta hayalet bir varlık, perimetrik kamerayla çekilmiş bir fotoğraf gibi havada asılı biyo-morfik bir bulanıklık vardı. Tabancam makyaj masasındaki çekmeceden çıkarılıp yastığımın üstüne yerleştirilmiş. Sol elimin sırtında beyaz boyayla çizilmiş küçük bir şekil var. Bir tür şifre, geometrik bir anahtar.

Slade güncemi mi okuyor acaba? Bu akşamüstü biri aynı şekli yüzme havuzunun eğimli tabanına ve

araba parkındaki kumların üzerine de çizmiş. Hepsi de Slade'in zaman ve uzayla oynadığı ciddi oyunların bir parçası olmalı. Beni kışkırtmaya, daireden dışarı çıkarmaya çalışıyor, ama fügler bana bilinçli zaman dizisi için iki saatten fazla zaman vermiyor. Etkilenen tek ben değilim, Las Vegas hemen hemen terk edildi, herkes evlerine çekildi. Yaşlı jeolog ve karısı, gün boyu yatak odalarında, yatağın iki yanındaki dik arkalıklı sandalyelerde kımıldamadan oturuyorlar. Onlara birer vitamin iğnesi yaptım, ama öyle çökmüşler ki fazla dayanabileceklerini sanmıyorum. Polis veya ilkyardımdan hiç ses yok. Marion yine gitti, Slade'den bir iz bulmak için Strip'in boş otellerini dolaşıp duruyor. Kuşkusuz kendisini bir tek onun kurtarabileceğini düşünüyor. *Toplam kayıp zaman:* 12 saat 35 dak.

12 Ağustos

Bugün Rachel Vaisey uğradı, beni merak etmiş. Marion'ın burada olmadığını öğrenince hayal kırıklığına uğradı. Klinik kapatılmış ve o da yakında doğuya gidiyor. Garip bir pandomim, on dakika sırf laf olsun diye konuştuk. Sakalıma ve pantolonumdaki kahve lekelerine rağmen sakin görünüşüm onu şaşırttı. Elimdeki çizime ve yatak odasının tavanındaki, dışarıdaki araba parkındaki, hatta yarım mil ötedeki küçük bir binanın duvarındaki benzer şekillere bakıp durdu. Şu anda, sol elimden çıkıp açık pencereden Las Vegas'a ve çöle yayılan muazzam bir geometrik bilmecenin odağındayım.

O gidince rahat bir nefes aldım. "Gerçek zaman" denilen sıradan zaman artık tamamen gerçekdışı gibi geliyor. Rachel sinsice varlığı, kılı kırk yaran zihniyle geleceğin antropoloji müzesindeki Zaman Adamı'nı canlandıran bir tablonun figürlerini hatırlatıyor. Yine de iyimser olmak güç. Keşke Marion bu-

rada olsaydı. *Toplam kayıp zaman:* 15 saat 7 dak.

21 Ağustos

Nihayet, bir saati bile bulmayan birkaç bilinç süresine kadar indim. Zaman sürekli gibi geliyor, ama günler bulanık güneş batışları ve doğuşlarıyla geçip gidiyor. Nerdeyse durmaksızın yiyorum, yoksa açlıktan öleceğim. Bütün umudum Marion'ın başının çaresine bakabilmesi, gideli haftalar oldu sanki.

Kalem Franklin'in elinde kırıldı. Uyandığında güncesinin üstüne devrilmiş olduğunu gördü. Yırtılmış sayfalar ayaklarının dibinde, halının üzerinde duruyordu. İki saatlik füg sırasında şiddetli bir mücadele olmuştu, kitapları yere devrilmiş ve bir lambanın etrafına saçılmıştı. Döşemedeki küller üzerinde ayak izleri vardı. Franklin berelenmiş omuzlarını yokladı. Füg sırasında orada otururken biri onu tutarak uyandırmak için sarsmış ve bileğindeki saati çekip almıştı.

Gökten tanıdık bir ses geldi. Hafif bir uçağın motor pırpırı yakındaki damların üzerinden geçti. Franklin, balkondaki canlı ışığa karşı ellerini gözlerine siper ederek ayağa kalktı. Uçağın çevredeki sokakların üzerinde dönüp kendi üstüne doğru hızlanmasını seyretti. Pervaneden bir ışık eriyiği, sokağın tozunu bir anda gümüşe çeviren bir göz kamaşması akıp moteli sıvı platinle kapladı.

Uçak geri dönüp Las Vegas'ın kuzeyine yöneldiğinde Slade'in bir yolcu almış olduğunu gördü. Çıplak pilotun arkasında oturan, ellerini onun beline dolamış yırtık kürklü sarışın bir kadın. Düşten uyanmışçasına baktı Franklin'e.

Uçak süzülerek uzaklaşırken Franklin banyoya gitti. Kendini toplamaya çalışarak aynadaki çökük, sakallı görüntüye, kendi hayaletine baktı. Zihninin bölümleri banyo duvarlarının huzurlu geometrisine göç etmeye başlamıştı bile. Ama hiç olmazsa Marion hâlâ sağdı. Slade ona saldırdığında müdahale etmeye mi çalışmıştı? Havada yaralı bir kadının silik imgesi vardı...

Las Vegas boşalmıştı. Arabasıyla yola koyulduğunda ara sıra bir pencerenin ardına saklı bir yüz veya bir balkonda bir çift dizi örten bir battaniye gözüne çarpıyordu. Tüm saatler durmuştu ve kolunda saati olmaksızın füglerin ne kadar sürdüğünü veya bir sonrakinin ne zaman başlayacağını bilemiyordu.

Saatte on milin üstüne çıkmamaya çalışan Franklin her beş milde bir yavaşlayıp duruyor ve kendini motoru soğumuş bir arabada oturur bulana dek bekliyordu. Isı göstergesi, onun saati olmuştu. Hava üssüne vardığında neredeyse öğlen olmuştu. Klinik sessiz, araba parkı boştu. O mutsuz psikiyatristlerden ve göçüp gitmiş hastalardan arta kalmış boş bir dosya kâğıdı gibi silinmeye yüz tutmuş park çizgilerini otlar bürümüştü.

Franklin binaya girdi, terk edilmiş koğuşların ve laboratuvarların arasından geçti. Meslektaşlarının aygıtları götürülmüştü, ama kendi laboratuvarının kapısını açtığında paketlerini bıraktığı yerde buldu.

Perimetrik kameranın önünde, döner platformun üzerinde kauçuk bir yatak duruyordu. Yanında tahta plakaları yakmış sigara izmaritleriyle tıka basa dolu bir küllük vardı.

Demek Slade yeteneklerini özel bir tür fotoğrafçılıkta kullanmaya başlamışt; gündelik pornografi. Kameranın arkasındaki duvarlara sıra sıra kocaman resimler iliştirilmişti. Bu garip manzaralar, bir jeolojik çağ bir başkasını doğuruyormuşçasına birbirini izleyen korkunç şiddetli depremlerle altüst bir çölün havadan çekilmiş fotoğraflarını andırıyordu. Hatları Marion'ın yaptığı duşlardan geriye kalanlara çok benzeyen uzun girintiler ve çatlaklar sergilenmişti resimlerde.

Ama ilkinin üstünü ikinci bir geometri, rüzgârda asılı gördüğü yaralı ve saldırgan vücut yapısı örtüyordu. Uçak dışarda park edilmişti, pilot kabini ve yolcu koltuğu güneş ışığının altında boştu. Franklin'in bürosundaki masada, pilot gözlüklerini alnına kaldırmış çıplak bir adam oturuyordu. Franklin ona baktığında Slade'in neden hep çıplak dolaştığını anladı.

"Gelsene, doktor... Doğrusu buraya gelmen çok uzun sürdü." Karşısındaki çökük görüntüden açıkça hayal kırıklığına uğramış halde, bir elinde Franklin'in kol saatini tutuyordu. Masanın orta

çekmecesini açmış, Franklin'in tapınağıyla oynuyordu. Slade oradaki nesnelere küçük krom bir tabanca ekledi. Kol saatini koymaktan vazgeçerek çöp sepetine fırlattı.

"Bunun hâlâ sahiden senin bir parçan olduğunu sanmıyorum. Sen zamandan yoksun bir adamsın. Senin bürona taşındım Franklin. Burayı benim görev kontrol üssüm olarak düşünüyorum."

"Slade..." Franklin ani bir başdönmesi hissetti, başlamak üzere olan füğün uyarısı. Çöp sepetine hücum etmemek için kapıya tutundu. "Marion burada, seninle birlikte. Onu görmem lazım."

"Gör öyleyse..." Slade perimetrik fotoğrafları işaret etti. "Onu tanıdığından eminim Franklin. Son on yıldır kullanıyorsun onu. NASA'ya da bu yüzden girdin. Hem karını hem de kurumu aynı şekilde soyup uzay aracın için parçalar yürütüyorsun. Ben bile yardım ettim sana."

"Yardım mı?.. Marion demişti ki..."

"Franklin!" Slade krom tabancayı yere düşürerek öfke içinde ayağa kalktı. Nefes almakta zorlanıyormuş gibi elleri beceriksiz hareketlerle yaralı kaburgalarını yokladı. Franklin ona baktığında Slade'in füğleri salt iradesiyle, bizzat zamanın ve uzayın boyutlarına karşı bitmek bilmez bir öfkeyle durdurduğuna inanır gibi oldu.

"Bu kez, doktor, beni yere indiremezsin. Sen olmasaydın Ay'da yürümüş olacaktım."

Franklin, bu deliyi nasıl sakinleştireceğini bilemeden ayaklarının dibindeki tabancaya bakıyordu. "Slade, ben olmasaydım sen de diğerleriyle birlikte olurdun. Uzay mürettebatıyla birlikte uçsaydın Trippett gibi olurdun."

"Ben Trippett gibiyim." Yeniden sakinleşen Slade pencerenin yanına gitti ve boş pistlere baktı. "İhtiyar oğlanı götürüyorum Franklin. Benimle güneşe geliyor. Yazık ki sen gelmiyorsun. Ama üzülme, füglerden kurtulmanın bir yolunu bulacaksın. Aslında, ben de buna güveniyorum."

Masanın etrafında dolaştı ve yerdeki tabancayı aldı. Franklin gerileyince silahla doktorun soğuk alnına dokundu. "Seni öldüreceğim Franklin. Şimdi değil, ama en sonunda, bizler o son füge gi-

derken. Trippett ve ben güneşe uçuyor olacağız, sense... ebediyen öleceksin."

Bir dahaki füge kadar en fazla on beş dakika vardı. Slade uçağına atlayarak gökte kaybolmuştu. Franklin, boş havaya kulak vererek sessiz laboratuvarı gözden geçirdi. Kol saatini çöp sepetinden aldı ve çıktı. Park yerine vardığında, diyagonal çizgilerin labirentinde arabasını ararken hava üssünü çevreleyen terk edilmiş araziyi Marion ve Slade'in birlikte çekilmiş perimetrik fotoğraflarına benzetti. Tepeler titreyip ışıyor, her bir dokunuşu taklit ederek o tek cinsel edimin yankılarını duyuruyordu.

Vücudundaki nem güneşte kurumaya başlamıştı bile. Derisinde lekeler beliriyordu. Klinikten ayrıldı ve arabasını kasabaya doğru sürdü. Yolun ortasında dikilen benzin istasyonu sahibi, karısı ve çocuğuna çarpmamak için yavaşladı. Dünyadaki son arabayı beklercesine boş gözlerle sise bakıyorlardı.

Çevredeki tepelere bakmamaya çalışarak Las Vegas'a doğru yoluna devam etti. Yarıklar birbirine sarılmıştı, kaya-kuleler yeryüzü kendi evlilik yatağındaymış gibi sarsılıyorlardı. Kendi terinden ve sızıntılı tepelerden rahatsız olan Franklin gaz pedalına basarak arabanın hızını saatte kırk mile yükseltti. Tüm mineral dünya ondan intikam almak için bekler gibiydi. Açılmış kuvartz damarlardan, doruklardaki radarların paslı çanaklarından gelen ışık retinalarına saplanıyordu. Franklin, Las Vegas'ı, o tozlu Semerkand'ı düşleyerek gözlerini arabanın tekerlekleri arasındaki hız çizgisine dikti.

Sonra, zaman onun önünde yine sorumluluklarından kaçtı.

Uyandığında kendini ters dönmüş arabanın parçalanmış tavanı altında, ayakları kırık camlardan dışarı çıkmış yatarken buldu. Kilitleri kırılmış açık kapılar yukarıda yavaşça çöken toz yığını içinde asılı kalmışlardı. Franklin, üstüne devrilmiş koltukları itti

ve arabadan çıktı. Parçalanmış radyatörden hafif bir buhar çıktı, soğutucunun son damlaları arabanın yuvarlandığı eski sulama kanalına damladı. Mavi sıvı küçük bir göl oluşturdu, sonra gözlerinin önünde kumun derinliklerine aktı.

Yukarıda, bir uçurtma gökte daireler çiziyordu, ama arazi boştu. Yarım mil ileride otoyolun ziftli şeridi uzanıyordu. Füg esnasında araba yoldan sapmış, geniş bir daire boyunca hızlandıktan sonra ilk sulama kanalına düşüp ters dönmüştü. Franklin yüzündeki ve sakalındaki tozları temizledi. Biraz sarsıntı biraz da füg yüzünden neredeyse iki saat baygın yatmıştı ve bu arada keskin öğle ışığı kumlu arazideki gölgeleri yok etmişti. Las Vegas'ın kuzey mahalleleri on mil ilerde, yürüyemeyeceği kadar uzaktaydı, ama çölde, iki milden biraz uzakta, otoyolun batısındaki tepenin eteklerinde Soleri II'nin beyaz kubbeleri görünüyordu. Bombeli çanaklardan biri güneşi yakaladığında güneş aynalarının metalik ışıltısı gözüne çarpıyordu.

Franklin, hâlâ kazanın etkisiyle sersemlemiş bir halde yola sırtını döndü, sulama kanalları arasındaki patikada yürümeye başladı. Yüz yarda bile ilerleyemeden dizlerinin üzerine düştü. Kum ayaklarının altında sıvılaşmış, sırtındaki giysileri çıkarıp onu güneşe maruz bırakmak istermişçesine ayakkabılarını içine çekiyordu.

Güneş, Franklin'le özel oyununu oynayarak gökte yer değiştirip durdu. Füğler on beşer dakikalık aralarla geliyordu. Kendisini paslı bir su pompasına yaslanmış buldu. Kocaman borular suya ihtiyaç duymaksızın unutulmuş topraktan çıkıyordu. Gölgesi topuklarına dolanarak arkasına saklandı. Franklin havada dolanan uçurtmayı eliyle kovdu. Füge daldığında kuşun omuzlarına tüneyip gözlerini yemesini kolayca hayal edebiliyordu. Güneş aynalarına bir milden uzak bir mesafedeydi, ama keskin ışıkları retinalarına saplanıyordu. Kuleye ulaşabilir, birkaç basamak tırmanıp kırık bir cam parçasıyla işaret verebilirse, belki birisi...

...Güneş yine onu aldatmaya çalışıyordu. Gölgesi şimdi daha bir güvenle topuklarının altından belirmiş ve her adımı bir işkenceye çeviren bu titrek korkuluktan çekinmeden taşlık yol boyunca süzülüyordu. Franklin tozun içine oturdu. Yan döndüğünde göz ka-

paklarındaki kabarcıkları, görüşünü kapatan yaşla dolu bezleri hissetti. Bir daha füge girerse burada ölecek, kan, hayat ve zaman aynı anda onu terk edecekti.

Ayağa kalktı ve boşluğa karşı dikildi. Etrafını saran tepeler, tanıdığı tüm kadınların çiftleşen vücutları, hep birlikte içinde öleceği bu mineral dünyaya gebe kalarak dalgalanıyordu.

Üç yüz yarda ileride, güneş aynalarıyla arasına giren tek bir palmiye ağacı yeşil güneşliğini yere bıraktı. Bu seraptan rahatsız olan Franklin dikkatle garip ışığı izledi. İlerlediğinde ikinci bir palmiye belirdi, sonra bir üçüncü ve dördüncü. Mavi bir su parıltısı, bir vaha gölcüğünün sakin yüzeyi duruyordu karşısında.

Vücudu teslim olmuş, gövdesinden sarkan hantal kolları ve bacakları yeni bir füge dalmıştı. Ama beyni kafatasının içinde serbestçe dolaşıyordu. Franklin bu vahanın bir serap olduğunu biliyordu, ama görebildiği ve füg sırasında ilk kez farkına vardığı bir serap. Kafası çalışmayan bir otomat sürücüsü, gözleri önünde beliren mavi havuza tutunmuş yarı uyanık bir uyurgezer gibi kendisini kumlu zemin üzerinde ilerletti. Başka ağaçlar belirdi, palmiyeler yapraklarını sürüngen gölün camsı yüzeyine sarkıttı.

Franklin, yukarıda, gökyüzündeki iki uçurtmaya aldırmadan ilerlemeye çalıştı. Hava ışıkla dolup taşmış, bir foton akımı çevresini doldurmuştu. Üçüncü bir uçurtma ortaya çıktı, bir anda beşaltı tane daha katıldı onlara.

Ama Franklin önünde uzanan yeşil vadiye, çevreyi saran tepelerden gelen serin akıntıların oluşturduğu göller ve gölcükler takımını örten palmiye ormanına bakıyordu. Her şey sakin ve aynı zamanda hayat doluydu. İlk kez görülen genç dünya, tatlı sularında Franklin'in tüm hastalıklarından arınıp sağalacağı yer. Bu verimli vadide her şey hiçbir çaba harcamadan kendini çoğaltıyordu. İki yana açtığı kollarından bir düzine gölge çıkıyor, her biri yukarıdaki on iki güneşin biri tarafından oluşturuluyordu.

Sonuna doğru, göle ulaşmak için son girişimde bulunduğunda kendisine doğru gelen genç kadını gördü. Ormanda kaybolmuş bir çocuğu veya bir ihtiyarı arar gibi şefkatli bakışlarla, elleri göğsünde kavuşturulmuş, palmiyeler arasından yürüyordu. Franklin el salladığında, yanında ikizi, aynı dikkatli adımlarla yürüyen ölgün

yüzlü başka bir kadın belirdi. Onların arkasından, bir sıra öğrenci gibi palmiyeler arasında yürüyen diğer kardeşleri, gölün soğuttuğu kulübeden çıkmış cariyeler geldi. Franklin onların önünde diz çökerek kadınların onu bulmalarını, çölden alıp vadinin çayırlarına götürmelerini bekledi.

Zaman, kısa bir cömertlik anında, Franklin'e geri döndü. Cam bir tentenin gölgelediği bir verandanın arkasındaki kubbeli bir odada yatıyordu. Pencere demirlerinin arasından Soleri II'nin kulelerini ve apartman teraslarını, ışığa karşı güven veren bir omuz gibi yükselen beton yapılarını görebiliyordu. Meydanın karşısındaki terasta ihtiyar bir adam oturuyordu. Derin uykuda olmasına rağmen içten içe capcanlıydı ve ellerini ritmik bir şekilde oynatarak mutluluk içinde taşlardan ve kaktüslerden kurulu bir orkestrayı yönetiyordu.

Franklin, yaşlı astronotu gördüğüne memnun oldu. Trippett, gün boyu sandalyesinde oturuyor, görünmez müzik repertuarıyla çölü yönetiyordu. Arada bir Ursula'nın getirdiği suyu yudumluyor, sonra güneş ve tozla yaptığı sohbete geri dönüyordu.

Üçü, Soleri II'de zamanı olmayan geleceğin bu boş kentinde yalnızdılar. Sadece Franklin'in kol saati ve durmak bilmeyen saniye göstergesi onları geçmişin dünyasına bağlıyordu.

"Doktor Franklin, neden atmıyorsunuz onu?" Her sabah meydandaki güneş ocağında hazırladığı çorbayı Franklin'e içirirken sordu Ursula. "Ona ihtiyacınız yok artık. Bildirecek bir zaman yok."

"Ursula, biliyorum. Bir çeşit bağ bu sanırım, geride bıraktığımız dünya ile bir telefon hattı, gerekirse diye..."

Ursula, Franklin'in başını kaldırıp yastığındaki kumları silkeledi. Her gün için yalnız bir saati kaldığından ev işleri hayatında fazla bir yer tutmuyordu. Yine de geniş yüzü ve güzel vücudu anaç çocuğun tüm mitoslarını açığa vuruyordu. Bir akşamüstü fügünde verandasında otururken çölde dolaşan Franklin'i görmüştü.

"Sizi bulamadığım için bağışlayın doktor. Yüzlerceydiniz, çöl

ölmekte olan insanlarla kaplıydı, kayıp bir ordu gibi. Hangisini alacağımı bilemedim."

"Geldiğine sevindim, Ursula. Ben de seni, hülyalı okul kızlarından bir yığın olarak gördüm. Öğrenecek çok şey var..."

"Bir başlangıç yaptınız doktor. Aylar öncesinden, babamı buraya getirdiğimiz zaman biliyordum bunu. Yeterince zaman var."

Meydanın karşısındaki ihtiyar, kumlar orkestrasını yönetmeye devam ederken ikisi de güldüler bu söze. Yeterince zaman, en çok kaçmak istedikleri şey zamanken. Franklin genç kadının bileğinden tuttu ve sabırsızlıkla yeni füğün başlamasını beklerken yavaşça atan nabzını dinledi. Aşağıdaki kurak vadiye, güneş çiftliğinin bulutla dolmuş aynalarına ve toplayıcı çanağı çatlamış paslı güneş kulesine baktı. O palmiyeler ve büyülü göller, tatlı akıntılar, ölgün ve güzel kadınların onu güvenliğe götürmek için arasından çıkıp geldiği çayırlar neredeydi? İyileşmesini izleyen füglerde yeniden görünmeye başlamışlardı, ama kaza sonrasında çölde yatarken gördüğü kadar canlı değillerdi. Yine de her füg o gerçek dünyadan, yeniden gölleri dolduracak akıntılardan kısa bir an gösteriyordu ona.

Ursula ve babası, elbette çiçek açan vadiyi ve Amazon ormanları kadar zengin ve canlı ormanı görebiliyorlardı.

"Ağaçları görüyor musun Ursula, babanın gördüklerini?"

"Hepsini ve milyonlarca da çiçek. Nevada artık harika bir bahçe oldu. Gözlerimiz tüm eyaleti açan çiçeklerle dolduruyor. Bir çiçek, tüm çölü çiçeklendiriyor."

"Ve tek bir ağaç, orman oluyor, bir damla su koca bir göl. Zaman bunu bizden almıştı Ursula, oysa belki de ilk erkek ve kadınlar kısa bir süre için dünyayı cennet gibi görmüşlerdir. Görmeyi ne zaman öğrendin?"

"Babamı buraya getirdiğimde, kliniği kapatmalarından sonra. Ama, birlikte yaptığımız o gezi sırasında başlamıştı. Daha sonra aynalara gitmiştik. Onlar gözlerimi açmama yardım etti. Babamınkilerse zaten açıktı."

"Güneş aynaları; ben de oraya dönmeliydim."

"Slade sizi bekliyor doktor. Aylarca bekledi. O da neredeyse zamanın dışında artık; sanırım yalnızca tek bir uçuş için zamanı

kaldı." Ursula yatak çarşafındaki kumları silkeledi. Füg sırasındaki tüm o Amazon parıltısına rağmen başka kumlu bir dünyayı hatırlatan toz bulutları evlerine doluyordu. Ursula sessiz rüzgâra kulak verdi. "Hiç önemi yok doktor, o kadar çok kapı var ki bizim için aynalar, sizin için ise o garip kamera ve karınızın sevişen vücuduydu."

İçinden zamanın birden çekilip gittiği gözlerini verandaya dikerek sustu. Elleri açıktı, kumlar yere dökülüyordu, parmakları parlak havayı tutmaya çalışan bir çocuk gibi gergindi. Çevresindeki her şeye gülümseyerek Franklin'le konuşmaya çalıştı, ama sesler bir bebeğin mırıltıları gibi çıktı.

Franklin, onun soğuk ellerini tuttu, füg esnasında onunla olmaktan mutluydu. Mırıldanarak konuşmasını dinlemekten hoşlanıyordu. Düzgün konuşma denilen şey zamanın yarattığı bir yapmacıktı. Ama anlaşılmaz sesler çıkaran bebekler ve bu genç kadın, başkalarının delilik veya beyin hasarıyla elde etmeye çalıştığı bir berraklıkla, zamansızlığın berraklığıyla konuşuyorlardı. Mırıltılar çıkaran bebekler annelerine henüz kovuldukları o harikalar âlemini anlatıyorlardı. Ursula'yı anlamak isteğiyle konuşmaya zorladı. Yakında hep birlikte ışığa, onları görüntüler dünyasından kurtaracak son füge gideceklerdi.

Yaklaşan fügün keskin belirtisi, saat kadranındaki kolların çoğalmasını bekledi. Saatin ötesindeki gerçek dünyada, dizisel zamanın yerini eşzamanlılık alıyordu. Deklanşörü açık kalmış bir kamera gibi göz, devinen bir nesneyi bir dizi birbirinden ayrı imgeler olarak algılıyordu. Franklin'i ararken Ursula'nın yürüyen görüntüsü ardında yüzlerce kopyasını bırakmış, havayı bir alay özdeş ikizle doldurmuştu. Hızla giden bir arabadan bakıldığında, yol boyunca uzanan tek tük palmiyeler Trippett'in zihnindeki ekranda çoğalmışlardı. Franklin'in çölde yürürken algıladığı palmiye ormanında olduğu gibi. Göller, motelin havuzundaki o ılık suyun ve mavi akıntılar da ters dönmüş arabasının radyatöründen dökülen soğutucunun çoğaltılmış imgeleriydi.

Sonraki günler boyunca, Franklin yataktan kalkıp evde gezinmeye başladığında fügleri mutlulukla karşıladı. Her gün iki veya üç dakika daha kısalıyordu. Birkaç hafta içinde zamanın varoluşu

son bulacaktı. Artık füğler sırasında uyanıktı, ışık saçan kentin bu boş mahallesinde dolaşabiliyordu. Karısını Slade'le beraberken, etraftaki tepelerle, hatta (sadakatsizliğin doruğu buydu) mineral krallığıyla, bizzat zaman ve mekânla çiftleşirken gördüğü, uzun süredir başına musallat olan o acayip düşten kurtulmuştu.

Sabahları, Ursula'nın verandanın altındaki meydanda yıkanışını seyrediyordu. Çeşmenin etrafında dolanıp güneşte kurulanırken Soleri II, Franklin'in çocukluk fantezilerinin bile erişemeyeceği bir sarayda ya da bir çağlayanlar kentinde yıkanan güzel, çıplak kadınlarla dolmuş gibi görünüyordu.

Öğlen, zamanın son birkaç dakikasında Franklin gardırop aynasında kendini seyretti. Vücudunun süregiden varlığından, saatin dibine atılmış bir kemik yığınını andıran, çırpı gibi kollarından ve bacaklarından utandığını fark etti. Füg başladığında kollarını açtı ve odayı kendi kopyalarıyla, tören zırhları içindeki kanatlı adamlar alayıyla doldurdu. Zamandan kurtulan ışık daha da zenginleşerek derisini kat kat altın yapraklarla kaplıyordu. Artık rahatlamış, ölümün zamanın bir yenilgisinden ibaret olduğunu ve ölürse bunun ufak ve önemsiz bir şey olacağını biliyordu. Ölümlerinden çok önce, o ve Ursula güneşin insanları olacaklardı.

Geçmiş zamanın son günü ve sonsuzluğun ilk günüydü.

Franklin, beyaz odada Ursula'nın omzunu yumruklamasıyla uyandı. Bitkin düşmüş kız göğsüne yaslanmış, yüzünü yumruklarıyla kapatarak ağlıyordu. Franklin'in kol saatini tutmuş alnına bastırıyordu.

"...Uyanın doktor. Ne olur bir kez daha geri dönün..."

"Ursula, engel oluyorsun..."

"Doktor!" Uyandığını görüp rahatlayarak gözyaşlarını Franklin'in alnına akıttı. "Babam, doktor."

"İhtiyar mı? Ne oldu? Öldü mü?"

"Öldüğü filan yok doktor." Başını salladı ve sonra da meydanın karşısındaki boş terası gösterdi: "Slade gelmiş. Babamı götürmüş!"

Kız aynaya yaslanmış beklerken Franklin giyindi. Kendini güneşten koruyacak bir şapka bulmaya çalışırken Slade'in uçağının motor pırpırını dinliyordu. Uçak, güneş çiftliğinin yakınındaki servis yoluna park edilmişti ve pervanesinden yansıyan ışık havayı bıçaklarla dolduruyordu. Soleri'ye gelişinden beri Slade'i hiç görmemişti ve Marion'ı da alıp buradan uzaklaşmış olduğunu umuyordu. Şimdi ise motorun gürültüsü ve şiddeti onca dikkat ve özenle kurduğu bu yeni dünyayı parçalıyordu. Yalnızca birkaç saat sonra, o ve Ursula zamandan ebediyen kaçmış olacaklardı.

Franklin lavabonun kenarına dayandığında tıraş aynasından kendisine bakan keşişe benzer kişiyi tanıyamadı. Çılgın bir çocuk oyununa katılmaya zorlanmış yetişkin gibi bu küçük bilinçli zaman parçasıyla uğraşmaktan bitkin düşmüştü. Son üç haftadır zaman daha da hızlanarak uzaklaşmaya başlamıştı. Geride kalansa yalnızca kendini ve kızı beslemeye yarayan günde birkaç dakikalık kısa bir süreydi. Ursula yemek hazırlamakla ilgilenmez olmuş ve kendini derin füglerinde, kentin sütunları ve güneş kemerleri arasında gezinmeye vermişti.

Füglerı denetlemedikçe ikisinin de hayatta kalamayacağını bilen Franklin mutfağa yöneldi. Ilık akşamüstlerinde çorbadan yükselen buhar, güneş kentini bir bulutlar adasına çeviriyordu. Yavaş yavaş da olsa, Ursula'ya yemeyi, konuşmayı ve füglerı esnasında bile ona cevap vermeyi öğretiyordu. Öğrenilecek yeni bir dil vardı, isimleri ve fiilleri birbirinden günlerle ayrılan cümleler, sesleri Güneş'in ve Ay'ın evreleriyle belirlenen heceler. Bu, grameri Ursula'nın avuçladığı göğüslerinin hatları ve apartmanın geometrisi tarafından biçimlenen zaman dışı bir dildi. İki duvar arasındaki açı bir Homeros mitosu oluyordu. O ve Ursula çocuklar gibi kıkırdıyorlardı; Ay'ın geçişleri arasında, kuşların, kurtların ve balinaların dilinde konuşan sevgililer. Baştan beri, sevişmeleri Franklin'in tüm korkularını alıp götürmüştü. Ursula'nın cömert hatları sonunda füglerde kendini ispatlamıştı. Doğa onu zamansız bir dünya için hazırlamıştı ve Franklin onun göğüsleri arasında, Trippett'in çayırlarda uyuduğu gibi yatıyordu.

Şimdiyse, elinde kol saati ve alnında bunun bıraktığı işaretle, keskin ışığın ve katı perspektiflerin âlemine dönmüştü.

"Ursula, beni takip etmeye çalışma." Kızın soğuyan ellerini zamanın birkaç saniyesinde daha ovalamaya çalışarak onu kentin giriş kapısında bir sütuna yasladı. Çöle ikisi birlikte gidecek olursa kısa sürede o öfkeli ve yalnız güneşin ısısında yok olup giderlerdi. Her şey gibi güneşin de arkadaşlara ihtiyacı vardı; kendisinden sökülen zamana ihtiyacı vardı...

Franklin, çöle doğru yürümeye başladığında uçağın motoru tam kapasite çalıştı, öksürdü ve nefes nefese durdu. Slade, Franklin'in yaklaşmasına aldırmadan pilot kabininden indi. Hâlâ, uçuş gözlükleri dışında çıplaktı ve zaman şu anda kaçmaya niyetlendiği bulaşıcı bir hastalıkmış gibi beyaz teni soyuklar ve güneş yanıklarıyla kaplıydı. Boğulmuş motora bağırarak pervaneyi çevirdi. Uçağın yolcu koltuğuna kendisine büyük gelen bir uçuş elbisesinin içine doldurulmuş bir korkuluktan farksız bir halde kır saçlı bir ihtiyar bağlıydı. Trippett, pervanenin canlı ışıltısını tutamadan, havada ışık parçaları döndüren bir hokkabaz gibi ellerini aşağı yukarı salladı.

"Slade! İhtiyarı bırak!"

Franklin güneşe doğru koşuyordu. Yeni füg birkaç dakika içinde başlayacaktı, onu Slade'in pervanesinin düşsel şiddeti karşısında savunmasız bırakacaktı. Motor canlanırken aynalardan en yakınının yanına dizlerinin üstüne düştü.

Rahatlayan Slade, yaşlı astronota gülümseyerek pervaneden uzaklaştı. Trippett, başlayacak olan uçuşun arzusuyla koltuğuna yaslandı. Slade onun başını okşadı ve ardından çevreyi gözden geçirdi. Sıska suratı, artık havanın ve ışığın mantığını, titreyen pervaneyi ve yolcu koltuğundaki mutlu ihtiyarı kabullenmişçesine ilk kez sakin görünüyordu. Franklin onu seyrederken Slade'in uçuşunu son ana kadar ertelediğini, böylece kendi füğüne doğru kalkış yapacağını biliyordu. Güneşe doğru yükselirlerken o ve yaşlı astronot yeniden uzaya ulaşacak, yıldızlara doğru sonsuz bir yolculuğa çıkacaklardı.

"Slade, ihtiyarı burada istiyoruz! Ona ihtiyacın yok artık!"

Slade, Franklin'in çığlığına, boş aynalardan gelen bu kısık sese yüzünü buruşturdu. Pilot kabininden inerken güneş yanığı

omzunu kanada çarptı. Canı yandı ve krom tabancayı kuma düşürdü.

Tabancayı alamadan, Franklin ayağa kalktı ve aynalar boyunca koşmaya başladı. Yukarılarda, toplayıcı çanakta, gizlice girdiği gökte aksayıp duran bir sakata benzeyen yansımasını görebiliyordu. Trippett bile onu görmüş, koltuğunda keyifle kurularak acele etmesi için bu meczup havacıya bağırıyordu. Son aynanın yanına ulaştı, metal plakanın üstünden atladı, üzerindeki tozları silkeleyerek Slade'e yaklaştı.

"Doktor, çok geç kaldın." Slade, Franklin'in derbeder görünümünü horlayarak kafasını salladı. "Tüm bir hayat boyu geç. Şimdi yola çıkıyoruz."

"Trippett'i bırak..." Franklin konuşmaya çalıştı, ama kelimeler diline dolandı: "Ben onun yerini alırım..."

"Sanmıyorum doktor. Hem, Marion da buralarda." Eliyle çölü işaret etti: "Senin için pistlerde bıraktım onu."

Franklin, parlaklaşan havaya karşı dikildi. Trippett, gökyüzüne katılmak için sabırsızlanarak hâlâ pervaneyle uğraşıyordu. Gölgeler Slade'in topuklarından çoğaldı. Franklin uçağa yetişmesine yetecek kadar bir süre zaman içinde kalabilmek için kendini zorlayarak alnındaki yaraya bastırdı. Ama füg başlıyordu bile, ışık etrafındaki her şeyi aydınlattı. Slade, kanatları uçağın lekeli camına bağlanmış çıplak bir melekti.

"Doktor? Kurtarabilirdim..." Slade yaklaşması için ona işaret etti, kolu kanatlı bir kopyasını oluşturuyordu. Franklin'e yaklaştığında vücudu parçalanmaya başladı. Boşluktaki gözler Franklin'i seyretti, ağızlar canlı ışık içinde sırıttı. Gümüş tabancalar çoğaldı.

Uçak gökte görünmez olduktan çok sonra bile, pervane böcekleri gibi Franklin'in etrafında dönüp durdular.

Gökyüzü kanatlı insanlarla doluydu. Uçak havada çoğalıp gökyüzünü bitmek tükenmek bilmeyen bir donanmayla doldururken Franklin aynaların arasında kaldı. Ursula ona doğru geliyordu, o

ve kardeşleri kentin kapısından çıkmış çölde ilerliyorlardı. Franklin, kızın yanına gelmesini bekledi, kendisini beslemeyi öğrenmiş olmasından ötürü memnundu. Yakında ondan ve Soleri II'den ayrılmak zorunda kalacağını ve karısını aramaya koyulacağını biliyordu. Artık zamandan kurtulduğuna sevinerek büyük fügü kucakladı. Evrendeki tüm ışık yoğun bir parçacık yığını halinde onu kutlamak için gelmişti.

Franklin, kliniğe döndüğü zaman yapacağı gibi ışığın tadını çıkardı. Çölde yürüyerek tamamladığı uzun yolculuktan sonra nihayet boş hava üssüne vardı. Akşamları pistlere bakan çatıda oturuyor ve yaşlı astronotla yaptığı geziyi hatırlıyordu. Kuşların dilini öğrenerek ve karısının pistler arasında belirip ona güneşten haberler getirmesini bekleyerek orada kaldı.

Savaş tiyatrosu

Yazarın sunuşu

Birleşik Krallık üç yüz yıl sonra yeniden bir iç savaşa sürüklenebilir mi? Süregiden işsizlik ve ekonomik durgunluk, gitgide keskinleşen sınıflar arası ayrım ve törensel roller dışında tüm işlevlerinden kendini soyutlamış zayıf bir monarşinin varlığı göz önüne alındığında aşırı sol ve sağ arasındaki şiddetli karşıtlığın bir iç savaşa dönüşeceğini kurmak olanaklı mı? Böylesi bir durumda ABD'nin, askeri ve ekonomik yatırımlarını savunmak için, Güneydoğu Asya'daki talihsiz deneyimine rağmen, gene de Vietnam'da olduğundan daha kesin bir şekilde müdahale edeceğinden kuşkum yok. Ayrıca televizyon yayınla-

rının da kesintisiz olarak olayın her yönünü kapsayan bir şekilde süreceğini ve World in Action programı gibi bir TV belgeseli biçiminde yansıtılacağını varsayıyorum.

Birinci Bölüm

KUŞATMA ALTINDA LONDRA
SOKAK SAVAŞI

Londra'nın içi, Lambeth'de karmakarışık bir sokak çatışmasının sürdüğü bir arka sokak. Makineli tüfek ateşi ve telsiz vızıltılarının gerisinde sürekli bir tank motoru gürültüsü duyulmaktadır. Beşi Amerikalı, geri kalanı İngiliz yirmi asker, yıkık dökük damların arkasından Big Ben'in göründüğü sokağın öteki ucunda ateş açarak kapıdan kapıya koşarlar. Havada zırhlı helikopterler dolaşmaktadır. Bir tank evlerden birinin önünde durur ve askerler içeri seğirtir. Biraz sonra yanında bitkin görünüşlü üç çocuk ve yatağını denk etmiş yaşlı bir adamla birlikte bir kadın dışarı çıkar. Afallamış yüzlerle koşarak geçerler. Yerlerde cesetler yatmaktadır. İki zenci Amerikan piyadesi uzun saçlı bir düşman askerinin ölüsünü sürüklerler. Üniformasında Union Jack* arması vardır. Görüntü donar ve kamera askerin kanına bulanmış İngiliz bayrağı ekranı tamamen kaplayıncaya dek zum yapar.

WORLD IN ACTION JENERİĞİ
Kanlı Union Jack üstüne yazı biner: "İç Savaş"

Sunucu

Bir sokak çatışması bitti, ama iç savaş sürüyor. Aradan dört yıl geçmesine rağmen ufukta hâlâ herhangi bir çözüm görünmüyor. Amerika'nın verdiği toplam kayıp 30.000 ölü ve yüz bin yaralıyı buldu. Şimdiye kadar bir milyon sivil İngiliz öldü. Ülke içinde artan eleştirilere rağmen Amerika hâlâ Avrupa'daki bu Vietnam'a yeni birlikler göndermeye devam ediyor. Ancak savaş bir türlü bitmiyor. Geçen hafta içinde Kurtuluş Cephesi ondan fazla şehri kapsayan büyük bir taarruz başlattı. Burada, Lambeth'de, parla-

* Union Jack: İngiliz bayrağı. (ç.n.)

mento binasına yalnızca 800 yarda mesafede bir intihar tugayı eyleme girişti. Bu şartlarda Britanya hükümeti ne kadar dayanabilir? Barış sağlanabilecek mi? *World in Action* bu programda bu sorulara yanıt arayacak.

SOKAK SAVAŞI

Çatışma bitmiş, hükümet birlikleri toparlanmaktadır. Bodrum katlarından korku içindeki sivilleri toplayıp düşman askerlerinin ölülerinin arasından geçirerek ite kaka götürürler. Arka planda, ana yol sapağında mermilerle delik deşik olmuş bir Britanya Havayolları reklam panosu görülmektedir. Bir grup asker asık suratlı bir İngiliz kadının üstünü ararken diğerleri de ölü düşman askerlerinin üniformalarından Union Jack armalarını sökmektedir. Tank, bileklerinden birbirine bağlanmış bir ceset yığınını sürükler. Yağmalanmış kameralar, radyolar ve müzik setleriyle dolu bir cipin alıcısından pop müzik duyulmaktadır.

GECE SOHO'DAN BİR GÖRÜNTÜ

Geri planda neon ışıkları, yanar döner lambalar, striptiz kulüpleri. Bir grup Amerikalı piyade arabalarından inerek bir gece kulübüne doluşurlar.

Sunucu

Amerikalı askerler, iki muharebe arasında hafta sonunu dinlenerek geçiriyorlar. Daha iki gün önce Manchester banliyölerinde bir Kurtuluş Cephesi taarruzunu püskürtmeye çalışıyorlardı. Bir yanda Birleşmiş Milletler barışçıl çözüm için uğraşır, öte yanda savaşan taraflar da yeni saldırılar planlarken sıradan askerler barış olasılıklarını nasıl değerlendiriyorlar?

1. ABD askeri (bara yaslanarak)

Burada durum bayağı karışık. Bütün olan biteni tahlil edip tümüyle kavramak zor, çünkü en azından benim açımdan mesele bütün açıklığıyla görülemiyor. İşte yani, bu insanlar ne için uğraşıyor bunu bilmiyorsunuz. Barış çok uzak bir ihtimal, en azından bana öyle geliyor.

Sunucu
Peki, sizce bütün bunlara değer mi?

2. ABD askeri
Zor bir soru. Bence, biz burada pek bir iş yapmıyoruz, aylaklık ediyoruz. Hepsi bu. Ben burada olmamızın gerekli olduğunu düşünüyorum.

Sunucu
Aylaklık dışında bir seçenek yok mu?

3. ABD askeri
Bakın bunun adı iç savaş. Eğer bu bir savaşsa savaş olmalıdır. Onlar bastırıyor, biz bastırıyoruz, gördüğüm kadarıyla iş burada tıkanıyor. Bence onlara kimin patron olduğunu göstermeliyiz. Çünkü, benim gördüğüm kadarıyla buradaki herifler savaşacaklar, *savaş* -anlıyor musunuz- savaş ve savaşıp duracaklar hep.

2. ABD askeri
Bir savaş yapıyorsanız bunu tam bir savaş gibi yapacaksınız. Elimizdeki tüm güçle. Yedek güçler, hava gücü, kara gücü ve deniz gücü. Kıyıda burayı yerle bir edebilecek savaş gemilerimiz var.

Sunucu
İzindeki askerler oldukça sert. Ancak, gün ışığında, son UKC (Ulusal Kurtuluş Cephesi) saldırısının ardından Londra toparlanmaya çalışırken askeri durum nasıl görünüyor acaba? Taraflardan biri bu savaşı kazanabilir mi? Başkan Reagan, bugün New York'ta savaşın sona erdirilmesi için nasıl bir anlaşma olabileceği sorusuna şöyle yanıt veriyordu: "Bu aşamada savaşın sona erdirilmesinden söz edebileceğimizi düşünmüyorum. Bir koalisyon veya birlik hükümetini tanımaya razı olduğumuzdan söz edilebileceğini düşünüyorum. Barış görüşmeleri hakkında konuşmaya başlamadan önce, hiç olmazsa bu konunun kamuoyu önünde açıkça konuşulması gerekiyor." Günü New York'ta geçiren Başkan

Reagan, bir yemek davetinde yaptığı konuşmada bu savaşın savunulacak bir yanı olmadığı şeklindeki görüşü kesinlikle reddetti. Her iki partinin kongre sözcüleri de bu görüşe şiddetle karşı çıkıyorlar. Ancak Amerikan kamuoyunun bu savaş hakkındaki izlenimi ne kadar doğru?

HABER FİLMİ

Art arda klipler; Amerikan piyadeleri ve İngiliz hükümet askerleri bir binanın çatısından ateş açan gerillaya bir apartmanın avlusundan karşılık verirken kaçışan siviller; barikatlarla çevrili Wembley Stadyumu'nun üzerinde dolaşan helikopterler; Piccadilly Alanı yakınlarında, girişi kum torbalarıyla kapatılmış bir sinemanın önünde toplanmış kalabalığın gözleri önünde kurşuna dizilen, elleri kelepçeli, sivil giysili üç UKC askeri; bir köy alanında yerde yatan çocuk ölüleri; lüks bir oyun salonunun önünde silahlı çatışma; Manchester Belleuve'de kalabalık bir panayırdan dönüyorlar Wurlitzer müziği eşliğinde ahşap bir tekboynuz üzerinde bir yukarı bir aşağı gidip gelen bir bedenin atlıkarınca üzerindeki görüntüsü; Oxford'da kapılarında inzibatların nöbet tuttuğu, sivillere kapalı striptiz kulüpleri; üzerinde "bir dolar" ibaresi basılı İngiliz poundları; parlamento alanını sarmış tanklar; tüketim mallarıyla tıka basa dolu dükkânlar; İngiliz bayraklarının yakıldığı muazzam bir ateş; Dover'da, bir zırhlı araç dolusu Amerikan piyadesinin etrafı kuşkuyla süzerek nöbet tuttuğu çok katlı bir otoparkın bölmelerinde kamp kurmuş yaşlı mülteciler; asiler tarafından hazırlanmış ve VI. George'un İkinci Dünya Savaşı yıllarında, cephane fabrikalarını ve Doğu yakasında bombalanmış bölgeleri gezerken çekilmiş fotoğraflarıyla dolu bir panoyu söken hükümet birlikleri.

Sunucu

Hükümetin elindeki bölgelerde hayat gün geçtikçe daha dayanılmaz hale geliyor. Londra kuşatma altında. Kalabalık Amerikan birlikleri tarafından savunulan Manchester, Liverpool ve Birmingham, yönetimin geride kalan son dayanakları. Kırlar UKC'nin elinde. Gerilla birliklerinin sık sık yerel halkın arasına karışarak

Londra banliyölerine sızmaları, ateş hattını evlerin kapılarına kadar genişletti. Bombalı saldırılar, rehin almalar, sokak çatışmaları, yerel politik liderlere düzenlenen suikastler artık gündelik yaşamın birer parçası haline geldi. Riyad'da, Suudi sarayının huzursuz konukları olarak sürgündeki beşinci yılını dolduran kraliyet ailesi ise zaten silinmek üzere olan itibarını savaştaki iki taraf için de kullanmaya çekindiğinden tüm inandırıcılığını yitirmiş bulunuyor. Bu arada, bir zamanlar Kraliçe'nin hüküm sürdüğü Londra'da karaborsa her yanı sarmış durumda. Başkente akan milyonlarca dolar tutarında Amerikan malı, korsan televizyon kanalları ve binlerce bar ve genelevden oluşan bir juke-box ekonomisine dayanak oluşturuyor. Yasadışı UKC Poundu, birçok şehir ve kasabada asıl para birimi olmuş durumda. Hükümetin çıkardığı Britanya Doları ise kabul edilmiyor. Ne isterseniz satın alabilirsiniz, ama hiçbir şeyin değeri yok. Her geçen gün daha çok sayıda genç, UKC saflarına katılmak için kaçıyorlar. Doktorlar, mühendisler, kalifiye teknisyenler birer birer düşman güçlerine katılarak geride tümüyle yaşlı orta sınıftan ve barmenler, krupiyeler ve tele-kızlar ordusundan oluşan bir kalabalık bırakıyorlar. Londra artık devasa bir Las Vegas, asilerin bir makineli tüfek atışıyla sönmeye hazır dünyanın en kocaman ampulü halini aldı.

SUNUCU GROSVENOR ALANI'NDA

Arkada tanklarla sarılı Amerikan elçiliği görülmektedir. Amerikan piyadeleri ve hükümet birlikleri devriye gezerler. Yakınlardan makineli tüfek sesleri işitilir, ancak siviller aldırmaksızın gündelik işlerini sürdürmektedir.

Sunucu

Taraflar nihai saldırıya hazırlanırken biz şu anda Grosvenor Alam'ndayız. II. Dünya Savaşı'nın Eisenhoverplatz'ı olan bu alan, bir kez daha Amerika ve Britanya hükümet güçlerinin karargâhı oldu. Ancak bu kez karşılarında olağanüstü teçhizatlı Alman Wehrmacht'ının panzer birlikleri değil, Britanya köylü ordusu var. Evet soruyoruz, hükümet güçleri ve Amerikalı müttefikler bu savaşı kazanabilecekler mi? Savaş bir gün bitecek mi?

BRİTANYA BAŞKOMUTANI'YLA GÖRÜŞME

Bir zamanlar tahtın vârislerinden biri olan, 36 yaşındaki Britanya Orduları Komutanı, inci kakmalı Revolveri, siyah havacı üniforması ve beyaz ipek fulları ile reklam fırsatı peşinde koşan gösteriş meraklısının tekidir. Bir dizi değişik üniforma giymiş olarak, makineli tüfekle hedefe atış yaparken morali bozuk bir bölüğü teftiş ederken, şehirde çıkan çatışmaları denetlemek için bizzat kullandığı helikoptere binerken (Gerçi seyirciler gizlice kaçmayacağından pek emin değillerdir) ve genelde adamlarının moralini yükseltmek için uğraşırken gösterilir. Kendinden emin, fakat rahatsız bir hali vardır; kukla rejimle işbirliği yaparak tahtını kaybettiğinin farkındadır. UKC'den nefret etmektedir. Amerikalılara olan nefreti ise daha da büyüktür. İdeali Rommel'dir, fakat stili James Bond'unki gibidir.

Britanya Orduları Komutanı

Britanya hükümet güçlerinin komutanı olarak görevim bu savaştan galip çıkmak ve ülkede birliği yeniden tesis etmektir. Düşman son çırpınışları içindedir, edindiğimiz istihbarata göre gerek insan gücü gerekse maddi ve manevi güç bakımından tükenmek üzeredir. Bu savaşı sürdürebilecek ekonomik güçten kesinlikle yoksundur. Avrupa'da ve Amerika'da savaşımızı eleştiren insanlar burada neler olduğunu bilmiyorlar. Bu ülkede yaşayan insanların kuzeyden gelen komünist hayat tarzına ait hiçbir şeyi istemedikleri son derece açıktır.

Sunucu

General, Amerikalılarla birlikte bu ülkenin insanlarına bir yönetim biçimini zorla kabul ettirmeye çalışıyormuşsunuz gibi gelmiyor mu size?

Britanya Orduları Komutanı

Bizler onları hiçbir şeye zorlamıyoruz. Birleşik Devletler burasının komünist taarruzu durdurmak için en uygun yer olduğunun farkındadır ve hükümet güçleri kazandığı takdirde -ki kazanacaklarından eminim- biz de iyi bir müttefik edinmiş ve İngiltere'yi ve

tabii Fransa ve diğer ülkeleri de komünizmin tasallutundan kurtarmış olacağız.

(Britanya adalarının, bazı yerleri siyahla işaretlenmiş bir hatitasını gösterir).

Güçlerimiz şu anda karşı tarafın direnişini kırarak ilerlemektedir. Kısa bir süre sonra haritanın yeniden tümüyle beyaz olduğunu göreceksiniz. O zaman Amerikalıların da memnuniyetle ülkelerine döneceklerinden eminim.

SUNUCU GROSVENOR ALANI'NDA
Elinde iki harita kameraya doğru konuşur.

Sunucu

Bu arada Britanya Komutanı'nın Amerikalılardan yeni birlikler göndermelerini istediği bildiriliyor. UKC'ye karşı cephe hattını korumak için ne kadar daha birliğe gerek duyulacak? Generalin bütün iyimserliğine karşın birçok insan o haritayı değil, UKC tarafından dağıtılan bu haritayı dikkate alıyor.

(Öteki haritayı kaldırır. Siyaha boyalı bölgeler belli başlı büyük şehirleri ve kırların tamamını içine almaktadır).

Köylerdeki yakınlarını ziyaret etmek veya başka bir şehre gitmek isteyenler bu haritayı dikkate alıyor. Ve UKC'ye katılmak isteyenler de yine bu haritayı kullanıyorlar.

ALANDA BİR PATLAMA OLUR
Kamera şiddetle sarsılır, sallanır. Panik içinde insanlar kaçışırlar. Sunucu eğilir, karmakarışık bir şeyler söylemeye başlar.

Sunucu

Evet, şu anda, bir bir suikast gibi, evet görünüşe göre bir...

BİR CİPİN ETRAFINDA TOPLANMIŞ KALABALIK
Amerikan piyadeleri toplanan kalabalığı yararak ön koltuktaki Amerikalı subayın cesedi üzerine eğilirler. Yarasından kan akmaktadır. Kafasının birkaç inç ötesindeki alıcıdan pop müzik duyulmaktadır.

Radyo anonsu

Sokağa çıkma yasağı süreleri çeşitli bölgeler için şu şekilde yeniden belirlenmiştir. Londra'nın içinde Kensington için geceyarısından sabah 6'ya kadar, Knightsbridge ve Battersea bölgelerinde gece 10'dan sabah 7'ye kadar, 3. Hava Bölüğü'nün ve destek birimlerinin bulunduğu...

BİR ABD ASKERİ UZANARAK ALICIYI KAPATIR

Sunucu

Beş dakika önce yüksek rütbeli bir Amerikalı subay burada, Grosnevor Alanı'nda bulunan Amerikalı subay lokalinin tam önünde, cipinin içinde otururken bir suikaste kurban gitti. Sivil giyinmiş bir UKC gerillası öğle tatiline çıkan insanların arasından çıkıp bir el ateş ettikten sonra kalabalığa karışarak gözden kayboldu. Amerikalı subay birkaç saniye içinde hayatını kaybetti. Albay Wilson J. Tucker, gizli bir CIA ölüm taburunun kılıfı olduğundan kuşkulanılan "gönüller ve yürekler" misyonunda askeri danışman olarak görev yapıyordu. Katil hakkında tek bilinen "genç" ve muhtemelen yirmi yaşlarında olduğu. Elbette, çoğu genç erkek ve kadının UKC saflarına katıldığı, sırf genç olmanın poliste ve kukla rejimin son dayanağı olan yaşlı ve orta yaşlı insanlarda nefret uyandırdığı böyle bir dönemde bu, oldukça geçerli bir varsayım. Ülkemizde bulunan Kanadalı bir gazeteci bu konuda şunları söylüyor:

OTEL BARINDA KANADALI GAZETECİ

Kanadalı gazeteci

UKC'nin bu savaşı kazanmak için yapması gereken tek şey oturup on yıl beklemek. O zaman hükümettekiler ya ölmüş ya da tekerlekli sandalyede oturuyor olacaklar.

BİR KAMP ALANINDAKİ GENÇLERİN ÇEKİMLERİ

Polis gençleri itekler. Genç kız ve erkeklerin saçları kesilirken yaşlılar seyretmektedir.

Sunucu

İngilizlerin yaşamındaki en çarpıcı ayrımlardan biri kuşkusuz gençler ve yaşlılar arasındaki aşılmaz kopukluk. Barış görüşmeleri başlasa ve bir çözüm bulunsa bile bu iki kesimin aynı toplum içinde bir arada yaşamaları mümkün olabilecek mi? Bu nefret, hoşgörüsüzlük ve cinsel kıskançlık mirasını, yıllardır süren şiddet ve savaş iyice körükledi. Hükümet yanlısı bölgelerde yaşamın iki temel dayanağı striptiz kulüpleri ve ABD Doları olmuşken Britanya istikrarlı bir toplumu ayakta tutabilecek siyasal ve toplumsal kurumlara sahip mi hâlâ?

Kanadalı gazeteci

Şu anda parlamentonun bir bütün olarak herhangi bir işlev gördüğünü düşünmüyorum. Eski milletvekilleri ve aşırı sağcılardan oluşan, her türden pis kokulu faşist gazın üfürüldüğü bir delikten başka bir şey değil. Bir yasama organı olarak varlığı yok. Gerçekleri olduğu gibi kabul edelim. Britanya hükümeti bir kukla rejimdir *ve bunu böyle sürdürmek niyetindedir.* Amerikan savaş harcamaları ve askerlerin dolarları sayesinde, ekonomi otuz yıldır ilk kez ödemeler dengesi fazlası verdi. Yahu, bu tarafta kimse "Yankies, go home" demiyor artık. Onun yerine size kız kardeşlerini satmaya çalışıyorlar, daha doğrusu annelerini, çünkü kız kardeşleri de öteki tarafta.

Sunucu

Yurtseverlik çok değişik biçimler alıyor. Kurtuluş Cephesi'nin bayrağının, eskiden beri Britanya'nın belli başlı taşra bölgelerinin sembolü ve artık hükümet taraftarlarının nefret ettikleri, korktukları bir sembol olan Union Jack olması anlamlı değil mi? Hükümet ne dereceye kadar birliği gerçekleştirme şansına sahip acaba?

BRİTANYA BAŞBAKANI İLE GÖRÜŞME

Ortak koalisyona başkanlık etmek için yeniden göreve çağırılmış olan eski İşçi Partili Başbakan, her silah sesinde kelimenin tam anlamıyla ödü koparak kum torbaları ile çevrili bir Downing

Street'te huzursuzca oturmaktadır. Silahlı korumalarla çevrilidir, ama hilekâr ve keyifsiz görünmektedir. Amerikalıların insafına terk edildiğini ve savaşı sona erdirmek konusunda en ufak bir fikri olmadığı bellidir.

Sunucu

Size ilk olarak sormak istediğim şu, Sayın Başbakanım, bu aşamada barış olasılığı konusunda umutlu musunuz?

Başbakan

Ee... bu daha çok karşı tarafın ne istediğine bağlı. Son saldırılar -bu ülkenin masum insanlarına karşı düzenlenen saldırılar- barış çağrılarında samimiyetsiz olduklarını göstermektedir.

Sunucu

Amerikan birliklerinin ülkeyi terk etmesinin sorunlar yaratacağını düşünüyor musunuz? Londra'da şöyle bir dolaştığımızda yerel ekonominin tamamıyla Amerikan askerlerine hizmet için düzenlendiği görülüyor. Amerikalılar gittiğinde bu işlerle uğraşan insanlar için sorun olmayacak mı bu?..

Başbakan

Eee... topraklarında çok sayıda Amerikan askeri bulunmuş tüm ülkelerin paylaştığı bir sorun bu -Almanya, Japonya, Vietnam-. Ben sonucun olumlu olacağına inanıyorum, çünkü normale döneceğiz ve birçok insan kendi olanakları çerçevesinde yaşamanın yollarını arayacak. Savaşın doğurduğu ve birçok sorun yaratan kısa vadeli kârlardan feragat etmeleri gerekecektir. Şu anda ülkemizde savaşın yarattığı yeni bir sınıf oluştu ve bunun ortadan kalkmasının iyi bir şey olacağını düşünüyorum.

Sunucu

Amerikan Doları'yla iç içe yaşanan bir çocukluk, Londralı çocukların büyük bir kısmı için tuhaf bir yaşam biçimi olmadı mı? Çocukluk çağları Amerikan Doları ile geçiyor. Amerikalı askerler gittiklerinde bu onlar için sorun doğurmayacak mı?

Başbakan

Elbette doğuracaktır. Esas olarak ekonomik sorunlar bunlar. Hepimizin kendimizi bulmamız gerekeceğine inanıyorum, deyim yerindeyse. Bireysel olarak da ulusal olarak da acılı bir süreç yaşanacak. Bir uyum dönemi, belki de bir karışıklık dönemi geçireceğimizi düşünüyorum. Fakat bu dönemi yaşamak zorundayız. Belki de yirmi yıl önce bu dönemi yaşamış olsaydık şimdi savaş olmazdı.

AMERİKAN ÜSLERİNİN KAPILARINDA DOLANAN İNSANLARIN GÖRÜNTÜLERİ

Sunucu

Britanya halkı kendini bulabilecek mi? Tek bir ulus olarak yeniden inşanın acılı sürecini atlatabilecekler mi? Ekonominin yüzde yetmişi savaşa bağlıyken, Kuzey Denizi petrol gelirleri uzun süredir Almanlara ve Japonlara satılmışken sokaktaki insanlar birlikte yeni bir hayat kurmak için gerekli düzenlemeleri yapabilecekler mi? Kısacası gerçekten savaşın bitmesini istiyorlar mı? *World in Action,* nüfusun büyük çoğunluğunun savaşın gerçeklerini nasıl karşıladığını yerinde görmek için cephe hattındaki bir köyü ziyaret etti.

BUCKINGHAMSHIRE'DA BİR KÖYÜN GÖRÜNTÜSÜ

Dikenli teller, barikatlar, askeri birlikler ve zırhlı araçlar. Uzaktan silah sesleri.

Sunucu

Burada Cookham'da, Londra'nın merkezinden yalnızca yirmi mil kadar uzakta savaşın "kısa vadeli kârları" daha çok bir silahşörün mermisi ya da şarapnel parçalarından ibaret. Burası huzura kavuşturulduğu söylenen köylerden biri. Gündüz İngiliz ve Amerikan askerleri alanları ve yönetim merkezlerini işgal ediyor, akşamları yerel yöneticilerle birlikte Windsor'daki Amerikan üssünün yakınlarında, kaleye dönüştürülmüş karargâhlarına çekiliyorlar. Geceleri ise Kurtuluş Cephesi güçleri geliyor. Şu

anda bizden en fazla iki yüz yarda kadar uzaktalar, devriyeleri dürbünlerle bizi izliyor. Köylülerden hiçbiri bizimle görüşmek istemedi. Hepsinin Kurtuluş Cephesi sempatizanı olduğu varsayılıyor, fakat aslında her an onları doğrayabilecek dev bir bıçağın sırtında yaşayan profesyonel tarafsızlar. Tarlalarını ekiyor, garajlarda ve dükkânlarda çalışıyor ve Amerikalıların gitmesini bekliyorlar. İşin en ilginç yanı burada dört ile kırk yaş arasında hiç kimsenin olmaması.

TANK GÖRÜNÜR, ARDINDA İNGİLİZ VE AMERİKAN ASKERLERİ VARDIR

Sunucu

Şu anda özel bir timin geldiğini görüyoruz. Birazdan bir huzur harekâtını başlatarak yakınlarda Kurtuluş Cephesi tarafından işgal edilen bölgede on mil ilerleyecekler. Bir tank, Birinci Süvari Bölüğü'nden on Amerikalı asker ve otuz İngiliz askeri Yüzbaşı Arjay Robinson'un komutası altında. *World in Action* neler olacağını izleyecek.

YÜZBAŞI ROBİNSON KÖY MEYDANINDA ASKERLERLE KONUŞMAKTADIR

Modern teçhizatlı Amerikan askerleri önde, yaşlıca iki astsubay ve İngiliz askerler arkada oturmaktadır.

Yüzbaşı Robinson

Alpha Bölüğü'nün temel görevi bir keşif ve huzur harekâtına girişmektir. Bu daireler bölgede bulunan ve park yerleri olarak da bilinen malzeme yığınaklarını, araçları ve kamyonları belirtiyor. Ayrıca birtakım küçük sarı noktalar var, bunlar tankları gördüğümüz yerleri göstermekte. Bölgede tanklar olduğunu kesinlikle biliyoruz. Şu anda ateş merkezini iki bölükle kontrol edeceğimizi düşünüyorum. İyice esnek davranacağız. Duruma göre nereye gideceğimize, kaç kez gideceğimize karar vereceğiz. Oraya düşmanı bulduğumuz yerde öldürüp dönmek için gidiyoruz.

İkinci Bölüm

HUZUR HAREKÂTI

Sunucu

Bir huzur harekâtı başlamak üzere. Şu anda saat sabahın 6.35'i. Amerikan tankçıları ve telsizciler teçhizatlarını hazırlarlarken savaşın ve ölümün asıl yükünü omuzlayacak olan otuz İngiliz askeri arkada sessizce bekliyorlar. Amerikan silahları ve haberleşme sistemleri o kadar gelişti ki İngiliz birlikleri bunları anlamakta zorluk çekiyorlar. Bu insanların çoğu görev sırasında yaralanacak, daha fazlası da ölecek. Acaba neye karşı savaşıyorlar? Geçen ay bir İsveç televizyon ekibi cepheye sızmayı başardı. Çektikleri kısa film Kurtuluş Cephesi bölgesinde yaşamın nasıl olduğunu gösteriyor.

KURTULUŞ CEPHESİ BÖLGESİNİN HABER FİLMİ

Genç askerlerin ve silahlı genç kadınların nöbet tuttuğu dağlar ve tünel girişleri. Dalgalanan İngiliz bayrakları. Fabrikalarda çalışan insanlar. Alternatif teknoloji, yel değirmenleri, küçük ölçekli işletmeler, atölyeler, el tezgâhları. Her yerde zayıf, fakat sağlıklı çocuklar. Kibbutz* atmosferi, ellerinde tüfekleri, kucaklarında bebekleriyle hâki renkte mini etekli genç anneler. Siperler, yakılmış bir Amerikan tankının etrafında dolaşan tüfekli insanlar. Eğitim alanında talim, bayrak etrafında topluca şarkı söyleyenler. Eğitim grupları, hastanede doktor ve hemşirelere konuşma yapan 18 yaşındaki siyasi komiser. Halk tiyatrosunda oynayan çocuklar, gülünçleştirilmiş ABD üniformaları içinde direnen köylülere karşı bombalı bir saldırıyı canlandıran 4 yaşında çocuklar. Her yerde sloganlar, hoparlörler, VI. George'un portreleri.

İsveçli sunucunun sesi

İskoçya ve Galler'in dağları Kurtuluş Cephesi'nin kaleleri. Britanya merkezi hükümetine karşı dört yıldır süren savaş boyunca yüzlerce yeraltı okulu ve fabrika kuruldu. Buralardan cephe hattına yiyecek ve malzeme gönderiliyor. İngiltere'nin tarım alanları

* Kibbutz: İsrail'deki kolektif çiftliklere verilen ad. (ç.n.)

artık Kurtuluş Cephesi'nin kontrolüne geçmiş bulunuyor. Askerler ve köylüler komünlerde örgütlenmiş durumda, erkekler savaşırken kadınlar toprağı işliyor ve çocuklara bakıyor. Liderlerin hepsi genç. Burada çok az yaşlı insan var. Her yerde moral çok yüksek, savaşı çoktan kazanmış olduklarından ve Amerikalıların yakında gideceğinden eminler. Burada İskoçyalılar, Galliler, İngiltere'nin batı ve kuzey bölgelerinden gelenler, Batı Hint Adaları'ndan insanlar, Asyalılar ve Afrikalılar var. Dört yıldır bombardıman altındalar, fakat hâlâ savaşıyorlar.

COOKHAM

Tankın üzerinde duran Yüzbaşı Robinson'a geçiş.

Boş tarlaları gözden geçirir. Kıpırtı yoktur. Aşağıda, askerler hazırlıklarını tamamlamışlardır. *World in Action* sunucusu ABD askeri teçhizatı kuşanır, beline silah takar, ağır postalları ayağına geçirir. Yukarıda bir helikopter dolaşmaktadır.

AFN radyo anonsu

...dün gece Londra'nın dış banliyölerine saldırı düzenleyen bir gerilla birliği 107 mm.'lik bir roketle bir sivilin ölümüne ve dördünün de ağır yaralanmasına yol açmıştır. Dün Pegasus operasyonunda düşmanla çatışmaya giren Birinci Hava Tümeni'ne mensup askerler çok az sayıda kayıp vererek 207 düşman askerini ölü olarak ele geçirmişlerdir. Birinci Deniz Piyade Tümeni'nden askerler, kuzey bölgelerinde meydana gelen iki ayrı çatışmada 124 düşman öldürmüşlerdir. Top atışı ve hava desteği altında düşmanı gafil avlayan deniz piyadeleri hiç kayıp vermeden 156 komünisti ölü ele geçirerek...

Sunucu

Yarım saat içinde Alpha Bölüğü'nün kırk askeri Cookham'dan harekete geçecek. Biz gerillaların elinde bulunan kırsal bölgede ilerlerken iki istihkâm bölüğü de helikopterlerle hedeflenen alana uçmuş olacak. Bunların görevi bölgede meydana gelebilecek herhangi bir yerel direnişi bastırmak. Alpha Bölüğü'nün, huzur harekâtı adı verilen bu harekâtta temel görevi bölgede hükümet

otoritesini yeniden kurmak. Otuz İngiliz askeri ve bölge yöneticisi, Amerikalılar ayrıldıktan sonra bölgede kalarak yerel bir milis kuracak, korumalı bir karargâh oluşturacak ve çevrede tarımsal faaliyetleri yeniden düzenleyecekler. Hedef bölge, M4 karayolunun güneybatısında kilit noktalardan biri. Bu yolu açık tutabilmek için hükümet güçleri kale haline getirilmiş köylerden oluşan 200 mil uzunluğunda bir zincir oluşturuyor.

YÜZBAŞI ROBİNSON ASKERLERİNİN TEÇHİZATLARINI DENETLER

Sunucu

Alpha Bölüğü'nün komutanı Yüzbaşı Robinson bu savaşın kıdemlilerinden. Colorado Denver'dan gelen Yüzbaşı Robinson otuz iki yaşında ve West Point Askeri Akademisi'nden mezun. Bir din adamının kızıyla evli ve burada bulunduğu iki yıldır hiç görmediği üç çocuğu var. Meslekten asker olduğundan Amerikalılar ayrılana kadar burada kalmaya karar vermiş.

ÇAVUŞ PALEY TANK PALETLERİNİ GÖZDEN GEÇİRİR

Sunucu

Yardımcısı Çavuş Carl W. Paley ise 26 yaşında ve bekâr. Daha önce California, Stockton'da babasına ait yerel bir radyo istasyonunda yöneticilik yapıyordu. Yüzbaşı Robinson gibi o da bu ülkenin insanlarıyla neredeyse hiç ilişki kurmamış. Onun gözünde bu insanlar silik yüzlerden ibaret soluk renkli bir dekor; kampın dışındaki barlarda tanıştığı kızlar, kışlalarda temizlik işleriyle uğraşan veya astsubay yemekhanelerinde garsonluk yapan yaşlı adamlar. Fahişeler dışında genç İngilizleri yalnızca namlunun ucunda görecek. Geçen ay Alpha Bölüğü 250 düşman askerinin öldüğü büyük çaplı bir taarruzda yer aldı ve bunların üçte biri destek görevlerindeki kadınlardı. Ancak Çavuş Paley için bunlar "Çarli"lerden ya da Vietnam'dan kalma bir deyimle "kong"lardan farksız.

TANK MOTORU ÇALIŞIYOR

Amerikalı askerler tanka tırmanırlar. İngilizler tankın arkasında bir sıra oluşturur.

Sunucu

Çavuş Paley de buradaki bütün Amerikalılar gibi kendileriyle birlikte savaşacak olan İngiliz askerlerine pek sempati duymuyor. Yeterli beslenme imkânlarından ve teçhizattan yoksun İngiliz askerleri yiyecek ve diğer ihtiyaçlarını kendileri karşılamak zorundalar. Önümüzdeki altı saat boyunca Amerikan askerleri muharebe alanına tankla gidecek, otuz İngiliz ise yürüyecekler. Çoğu kırk yaşlarında ve aralarında yalnızca mahkûmlardan devşirilmiş birkaç genç var. Bu askerler yıllar önce hükümet tarafından toparlanan ve bugün ölümler ve askerden kaçmalarla kat kat azalmış bulunan ordunun geride kalanlarını temsil ediyor.

BİNBAŞI CLEAVER

İngiliz ordusuna özgü bıyık bırakmış, ince yapılı bir adam tanka tırmanarak Yüzbaşı Robinson'un yanına oturur. Amerikan postalları, açık kahverengi pantolon, kahverengi deri ceket giymekte ve ABD ordu Revolveri taşımaktadır.

Sunucu

Buradaki Amerikalıların önemsediği tek İngiliz, ele geçirilecek köyün yönetiminden sorumlu olacak bölge yöneticisi Binbaşı Cleaver. Eski bir subay olan Binbaşı Cleaver, yeniden ele geçirilen alanların yönetimini üstlenmek üzere hükümet tarafından gönderilen birkaç bin bölge yöneticisinden biri. Hem siyasi komiser hem de yargıç ve jüri olarak Binbaşı Cleaver, yönetimindeki insanların yaşamları ve ölümleri üzerinde tam anlamıyla yetki sahibi olacak, geçmişte kendisinin ve diğer bölge yöneticilerinin duraksamaksızın kullandıkları bir yetki.

KONVOY HAREKETE GEÇER

Piyadeler tankın önüne ve çevresine yayılır, iki tarafında otlaklar ve terk edilmiş çiftlikler bulunan ağaçlıklı bir yoldan ilerlerler.

Tank arada bir tekler.

Yüzbaşı Robinson
Bugünlerde işi bağlayan helikopterler. Ağır silahlarla birlikte hızla gidebiliyorsunuz ve geri çekilmek gerektiğinde de gerçekten hızla çekilebilirsiniz.

Çavuş Paley
Bir kara savaşı için en iyi yol bu.

Yüzbaşı Robinson
Gördüğüm kadarıyla, ateş merkezini iki bölükle kontrol edeceğiz; helikopterle gidecek olan Bravo ve Çarli bölükleri. Biz oraya vardığımızda iniş alanını temizleyecekler, böylece operasyonun taktik yönü tamamlanmış olacak. Bizim, işin taktik tarafıyla fazla uğraşmamamız psikolojik açıdan da yararlı.

Sunucu
Yani, köydeki asıl muharebeyi mi kastediyorsunuz?

Yüzbaşı Robinson
Evet, öyle.

TELSİZCİ, YÜZBAŞI ROBİNSON'A BİR MESAJ GETİRİR
Tank durur.

Sunucu
Helikopterle gitmeleri planlanan Bravo ve Çarli bölükleri için, bugün bir savaş günü değil. Hedef bölgede hava kapalı ve helikopterler üsse geri dönmek zorunda kaldılar. Alpha Bölüğü tek başına harekete hazırlanmakta, burada herkes havanın açmasını umuyor.

Çavuş Paley
Bu ülkede en büyük sorun hava. Çok yağmur yağıyor ve çoğu zaman ıslak bir halde oluyorsunuz, ama biliyorsunuz, bir asker ola-

rak savaşacağınız alanı seçme şansınız yok, çünkü hangi arazide olursanız olun elinizden geleni yapmak zorundasınız.

Sunucu
Çavuş Paley, burada barış şansı var mı sizce?

Çavuş Paley
Şimdi, yani... Bilmiyorum, gördüğüm kadarıyla Çarli'nin elinde silah ve cephane var ve bunları kullanabildiği sürece savaşmaktan vazgeçmeyecek. Bence kafasını takmış buna ve kendi halkını zor duruma sokuyor.

Sunucu
Sizce işler nasıl gidiyor?

Çavuş Paley
Evet, motorize birlikler için gayet iyi, biliyorum. Nereye gitsek Çarli'yle karşılaşıyoruz; fazla dayanamayacağını biliyorum.

Sunucu
Söyler misiniz çavuş, neden İngiltere'desiniz?

Çavuş Paley
Neden mi İngiltere'deyim? Eh, meraktan diyelim. Savaşın nasıl bir şey olduğunu görmek istedim de ondan.

Sunucu
Savaş nasıl bir şey?

Çavuş Paley
Eh, iyi diyelim. Bir yıl için iyi bir tecrübe diyebilirim, insana çok şey öğretiyor.

Binbaşı Cleaver
Tabii ki bütün umudumuz ülkeye barışın bir an önce gelmesi. Geçen bir yıl boyunca durumlar çok karıştı, her iki tarafta da bir

düşmanlık mirası oluştu. Hiçbir şeyi çözmeyen bir savaş bu.

Sunucu
Ya savaşın kendisi? Kendi halkınıza ateş açmak size zor gelmiyor mu?

Binbaşı Cleaver
Onlar artık bizim halkımız değil. Savaşta esas olan budur. Onlar artık düşman ve barış oldu diye bir gecede dostumuz olacak değiller.

Sunucu
Ama ordudan kaçanların sayısı çok fazla değil mi?

Binbaşı Cleaver
Eskisi kadar değil. Birçok kişi bu taraftaki şartların öteki taraftakinden çok daha iyi olduğunu anlıyor. Bombardımanlarda binlerce insan öldü. Burada oturup C vitaminli tayınları yutmak, napalmlarla canlı canlı kavrulmaktan çok daha rahat.

TAKIM HAREKETE GEÇER
Yavaşça yolun kenarındaki ormana girerler. Tankın bir su birikintisine saplanıp kaldığı görülür. Tek tek Amerikalı ve İngiliz askerlerinin kısa çekimleri. Öğleden sonraya geçiş.

Solda uzanan çiftliklerin ve otoyolun, sağdaki köyün uzun bir çekimi. Kıpırtı yoktur. Kamera döner ve Amerikan ve İngiliz askerlerinin köyün karşısındaki bir tarlanın kenarında siper kazdıklarını görürüz. Yağmur yağmış, fakat artık hava açmıştır. Her şey sakindir. Makineli tüfekler ve silahlar yerleştirilir. Tank ağaçlar arasında saklanmıştır. Yüzbaşı Robinson dürbünle gökyüzünü araştırır.

Sunucu
Şu anda, saat öğleden sonra üçü gösteriyor. Alpha Bölüğü hedefe vardı. Görünürde helikopterlerden bir iz yok, bu nedenle Yüzbaşı Robinson ve adamları kendi başlarına harekâta girişecekler.

Karşımıza kaç tane Kurtuluş Cephesi askeri çıkacak? Belki yüz, belki elli. Acaba savaşacaklar mı? Yoksa kadınları ve çocukları bırakıp hava kararana kadar çevredeki kırlara mı çekilecekler?

AMERİKALILAR VE İNGİLİZLER SESSİZCE İZLEMEKTEDİR

Tarlanın ilerisinde patikada yürüyen bir çiftçi belirir. Omzunda tüfek asılıdır. Çavuş Paley makineli tüfeğinin dürbününden onu izler. Kimse kımıldamaz.

YAĞMURDAN SONRA KÖY YENİDEN CANLANMAKTADIR

Genç kadınlar ve erkekler görünür. İşleriyle ilgilenirler. Bir tezgâh kurulur ve yiyecek dağıtılır. Hâki renk mini etekli genç anneler bebeklerini komünün kreşine bırakırlar. Diğerleri, tüfekleri omuzlarında tarlalara ve çiftlik binalarına giderler. Köyün bayrak direğinde ıslak bir Union Jack asılıdır. Bu arada Amerikalı ve İngiliz askerler olan biteni tüfeklerinin nişangâhından sessizce izlemektedir. Kamera zum yapar ve tek tek askerleri ve sonra da köylüleri görürüz: Kibbutz lideri olduğu anlaşılan saçı bantlı bir genç adam, kucağında bebeğini taşıyan kız arkadaşı; belinde tabanca asılı bir Asyalı kız. Lider megafonla konuşur, tarlaların arasından sesi gelir. Bir espri yapmıştır ve herkes gülmektedir.

İLK ÇİFTÇİ GRUBU TARLAYA DOĞRU GELİR

Hâlâ hükümet güçlerinin farkına varmamışlardır ve tüfekleri omuzlarında asılıdır. İçlerinden biri, genç bir Pakistanlı, tarlada bir şey görmüştür. Lahanaların arasına eğilir ve alır. Bir Amerikan sigarası paketi. Şaşkınlıkla etrafına bakınır. On feet ilerisinde, Çavuş Paley'nin hafif makinelisinin namlusunu görür. Elindeki paketi buruşturarak bağırmak için ağzını açar.

YÜZBAŞI ROBİNSON İŞARET VERİR

Çavuş Paley ateş eder, Pakistanlı genç vurularak lahanaların arasına devrilir. Yoğun ateş başlar. Tarladaki diğer genç kadın ve erkekler de vurulur. Bazukalar köyü hedefleyerek ateş eder, tank

ağır makinelisi ile ateş açarak ilerler. Teleobjektiften kaçışan kadın ve erkeklerin vurulduğunu, diğerlerinin saklanmaya çalıştıklarını görürüz. Yiyecek tezgâhı devrilir. Bir buğday ambarı alev alır. Yüzbaşı Robinson yeniden işaret verir ve adamları ateş ederek ilerlemeye başlar. *World in Action* sunucusu ve Binbaşı Cleaver tankın arkasına saklanarak onlarla birlikte ilerlerler. Köyden, önünde bisikletlerin durduğu küçük bir binadan karşı ateş açılır. İki ingiliz askeri vurulur. Köyde her şey alev almıştır. Yerlerde ölüler yatmaktadır, her yer yanan motosikletler ve ortalığa saçılmış yiyeceklerle doludur.

HER ŞEY SAKİN

Muharebe biteli bir saat kadar olmuştur. Hâlâ tek tük ateşler yanmakta, uzaktaki yoldan dumanlar yükselmektedir. İngiliz hükümet birlikleri evlerin kapılarını kırarlar. Yerde yatan ölülere bakarlar, çoğunluğu genç kadınlar ve çocuklardır. Altı tutsak ellerinden birbirine kelepçelenir. Diğer köylüler tarlaya götürülür.

2. Sunucu

İki saat önce M4 karayolunun arkasındaki bu köye düzenlenen saldırıda *World in Action* sunucusu öldürüldü. Amerikan askerlerinin ardında giderken bilinmeyen bir düşman nişancısı tarafından vuruldu ve birkaç dakika içinde hayatını kaybetti. Savaş hakkında hazırladığı program aynen gösterilmiştir.

TARLADA YERE OTURAN KÖYLÜLER

Amerikan askerleri ateş etmeye hazırlanırlar.

2. Sunucu

Alpha Bölüğü çekilmeye hazırlanıyor. Hava yeniden kapandı ve helikopterle destek gelmesi artık imkânsız. Binbaşı Cleaver'in isteği üzerine harekât durduruldu, ölü ve yaralı İngiliz askerlerinin sayısı onu buluyor. Amerikalılar ve tankları olmadan Binbaşı Cleaver'ın köyde denetim sağlamasına imkân yok.

Yüzbaşı Robinson

Şu anda hepsini dışarı çıkarıyoruz. Sadece yolumuzdan çekmek için. Bu insanları kafanıza takmazsanız evleri daha rahat bombalayabilirsiniz. Hepsini tarlaya götürün.

KÖY BİNALARI PATLAMALARLA YIKILIR

Tankın arkasında, çamurda sürüklenen asi askerlerin ölülerinin yakın çekimi. Bölük alacakaranlıkta Cookham'a doğru geri çekilmektedir.

Binbaşı Cleaver

Ölmekte olan birine yardım edebilmek, ömre bedel, uğrunda ölmeye değer bir şey bu. Ara sıra merak ediyorum da tanıdığım insanlardan ölen bazıları ne için öldüklerini biliyorlar mıydı acaba? Hayatta düşünülebilecek en zor şey bu. Eğer bir insan ne için öldüğünü bilmiyorsa boşuna ölmüş demektir.

Açık Teşekkür: Yukarıdaki diyaloglar için General Westmoreland'a, Güney Vietnam Başkanı Thieu'ye, Mareşal Ky'a ve bazı gazetecilere, ABD ve ARVN askeri personeline teşekkür ederiz.

Ölü zaman

Kampımızı bekleyen Japonlar, sanki bizi şaşırtmak ister gibi birdenbire yok olmuşlardı. Diğer tutsaklardan bir grupla birlikte kampın açık kapılarının önünde durmuş, büyülenmişçesine boş yola, ufkun her yönüne doğru uzanan bakımsız kanallara ve pirinç tarlalarına bakıyordum. Nöbetçi kulübesi terk edilmişti. Onlara sigara satmak için her yanaştığımda uzaklaşmamı işaret eden iki Japon devriyesi nöbet yerlerini bırakmış ve diğer inzibatlarla birlikte Şanghay'daki kışlalarına kaçmışlardı. Araçlarının tekerlek izleri, iki nöbet kapısı arasındaki tozda hâlâ açıkça görülebiliyordu.

Üç yıldır bizi hapseden Japonların varlığına dair bu küçücük iz bile, bizleri, kampın dışındaki sessiz dünya ile aramızdaki sınırı

aşmaktan alıkoymaya yetiyordu belki de. Partal giysilerimizi düzeltmeye çalışarak ve avluda oynayan çocukları dinleyerek hep birlikte kapıda dikiliyorduk. En yakınımızdaki yatakhane bloklarının arkasında birkaç kadın sanki kampta yeni bir güne başlamaktan tamamen memnunlarmışçasına günlük çamaşırlarını asıyorlardı. Oysa her şey bitmişti!

Grubun en genci olmama karşın -o sıralar yirmi yaşındaydımhiç düşünmeden ileri çıktım ve yolun ortasına kadar yürüdüm. Kampa yüzümü döndüğümde diğerleri beni seyrediyordu. Belli ki bir yerlerden ateş açılmasını bekliyorlardı. İçlerinden biri, savaş bizi ayırmadan önce annemle babamı tanıyan bir mühendis, kendimi korumam için elini kaldırdı.

Yarım mil ilerideki ırmağın üzerinden geçen bir Amerikan uçağının belli belirsiz vızıltısı duyuldu. Pirinç tarlalarının en fazla yüz feet yükseğinden uçarak üzerimize doğru geldi; kontrollerin başında oturan genç pilot bizi süzdü. Ardından bizi selamlamak için kanatlarını eğdi ve dönerek Şanghay'a yöneldi.

Güvenleri yerine gelen diğerleri de çığlıklar ve kahkahalar arasında yola çıkarak bir anda etrafımı sarmışlardı. Altı yüz yarda ileride, pirinç tarlaları arasındaki aşınmış mezar taşlarının kısmen gözden sakladığı bir Çin köyü vardı. O zamana kadar buradan, kampımıza bolca pirinç rakısı gelmişti. Bütün önlemlere karşın kamptan ilk ayrılan tutsaklar bizler değildik. Bir hafta önce, Japonya'nın teslim olduğu haberinin hemen ertesinde bir grup gemici koğuşlarının arkasındaki tel örgülerden atlamış ve sekiz mil mesafeyi yürüyerek Şanghay'a varmışlardı. Orada Japon jandarmalar tarafından yakalanmış, iki gün gözaltında tutulduktan sonra fena halde dayak yemiş olarak kampa geri getirilmişlerdi. Gerek benim gibi akrabalarını bulmak gerekse işlerinin ne durumda olduğunu görmek için Şanghay'a ulaşan diğerlerinin de başına aynı şeyler gelmişti.

Arada bir dönüp geride bıraktığımız kampın tuhaf perspektiflerine göz atarak hep birlikte köye doğru yürürken ben de yolun iki yanında uzanan kanalları ve pirinç tarlalarını seyrediyordum. Radyo yayınlarında dinlediğim her şeye rağmen savaşın bittiğinden hâlâ emin değildim. Son bir yıl boyunca kimi zaman gizli,

kimi zaman biraz daha açıkça kampa kaçak sokulan radyolara kulak kabartmış ve Amerikan güçlerinin Pasifik boyunca ilerlemelerini izlemiştik. Atom bombası saldırılarının ayrıntılarını Nagazaki en fazla 500 mil ötemizdeydi- ve hemen ardından da İmparator'un teslim olma çağrısını dinlemiştik. Ama Şanghay'a sekiz mil mesafede, Yangtze Irmağı'nın ağzında kurulu kampımızda çok az şey değişmişti. Çok sayıda Amerikan uçağı artık saldırıya girişmeden ve karşılık görmeden gökte uçuşup duruyordu, ama kısa sürede hiçbirinin kampımızın bitişiğindeki askeri havaalanına iniş yapmadığını fark ettik. Eskisinden de az olmakla birlikte hâlâ bir sürü Japon birliği, havaalanı çevresinde, Şanghay'a giden tren yolları ve karayollarında devriye gezerek bölgeyi denetim altında tutuyordu. İnzibatlar, sanki nasıl bir barış olursa olsun tutsaklığımızı sürdürecekmişçesine kampı bekliyor ve iki bin tutsakla aralarındaki mesafeyi çok az azaltıyorlardı. Paradoksal biçimde İmparator'un radyo konuşmasından beri tek olumlu işaret bize hiç yiyecek gelmemiş olmasıydı.

Aslında kamptan ayrılmamın başlıca nedeni de açlıktı. Pearl Harbor ertesindeki karışıklıkta Japon yetkililer beni annem ve babamdan ayırmış ve Şanghay'ın merkezinde müttefik devletlerin yurttaşı erkekler için hazırlanmış bir gözetim evine kapatmışlardı. On sekiz ay sonra, Amerikan bombardımanı başladığında gözetim evi kapatıldı ve tutsaklar Şanghay'ın dışında çocuklu aileler için hazırlanmış bir sürü kampa rastgele dağıtıldı. Annemle babam ve kız kardeşim savaş boyunca şehrin yirmi mil kadar batısındaki bir başka kampta kalmışlardı. Onların durumu da muhtemelen benimki kadar kötü olmasına karşın, onlara ulaştığımda her şey düzelecekmiş gibi geliyordu bana.

"Görünüşe göre gitmişler. Gece her şeyi toplamış olmalılar."

Köyün girişinde yanımda duran, Şanghay'daki bir garajın sahibi adam terk edilmiş evleri işaret etti. Alçak duvarı aşıp soluklanarak boş sokaklara ve kapalı kepenklere bakındık. Görünürde tek bir Çinli bile yoktu; oysa daha geçen akşamüstü kamptaki tutsaklarla kârlı alışverişlerini sürdürüyor, saatler, ayakkabılar ve dolmakalemlerle pirinç rakısı değiş tokuş ediyorlardı.

Diğerleri aralarında görüşürlerken köyün dış eteklerindeki bir

seramik fabrikasının yıkıntıları arasında dolaşmaya başladım. Amerikalılar, belki de bacaları bir tür askeri tesis sanıp fabrikayı tekrar tekrar bombalamışlardı. Binaların birkaçı hâlâ ayaktaydı, ama avlular binlerce kırık tabak çanak parçasıyla doluydu. Esrarengiz bir biçimde, bunlar değişik sofra takımı sınıflarına ayrılmış gibi görünüyordu. Bütün bu alandaki tek gürültünün ayaklarımdan çıktığını gayet iyi bilerek porselen çorba kaşıklarından oluşan bir halının üzerinde gezindim.

Bütün savaş boyunca mücadeleyi bırakmayan köylülerin böyle birdenbire çekip gitmeleri ancak yakın çevrelerinde patlak vereceğinden emin oldukları bir şey yüzünden korktukları anlamına gelebilirdi. Geçen bir yıl boyunca kampımıza bağlıydılar, tel örgülerin arasından birkaç yumurta satmış, sonraları kendileri de aç kalmaya başlayınca tutsakların bulabildikleri bir parça toprakta yetiştirdikleri domates ve havuç köklerini çalmak için tel örgülerden sızmaya çalışmışlardı. Bir keresinde bu hırsızları uzak tutabilmek amacıyla teli sağlamlaştırmak için Japon muhafızlardan yardım istemiştik. Son aylarda, kampın kapılarına yığılmış, açlıktan ölmek üzere olan yaşlı köylülerin sayısı giderek artmaya başlamıştı; hiçbiri de yemek verilmek bir yana, içeri bile alınmıyordu.

Yine de nedense hepsi gitmişti. Fabrika alanından döndüğümde arkadaşlarım pirinç tarlaları arasından Şanghay'a en rahat hangi yoldan gidilebileceğini tartışıyorlardı. Bazı evleri yağmalamış ve şimdi de ellerinde pirinç rakısı şişeleri, kırık porselenlerin üzerinde oturuyorlardı. Japonların teslim olmadan önce ellerindeki sivil tutsakları katledeceğine dair, kulağımıza gelen söylentileri hatırladım.

Çaresizlik ve güvenin tuhaf bir karışımı olduğunu fark ederek geriye, yolun ucundaki kampa baktım. Su kulesi ve üç katlı beton bloklar, sanki mezar tümseklerinin üzerinden yükseliyordu. Kamp eski bir Çin ortaokuluydu. İlk geldiğimizde hava kararmıştı ve tüm bu yıllar boyunca yaşamımın bir parçası haline gelen kampın çevresindeki bu boş araziye fiziksel olarak nasıl hiç girmediysem, kampı da daha önce dışarıdan hiç görmemiştim.

Arkadaşlarımın gitgide daha anlaşılmaz hale gelen tartışmala-

rını dinledim. Mühendis ve garaj sahibinden başka iki Avustralyalı denizci ve bir otel barmeni vardı. Karşılaşabilecekleri tehlikeler hakkında en ufak bir fikirleri olmadığını ve onlarla kaldığım müddetçe anneme ve babama asla ulaşamayacağımı gayet iyi biliyordum. Tek amaçları buradan Şanghay'a varana kadar olabildiğince çok köye uğrayıp kafayı bulmaktı.

Ancak, onlardan ayrıldıktan beş dakika sonra kampa giden yolda yürürken arkamda köyden gelen bir Japon askeri kamyonunun seslerini duydum. Silahlı jandarma erleri sürücü mahallinin tepesine oturmuş, kapının iki kenarında çömelmiş duran beş eski tutsak arkadaşıma gözcülük ediyorlardı. Yüzleri, hoyratça uykudan uyandırılan insanların yüzleri gibi külrengi ve ifadesizdi. İçlerinden yalnız Avustralyalı denizci kafasını bağlı bileklerinden kaldırdı ve kim olduğumu çıkaramamış gibi bana baktı.

Kampa doğru yürümeyi sürdürdüm, ama kamyon tam önümde durdu. Askerlerden hiçbiri bana seslenmedi, hatta binmem için işaret bile etmediler; kampa geri götürülmeyeceğimizi çoktan anlamıştım.

Birdenbire bir ölüm önsezisi hissettim, yalnız kendi ölümüm değil, çevremdeki herkesin ölümü.

Sonraki üç gün boyunca, Amerikan uçaklarının hangarları ve pistleri tahrip etmesini önlemek için, Şanghay'a yapılan hava hücumları sırasında yakalanmış yüz kadar müttefik havacının yerleştirilmiş olduğu askeri havaalanının bitişiğindeki jandarma kışlalarında bekletildik. Neyse ki kötü muamele görmedik. Japonlar artık bizimle ilgilenmeden hüzünlü bakışlarla havada uçup duran Amerikan uçaklarını seyrederek boş boş oturuyorlardı. Kampımıza paraşütlerle yiyecek maddeleri fırlatılmaya başlanmıştı bile. Hücremizin pencerelerinden su kulesinin yanından geçerek düşen renkli paraşütleri görebiliyorduk.

Belli ki savaş bitmişti ve bir jandarma çavuşu kışla avlusunda toplanmamızı söylediğinde, havaalanı kapısından salıverileceğimize kesin gözle bakıyordum. Oysa bizi buraya getirmiş olan

kamyona bindirildik ve gözetim altında, Şanghay-Nankin hattı üzerinde askeri bir ikmal noktası olarak kullanılan yakınımızdaki tren istasyonuna götürüldük.

Herkesten önce kamyondan aşağı atlayıp harap olmuş istasyon binalarına baktım, son trenin en az iki ay önce geçtiği belli oluyordu. Yukarıdaki havaalanı haricinde etraf beyhude kaçışımız sırasında olduğu kadar boştu. Her yanda savaşın kalıntıları vardı; paslanmış kamyonlar, aşınmış araba lastiklerinin yığıldığı bir pirinç tarlası, yolun arka tarafındaki küçük bir futbol sahasına kadar uzanan yarı dolu su tankları, istasyonun girişinde inşa edilmiş, delik kum torbalarıyla çevrili bir bina. Ama Çinliler gitmiş, ne istersek yapmamız için bizi kendi başımıza bırakmaya karar vererek araziyi terk etmişlerdi.

"Galiba futbol oynayacağız." Benimle birlikte üç muhafızın peşinden futbol sahasına giderken Avustralyalılardan biri arkadaşlarına seslendi.

"Kızıl Haç için bir gösteri, ha." Başka birisi yorum yaptı. "Sonra da kampa geri götürürler artık bizi ha?"

Ama stadyumun içini görebiliyordum ve ne olursa olsun maç yapmayacağımızın farkındaydım. Beton giriş tünelini tırmanıp ortasında iki kamyonun park edildiği, sararan çimlerle kaplı alana çıktık. Boş alanın bazı bölümleri Japonlar tarafından depo olarak kullanılıyordu ve yukarıdaki tribünlerde yağmalanmış eşyalar olduğu anlaşılan bir yığının başında, birkaç asker nöbet tutmaktaydı. Bir grup düzgün üniformalı asker iki kamyonun yanında durmuş yaklaşmamızı bekliyordu. Başlarında beyaz gömlek giymiş Avrasyalı bir tercüman vardı.

Onlara doğru yürürken ayaklarımızın altındaki toprağa baktık. Çiğnenmiş çimlerin üzerinde büyük bir titizlik ve dikkatle yerleştirilip düzenle sıralanmış elli kadar ceset yatıyordu. Hepsi tamamen giyinikti. Ayakları bize dönük, kolları yanlara uzatılmış olarak yatıyorlardı ve yüzlerinin parlak solgunluğundan anladığım kadarıyla bu insanlar, her kimse, daha yeni ölmüşlerdi. Cüppe ve başlık giymiş ve geniş ağzı ölüm sırıtışına yeni başlamış genç bir rahibenin yanında durdum. Çevresinde, cemaatinin mensupları gibi duran üç çocuk vardı. Başları, ölmeden hemen önce uykuya

dalanlarınki gibi yana eğilmişti.

Japon askerlerin, genç tercümanın ve yukarıdaki eşyaların başında bekleyen devriyelerin bakışları altında yavaşça yürüyerek ölülerin yanından geçtik. İki orta yaşlı Çinli ile yan yana yatan ve karı-koca olduklarını tahmin ettiğim bir kadın ve erkek haricinde hepsi Avrupalı veya Amerikalıydılar ayakkabı ve giysilerinin yıpranmış haline bakılırsa bizler gibi tutsak olmalıydılar. İriyarı, kızıl saçlı, kahverengi şort giymiş, göğsünde kurşun yarası olan bir adamın ve çenesinden vurulmuş basma elbiseli yaşlıca bir kadının yanından geçtim. Fakat ilk bakışta diğerlerinin bedenlerinde herhangi bir şiddet izi görülmüyordu.

Yirmi feet ötemde kamyonun yanında duran Japon askerlerden biri tüfeğini doğrulttu. Arkamda duran arkadaşlarım istemeden geri çekildiler. Garaj sahibi sendeledi ve bir an için omzuma tutundu. Tepemizde uçan bir Amerikan uçağının sesini dinliyordum, motorunun gürültüsü stadyumun beton çanağında yankılanıyordu. Savaş bittikten on gün sonra burada, kurtarıcılarımızın gözleri önünde kurşuna dizilmemiz delilikti, ama ben yine de ölmeyeceğimize kesin gözüyle bakıyordum. Buna rağmen yakalanmamızdan önce, anlaşılmaz bir biçimde duyduğum aynı ölüm önsezisine kapıldım.

Beline kadar gelen bir yağmurluğun altına üniforma giymiş bir Japon subay kısaca konuştu. Üzerinde saki şişeleri ve yapraklara sarılı haşlanmış pirinç paketleriyle dolu iki sepet duran küçük bir masanın yanında durması dikkatimi çekti. Her nedense bana bir ödül verecekmiş gibi geldi.

Beyaz gömlekli Avrasyalı bana doğru geldi. Yüzünde, Japonların yüzündeki aynı durgunluk vardı. Kuşkusuz Kuomintang güçleri geldiğinde kendi hayatının da stadyum çimleri üzerinde yatan bu elli insan gibi son bulacağının farkındaydı.

"İyi misin?" Bana soruyordu. Bir an durduktan sonra Japon subaya dönüp başını salladı. Sonra, aklına yeni gelmiş gibi ekledi: "Kamyon kullanmasını bilir misin?"

"Evet..." Silahlı Japonların varlığı başka bir cevabı anlamsız kılıyordu. Oysa savaş başladığından beri hiç araba kullanmamıştım ve daha önce kullandığım da yalnızca babamın Plymouth oto-

mobiliydi.

"Elbette biliyoruz." Garaj sahibi öne çıktı ve yanımıza geldi. O sırada, aramıza ölülerden oluşan bir sınır çekilmiş olan dört arkadaşımıza baktı. "İkimiz de kamyon kullanmasını biliyoruz. Ben tecrübeli bir tamirciyim. Kim bu insanlar? Ne oldu onlara?"

"Bize iki sürücü lazım" dedi tercüman. "Soochow'daki Protestan mezarlığını biliyor musunuz?"

"Hayır, ama bulabiliriz."

"Bu iyi, işte. Sadece altı mil mesafede, dört saat sonra serbestsiniz. Bu insanları Protestan mezarlığına götürün."

"Tamam." Garaj sahibi tekrar, ama bu kez fikrimi değiştirmemi engellemek için omzumdan yakaladı, oysa hiç de öyle bir niyetim yoktu. "Peki, ama kim bunlar?"

Tercüman artık ilgilenmez görünüyordu. Japon askerler kamyonların kapılarını açmaya başlamışlardı. "Bir sürü şey işte." Beyaz gömleğini sıvazlayarak konuştu: "Bazı hastalıklar, Amerikan uçakları..."

Bir saat sonra elli ölüyü iki kamyona yüklemiş ve stadyumun etrafında bir deneme turu attıktan sonra Soochow'a doğru yola koyulmuştuk.

Geri dönüp, birlikte Şanghay'ın on beş mil güneydoğusundaki boş arazi boyunca direksiyon salladığımız, özgürlüğümüzün o ilk saatlerini düşündüğümde bu özgürlüğü mümkün kılan yolculanmızın kaderini nasıl da unutmuş olduğumuza şaşıyorum. Elbette Soochow'a gitmek, ne garaj sahibi Hodson'ın ne de benim aklımızın ucundan bile geçmiyordu. Altımız birlikte, son ölüleri kamyona yüklediğimiz sırada Hodson'ın davranışlarından anladığım kadarıyla tek amacı ilk kavşakta Şanghay yoluna sapıp kamyonu ve içindekileri bir ara sokakta ya da bir an için insanlığı tutacak olursa, İsviçre Büyükelçiliği'nin önünde bırakmaktı. Benim asıl korkum, kamyonun ağır direksiyonuna ve vites sistemine iyice alışmama fırsat vermeden beni Japon devriyelerine yakalanmaya terk edebileceğiydi.

Neyse ki ölüleri yüklerken sarf ettiğimiz çaba bizi o kadar yormuştu ki Japonlar kamyonu çalıştırmak ve kontrol etmek için ne kadar beceriksizce uğraştığımı fark etmediler ve yarım saat içinde Hodson'ı elli yarda arkadan takip edebilecek duruma geldim. Karşılaşabileceğimiz Japon askerlerinin bize izin vermesini garantilemek için olmalı, her iki kamyonun da camlarına ve tamponlarına askeri armalar yapıştırılmıştı. İki kez tüfekleri ve malzemeleriyle birlikte demiryolunun kenarına oturmuş, asla gelmeyecek olan bir treni bekleyen bölüklerin yanından geçtik, ama onların dışında arazi terk edilmişti ve tek bir Çinli bile görünmüyordu. Hodson dikkatle Avrasyalı tercümanın bize verdiği karayolu haritasında işaretlenmiş olan Soochow yolunu izliyordu.

Kendi adıma, annemle babamın kampına giderken kentin merkezinden bu ölülerle dolu kamyonla geçmek istemediğimden Şanghay etrafında dolaşmaktan memnundum. Şehrin batı banliyölerini geçtikten sonra Soochow yolundan kuzeye saparak aracı önüme çıkan ilk müttefik karargâhına teslim edecek -yeni elde ettiğimiz özgürlüğümüz savaşın o ikindiye kalmadan biteceğine inandırıyordu beni- ve annemle babamın kampına yapacağım kısa yolculuğu yürüyerek tamamlayacaktım.

Bütün bu yıllardan sonra, sahiden birkaç saat içinde onları göreceğimi düşünmek başımı döndürüyordu. Jandarma kışlasında geçen üç gün boyunca bize yiyecek verilmemişti; yan koltukta duran sepetten haşlanmış pirinci çıkardım. Hodson'ın kamyonunun damperinden ayakları ve başları sarkan ölüler bile iştahımı kapatamadı. Ölüleri kamyonlara yüklerken çoğunun nasıl etli butlu ve kampımızdaki herkesten daha iyi beslenmiş olduklarını fark etmiştim. Muhtemelen, özel bir gözetim merkezinde hapsedilmiş ve şanssızlık eseri Amerikan hava hücumlarının kurbanı olmuşlardı.

Öte yandan, birkaç istisna dışında herhangi bir yara veya şiddet izi olmayışı rahatsız edici bir-iki alternatifi akla getiriyordu. Ölümcül bir hastalık belki de veya ani bir salgın. Bir elimle direksiyonu tutup öteki elimle pirincimi yerken ayağımı gaz pedalından çektim ve Hodson'la aramdaki mesafeyi biraz daha açtım. Yine de ölüler kafamı fazla meşgul etmiyorlardı. Kampımız ve çevresinde çok sayıda insan ölmüştü şimdiye kadar. Ölüleri kamyonlara yük-

leme işi onlarla arama belli bir zihinsel mesafe koymuştu. Bütün bu ölülerle uğraşmak, katılaşmaya başlamış kollarından ve bacaklarından çekiştirmek, kalçalarından ve omuzlarından tutup kamyon kasalarına iteklemek, bir sürü yabancıyla yapılan uzun bir güreş müsabakası gibi beni gelecekteki her türlü ilişki ve yükümlülüğe karşı bağışık kılan zoraki bir yakınlık olmuştu.

Stadyumdan ayrılmamızdan bir saat sonra, on mil kadar yol aldığımızda Hodson yavaşlamaya başladı, kamyonu bozuk yolun üzerinde yürüme hızının biraz üzerinde bir süratle seyrediyordu. Irmağa yarım mil kadar kala durgun, kahverengi bir suyla kaplanmış bir araziye girdik. Bakımsız kanallar ve su basmış pirinç tarlaları her yönde alabildiğine uzanıyordu ve yol bir dizi dar piste dönüşmüştü. Ortadan kaybolan köylüler mezarlarını yolun sırtlarına kurmuşlardı ve geçen savaşın altüst ettiği dolap gözleri gibi ucuz tabutların uçları suyla kaplı topraktan birer çekmece gibi çıkmıştı. Pirinç tarlaları arasından ırmağı tıkayan batık tekneleri, sularla kaplı alandan yükselen bacaları ve köprüleri görebiliyordum. Terk edilmiş bir başka köyün ve Amerikalılar tarafından düşürülmüş bir keşif uçağının yanından geçtik.

On feet ileride, Hodson'ın kamyonu sarsıla sarsıla ilerlemekteydi, ölülerin başları uykuya dalıp aynı düşü paylaşır gibi bir o yana, bir bu yana sallanıyordu. Birden Hodson durdu ve kamyondan atladı.

Haritayı kamyonumun kaportasının üstüne yaydı, sonra parmağıyla on dakikadır takip ettiğimiz geniş kanalı gösterdi. "Ana yola ulaşmak için buradan geçmemiz lazım. Yukarılarda bir yerde baraj köprüsü var. Bombalanmaya değmeyecek kadar küçük görünüyor."

Güçlü elleriyle kamyonumun tamponlarına ve ön camına yapıştırılmış etiketleri sökmeye başladı. Bir deri bir kemik kalmış olmasına rağmen güçlü ve saldırgan bir görüntüsü vardı. Yeniden bir araç sürme deneyimi, güvenini tazelemiş olmalıydı. Saki şişesinden bolca yararlanmış olduğunu görebiliyordum.

Kamyonunun altına girdi ve iç lastiği yakaladı. Kanala ilk vardığımızda aracın yalpaladığını fark etmiştim.

"Sönmeye başlamış. Lanet olsun, yedek lastik de yok. Doğrul-

du ve kamyonun damperine göz attı ve şüpheli bir yükü ortaya çıkaran bir gümrük memuru gibi tenteyi tek eliyle yakaladığı gibi aşağı çekti. Başını sallayarak üst üste yığılmış ölülere baktı.

"Tamam, burada durup biraz dinlenelim ve yemeklerin icabına bakalım, sonra da şu köprüyü buluruz. Önce işimizi biraz kolaylaştıralım."

Konuşmama fırsat kalmadan kamyonun yanına vardı ve ölülerden birini omuzlarından kavradı. Arkadaşlarının arasından çekip aldı ve baş aşağı nehre yuvarladı. Orta yaşlı, yüzü çilli adamın ölüsü birkaç saniye içinde bulanık suyun yüzeyine çıktı ve sonra yavaşça sazlıkların arasına doğru sürüklendi.

"Tamam, şimdi sıra rahibede." Onu sırtladığında bana dönüp seslendi: "Sen de seninkileri hallet. Göstermelik birkaç tane kalsın."

On dakika sonra, kanalın kenarında saki şişelerinin başına çöktüğümüzde, yirmi kadar ceset akıntıya kapılmış ağır ağır uzaklaşmaktaydı. Onları aşağı sürüklemek beni bitkin düşürmüştü, ama sakiden bir yudum alır almaz kafam yerine geldi, yediğim haşlanmış pirinç kadar başdöndürücüydü. Yolcularımızı hoyratça başımızdan atmış olmamız artık beni rahatsız etmiyordu; yalnız tuhaftır, damperin yanında durup onları aşağı indirirken ister istemez bazılarını kayırdığımı fark etmiştim. Üç çocuk ve anneleri olduğunu sandığım orta yaşlı kadına dokunmamış, Çinli karıkocayı ve çenesinden vurulmuş yaşlı kadını suya fırlatmıştım. Yine de bunun hiç önemi yoktu. Önemli olan annemle babama kavuşmaktı. Japonların da ölüleri Protestan mezarlığına götürmemiz konusunda ciddi olmadıklarını düşünüyordum. İki rahibenin varlığı da bunun, Amerikalılar havaalanına indiklerinde başlarına dert açılmasını önlemek için yapılmış göstermelik bir numaradan başka bir şey olmadığını gösteriyordu.

Hodson kamyonunun yanında uyuyakalmıştı. Saki şişesi suya düşmüş, cesetlerin peşi sıra gidiyordu. Bir saati Amerikan uçaklarının gökyüzünde bıraktıkları duman izlerini seyrederek ve artan bir iyimserlikle geleceği ve o akşamüstü annemle babamı göreceğimi kurarak geçirdim. Fransız bölgesindeki evimize geri dönecektik. Babam borsa simsarlığı işine yeniden başlayacak ve hiç

kuşku yok, beni yanına alacaktı. Savaş ve yoksullukla geçen yıllardan sonra Şanghay yeniden bir refah şehri olacaktı... Her şey yeniden normale dönecekti.

Hodson gözleri kan çanağına dönmüş bir halde uyanıp direksiyon başına geçtikten ve yükü hafiflemiş kamyonlarımızla yola çıktıktan sonra da beni bu güzel hayaller ayakta tuttu. Acıkmaya başladığımı hissediyor ve pirincin tamamını yediğim için pişmanlık duyuyordum. Üstelik Hodson da kendi pirincini ırmağa dökmüştü. O sırada Hodson'ın bana seslendiğini duydum. Yüz yarda ilerideki baraj köprüsünü işaret ediyordu.

Köprüye vardığımızda oradan geçmeyi düşünen başkalarının da olduğunu gördük.

Kamuflaj boyalı bir Japon devriye arabası köprünün girişine park etmişti, arabadaki hafif makinelinin başında nöbetçi yoktu. Kamyonları durdurduğumuzda üç asker köprüye tırmanmış geçeceğimiz kapıları kapatmaya çalışıyordu. Geldiğimizi görünce başlarındaki çavuş, Hodson'ın yırtmadığı birkaç etikete bakarak yanımıza geldi. Kamyonlardan indik, çavuş yüklerimizi sessizce incelerken bekledik. Hodson'a Japonca bir şeyler söyledi ve köprüye gelmemizi işaret etti.

Kapaklardan aşağı baktığımızda köprüyü ve kapıların kapanmasını engelleyenin ne olduğunu gördük. Bir saat önce Hodson'la birlikte kanala fırlattığımız bir düzineden fazla ceset kapakların ağızlarına yığılmıştı. Kiminin başı yere, kimininki gökyüzüne çevrili, kolları ve bacakları bir örgü gibi birbirine geçmiş halde suda yatıyorlardı.

Büyük bir şaşkınlıkla her birini tanıdığımı fark ettim. Son günlerde sık sık duyduğum ölüm önsezisini -kendimin değil, suya batmış bu yaratıkların ölümü- yine hissediyordum ve derhal bilinçaltı bir arzuya boyun eğmelerini beklercesine Hodson ve üç Japona baktım.

"E, ne istiyorlarmış?" Hodson hiddetle bağırıp çağırırken Japon çavuş da nedense birden tiz bir sesle bana bağırmaya başladı. Belki de özel nedenlerimden ötürü talimatlarına uyacağımı anlamıştı. Suratına ve dar omuzlarına, birer çubuk kalınlığındaki bileklerine baktım; belki de en az benim kadar açtı.

"Sanırım onları çıkarmamızı istiyorlar" dedim Hodson'a. "Yoksa geçemeyeceğiz. Onları bizim suya attığımızı biliyorlar."

"Hay Allah..." Hodson hiddetle Japonları iteleyerek kanala indi. Yarı beline kadar cesetlerin arasına gömülerek güçlü kolları ile onları sürüklemeye başladı. "Bunlar yardım etmeyecek mi?" Japonlar kımıldamaya bile tenezzül etmeyince öfkeyle bağırdı.

Söylemeye bile gerek yok. Ölüleri ikimiz, kendi başımıza taşımak zorunda kaldık. Bitkin yüzücüler gibi ırmağın kenarında uzanmış yatıyorlardı, garip bir biçimde kanal boyunca yaptıkları yolculuk sayesinde daha bir canlanmış gibiydiler. Çenesinden vurulmuş yaşlı kadının kanları temizlenmişti ve ilk kez ayrı bir kişilik olarak görüyordum onu. Güneş ışığı ıslak yüzlerine vuruyor, açığa çıkmış ellerini ve dizlerini aydınlatıyordu.

"Tamam, şimdi gidebiliriz." Japonlar köprünün kapaklarını kapatırken Hodson ıslak pantolonuna bakarak konuştu. "Haydi bakalım. Onları burada bırakacağız."

Yaşlı kadının yüzüne bakıyor, benimle konuştuğunu kuruyordum, belki de İngiltere'deki çocukluğundan veya Tientsin'deki misyonerlik günlerinden söz ediyordu. Yanında yatan rahibenin ıslak giysileri göze çarpan bir siyahlık içindeydi ve ellerine ve yüzüne olağanüstü bir parlaklık veriyordu. Hodson'ın peşine düşmek üzereydim ki Japonların da ölülere baktığını fark ettim. Ne kadar aç olduklarını görebiliyordum, benim yolcularım arasına katılmaya hazır gibiydiler.

"Sanırım onları tekrar kamyonlara koymamız lazım" dedim Hodson'a. Neyse ki itiraz etmesine fırsat kalmadan çavuş yanımıza gelip tabancasını sallayarak çalışmamızı işaret etti.

Hodson ölülerden on tanesini kamyonuma yüklememe yardım etti. Sonra artık öfkesini bastıramayarak ön koltuktan saki şişesini aldı, Japonları iteleyerek kamyonuna bindi. Bana bir şeyler bağırarak köprüden geçti ve kanalın öteki tarafında gözden yitti.

Her bir cesedi itinayla yerleştirip birkaç dakika dinlendikten sonra yarım saat daha aracımı yüklemeye devam ettim. Onları sırtlayıp

kamyona yüklemek beni bitkin düşürmüştü ve bitirdiğimde direksiyonun başına çöküp on dakika kımıldamadan oturdum. Motoru çalıştırıp ağır yükümle birlikte köprüden geçtiğimde Japonlar ses çıkarmadan beni izliyorlardı.

Neyse ki Hodson'a karşı duyduğum kızgınlık beni kendime getirdi. Tıka basa dolu araç, kanalın bozuk yollarında sarsıla sarsıla ilerlerken başım ön cama doğru eğilmiş bir halde, iki elimle direksiyonu sımsıkı kavrıyordum. Benim sakimi almış olması bir şey değildi, ama beni bu suya batmış labirentte haritasız ve payıma düşenden fazla cesetle bırakıp gitmesi... Japonlardan yarım mil kadar uzaklaştıktan sonra durup bir düzine cesedi suya atmak geçti içimden; hangilerinin benim, hangilerinin Hodson'ın olduğunu gayet iyi biliyordum. Sadece rahibenin ve yaşlı kadının kalmasına izin verebilirdim. Ama durduğum anda Hodson'a yetişme şansımı tamamen kaybedeceğimi biliyordum.

Karşımda, hasat edilmemiş şekerkamışı tarlalarının gerisinde uzanan telgraf direkleri ve telleri, Şanghay'a giden ana yollardan birini gösteriyor olmalıydı. Yolda yalpalayarak giden kamyonu o yöne çevirdim. Arkamda cesetler, bir kavgaya tutuşmuş gibi sallanıyor, kafaları kamyonun kenarlarına çarpıyordu. Vakit öğleyi biraz geçmiş ve sürücü mahallini keskin ve ama pek o kadar da nahoş olmayan bir koku kaplamıştı. Kokunun kaynağı çok belliydi, ama kendi vücudumun kokusu da bunu artırıyor ve keskinleştiriyordu sanki, yorgunluğum ve açlığım çürüme sürecini hızlandıran bir katalizör işlevi görüyormuş gibi geldi. Bir sinek sürüsü kamyonun üstüne konmuş ve arka pencereyi tamamen örtmüştü, bu yüzden Japon devriye arabasının beni izleyip izlemediğini göremiyordum. Onlardan ayrılmamı izleyen bakışlarındaki o belirgin yitiklik hissi gözlerimin önünden gitmiyordu, neredeyse onları da almadığıma pişman olacaktım. Onların tutsağı değildim, tam tersine onlar bir bakıma, arkamda yatan yığına aittiler.

Ana yola ulaşamadan radyatör su kaynattı ve soğumasını beklerken yarım saat harcadım. Motorun yükünü hafifletmek için Hodson'ın ölülerini atmaya karar verdim. Artık onu yakalama şansım kalmamıştı ve o da çoktan Şanghay banliyölerine ulaş-

mış, bir an önce garajına varabilmek için gaza basıyor olmalıydı. Annemle babamın kampına giden yolu kendi başıma bulmak zorundaydım.

Kamyonun arkasına tırmandım ve üst üste yığılmış cesetlerin arasına daldım. Ayaklarımın dibindeki sararan yüzlere baktığımda neredeyse hepsini tanıdığımı fark ettim: Rahibeler ve Çinli karı-koca; yaşlı kadın ve üç çocuk; benim yaşlarımda, ince yapılı, sol eli kesik bir genç; kız kardeşimi andıran, yirmi yaşlarında, hamile bir kadın. Bunlar benim grubumdandı, Hodson'ınkiler ise düşman bir kabilenin üyeleri gibi ayrı ve farklıydılar. Onları kamyonlara indirip bindirirken gün boyu keskin gözleriyle beni izlediğini düşündüğüm şu maymuna benzer kıllı göğüslü orta yaşlı adam da liderleri olmalıydı.

Onu omuzlarından yakalayıp kaldırmak için eğildim, ama nedense elimi bile süremedim. Sık sık duyduğum o ölüm önsezisi bir kez daha beni sarmış, her yanı, yan taraftaki kanalları, şekerkamışı tarlalarını ve uzaktaki telgraf direklerini hatta tepemde uçan Amerikan uçağının motor gürültüsünü kaplamış gibiydi. Yalnız ben ve bu kamyondaki yolcular güvenlikteydik.

Başka bir cesedi kaldırmayı denedim, ama yine ellerim donakaldı ve yine aynı ölüm önsezisini hissettim. Kampta bizi çevreleyen tel örgüler gibi beni kuşatan bir duvar. Çevremde ve ayaklarımın dibindeki ölülerin yüzlerinde dolaşan sinekleri seyrettim, artık bir daha aramızda ayrım yapmam gerekmeyeceği için rahatlamıştım. Tenteyi çıkarıp kanala fırlattım. Böylece hızlandığımda serin hava yüzlerinde dolaşabilecekti. Kamyonun motoru soğuyunca kanaldan çektiğim suyla radyatörü doldurdum ve batıya doğru yola koyuldum.

Bir saat sonra Hodson'ın kamyonuna rastladığımda hiç şaşırmadım ve böylelikle eksik yolcularımı da tamamlamış oldum.

Hodson'ın nereye gittiğini asla öğrenemedim. Kamyonunu, motoru dinlendirmek için iki kez durduktan sonra, Şanghay yoluna beş mil kala, Japonların kurduğu bir barikatın yanında terk edil-

miş olarak buldum. Akşamüstü bastıran siste yolun yüzeyi yüzlerce boş mermi kovanından yansıyan parlak ışık noktaları yüzünden altın beneklerle kaplanmış gibi görünüyordu. Japonlar burada, muhtemelen içeri sızmış bir Kuomintang birliğiyle şiddetli bir muharebeye girmiş olmalıydılar. Yola kazılmış tank siperinde boş cephane sandıkları üst üste yığılmıştı. Bu engellere takılan Hodson yolu yayan devam etmiş olmalıydı.

Terk edilmiş kamyonun yanında durup motorumun boşlukta yankılanan gürültüsünü dinledim. Yüz yarda kadar arkamda olan bir yol, bir şekerkamışı tarlasının içinden batıya doğru uzanıyordu ve biraz şansım varsa beni Şanghay yoluna götürecekti.

Fakat önce ilave yolcularımı kamyona almalıydım. Bir düzine cesedi Hodson'ın kamyonundan benimkine taşırken birkaç kez bütün bu işi bırakıp yürüyerek Hodson'ın peşine takılmak geçti içimden. Ama yoldan sapıp şekerkamışı tarlalarının arasındaki patikadan inerken bir araya gelmiş olmamızdan ötürü garip bir rahatlık, "ailemle" birlikte olmaktan ötürü neredeyse bir güven duyuyordum. Yine de hâlâ bir an önce onlardan kurtulmak istemiyor değildim ve ilk fırsatta -sözgelimi bir Kuomintang aracına rastladığımda- onlardan ayrılacaktım. Ama bu boş arazide en azından bir güvenlik unsuruydular, özellikle bir Japon devriye arabasına rastgelecek olursam. Üstelik ilk kez onlara karşı bir bağlılık hissetmeye başlamıştım ve onların, o ölülerin beni terk eden canlıdan daha canlı olduklarını hissediyordum.

Akşam güneşi batmaya başlamıştı. Kamyonun sürücü mahallinde uyandığımda azalan ışıkta bulanık yüzeyi kızılımsı bir renk almış olan kanalın kenarında uyuyakaldığımı fark ettim. Karşımda boş bir köyün girişinde, yabani şekerkamışlarının karanlık saplarının örttüğü tek katlı evler uzanmaktaydı. Bütün öğleden sonrayı suyla kaplı pirinç tarlaları ve sessiz köyler arasında benden kaçıp duran güneşi takip ederek geçirmiş ve bu altın rengi dünyada yolumu kaybetmiştim. En az yirmi mil yol katettiğimden emindim; Fransız bölgesindeki apartmanlar artık ufukta

görünmez olmuştu.

O akşam cesetlerden kurtulmak için son bir girişimde bulundum. Alacakaranlıkta kamyondan indim, şekerkamışlarının arasına girerek sapları kırdım ve tatlı özünü emdim. Cesetler, yana düşmüş başları birbirine dayalı, kamyonun arkasından düşman bir koro gibi beni seyrediyorlardı. Başta ben de içime akıttığım bu sıvıdan pek hazzetmedim, oldukça yavandı. Yine de biraz kendimi toparladığımda kamyonun radyatör kafesine yaslandım ve bir an el frenini boşaltıp kamyonu kanlı kanala yuvarlamayı düşündüm. Futbol stadyumundan toplayıp asla kendi istekleriyle seçmedikleri bir yere götürdüğüm bu çılgınca yolcu topluluğuna bağlanmakla, annemle babamı görme şansımı tamamen kaybetmiştim.

Karanlığın örtüsü altında -zira gün ışığında bu işe cüret edemezdim- kamyona döndüm ve ölüleri bir bir sırtlayıp yola fırlatmaya başladım. Yaptığım işin ne kadar delice olduğunu göstermek istermişçesine, sineklerden oluşan bulutlar çevremde dolanıp duruyordu. Bitkin bir halde cesetleri ıslak çuvallar gibi çekiştirirken rahibelerin, çocukların, eli kesik gencin ve yaşlı kadının yüzlerine bakmaktan kaçınıyordum.

Şartların sahip olmama izin verdiği hemen hemen her şeyi yok ettiğim bir anda, bir eşkıya çetesinin gelişi beni kurtardı. Silahlı Amerikan gemicileri, Kuomintang asker kaçakları, Japon işbirlikçilerinden kurulu bir topluluk, küçük teknelerle gelerek köyü işgal etti. Kaçamayacak kadar yorgundum, kamyonun arkasına saklandım ve tepeden tırnağa silahlı bu adamların bana doğru gelmelerini seyrettim. Beni öldüreceklerini bilmeme rağmen bu kez nedense herhangi bir ölüm önsezisine kapılmamıştım.

Son anda, yirmi feet yakınıma kadar geldiklerinde karanlıkta ölülerin arasına uzanarak genç rahibeyle yaşlı kadının ortasında yere yattım. Vızır vızır uçuşan binlerce sinek ortadan yok olmuştu. Eşkıyaların ayak seslerini ve silahlarının şakırtılarını duyabiliyordum. Karanlıkta, ölülerin ortasında yatarken kollarıyla ağızlarını kapatarak kamyonun yanında durmalarını ve içine bakmalarını izledim. Bize yaklaşamadan birkaç dakika durakla-

dılar ve köye geri döndüler. Onlar kapıları kırıp evleri yağmalarken bütün gece cesetlerin arasında yattım. Şafağa doğru iki Kuomintang askeri gelip ölülerin ceplerini yoklamaya başladılar. Gökyüzüne bakarken yanıbaşımda nefes alıp verişlerini işittim, ellerini bacaklarımda ve kalçamda hissettim.

Şafak vakti onlar motorlu tekneleriyle gittikten sonra sinekler geri döndüler. Kalktım ve karanlık şekerkamışı ormanlarının arasından doğan güneşi seyrettim. Sıcak çemberinin bana değmesini bekledim, sonra yol arkadaşlarımı kaldırdım.

O andan sonra, annemle babamın kampına yaptığım karışık yolculuk boyunca yol arkadaşlarımla tamamen özdeşleştim. Bir daha onlardan kaçmaya çalışmadım. Hep birlikte, sonu gelmez kanalları ve terk edilmiş köyleri ardımızda bırakarak bu savaş alanından geçerken bütün bu olup bitenin birkaç saat mi yoksa haftalar boyu mu sürdüğünden kuşkuya düşer olmuştum. Artık savaşın bittiğinden hemen hemen emindim, ama kırlar hâlâ boştu ve sessizliği bozan tek şey tepede uçuşan Amerikan uçaklarının gürültüsüydü.

Geri kalan zamanın çoğunda batıya doğru akan ırmağı takip ettim, uzaktan uzağa benim tek pusulam onun varlığıydı. Arkamda yatan yolcularımı rahatsız etmemeye özen göstererek kamyonu pirinç tarlalarının arasındaki bozuk yollarda büyük bir dikkatle sürdüm. Beni eşkıyalardan koruyan onlardı. Bir bakıma onların temsilcisi, beni dünyaya getirmekle görevlendirdikleri yeni düzenin aracı olduğumu biliyordum. Artık yaşayanlara, yol arkadaşlarımın yalnızca birer ölü olmadıklarını, tüm ölülerin sonuncuları olduklarını anlatmam gerekecekti ve yakında tüm gezegen onların bizler için kazandıkları yeni hayatı paylaşacaktı.

Bu anlayışın küçük bir örneği, artık yemek istememem di. Kamyonun camından kanalın kenarında uzanan geniş şekerkamışı tarlalarına bakarken artık onları ekip biçmeye gerek olmadığını ve toprakların yol arkadaşlarımın isteklerine terk edilebileceğini biliyordum.

Bir akşamüstü, Amerikan uçaklarını havada uçmaktan alıkoyan kısa bir fırtınanın ertesinde, ırmağın ağzına vardım. Buradaki küçük Japon deniz üssünün iskeleleri ve mendirekleri arasındaki köyde tüfeklerle dolu küçük kuyular ve hava saldırılarından sağlam çıkabilmiş bir tapınak binası vardı. Köylülerin hepsi kaçmıştı, yine de şaşkınlıkla yalnız olmadığımı fark ettim.

Köyün ortasındaki meydana bırakılmış bir çekçeğin içinde yaşlı bir Çinliyle torunu olduğunu sandığım on yaşlarında bir kız çocuğu yan yana oturuyorlardı. Birkaç saat önce bu çekçeği kiralayıp ziyaret etmekte olduğum bu savaş alanını gezmeye gelmiş gibi bir halleri vardı. Kamyonumu durdurdum, aşağı indim ve sürücülerinin hâlâ oralarda olup olmadığını anlamak için etrafa bakınarak onlara doğru yürüdüm.

Onlara yaklaştığımda çocuk aşağı indi ve kımıldamadan çekçeğin yanında durup beklemeye başladı. Dedesinin muharebede seyirci olmaktan öte ciddi bir şekilde yaralanmış olduğunu fark ettim. Büyük bir şarapnel parçası çekçeği delerek baldırına saplanmıştı.

Ona, Çince seslendim: "Ben Soochow'a gidiyorum. Arzu ederseniz, torununuzla birlikte yol arkadaşlarıma katılabilirsiniz."

Cevap vermedi. Ama yaralı olmasına rağmen beni hemen tanıdığı ve önünde serili duran her şeyin habercisi olduğumu anladığı bakışlarından belliydi. Son günlerde neden çok az Çinliye rastladığımı anladım ilk kez. Sonsuza dek gitmemişlerdi, aslında benim dönmemi bekliyorlardı. Bu toprağı yeniden doldurabilecek tek kişi bendim.

Çocukla birlikte hava üssünün beton rampasından aşağı indim. İskelenin altında uzanan derin su, Japonların Şanghay'daki müttefik yurttaşlarının elinden alıp buraya yığdığı arabaların batıklarıyla doluydu. Benim ve yol arkadaşlarımın, bu kız çocuğunun ve dedesinin ele geçirdiği bu topraklarda artık bir daha kurulamayacak olan geçmiş bir dünyanın kalıntıları olarak nehir yatağında, su yüzeyinden yirmi feet yüksekte duruyorlardı.

İki gün sonra, nihayet, annemle babamın kaldığı kampın yakınına vardık. Yolculuğumuz boyunca dedesi rahat rahat yol arkadaşlarımla birlikte giderken çocuk sürücü mahallinde yanımda oturdu. Acıkmaya başladığından yakındıysa da sabırla, artık yemeğe ihtiyacımız olmadığını öğretmeye çalıştım ona. Neyse ki Amerikan uçaklarının gökyüzünde bıraktığı izleri göstererek dikkatini dağıtabildim.

Soochow yoluna vardıktan sonra manzara değişmeye başladı. Yangtze'nin yakınlarında eski savaş alanlarından oluşan bir bölgeye girdik. Her yanda, saklandıkları yerlerden çıkmış, beni bekleyen Çinliler vardı. Pirinç tarlalarını kaplayan suya ayaklarını daldırmış, evlerin etrafındaki tarlalarda yatıyorlardı. Tank siperlerinin içlerinden, mezarlardan, yıkık evlerinin kapılarının ardından beni seyrediyorlardı.

Çocuk yanımda koltuğa kıvrılmış uyuyordu. Onu utandırmak gibi bir kaygıya kapılmadan partal elbiselerimi çıkarıp soyundum ve üzerimde, kolumdaki bir yarayı örten sargı dışında hiçbir şey bırakmadım. Çıplak olarak kamyonun önünde diz çöktüm, taç giyme töreninde tahta çıkan bir kral gibi etrafımdaki tarlalarda toplanmış tebamı, kollarımı kaldırarak selamladım. Hâlâ bakir olmama karşın, tarlalarda sessizce yatarak beni seyreden Çinlilere taşaklarımı gösterdim. Bu taşaklarla ölüleri dölleyecektim.

Annemle babamın kaldığı kampın su kulesi uzaktan belirince, her elli yardada bir kamyonu durdurup kaynayan radyatörün önünde çıplak olarak diz çöktüm. Kamp alanında en ufak bir kıpırtı yoktu ve orada neyle karşılaşacağımı çok iyi biliyordum.

Çocuk kımıldamadan kollarımda yatıyordu. Kızı kucağımda taşıyarak diz çöküp, onun da yol arkadaşlarıma katılma zamanının gelip gelmediğini düşünürken dudaklarının kıpırdadığını fark ettim. Hiç düşünmeden, bir anlık içgüdüyle kolumdaki yaradan bir parça et kopardım ve dudaklarının arasına yerleştirdim.

Onu bu şekilde doyurduktan sonra, birlikte kampa doğru birkaç yüz yarda yürüdük. Çocuk kollarımın arasında kımıldadı. Gözlerini yarı yarıya açtığını görebiliyordum. Beni görmese de, yürüyüşümü hissediyor olmalıydı.

Kampın kapılarında, yatakhane koğuşlarının çatılarında, telin ötesindeki pirinç tarlalarının patikalarında kıpırdanan insanlar gördüm. Yarı bellerine kadar yükselen şekerkamışlarının arasından, bana doğru geliyorlardı. Afallamış bir halde çocuğu göğsüme yasladım, ağzında etimi çiğnediğini gördüm. Kamyondan yüz yarda ötede çıplak olarak durdum ve yanlarında çocuklarla birlikte, on, yirmi, hayır elli kişi saydım.

Nihayet, bu çocuk ve benim vücudum aracılığıyla ölüler yaşama dönüyor, tarlalardan ve evlerden çıkıyor, beni karşılamaya geliyorlardı. Kampın kapısında annemi ve babamı gördüm ve onlara kendi ölümümü vererek onları bu dünyaya getirdiğimi anladım. Sağ ve salim olarak, yaşayanların ve ölümün ötesinde yaşayanların arasına katılmışlardı.

Artık savaşın bittiğini biliyordum.

Tebessüm

Şu anda, kâbusun akışı tamamlandıktan sonra, Serena Cockayne'ı, benimle yaşamak üzere Chelsea'deki evime ilk getirdiğimde, bunun ben ve arkadaşlarım tarafından sadece masum bir kapristen ibaret görüldüğüne inanasım gelmiyor. İki konu her zaman beni büyülemiştir -kadınlar ve normal dışı şeyler- ve Serena bu ikisini bağdaştırıyordu, üstelik hiç de itici veya sapkın olmaksızın. Üç yıl önce, birlikte geçirdiğimiz ilkyaz boyunca bir arada olduğumuz büyük akşam yemeği davetlerinde, güzel, sessiz ve her zaman garip bir biçimde güven veren varlığı her türden karmaşık ve çekici istihzalarla çevriliydi.

Serena'yı tanıyıp da ondan hoşlanmayan olmadı. Mavi kıvrımları onu nazik ve sadık bir deniz gibi saran kostümünün içinde,

oturma odasının kapısının yanındaki altın kaplama sandalyesinde dinginlikle otururdu. Yemekte, konuklarım yerlerini aldıktan sonra, Serena'yı masaya getirip karşıma oturtmamı neşeli ve hoş gören bir yakınlıkla seyrederlerdi. O pürüzsüz tende açan belli belirsiz tebessümü, zevkli akşamlarımız boyunca hiç değişmezdi. Son konuklarım da salonda oturmuş hiç değişmeyen kendine özgü duruşuyla başı yana eğik onları seyreden Serena'ya veda edip gittikten sonra büyük bir mutlulukla yatak odamıza taşırdım onu.

Elbette, Serena sohbetlerimize hiç karışmazdı ve kuşkusuz çekiciliğinin en hayati unsurlarından biri de buydu. Ben ve arkadaşlarım, orta yaşın başlarında, başka bir şeyden olmasa bile en azından cinsel ihtiyaç gereği militan feminizme çaresiz boyun eğmiş o kuşağa mensuptuk ve Serena'nın pasif güzelliğinde, gösterişli; fakat eski moda makyajında ve hepsinin üstünde yaralanmış erkekliğimiz karşısında derin ve rahatlatıcı bir boyun eğişi ifade eden, asla bozulmayan suskunluğunda bizleri çeken bir şeyler vardı. Her anlamda, Serena erkeklerin yarattığı türden bir kadındı.

Ama bu, Serena'nın kişiliğinin gerçek yüzünün ve hayatımda oynayacağı, şu anda kurtulmak için çırpındığım anlaşılmaz rolün farkına varmadan önceydi.

Serena Cockayne'ı ilk kez, tam da uygun bir yerde -gerçi bu ironi o zaman hiç dikkatimi çekmemişti- Dünyanın Sonu'nda, King's Road'un aşağısında, şimdi gökdelenlerle kaplı, ama daha üç yıl öncesine kadar ikinci sınıf antikacı dükkânlarının, salaş butiklerin ve restore bile edilemeyecek kadar eski on dokuzuncu yüzyıl teraslı evlerin doldurduğu o semtte gördüm. İşten eve dönerken tasfiye nedeniyle ucuzluk yaptığını duyuran bir antikacı dükkânının önünde durmuş, kükürt lekeleriyle kaplı camdan vitrinde kalmış tek tük eşyaya bakıyordum. Çürüyen bir cadı gibi bir köşeye atılıp kalmış, bir sıra Viktorya dönemi kalıntısı kırık şemsiye ve eski bir doldurulmuş fil bacağı seti dışında her şey gitmişti. Yüzyıl önce dişleri uğruna katledilmiş yalnız bir sürüden arta kalan

tek şey olan bu bir düzine tozlu anıtın kendine özgü bir havası vardı. Onları oturma odamdaki gizli köşelere yerleştirişimi, görünmez, ama soylu varlıklarıyla havayı doldurmalarını gözümün önüne getirdim.

Dükkânın içinde, kasanın arkasında oturmuş, ne derece ciddi bir müşteri olduğumu hesaplamaya çalışırcasına yana eğilmiş başıyla beni izleyen genç bir kadın vardı. Bu profesyonellikten uzak duruşu ve dükkâna girdiğimde hiç karşılık vermemesi beni uyarmalıydı. Ama ben çoktan bu genç kadının alışılmadık görüntüsüne çarpılmıştım.

İlk fark ettiğim, dükkânın salaş havasını değiştiren ve King's Road'un ucundaki bu kenar mahalledeki bir satıcı kızın imkânlarını kat kat aşan süslü kostümün ihtişamı oldu. Ayaklarına kadar uzanan ve neredeyse kabarıp onu yutacakmış gibi duran okyanus kadar derin masmavi bir kumaş, üzerinde altın ve gümüş rengi işlemeler. Zarif başı ve omuzları, giysisinin sinsice açığa vurduğu beyaz büstü Poseidon'un yanında oturan evcil ve uslu bir Afrodit gibi kabarık denizin içinden sükûnetle yükseliyordu. En fazla yirmisinde olmasına rağmen saçları özellikle modası geçmiş bir tarzda, yirmili yılların film dergilerine meraklı biri tarafından yapılmış gibiydi. Bu sarışın başlığın altında aynı özenle, ama en ufak bir özenti ve bayat nostalji hissi vermeden, belki de hâlâ Valentino'nun hayalini kuran egzantrik annesi tarafından yapılmış makyajı, pudra ve ruj sürülmüş yüzü, rimellenmiş gözleri ve alınmış kaşları görünüyordu.

Küçücük elleri kucağındaydı, kavuşturulmuş gibi ama dar bir boşlukla aralanmıştı, elinin arasından akıp gidecek bir zamanı yakalamaya çalışır gibi stilize bir duruşu vardı. Ağzı büyük bir olgunlukla, bu ölüm halindeki antikacı dükkânının yok olan dünyasına teslim olmuşçasına sabırlı ve emin, hafif bir tebessümle kıvrılmıştı.

"Dükkânı kapatıyor olmanıza üzüldüm" diye başladım, "vitrindeki şu fil ayakları... oldukça çekici geldi bana."

Karşılık vermedi. Elleri birkaç milimetre aralık bırakarak kavuşturulmuş, gözleri transa geçmiş gibi arkamdaki kapıya dikiliydi. Biraz puf biraz da resim sehpasını andıran, cilalı tikten üç ayaklı, özel olarak tasarlanmış bir sandalyede oturuyordu.

Bunun ortopedik bir araç, kızın da belki bir sakat olabileceğini düşünüp -ustaca makyajı ve kımıldamadan duruşunu açıklıyordu bu- ona doğru eğilerek konuşmayı denedim.

O sırada, üstünde oturduğu tik tripoda çakılmış bakır plakayı gördüm.

SERENA COCKAYNE

Plakanın üzerine tozlu bir fiyat etiketi iliştirilmişti: "£ 250"

Şimdi o anı düşündüğümde, baktığım şeyin gerçek bir kadın değil; ustaca yapılmış bir manken, gerçek mankencilik sanatının bir virtüöz tarafından üretilmiş başyapıtı olduğunu fark etmemiş olmam tuhaf geliyor. Oysa, Edward dönemine ait kostümü ve eski moda saç şeklini, yirmilerden kalma makyajıyla yüz ifadesini açıklıyordu bu. Ne var ki gerçek bir kadına olan benzerliği ürkütücüydü. Omuzlarının hafif yuvarlaklığı, pırıl pırıl ve pürüzsüz teni, kuaförün dikkatinden kaçıp ensesine düşen birkaç saç teli, âdeta bir cinsel aşk eylemiyle yapılmış burun delikleri, kulak ve dudaklarındaki şaşırtıcı incelik; tüm bunlar altta yatan ince zekâyı saklayan bir nefes kesici *tour de force*'u* sergiliyordu. Bu gerçek boyuttaki benzerlerini kendilerine takdim ettiğimde arkadaşlarımın eşlerinin neler hissedeceklerini düşünmeye başlamıştım bile.

Arkamda bir perde açıldı. Dükkânın sahibi olan tuhaf tavırlı genç eşcinsel, kucağında beyaz bir kedi, neşeli kahkahamın gürültüsüne şaşırmış bir halde çıkageldi. Çoktan çek defterimi çıkarmış ve duruma uygun bir fiyakayla imzamı basmıştım.

Böylece Serena Cockayne'ı taksiye koyup benimle birlikte yaşamak üzere evime getirdim. Birlikte geçirdiğimiz yazı düşündüğümde hayatımın her yönden Serena'nın varlığıyla zenginleştiğini, sonsuz bir coşkuyla dolduğunu hatırlıyorum. İnsanı rahatsız

* Üstün kudret veya hüner gösterisi. (ç.n.)

etmeyen zarif varlığıyla etrafımdaki her şeyi zevkli bir istihza ile kaplamıştı. Çalışma odamda kitap okurken o da yemek masasının başında her şeyi çekip çeviren bir ev sahibesi gibi şöminenin yanında sessizce oturur, saf tebessümü ve dingin bakışlarıyla havayı aydınlatırdı.

Arkadaşlarımdan teki bile bu yanılsamaya kendini kaptırmaktan alıkoyamadı ve hepsi de böyle bir eseri eve getirdiğim için beni kutladılar. Karıları ise tabii ki Serena'yı kuşkuyla karşıladılar ve ergen veya cinsiyetçi bir sapkınlığın parçası olarak gördüler. Ben, hiçbirine aldırmadım ve birkaç ay geçmeden Serena'nın evimdeki varlığı hepimizce doğal karşılanır oldu.

Sonbahar geldiğinde artık hayatımın öylesine ayrılmaz bir parçası olmuştu ki çoğu zaman varlığını bile fark etmiyordum. Eve gelişinden hemen sonra ağır, tik sehpayı kaldırıp onu odadan odaya rahatça taşıyabileceğim küçük süslü bir sandalye aldım. Serena şaşılacak kadar hafifti. Yaratıcısı -mankencilik sanatının bu meçhul dehası- sağlam bir iskelet hazırlamış olmalıydı ki yüz ifadesi gibi duruşu da asla değişmiyordu. Hiçbir yerinde imalat tarihi ve yeri yazılı değildi, fakat arada bir kostümünün kat kat etekleri altından görünen el yapımı deri ayakkabılar sayesinde yirmi yıl kadar önce, savaş sonrası film endüstrisinin o görkemli günlerinde bir film yıldızının benzeri olarak imal edilmiş olduğunu tahmin ediyordum. Daha önceki sahipleri hakkında bilgi almak için dükkâna döndüğümde Dünyanın Sonu'nun yerle bir olduğunu gördüm.

Kasım ayında bir pazar akşamı Serena hakkında yeni şeyler öğrendim. Bütün bir öğleden sonrayı masamın başında çalışarak geçirdikten sonra kafamı kaldırdığımda sırtı bana dönük olarak köşede oturduğunu gördüm. Kafam mesleki bir sorunla meşgul olduğundan yemekten sonra hiç düşünmeden onu orada bırakmıştım ve yuvarlak omuzlarıyla yana eğik başında, gözden düşmüş bir kadının hüzünlü havası vardı.

Onu kendime doğru çevirirken sol omzundaki bir leke gözüme

çarptı. Tavandan düşmüş bir alçı parçası olabileceğini düşündüm. Temizlemeye çalıştım, ama soluk leke geçmedi. O devirde muhtemelen yeni denenen bir plastikten yapılmış sentetik derisinin bozulabileceği geldi aklıma. Masa lambasını çevirip Serena'nın omuzlarını daha bir dikkatle inceledim.

Çalışma odasının koyu renk dekorunda gördüğüm Serana'nın yere inmiş bir buluta benzeyen teni, yaratıcısının dehasına duyduğum hayranlığı bir kat daha artırdı. Orada burada zor fark edilen bir düzensizlik, ten yüzeyindeki gözeneklere benzetilmiş ince girintiler ve kabartılar, son derece güçlü bir gerçekçilik yanılsamasını pekiştiriyordu. Bu taklit başyapıtının en fazla kostümün omuz çizgisinin bir-iki inç altına kadar uzandığını, Serena'nın vücudunun geri kalan kısmının tahta ve kartondan ibaret olduğunu düşünmüştüm hep.

Sırtının geniş düzlemlerine, biçimli göğüslerinin mütevazı yuvarlaklığına bakarken birden muzır bir arzuya kapıldım. Arkasına geçip gümüş fermuarı parmaklarımın arasına aldım ve bir çekişte bel hizasına indirdim.

Beline kadar uzanan bu beyaz tene ve belirgin kalçalarına baktığımda karşımdaki mankenin her şeyiyle bir kadına benzediğini ve yaratıcısının, anatomisinin asla görülmeyen yerlerine de en az görülenler kadar özen gösterdiğini fark ettim.

Fermuar paslı hattın dibinde takılıp kalmıştı. Bu yarı çıplak kadının üstünden sıyrılmış elbisesiyle boğuşmamda rahatsız edici bir yan vardı. Parmaklarım, yılların biriktirdiği tozu silerek sırtındaki deriye dokundu.

Omurgası boyunca kuyruksokumuna kadar çaprazlama uzanan derin bir yara izi vardı. Bunun, bu tür modellerin yapımında gerekli bir kapak olduğunu düşündüm. Fakat çapraz dikiş izleri fazlasıyla belirgindi. Ayağa kalktım ve bir süre başını yana eğmiş, ellerini kavuşturarak sakin sakin şömineye bakan bu yarı soyunuk kadını seyrettim.

Ona zarar vermemeye özen göstererek giysisini sıyırmaya başladım. Sutyeninin gizlediği göğüs yuvarlaklarının üst kısmı belirdi. O sırada, hâlâ kapalı olan sol göğsünün bir inç altında büyük, siyah bir ben gördüm.

Fermuarı çektim ve giysisinin arkasını düzelttim. Önünde halıya diz çökerek Serena'nın yüzünü yakından inceledim. Ağzının kenarındaki belli belirsiz kıvrımları, şakaklarındaki incecik damarları, çenesinin altındaki çocukluktan kalma yara izini görebiliyordum. Sanki bir yamyamlık eylemine kalkışmışım gibi tuhaf bir tiksinti ve heyecan duydum.

Kakmalı sandalyesinde oturan bu kişinin bir manken değil, bir zamanlar yaşamış bir kadın olduğunu, mankencilik değil; mumyalama sanatının bir ustası tarafından sonsuza dek kalacak şekilde hazırlandığını biliyordum artık.

O anda Serena Cockayne'a âşık oldum.

Bunu izleyen bir ay boyunca Serena'ya olan tutkum orta yaşlı bir adamın kaldırabileceği tüm yoğunlukta sürdü. Yanımda çalışanları kendi başlarına bırakıp büroya gitmemeye ve tüm zamanımı Serena ile birlikte, ona sonuna kadar sadık bir âşık gibi davranarak geçirmeye başladım. Büyük masrafa girerek yalnızca sanat müzelerinde kullanılan türden gelişmiş bir havalandırma sistemi kurdurttum. Eskiden Serena'nın, duyarsız bir plastikten imal edilmiş olduğunu sanarak bozulma ihtimalini hiç düşünmeden sıcaktan soğuğa taşırdım, ama artık onu sonsuza dek koruma kararında olduğumdan ısıyı ve nemi dikkatle ayarlıyordum. Onu odadan odaya taşırken çarpıp kollarım ve omuzlarını incitmesine meydan vermemek için eşyaları yeniden yerleştirdim. Sabahları, onu yatağımın ayakucunda bekler bularak hevesle uyanıyor, sonra da kahvaltı sofrasında yanı başıma oturtuyordum. Gün boyu yanımdan ayrılmadan, âdeta hislerime karşılık verir bir ifadeyle bana tebessüm ediyordu.

Sosyal hayatıma tümüyle boşvermiştim, artık kalabalık yemekler vermiyor ve çok az arkadaşımla görüşüyordum. Bir-iki ziyaretçi kabul ettiğim oluyordu, ama sırf yayılan kuşkuları yatıştırmak için. Kısa ve boş konuşmalar sırasında, yasak bir ilişkinin verdiği heyecanla oturma odasındaki Serena'yı seyrediyordum.

Noel'i baş başa kutladık. Serena'nın ne kadar genç olduğunu

hesaba katarak -kimi zaman başımı kaldırıp da onunla göz göze geldiğimizde sanki bir çocuk gibi görünüyordu- evi geleneksel tarzda süsledim onun için. Bütün odaları, sunakların önünde duran bir Madonna gibi şölenimi yönetebileceği birer eğlence bahçesine dönüştürdüm.

Noel arifesinde, geceyarısı onu oturma odasının ortasına yerleştirdim ve hediyelerimi ayaklarının dibine serdim. Bir an için ellerini uzatıp hediyelere dokunacak, çabalarımı kutlayacak gibi geldi. Başının arkasında duran çam ağacının altında eğilerek dudaklarımı, kavuşturulmuş elleri arasındaki mesafe kadar bir aralık bırakarak dudaklarına yaklaştırdım.

Tüm bu ihtimam ve ilgiye Serena da gerçek bir gelin gibi karşılık verdi. Hafif tebessümüyle son derece saf olan ince yüzünde genç bir eşin memnun ve rahat ifadesi belirdi. Yeni yıldan sonra tekrar insan içine çıkmaya karar verdim ve birkaç yeni yemek düzenledim. Büroma döndüm ve Serena'nın gururlu ve sadık bir eşe özgü tebessümüyle sabırla beni beklediği evimize dönmek için akşamı iple çekerek gün boyu mutluluk içinde çalışmamı sürdürdüm.

Bir akşam bu partilerden biri için hazırlanırken aramızdan yalnız Serena'nın kostümünü değiştiremediği aklıma geldi. Maalesef, aşırı bir evcilliğin ilk işaretleri belirmeye başlamıştı. Evvelce titizlikle biçimlendirilmiş olan saçları bozulmuş, saç telleri düşmeye başlamıştı. Makyajı da yorgunluk ve bıkkınlığın ilk belirtilerini gösterir olmuştu.

Bunun üzerine, yakındaki bir kuaför ve güzellik salonunun servisinden yararlanmaya karar verdim. Onlara telefon ettiğimde adamlarından birini evime göndermeyi memnuniyetle kabul ettiler.

Ve bütün dertlerim o zaman başladı. Daha önce aklımın kıyısından bile geçmemiş olan, hiçbir insan için hissetmediğim o duygu yüreğimi kemirmeye başladı.

Elinde minyatür bir alet çantasıyla evime gelen genç adam oldukça zararsız görünüyordu. Gösterişli ve güçlü fizik yapısına karşın

biraz efemine bir havası vardı ve belli ki onu Serena ile baş başa bırakmakta bir tehlike yoktu.

Kendinden emin tavırlarına rağmen onu Serena'yla tanıştırdığımda fiyakalı "Günaydın Madam..." sayıklaması ağzının içinde yuvarlandı. Odanın serin havasında titrerken Serena'nın güzelliği ve dingin duruşu ile çarpılmış bir halde, ağzı açık ona bakakalmıştı. İşini görmesi için onu yalnız bıraktım ve bir saati, arada bir adamın mırıldandığı *Seville Berberi* ve *My Fair Lady* melodileriyle dikkatim dağılarak çalışma odamda geçirdim. Bitirdiğinde yaptığı işi inceledim, Serena'nın ilk ihtişamını her şeyiyle yeniden yaratmış olduğunu görerek haz duydum. Aşırı evcilleşmiş ev kadını gitmiş, yerini ilk olarak altı ay önce, antikacı dükkânında gördüğüm masum Afrodit almıştı.

Öylesine memnun kaldım ki genç adamı tekrar çağırmaya karar verdim, böylece haftada bir gelmeye başladı. Onun gösterdiği özen ve benim ısı ve nem kontrollerine dikkat etmem sayesinde Serena'nın görünüşü tüm mükemmelliğini yeniden kazandı. Konuklarım bile ondaki bu gelişmeyi belirtmeden duramıyorlardı. Büyük bir memnuniyetle ilk yıldönümümüzü kutlayacağımız baharı bekliyordum.

Altı hafta sonra, bir gün genç kuaför yukarıda, Serena'nın oturma odasında işini görürken bir kitap almak için yatak odama dönecek oldum. Adamın, özel bir mesaj iletirmişçesine alçak tonda bir şeyler fısıldayan sesi geldi kulağıma. Açık kapıdan bir göz attım. Sırtı bana dönük, Serena'nın önünde diz çökmüş, bir elinde kozmetik palet öbür elinde ruj, neşeli ve komik bir tavırla bir şeyler anlatıyordu. Adamın yaptığı makyajla aydınlanmış olan Serena, gözlerini ona dikmişti. Yeni boyanmış dudakları âdeta beklentiyle nemlenmişti. Belli ki genç adam gizli ve özel bir alakayı fısıldıyordu.

Bunu izleyen günlerde kafamın içinden korkunç şeyler geçip durdu. Çaresizlik içinde bu ilk kıskançlığın acısını yenmeye çalışırken ister istemez kabul ettim ki genç adam Serena ile aynı yaş-

taydı ve ikisinin ortak yanları her zaman benden daha çoktu. Dıştan bakıldığında yaşantımız eskiden olduğu gibi sürüyordu; işten döndüğümde birlikte çalışma odamda oturuyor, arkadaşlarım geldiğinde Serena'yı oturma odasına taşıyordum ve yemekte bizimle birlikte oturuyordu. Aramıza bir mesafenin girmiş olduğunun farkındaydım. Serena artık gecelerini yatak odamda geçirmiyordu ve dingin tebessümü dudaklarında sürmesine rağmen artık göz göze gelmediğimizi fark etmiştim.

Artan kuşkularıma rağmen genç kuaför eve gelmeyi sürdürdü. İlişkimiz nasıl bir krizden geçerse geçsin, asla teslim olmamakta kararlıydım. Kuaförün evde olduğu uzun saatler boyunca her an kendimi merdivenlere hücum etmekten alıkoymak için çabalıyordum. Salonda beklerken arada bir, beni incitmek istermişçesine daha da yükselttiği o aynı kur yapar tonda fısıldayan sesini duyuyordum. İşini bitirmiş giderken bana karşı duyduğu tiksintiyi hissedebiliyordum.

Ancak bir saat kadar oyalandıktan sonra yavaş adımlarla Serena'nın odasına gidiyordum. Genç adamın pohpohlamalarının verdiği kibirle daha da parlayan olağandışı güzelliği kızgınlığımı artırıyordu. Tek bir söz söyleyemeden, Serena'nın yüzünde alttan alta beliren değişikliğin farkında olarak umutsuz bir koca gibi etrafında dolaşıp duruyordum. Her bakımdan daha genç olmasına karşın -ki gençliği bizi ayıran 30 yılı hatırlatarak acı veriyordu bana-, kuaförün her ziyaretinden sonra yüzündeki ifade, ilk kaçamağını planlayan genç bir eşinki gibi giderek saflığını yitiriyordu. Sarı saçlarının sağ şakağına düşen kıvrımını şimdi bilgiç bir dalga biçimliyordu. Dudakları incelmiş, ağzı daha bir güçlenip olgunlaşmıştı.

İster istemez başka bir kadınla, yakın arkadaşlarımdan birinin dul karısıyla ilişkiye girdim, ama Serena'nın bundan ve daha sonraki haftalarda bunu izleyen diğer ihanetlerimden haberdar olmaması için her türlü gayreti gösterdim. Umutsuzca kendimi içkiye verdim, akşamüstleri sarhoş bir halde, arkadaşlarımın boş dairelerinde oturuyor, Serena ile hem çaresiz hem de saldırgan bir tavır takınarak hayali konuşmalar yapıyordum. Evde ise diktatör kocayı oynamaya başladım. Akşamları onu yukarıdaki odada yalnız bıra-

kıyor, yemekte aksi tavırlar takınarak onunla konuşmayı reddediyordum. Bu arada da genç kuaförün; ıslık çalarak merdivenleri çıkan bu pervasız âşığın gelip gidişlerini çaresiz gözlerle izliyordum.

Son ziyaretinden sonra her şeyi bitiren çöküş anı geldi. Akşam üstünü boş bir restoranda, sabırlı garsonların bakışları altında içerek geçirmiştim. Eve dönmek için taksiye bindiğimde birden sanki Serena ve kendimle ilgili bir vahiy indi. Birbirimizden uzaklaşmamızın tamamen kendi hatam olduğunu, genç adamla giriştiği masumane flörtü kıskanıp her şeyi saçmalayarak abartmış olduğumu anladım.

Bu kararla aylardır süren eziyetten kurtulmuş olarak kapının önünde parayı ödeyip taksiden indim, evin serin havasına daldım ve merdivenlere koştum. Biraz kafayı bulmuş, ama mutlu bir şekilde ona sarılıp her şeyi unutmaya hazır olarak oturma odasının ortasında sessizce oturan Serena'nın yanına gittim.

O anda, özenli makyajına ve gösterişli saç şekline rağmen elbisesinin omuzlarından sarktığını gördüm. Giysisinin sağ üstü tamamen açıktaydı ve birisi göğüsleriyle oynamış gibi sutyeni yana kaymıştı. Dudaklarında ise âdeta beni yetişkinlerin yaşamındaki gerçeklere boyun eğmeye çağıran bir tebessüm vardı.

Öfkeyle ona doğru yürüdüm ve suratına tokadı indirdim.

Bu saçma tepkiden ötürü şimdi ne kadar pişmanım. Aradan geçen iki yıl boyunca bu fevri tepkinin zararları üstüne düşünecek bol zamanım oldu. Serena ve ben hâlâ birlikte yaşıyoruz, fakat aramızdaki her şey bitti. Oturma odasındaki şöminenin yanındaki sandalyesinde oturuyor ve sadece arkadaşlarımı davet ettiğim zaman masada bize katılıyor. Ama ilişkimizin dış görünüşü, içinde hiçbir duygu barındırmayan kurumuş bir kabuktan başka bir şey değil.

İlk başlarda, yüzüne inen o darbeden sonra pek bir şey değişmemiş gibiydi. Üst kattaki odada, incinmiş elimle kalakaldığımı hatırlıyorum. Kendimi sakinleştirdim, parmaklarıma bulaşan pud-

raları temizledim ve hayatımı gözden geçirmeye karar verdim. O andan itibaren içmeyi bıraktım ve kendimi işime vererek her gün büroya gitmeye başladım.

Serena'ya gelince, o olayın, belirleyici bir dönüm noktası olduğu sonradan ortaya çıktı. Birkaç gün içinde parlaklığından bir şeyler kaybettiğini gördüm. Yüzü gerginleşmiş, burnu sarkmaya başlamıştı. Ağzının vurduğum köşesi kısa sürede buruştu ve müstehzi bir kıvrımla aşağı büküldü. Serena'yı tokatladıktan on dakika sonra kovduğum genç kuaförün yokluğunda Serena'nın çöküşü hızlanmış gibiydi. Genç adamın o kadar üstüne düştüğü özenli saç şekli kısa sürede bozuldu, darmadağınık saçları omuzlarına döküldü.

İkinci yılımızın sonunda Serena Cockayne en az on yaş ihtiyarladı. Kimi zaman, onu hâlâ o parlak kostümün içinde sandalyesinde iki büklüm oturur gördüğümde karmaşık bir intikam planının bir parçası olarak yaşça beni geçmek istediğini düşünüyorum. Endamı bozuldu ve yuvarlak omuzları yaşlı kadınların kamburlarına döndü. Anlamsız tebessümü ve darmadağın saçları ile çoğu zaman bana örgü ören evde kalmış orta yaşlı bir kızı hatırlatıyor. Elleri de sonunda birleşti, ürkek ve sinirli bir şekilde kavuştu.

Son zamanlarda çok daha sinir bozucu bir gelişme görülmeye başladı. İlk karşılaşmamızdan üç yıl sonra Serena tümüyle yeni bir bozulma sürecine girdi. Belki de sırtında çaprazlama uzanan o ameliyat izleriyle ilgili, bir iskelet bozukluğu sonucu Serena'nın duruşu iyice değişti. Eskiden hafifçe öne eğikti, ama üç gün önce sandalyesinde geriye yaslanmış olduğunu gördüm. Ahı gitmiş vahı kalmış bir ahir zaman güzeli gibi hor gören ve dengesiz bakışlarla dimdik oturuyor şimdi orada. Gözkapaklarından biri kısmen kapandı ve bu durum onun solgun yüzüne âdeta bir ceset görüntüsü veriyor. Ellerindeki aşınma da sürüyor. Kendi kendilerinin bir parodisini oluşturarak elleri kıvrılıp bükülmeye başladı ve sanırım bu, yakında iyice anlamsız bir jest halini alacak.

Hepsinin üstünde, beni en çok korkutan o tebessümü. Bunu görmek tüm hayatımı altüst etti, ama yine de gözlerimi ayıramıyorum. Suratı gerildikçe tebessümü daha da genişledi ve yayvanlaştı. Bu şekle gelmesi iki yıl sürmüş olsa da onu melun bir sırıtışa

ağzına inen o darbe çevirdi. Serena'nın tebessümünde bilgiç ve anlaşılmaz bir şeyler var. Şu anda çalışma odamdan baktığımda bu tebessüm kişiliğim hakkında her şeyi bilmekle kalmayıp henüz bilmediğim, ama kaçamayacağım bir hükmü de saklıyor sanki.

Tebessüm her gün yüzünde biraz daha tırmanıyor. İlerlemesi düzensiz. Beni sağır ve dilsiz kılan bir aşağılamayı açığa vuruyor. Burası soğuk. Serena'yı korumak için düşük ısı gerekli. Isıtma sistemini açsam Serena'dan birkaç gün içinde kurtulurdum belki, ama asla yapamam bunu. O sırıtışı beni durdurmaya yeterli. Üstelik, her şeyimle bağlıyım Serena'ya.

Neyse ki Serena artık benden daha çabuk yaşlanıyor. Paltom sırtımda, çaresiz bir şekilde oturuyor, tebessümünü seyrederek ölmesini ve beni serbest bırakmasını bekliyorum.

Motel mimarisi

Pangborn'un solaryumda birisinin saklandığından kuşkulanmaya başlaması ile genç tamirci kadının gelişi aynı zamana rastladı. Elinde metal çantasıyla tekerlekli sandalyesinin etrafında koşuşturup duran bu süslü üniformalı, ama can sıkıcı kızın varlığı onu o kadar rahatsız etmişti ki o sıralarda kaçak ziyaretçinin kimliğini açığa çıkarmak için hiçbir girişimde bulunmadı. Kadının küçümseyici tavırları, televizyon ekranlarını temizlerken durmadan ıslık çalışı ve Pangborn'a karşı artan ilgisi daha önce karşılaştığı hiçbir şeye benzemiyordu.

Solaryumdaki servis hizmetlerini yerine getirmek için şirket tarafından gönderilen üniformalı kadınların hepsinin ortak özelliği sessizlik ve çalışkanlıktı. Pangborn, solaryumda geçirdiği on iki

yılı düşündüğünde tek bir tanesinin bile yüzünü hatırlamıyordu. Bu kimliksizlik, genç kadınların hassas işlerini yürütmelerini kolaylaştırıyordu. Oysa bu yeni gelen daha bir saat geçmeden ana ekranın ayarını bozmayı ve meraklı bakışlarıyla Pangborn'un rahatını kaçırmayı başarmıştı. Pangborn'u böyle alttan alta ve huzursuz edici biçimde eleştirip durmasaydı kaçak ziyaretçiyi çok önceden açığa çıkarabilir ve daha sonra meydana gelecek tuhaf olayları engelleyebilirdi.

Solaryumun ortasındaki sandalyesinde oturmuş, tavandaki deliklerden akan ılık yapay ışıkta güneşleniyor ve ana ekranda *Sapık*'ın duş sahnesini seyrediyordu. Bu göz kamaştırıcı *tour de force** karşısında her zaman hayrete düşerdi. Aynı sahneyi yüzlerce kez seyretmiş, her kareyi dondurarak yakın çekimle incelemiş, olayın her anını ayrı ayrı kaydederek ana görüntünün etrafındaki bir düzine ekranda oynatmıştı. Duş kabininin geometrisi ile öldürülen kadının vücudunun anatomisi arasındaki olağandışı ilişki, Pangborn'un dünyasındaki her şeyin, kendi kas yapısı ile solaryumun yekpare cam ve krom evreni arasındaki gizli ilişkinin gerçek anlamını ortaya çıkaracak ipuçlarını barındırıyordu sanki. Pangborn en coşkulu anlarında, tekrar tekrar seyrettiği bu film klibinin bir yerinde zaman ve uzay içindeki varlığına ilişkin gizli formüllerin saklı olduğunu düşünürdü.

Bu sahnenin gizemli doruğuna -dörtgenlere ayrılmış döşemeye uzanmış aktrisin yüzüne- o kadar dalmıştı ki yakınından gelen belli belirsiz soluk alışları, bir insana ait o aşina kokuyu zorlukla fark edebildi.

Pangborn, arkasında birisini, muhtemelen solaryumun mutfak ve yakıt ihtiyaçlarını karşılayan adamı bulacağını düşünerek tekerlekli sandalyesini döndürdü. On iki yıl kendi başına yaşadıktan sonra algılarının tek bir sineğin bile varlığını fark edebilecek kadar keskinleştiğini biliyordu.

Televizyon ekranlarındaki filmi dondurarak sandalyesini çevir-

* Fr. Ustalık. (ç.n.)

di ve arkasına döndü. Oval oda boştu, kapısı açık banyo ve mutfak da.

Ama havada bir kımıltı olmuş, arkalarda bir yerde bir kalp atmış, bir çift ciğer solumuştu.

O sırada, girişte bir anahtar çevrildi, beceriksizce taşınan bir elektrik süpürgesi cam kapıya çarptı ve Vera Tilley ilk kez ortaya çıktı.

Pangborn, çıplak aktrisin elektronik imgesi ile kurduğu yakınlığa karşın on yılı aşkın bir süredir gerçek bir kadınla yüz yüze gelmemişti. Hâlâ kaçak ziyaretçiyi düşünerek, üniformalı kızın elektrik süpürgesini halının üzerine atıp alet çantasını yerleştirmesini izledi. En fazla yirmi yaşlarındaydı, dağınık sarı saçları kepinin altına itmiş, zaten geniş olan ağzına ve gözlerine aşırı bir makyaj yapmıştı. Yakasındaki kimlik kartında, şirket armasının altında Vera Tilley ismi ve sırıtarak kameraya bakan bir resmi vardı.

Şimdi de aynı kışkırtıcı tavırla Pangborn'a ve solaryuma bakıyordu.

"Hazır olunca başlayabilirsiniz" dedi Pangborn. "Şu anda meşgulüm."

"Görüyorum zaten." Kız ekranların karmaşasına, aktrisin, vücudunun büyütülmüş kısımlarının görüntüleri arasında elektronik bir sunak gibi yükselen ölü gözlerinin yakın çekimlerine baktı. Pangborn'un yastıklı sandalyesine göz attıktan sonra konuştu: "Orada rahat mı dersiniz? Onun için bir şey yapamaz mısınız?" Kirli tırnağıyla sandalyenin kolundaki kontrol panosuna fiske vurdu. "Dünyayı durdurmaya yetecek kadar düğmeniz var burada."

Pangborn ona aldırmadan sandalyesini çevirdi ve ekranların başına döndü. Sonraki bir saat boyunca duş sahnesinin çözümlemesini sürdürürken hâlâ kaçak ziyaretçiyi düşünüyordu. Şu anda solaryumda saklanan birisinin olmadığı belliydi, ama bu esrarengiz ziyaretçinin varlığı şu tuhaf genç kadınla bağlantılı olabilirdi. Neredeyse, kızın yeni bir tür kent teröristi olduğuna inanacaktı. Mutfakta dolandığını, donanımı gözden geçirip yiyecek dolaplarına erzakları yerleştirdiğini duyuyordu. Arada bir ıslığına müztehzi

bir ton karışıyordu.

Banyoyu temizledikten sonra döndü ve Pangborn'la ekranların arasında dikildi. Pangborn kendi kolonyasının kokusunu kızın bileklerinde duyabiliyordu.

"Yaşam destek sistemini kapatma zamanı" dedi hafif bir alayla. "Beş dakika kendi başınıza yaşayabilir misiniz?"

Pangborn sabırsızlıkla kızın televizyonları duvardan indirerek kontrollerini ayarlamasını izledi. Önünde halıya diz çökmüş bu genç kadının çalışmasını seyrederken garip bir biçimde zayıf hissediyordu kendini. Kızın soluk alışı, bacaklarının yuvarlak hatları, vücudunun yabancı canlılığı solaryum olmadan yaşayabilme arzusu uyandırıyordu onda. Son 15 yıldır kadınsız yaşamıştı ve karmaşık duyguları onu rahatsız ediyordu. Televizyon ekranlarının güvenli gerçekliklerini gündelik yaşamın bitmek bilmeyen tuhaf kurgularına tercih ederdi. Yine de Vera Tilley kafasını karıştırmıştı. Yeniden kaçak ziyaretçiyi düşündü.

"Haftaya görüşürüz" dedi iş çizelgesini imzalatırken. Çantasını toplarken aynı ilgiyle baktı ona. "Bu eski filmleri seyretmekten sıkılmıyor musunuz hiç? Arada bir dışarı çıkmalısınız. Eğer ihtiyacınız olursa kardeşimin bir taksisi var."

Pangborn gitmesini işaret etti, gözleri banyo döşemesinin ve aktrisin elmacık kemiklerinin garip hatlarının yakın çekimlerindeydi. Ama kapı açıldığında seslendi: "Bakar mısınız, bir şey soracaktım; geldiğinizde dışarıda bekleyen kimse var mıydı?"

"Olsa olsa görünmez adam." Pangborn'un umursamaz ses tonuna şaşırmış bir halde, sanki birden tornavidasını çıkarıp aşırı aktif görüntü denetimini bozacakmış gibi güçlü ellerinde tuttuğu çantayı tartarak konuştu: "Burada tek başınızasınız Bay Pangborn. Belki de bir hayalet gördünüz..."

Kız gittikten sonra Pangborn sandalyesine yaslandı ve öğleden sonraki televizyon programlarına göz attı. Kız yalapşap hareketleriyle ana ekranın ayarını bozmuş, parazit yaratmıştı. Yine de Pangborn bir defalığına bunu görmezden geldi. Sesi kapattı ve dü-

zinelerle programın sessiz akışını seyretti.

Bir kez daha, yakınlarda birinin hiç kuşkuya yer bırakmaksızın varlığını fark etti. Başka bir insanın belli belirsiz sesi, yabancı bir vücudun kımıltısı havada asılı kalmıştı. Solaryumda tuhaf, ama kötü olmayan bir koku vardı. Pangborn ekranların başından ayrıldı ve tekerlekli sandalyesini odanın içine sürerek mutfağı, girişi ve banyoyu araştırdı. Solaryumun boş olduğunu görebiliyordu, ama yine de birisinin onu izlediğinden emindi.

Bu kız, Vera Tilley, onu ummadığı ölçüde huzursuz etmişti. Tüm deneyimi, televizyon ekranlarının başında geçirdiği yıllar, gerçek bir kadınla kısa bir karşılaşma için bile olsun hazırlamamıştı onu. Bir zamanlar "gerçek" dünya denilen dışarıdaki sessiz sokaklar, yüzlerce benzer solaryumun özel âlemi, Pangborn'un özel dünyasına dolmaya çalışmamışlardı ve o da kendisini böyle bir şeye karşı savunma gereğini duymamıştı.

Dönüp kendine baktığında, kızın ziyareti süresince çıplak olduğunu fark etti. Solaryumun kesintisiz ışığında güneşlendiği için yıllardan beri don giymeyi bile bırakmıştı. Şirketin gönderdiği tamirci kadınlar o kadar uzak ve o kadar meçhuldüler ki onlar etrafta dolaşırken çıplaklığından utanmıyordu.

Oysa, Vera Tilley ilk kez kendini ayrımsamasına yol açmıştı. Kuşkusuz onu nasıl kışkırttığını fark etmişti. Pangborn, kızı düşünmemeye çalışarak sandalyesinin arkalığını kaldırdı ve dikkatini önündeki televizyon ekranları üzerinde yoğunlaştırdı. Bronzlaşmış vücudunu saran ılık ışıkta sakinleştikten sonra televizyon kanallarını kapattı ve *Sapık* çözümlemesine döndü. Döşemeye boylu boyunca uzanmış çıplak aktrisin geometrisi, olası en soyut müzik gibi sonsuz bir ilgi kaynağıydı ve birkaç dakika içinde Vera Tilley'i de esrarengiz ziyaretçiyi de unutup sandalyesine yaslandı.

Pangborn, solaryumda geçirdiği on iki yıl boyunca ışıklı odadan hiç çıkmamıştı ve son zamanlarda sandalyesinden dahi pek az kalkar olmuştu. Her gün banyoda ayakta durarak geçirmek zorunda kaldığı birkaç dakika boyunca kendini garip biçimde ağır ve hantal hissediyor, çalışmayan kaslardan kurulu şekilsiz bir yığın oluşturan vücudu, ince kemiklerinin etrafına beceriksiz bir heykeltıraş tarafından yerleştirilmişçesine kalakalıyordu. Sandalyesine

kurulduğunda, monitör kamerasından önündeki ekranlara görüntüsü yansıyan bu sağlam yapılı bronzlaşmış vücudun banyo aynasında karşısına çıkan işe yaramaz hantalla aynı kişi olduğuna inanası gelmiyordu. Pangborn elinden geldiğince sandalyesinden kalkmaz, mutfağa tekerlekli sandalye ile gider, yemeklerini oturduğu yerden hazırlar ve böylece bir anlamda solaryumun özel evreni içinde ikinci bir küçük dünya kurardı.

Uykuda ve uyanıkken neredeyse tüm yaşamını geçirdiği bu küresel oda fiziksel ve psikolojik her türlü ihtiyacını karşılayacak şekilde donanımlıydı. Oda, hem spor salonu hem yatak odası hem kütüphane hem de işyeriydi (Pangborn'un işi televizyon eleştirmenliğiydi, başka her işin makineler tarafından yapıldığı bir toplumda bakım teknisyenliği dışında yapılabilecek tek iş). Solaryumun arka duvarında, her gün yarım saat oturduğu yerden çalıştığı bir yığın jimnastik aleti asılıydı.

Banyoda da cinsellikle ilgili her türlü araç gerecin durduğu özel bir dolap vardı, fakat yıllardan beri onları kullanma fikri Pangborn'a itici gelmekteydi; rahatsız edici bir biçimde kendi vücudunun gerçekleri ile yüz yüze gelmeye zorluyorlardı onu. Herkesin günde hiç olmazsa bir saat televizyon ekranlarında izlemesi öğütlenen psikolojik korunma araçları - anne ve babasıyla karşılaşma ve görüşme simulasyonları, zekâ ve kişilik testleri ve başrolü oynayabileceği bir sürü psikolojik oyun ve minyatür tiyatro- ona aynı ölçüde ters geliyordu.

Pangborn kısa sürede bu oyunların sınırlı repertuarından sıkılmıştı. Düşlem ve imgelemin hayatındaki yeri çok küçüktü ve ancak mutlak gerçekçiliğin çerçevesi içinde kendini rahat hissediyordu. Solaryum, Pangborn'un aynı anda yıldız, senarist ve yönetmen olduğu ve televizyon kanallarındakilerden çok daha ilgi çekici sonsuz sayıda dizinin çekildiği tam donanımlı bir televizyon stüdyosuydu. Artık haber bültenleri onun vücudunun süreçlerini, geceleri atan nabzını, vücut ısısının yükseliş ve düşüşlerini anlatıyorlardı. Bu imgeler ve tanınmış filmlerden oluşan arşivinin belli başlı olayları arasında derin, ama gizemli bir bağlantı vardı sanki. Duş kabinindeki aktrisin garip geometrisi, solaryuma geldiğinden beri aradığı kendi özünün mutlak soyutlamasının, tümüyle kendi

bilincinin malzemesinden kurduğu dünyanın ipuçlarını barındırıyordu.

Ertesi gün boyunca Pangborn'un huzuru solaryuma girmiş olan kaçak ziyaretçinin varlığını gitgide belirgin bir şekilde hissetmesiyle bozuldu. İlk başta Vera Tilley'nin gelişinden kuşkulanmıştı. Genç kadının kullandığı keskin kokulu makyaj malzemeleri annesi ve kız kardeşi ve kısa ve zamansız evliliğine ilişkin bastırılmış bir anıyı canlandırmış olmalıydı. Fakat, bir kez daha sandalyesine yaslanıp banyo fayanslarına uzanmış aktrisin yüzünün büyütülmüş görüntülerini çözümlerken arkasında bir yerlerde davetsiz bir ziyaretçinin varlığını hissediyordu. Sesi kıstığı için, ara sıra bir soluklanma, hatta sanki bu gizemli ziyaretçinin, yaptığı gizli takibin verdiği yorgunlukla iç çektiğini duyabiliyordu. Arada bir, arkada metalik bir çıtırtı, bir kumaş kıvrımının esintisi kulağına geliyor ve başka bir vücudun belli belirsiz kokusunu hissediyordu.

Pangborn bir kez daha televizyon ekranlarını boşverip koridordaki erzak dolaplarından başlayarak sıkı bir aramaya girişti. Kaset kutularını, on yıldır giymediği elbiselerle dolu sandıkları ortaya çıkardı. Koridorda saklanacak bir yer olmadığından emin olduktan sonra sandalyesini banyoya ve mutfağa sürerek ilaç dolabını ve duşu, buzdolabı ve fırının arkasındaki dar boşluğu araştırdı. Bir an ziyaretçinin, temizlikçilerden birinin gelişi sırasında içeri dalmış küçük bir hayvan olabileceği geldi aklına. Ama ışık dolu sessizlikte kımıldamadan oturduğunda, bir insanın düzenli soluk alışını işitiyordu.

Vera Tilley'nin ikinci gelişinde Pangborn solaryumun kapısında bekliyordu. Dışarıda saklanan birisini, belki de kaçak ziyaretçinin bir yardakçısını yakalamayı ummuştu. Bunların televizyon seyirci anketlerini kaçırmak isteyen bir çetenin mensupları olmasından kuşkulanıyordu.

"Ayağıma basıyorsunuz Bay Pangborn! Ne oldu? Bugün gelmemi istemiyor musunuz?" Vera, kapıyı tekerlekli sandalyeye

doğru iterek Pangborn'u süzdü. "Tuhaf görünüyorsunuz."

Pangborn solaryumun ortasına yöneldi. Genç kadının makyajı daha az abartılı görünüyordu, sanki kendisini daha fazla açığa vurmaya niyetliymiş gibi. Birden çıplak olduğunu hatırladı, ürperdi.

"Dışarıda kimseyi gördünüz mü? Bir arabada bekleyen ya da kapıyı gözleyen?"

"Geçen hafta da sormuştunuz." Vera, Pangborn'un heyecanlı haline aldırmadan alet çantasını açtı ve elektrik süpürgesinin parçalarını birleştirmeye başladı. "Beklediğiniz biri mi var?"

"Hayır!" Düşüncesi bile Pangborn'u sinirlendirmişti. Bu genç kadının varlığı bile yoruyordu onu. Sandalyenin arkasından gelen solumayı hatırladı. Sakinleşmeye çalışarak kıza döndü: "Temizliği sonraya bırakıp havalandırmalara bir göz atın. Sanırım aletlerden biri garip bir ses çıkarıyor; belki de yandaki stüdyodandır."

Pangborn kızın havalandırma cihazlarını kontrol etmesini bekledi. Sonra tekerlekli sandalyesiyle onu solaryumda takip etti, banyoyu ve mutfağı temizlemesini izledi. Kızın bacakları arasından duş kabinine ve çöp boşaltma kapağına bakarak burada da kimsenin saklanmadığını gördü.

"Burada tek başınasınız Bay Pangborn. Sizden ve televizyon ekranlarından başka kimse yok." Vera çantasını toplarken ilgiyle bakıyordu ona. "Hiç hayvanat bahçesine gittiniz mi Bay Pangborn?"

"Nereye?.. Arada bir vahşi hayat belgesellerini izlediğim oluyor." Pangborn, sabırsızlıkla onun gitmesini beklerken işine dönebileceği için rahatlamıştı. Kızın tam bir netlikle ayarladığı bir düzine televizyon ekranını seyrederken kaçak ziyaretçi düşüncesinin bu genç kadının huzur bozucu varlığından kaynaklanan bir yanılsama olduğu kanısına varmıştı.

Oysa, kızın gidişinin üstünden birkaç dakika geçmeden Pangborn arkasında kaçak ziyaretçinin seslerini ve sanki artık varlığını Pangborn'dan gizlememeye karar vermiş gibi daha da şiddetlenen soluk alışını duymaya başlamıştı.

Pangborn kendini kontrol ederek işinin başına döndü. Cam kapaklardan bu gölgesiz dünyaya akan kesintisiz ışık, odaya âdeta bir denizaltı parıltısı veriyordu. Pangborn, yeniden seslendirilmiş filmlerden oluşan bir programı incelemekteydi; senaryo ve diyaloglarının asılları ile ilgisi kalmamış, klasik filmlerden uyarlama bir repertuar. Pangborn, yeniden seslendirilip denizaşırı memleketlerde gece kulübü işletmeciliğinin sorunları hakkında bir otelcilik idaresi dersine dönüştürülmüş olan *Casablanca*'nın yeni versiyonunu seyretmekteydi. Sıkıcı diyaloglara aldırmadan her zaman hayran olunacak yönetmenlik sanatının tadını çıkarmaya çalışıyordu ki ana ekranda meydana gelen bir renklendirme hatası, karakterlerin suratlarını yeşile çevirdi.

Pangborn, duvardaki ekranları kapatıp bakım şirketini aramak üzereyken belirgin bir soluma sesi duydu. Bu insan solumasının karakteristik iniş ve çıkışlarını dinlerken sandalyesinde donakaldı. Kaçak ziyaretçi, Pangborn'un onu dinlediğini fark etmiş gibi korkmuş bir adamın derin ve kesik soluklarıyla daha hızlı nefes almaya başladı.

Pangborn, banyoda ya da koridorda saklandığını tahmin ettiği kaçağa soğukkanlılıkla sırtını döndü. Adamın korkusunu işitmekle kalmıyor, evvelki hafta dikkatini çeken o belli belirsiz aşina kokuyu da alıyordu. Nedense adamın kendisine saldırmaya niyetli olmadığından ve solaryumdan bir an önce kaçmaya çalıştığından emindi. Belki de bu adam adaletsizlikten kaçan biri, yanlışlıkla hücreye tıkılmış bir akıl hastasıydı.

O akşamüstü, Pangborn geri kalan zamanını bozuk televizyon ekranlarını seyreder gibi yaparak sistematik bir plan kurmakla geçirdi. Öncelikle adamın kimliğini öğrenmeliydi. Solaryuma çevrili monitör kamerasını açtı ve banyo, mutfak ve koridoru tarayacak şekilde ayarladı.

Pangborn daha sonra bir dizi küçük tuzak hazırlamaya girişti. Banyodaki ilaç dolabının kilidini açık bırakıp antiseptik krem ve yara bantlarının yerlerini tespit etti. Akşam yemeğini özellikle erken yiyip küçük bir biftek ile bir kâse salataya dokunmadan bıraktı. Lavaboya kullanılmamış bir sabun kalıbı yerleştirdi ve banyo halısının üzerine talk pudrası döktü.

Gerekeni yaptığı inancıyla televizyon ekranlarının başına döndü ve geç saatlere kadar uyanık kalarak bir yandan arkalardan gelen belli belirsiz solumaya kulak verirken bir yandan da *Sapık*'ın cinayet sahnesinin bitmek bilmeyen çözümlemesini sürdürdü. Çok yakın çekimde büyütülmüş beyaz banyo fayansları ile aktrisin teni arasındaki derin ve sessiz bağlantı, kendi vücudunu koltuğun beyaz kumaşı ve yumuşak kromuyla birleştiren gizli formülleri içeriyordu.

Ertesi sabah uyandığındaysa bir kez daha kaçak ziyaretçinin soluk alışını duydu, artık bu esrarengiz ziyaretçi solaryumdaki gündelik yaşamının bir parçası haline gelmiş gibiydi. Tam da Pangborn'un umduğu gibi bütün tuzaklar başarılı olmuştu. Adam, lavabodaki yeni sabun kalıbıyla elini yıkamış, biftek ve salatadan bir parça yemiş, banyodaki talk pudrasının üzerinde garip bir ayak izi bırakmıştı.

Pangborn, solaryumda yalnız olmadığını gösteren bu maddi kanıtın verdiği huzursuzlukla ayak izini inceledi. Adamın ayağı kendisininkiyle neredeyse aynı büyüklükteydi, başparmağı kendisininki gibi fazla iri ve ileri çıkıktı. Bu benzerlik bir anda Pangborn'u rahatsız etti. Özdeşlik hissinin verdiği bir meydan okuma duygusuna kapılmıştı.

Kaçakla aralarındaki bu yakınlık, Pangborn'un adamın kendi kitaplığından bir kitap aldığını fark etmesiyle daha da arttı; dünya turizm kuruluşları tarafından lisan bilmemenin sakıncaları hakkında öğretici bir öyküye dönüştürülmüş olan *Üçüncü Adam*'ın orijinal diyaloglarının az bulunur bir kopyası. Pangborn adamın kimliği hakkında yeni bir ipucu bulabilmek umuduyla senaryonun sayfalarını karıştırdı. Kitabı dikkatle rafına yerleştirdi. Kaçağın karakteri hakkındaki bu ilk ipuçları -ortak edebi zevkleri, adamın ayağının şekli, soluk alış sesi ve vücut kokusu- onu hem şaşırtıyor hem de kışkırtıyordu.

Solaryumdaki kameranın kaydettiği filmi hızlı çekimle oynattığında orada burada kaçak ziyaretçinin görüntüleri gözüne ilişti; banyo kapısının arkasında bir an belirgin bir dirsek, ilaç dolabının karşısında bir omuz, koridorda arkadan görünen bir kafa. Pangborn büyütülmüş resimleri *Sapık*'ın karelerinin yanına yayarak pa-

ralel, ama çakışan iki geometri gibi seyretti.

Aralarındaki bu hiçbir zaman açığa vurulmayan medeni düello, sonraki günlerde de devam etti. Pangborn kimi zaman bir *ménage à deux** içinde gibi hissediyordu kendini. Her ikisi için de yemek pişirmeyi sürdürdü; neyse ki kaçak ziyaretçi Pangborn'un şarap zevkini paylaşıyor ve geceleri Pangborn'un konyağından küçük yudumlar almayı ihmal etmiyordu. Hepsinin üstünde entelektüel beğenileri de -sinemaya, soyut resme ve büyük yapıların mimarisine duydukları ilgi- çakışıyordu. Pangborn ikisinin solaryumu açıkça paylaştıklarını, dünyayı reddederek mutlak benliklerini, kendi özgül zaman ve uzaylarını keşfe çıktıklarını gözünün önüne getiriyordu.

Bu yüzden, kaçak ziyaretçinin kendisini öldürmeye çalıştığını fark ettiğinde Pangborn'un tepkileri daha da acı oldu.

Telefona uzanıp polisi arayamayacak kadar afallamış olan Pangborn, gözlerini uyku hapı şişesine dikmiş bakıyordu. Arkalarda bir yerde, kaçağın karşılık bekleyerek nefesini tutarmış gibi hafiflemiş olan soluk alışını duyuyordu.

Pangborn, on dakika önce sabah kahvesini içerken ağzına gelen acı tadı önemsememiş, yeni bir marka veya yeni çıkan koruyucu katkı maddesi olabileceğini düşünmüştü. Ama birkaç yudum aldıktan sonra öğürmeye başladı. Fincanı dikkatle lavaboya boşaltığında bir düzine kadar yarı yarıya erimiş plastik kapsül buldu.

İlaç dolabına koştuğunda uyku hapı şişesinin boşalmış olduğunu gördü. Solaryumdaki belli belirsiz solumaya kulak kabarttı. Bir ara, arkasını döndüğünde adam şişeyi kahvesine boşaltmış olmalıydı.

Kendini zorlayarak lavaboya kustu, ama bir saat sonra Vera geldiğinde hâlâ kendini toplayamamıştı.

"Yemeği fazla kaçırmış gibisiniz" dedi Vera neşeyle. Etrafa dağılmış kitaplara gözü takıldı. "Bakıyorum gene kitap okuyorsunuz."

* Fr. İki kişilik ev işi. (ç.n.)

"Bir arkadaşıma kitap ödünç vereceğim." Kız çantasıyla odada avare avare dolanırken Pangborn sandalyesini sürüyerek uzaklaştı. Sandalyesinin altında bir sebze bıçağını sımsıkı kavramıştı. Kızın gösterişli makyajına ve masum bakışlarına baktığında kaçak ziyaretçi ile işbirliği içinde olmasına pek ihtimal veremiyordu. Yine de adamın soluk alışını duyamamasına şaştı. Bir kez daha adamın çabukluğuna, monitördeki filmde birkaç parça görüntü dışında hiçbir iz bırakmadan solaryumun bir ucundan ötekine gidebilme yeteneğine hayranlık duydu. Adamın, saklanmak için güvenli bir yer, belki de Pangborn'un bilmediği bir servis kapağı bulduğunu düşünüyordu.

"Bay Pangborn! Uyanık mısınız?"

Pangborn son bir çabayla kendini topladı. Başını kaldırdığında Vera'nın önünde diz çökmüş olduğunu gördü. Kepini arkaya itmiş, Pangborn'un dizlerini sarsıyordu. Eli bıçağın sapına uzandı.

"Bay Pangborn, banyodaki o haplar... Ne işleri var orada?"

Pangborn belli belirsiz bir işaret yaptı. Bir silah bulmaktan başka bir şey düşünemediğinden kapsullerin kalıntılarını kaldırmayı unutmuştu.

"Şişeyi lavaboya düşürdüm, dikkat et de elini kesme."

"Bay Pangborn." Vera şaşkın bir halde kalktı ve kepini düzeltti. Televizyon ekranlarındaki *Sapık*'tan alınma büyütülmüş kareler ve solaryum kamerasının kaydettiği bulanık omuz ve dirsek parçalarına kınayarak baktı. "Bir yap-boza benziyor. Kim bu? Siz misiniz?"

"Başka biri. Ziyaretime gelen bir arkadaşım."

"Ben de öyle düşünmüştüm zaten, burası o kadar karışık ki. Hele mutfak... Hiç evlenmeyi düşünmediniz mi Bay Pangborn?"

Kızın bilerek şuh bir tavır takındığını fark ederek baktı ona, kendini tutmaya çalıştı. Bir kez daha tüyleri ürpermişti.

"Daha sık dışarı çıkmalısınız" dedi kız ilgiyle. "Arkadaşınıza gidin. Yarın da gelmemi ister misiniz? Yolumun üzeri. Havalandırmaların da ayarlanması gerekiyor zaten."

Pangborn mutfak ve banyodan gözünü ayırmadan kıza arkasını döndü. Oysa Vera çıkmadan önce duraklayarak kalışını uzatmak için bir bahane aradı. Pangborn, bu sevimli kuş beyinlinin kaçakla

işbirliği yapmadığından emindi, ama cinayet girişimi bir yana adamın varlığından bile söz etse paniğe kapılıp yeni bir saldırıyı kışkırtabilirdi.

Heyecanını kontrol ederek kızın gitmesini bekledi Ancak duyduğu rahatsızlığı unutması için ikinci kez canına kastedilmesi gerekti.

Pangborn, ilk cinayet girişiminde olduğu gibi seçilen yöntemin hem sinsi hem de beceriksizce olduğunu fark etti. Belki hâlâ uyku haplarının etkisiyle yarı uykulu olduğundan belki de sırf gözüpekliğinden paniğe kapılmadı, bütün hissettiği kaçağı kendi oyununda yenmek arzusuydu. Aralarında süregiden karmaşık düellonun parça parça akışı, ekranlarda birbiri ardına yansıyan dev yakın çekimlerde görünüyordu; kameranın birkaç feet ötesindeki kendi kuşkulu elleri, kaçağın mutfak kapısının karşısında beliriveren omzu, hatta ilaç dolabının aynasında yansıyan bir kulak parçası. Pangborn sandalyesinde oturmuş bu görsel yap-bozun bölümlerini *Sapık*'ın duş sahnesi ile karşılaştırırken er veya geç kaçağın tam bir resmini elde edeceğini biliyordu.

Bu arada, adamın varlığı daha da belirgin olmuştu. Vücut kokusu solaryumu dolduruyor, banyo havlularında lekeler bırakıyordu. Rahatlıkla buzdolabındaki yemeklerden atıştırıyor, yerlere salata parçaları saçıyordu. Pangborn, uyku haplarının etkisini yok etmek için çabalayarak biteviye takibini sürdürdü. Kaçağı alt etmeye o kadar kararlıydı ki banyodaki su tankının klorakla doldurulmuş olduğundan kesinlikle emindi. Biraz sonra, mutfakta maden suyuyla yüzünü yıkarken yeni bir üçkâğıdını kutlayan kaçağın kendinden hoşnut solumasını duyuyordu.

O gece, televiyon ekranlarının başında kendinden geçtiğinde yabancının sıcak soluğunu yüzünde hissederek uyandı. Heyecanla etrafa bakındığında, sebze bıçağının halının üzerine fırlatıldığını ve sağ dizinde hafif bir yara olduğunu gördü.

Solaryumu ilk kez bakımsız bir psikiyatri kliniği gibi dezenfektan, dışkı ve fiziksel gerginlik karışımı nahoş bir koku kaplamıştı.

Pangborn, ekranlara arkasını dönüp sandalyesinin yanındaki halıya kustu. Sebze bıçağını kavrayarak koridora yöneldi. Ön kapıyı açtı, soğuk gece havasının solaryuma dolmasını bekledi. Kapıyı aralık bırakarak sandalyesini ekranların yanındaki telefona doğru sürdü.

Kopuk kordonu elinde tutarken kapının yavaşça kapandığını duydu. Demek kaçak gitmeye karar vermiş, Pangborn'un dış dünya ile temas kuramayacak durumda olmasına karşın düellodan çekilmişti.

Pangborn, yaz-bozu asla tamamlayamayacağından ötürü üzüntü duyarak ekranlara baktı. Tuhaf koku hâlâ havada asılıydı ve Pangborn komşulardan birinin telefonunu kullanmak için dışarı çıkmadan önce bir duş yapmaya karar verdi.

Ama banyoya girdiğinde duş perdesindeki kan lekeleri gözüne çarptı. Perdeyi çektiğinde, fayansla kaplı döşemeye uzanmış genç tamirci kadının vücudunu ve binlerce yakın çekimde incelemiş olduğu o aşina duruşu tanıdı.

Vera'nın gözlerindeki, üstleneceği rolü gayet iyi bilen sakin ifadenin verdiği şaşkınlıkla sandalyesini solaryuma doğru çevirdi. Kızın yaralarını bacağındaki sancıda duyarak ve bir kez daha o derin solumayı çevresinde hissederek bıçağı sımsıkı kavradı.

Şu anda, bu son evrede her şey yakın çekimdeydi. Kızın duruşunu portatif kamera ile kaydettikten sonra -bu film olayı soruşturacak polis için önemli bir delil olacaktı- ekranların karşısına geçti. Kendisi ile kaçak arasındaki son karşılaşmanın gerçekleşmek üzere olduğundan emindi. Bıçağı elinde tutarak saldırının gelmesini bekledi. Solaryumdaki sesler yükselmiş gibiydi, kaçağın soluyan ciğerlerini duyabiliyor, yerden akıp sandalyesinin kollarına dek gelen korkulu nabız atışlarını hissediyordu.

Pangborn, gözlerini ekrana dikmiş, monitör kamerası kendine çevrili adamın gelmesini bekliyordu. Kendi vücudunun, banyo dö-

şemesi üzerindeki aktrisin ve Vera'nın perdelere dolanmış yerde uzanan bedeninin devasa yakın çekimlerini seyretti. Kontrolleri ayarlayıp bu ten ve fayans alanlarını daha da büyütürken öfkeden öte kaçağın ölümü için neredeyse cinsel arzu duyduğunu fark etti, yıllar önce bu televizyon ekranlarını seyretmeye başladığından beri duyduğu ilk erotik dürtüydü bu. Adamın vücut kokusu, nabzının atışı ve sıcak soluğu bir orgazm doruğuna ulaşır gibiydi. Birkaç dakika içinde gerçekleşecek olan çarpışmaları bir birleşme eylemi olacak, nihayet ihtiyaç duyduğu anahtarı elde edecekti.

Pangborn beyazlaşan ekranları, parçalanmış bir gökyüzüne dönüşen boş derinin isimsiz düzlemlerini seyrederken bıçağı kavradı. Bunlar görüntülerin arasında bir yerde hâlâ bir insan biçiminin unsurları, Pangborn'un nihayet yabancının yüz hatlarını görebileceği bir metin ve çizgi karışımının kalıntısı gibi duruyordu.

Gözleri ekranlara dikili, bu takıntılı imgelerle kaçağı büyülediğinden emin, adamın ona dokunmasını bekledi. Artık ona karşı düşmanlık hissetmiyor ve solaryumda geçirdiği bunca yıldan sonra kendi kendine bile yabancı olacak kadar dış gerçeklikten koptuğunu biliyordu. Onu iğrendiren kokular ve sesler kendi vücudundan geliyordu. Baştan beri solaryumdaki yabancı kendisiydi. Mutlak huzuru ararken son bir engelle karşılaşmıştı; işine karışıp duran kendi bilinci. Bundan kurtulduğunda sonsuz yakın çekimin evrenine ebediyen karışacaktı. Genç kadın için üzülüyordu, ama onu kendi kendinden iğrenmeye ilk kışkırtan yine o kadın olmuştu.

Artık ekranın beyaz göğü ile bütünleşmeye, kendi kendisinden, rahatını kaçıran zihninden ve vücudundan sonsuza dek kurtulacağı ölümü bulmaya istekli olarak bıçağı mutlu yüreğine doğru kaldırdı.

Yoğun bakım birimi

Birkaç dakika içinde yeni saldırı başlayacak. Şu anda, ilk kez ailemin tüm fertleri çevremdeyken bu eşsiz olayın eksiksiz olarak kaydedilmesi en uygun iş gibi görünüyor. Ağzım kanla dolu, zorlukla soluk alarak burada uzanmış, ellerimin en ufak bir titreyişi bile altı feet ötemdeki kameranın dikkatli gözlerinde yansırken seçtiğim konunun birçok kişiye garip geleceğini düşünüyorum. Bu film, her anlamda muhteşem bir aile filmi olacak; bütün umudum bunu seyredenlerin karıma, oğluma ve kızıma karşı beslediğim ve onların da kendilerine has bir şekilde bana karşı besledikleri büyük sevgi hakkında bir fikir edinmeleri.

Patlamanın üzerinden yarım saat geçti, bir zamanlar zarif bir oturma odası olan bu yerde her şey sakin. Başımın üzerinde, tava-

na, kimsenin erişemeyeceği emin bir yere asılı kameraya bakarak divanın yanında yere uzanmış yatıyorum. Yalnızca karımın belli belirsiz soluk alışı ve halının kenarında yatan oğlumun düzensiz hareketleri ile bozulan bu sinir bozucu sessizliğin ortasında, yıllardır o kadar severek bir araya getirdiğim her şeyin yok edilmiş olduğunu görebiliyorum. Sévres porselenlerimin parçaları şöminenin kenarında duruyor, Hokusai süslemelerim delik deşik olmuş. Yine de tüm bu hasara karşın bunun, özel bir türden de olsa, bir aile meclisi manzarası olduğu anlaşılıyor.

Oğlum David annesinin ayakları dibinde, çenesi yırtık İran halısının üzerinde, sürünmeye çalışıyor, ağır hareketleri geride bir dizi kirli el izi bırakmış. Arada bir başını kaldırmasından hâlâ sağ olduğunu anlıyorum. Aramızdaki mesafeyi ve bana ulaşmasının ne kadar zaman alacağını hesaplamaya çalışarak beni izliyor. Kız kardeşi Karen, elini uzatsa erişebileceği bir yerde, divanla şöminenin arasına düşmüş olan avizenin yanında yatıyor, ama ona aldırmıyor. Korkuyor olmama rağmen, annesini bırakıp bana ulaşmak için bu zorlu yolculuğa girişmiş olmasından gurur duyuyorum. Hâreketsiz bekleyip,kalan son gücünü ve zamanını da harcamasa daha iyi olur, ama yedi yaşındaki bedenin bir araya getirebileceği bütün güçle çabalıyor.

Karşımdaki koltukta oturan karım Margaret, bir an beni uyarmak için elini kaldırmaya yelteniyor, ama eli kana bulanmış Şam ipeğinden koltuk örtüsünün üstüne devriliyor. Patlamış dudaklarının şekilsizleştirdiği hafif gülümsemesi bu filmin seyircilerine ironik, hatta tehdit edici bile gelebilir; bense olağanüstü güzelliğinden etkilenmiş bir halde, hayranlıkla onu izliyorum. Bir daha koltuğundan kalkamayacağı için kendimi rahat hissederek onu izlerken on yıl önceki ilk karşılaşmamızı, o zaman da şimdiki gibi televizyon kamerasının sevecen bakışlarından kaçamayan o anı düşünüyorum.

Karım ve çocuklarımla yüz yüze gelme fikri, yasak değilse bile olağandışı olan bu düşünce ilk olarak üç ay kadar önce, ailece

oturduğumuz büyük kahvaltılardan biri sırasında aklıma geldi. Evliliğimizin ilk günlerinden beri pazar sabahlarının ayrı bir neşesi olmuştur. Yatakta kahvaltı etmek, günün olaylarından veya hafta içinde olup bitenlerden konuşmak gibi zevklerimiz vardı. Özel kanalımızı açıp Margaret'le evlilik yatağımızın derin huzurunu kutlayarak sevişirdik. Sonra da çocukları çağırır, odalarında oynamalarını seyrederdik, bazen de parka veya sirke gideceğimizi müjdeleyerek sevindirirdik onları.

Elbette bütün bunlar, aile yaşantımız gibi televizyon sayesinde mümkün oluyordu. O sıralarda hiçbirimiz gerçekten yüz yüze gelebileceğimizi düşünmemiştik. Bir başka insanla yüz yüze gelmek ağza alınmaz bir terbiyesizlikti (özellikle de o sıralar anlayamadığım nedenlerden ötürü, kendi ailesinden biriyle; çok eskilerden kalma bir ensest tabu sisteminin bir parçası olmalı). Benim yetişmem, eğitimim ve tıp mesleğine girişim, Margaret'le flörtümüz ve mutlu evliliğimiz hep televizyon ekranının cömert dörtgeni içinde gerçekleşti. Margaret'in hamile kalması da tabii sperm nakliyle oldu. Bütün çocuklar gibi David ve Karen'in anneleriyle tek temasları, kısa bir rahim içi hayatın ötesine geçmedi.

Bunun her açıdan insana kazandırdığı zengin deneyimleri belirtmek bile gereksiz. Çocukluğum bir hastane kreşinde geçti, bu sayede fiziksel olarak yakın bir aile hayatının tüm psikolojik tehlikelerinden uzak kaldım (paylaşılan ortamdaki sağlık koşullarının yol açacağı estetik ve diğer bozukluklardan da tabii). Ama yalıtılmış olmak bir yana, bilakis her an dostlarla birlikteydim. Televizyonda asla yalnız değildim. Anaokulundayken rahat evlerinde beni seyredip ekranım aracılığıyla bana dünyanın kapılarını açan video oyunları, çizgi filmler, doğal yaşam belgeselleri ve aile dizileri anne ve babamla mutlu saatler geçirirdim.

Beş yıllık tıp eğitimim boyunca hiçbir hastayla yüz yüze gelmem gerekmedi. Anatomi ve fizyoloji alanındaki yeteneklerimi bilgisayar terminalinin ekranında kazandım. Gelişmiş teşhis ve cerrahi teknikleri, organik hastalıklarla doğrudan teması gereksiz kılıyordu. Kızılötesi ve röntgen ışınlı tarayıcılarla teçhiz edilmiş kameralar, bilgisayarlı tanı aygıtları çıplak insan gözünden çok daha fazlasını görebiliyordu.

Kimbilir, belki de bu karmaşık klavye ve benzetişim tekniklerini kullanmada becerikliydim -parmak ucu hassasiyeti, klasik cerrahi yeteneklerinin modern karşılığıydı- her neyse otuzuma geldiğimde parlak bir kariyer elde etmiştim. Muayenehaneme gelme zorunluluğundan kurtulmuş olan hastalarımın televizyon ekranımın numarasını çevirmeleri yeterliydi. Arayanlar arasında seçme yapmak da -menopoz geçiren bir ev kadınını uygun şekilde ekrandan silip bu arada sinirli hastaları ayrı ayrı sıralamayı da unutmadan dizanterili bir çocuğa geçiş yapmayı becerebilmek, özel yetenekler gerektiriyordu, özellikle hastalar da bu yeteneklere sahipse. Daha nevrotik hastalarsa bunları kat kat aşıp deneysel sinemanın en berbat aşırılıklarının da ötesine giden birbirinden kopuk geçişler, saldırgan zumlar ve ekran karartma teknikleriyle sunuyorlardı kendilerini.

Margaret ile ilk karşılaşmamız yoğun bir muayene gününde beni aramasıyla oldu. Her sabah ilk işim, hâlâ nostaljiyle "bekleme odası" denilen ve o günkü hastaların kısa profil filmlerinden oluşan programı gözden geçirerek randevusu olmayan hastaları ertesi güne ertelemek olurdu. Ama, önce bu genç kadının yaşı -yirmilerinin sonunda gösteriyordu- sonra da göze çarpan solukluğu beni çok etkiledi. Kısa kesilmiş sarı saçlarının çevrelediği neredeyse külrengi bir yüzü, solgun gözleri ve ince bir ağzı vardı. Benim ve öteki insanların aksine kameralar için makyaj yapmamış olduğunu fark ettim. Açık ten renginin ve genç olmayan görüntüsünün nedeni buydu; makyaj sayesinde insan hangi yaşta olursa olsun, televizyonda 22'den fazla göstermez, kronolojinin acımasız ayrımları hoş bir şekilde silinir.

On yıl sonra böylesine yıkıcı sonuçlar doğuran, Margaret'le yüz yüze gelme düşüncesinin ilk tohumlarını bu makyajsızlık atmış olmalı. Alışılmışın dışındaki görünümünden etkilenip diğer hastaları bir kenara bırakarak onunla görüşmeye başladım. Masajcı olarak çalıştığını söyledi ve nazik bir tanışmadan sonra konuya girdi. Birkaç aydır sol göğsünde beliren küçük bir urun kanser belirtisi olmasından korkuyordu.

Yatıştırıcı bir yanıt verdikten sonra onu muayene edeceğimi söyledim. Derhal, hiç uyarmadan öne eğildi, gömleğinin düğmele-

rini açıp göğsünü ortaya çıkardı.

Şaşkına dönmüş, televizyon ekranını dolduran hemen hemen yetmiş santimetre çapındaki bu devasa organa bakıyordum. Toplumsal ilişkiler gibi doktor-hasta ilişkileri de Viktoryen denebilecek görsel ahlak kurallarına tabiydi. Hiçbir doktor hastasını soyunuk olarak görmemişti ve bazı mahrem yerlerdeki rahatsızlıklar slayt diyagramlar yardımıyla hastanın kendisi tarafından belirlenirdi. Evli çiftler arasında bile vücut kısımlarının teşhirine pek az rastlanıyordu, cinsel organlar ise sisli filtrelerin ardında örtülü kalır veya çizimlerle üstü kapalı belirtilirdi. Elbette gizli bir pornografik kanal vardı ve her iki cinsten de fahişeler yayınlarını sürdürüp duruyorlardı, ama bunların en pahalıları bile hiçbir zaman canlı yayın değil, kendilerini boşalma anında gösteren önceden kaydedilmiş film parçalarıydı.

Bu hayran olunacak gelenekler kişisel bağlılığın tüm tehlikelerini bertaraf ediyor, bu özgürleştirici ilgisizlik cinselliğin olanaklarını sonuna kadar keşfetmek isteyenlere fırsat tanıyarak tam anlamıyla suçluluk duygusundan arınmış bir cinsel sapkınlığın hatta psikopatolojinin yaşanabileceği günlerin yolunu açıyordu.

Tavizsiz geometrisi olan bu göğsü incelerken bu tuhaf egzantrik genç kadınla ilgilenmek için en iyi yöntemin gelenekten asla sapmamak olduğuna karar verdim. Kızılötesi tanı, kanser olduğundan kuşkulanılan urun zararsız bir kistten başka bir şey olmadığını belirleyince, gömleğinin düğmelerini ilikleyip bana döndü:

"Şimdi rahatladım. Eğer masaja gerek duyarsanız beni arayın, olur mu doktor. Size borcumu ödemek isterim."

Ondan ne kadar etkilenmiş olsam da bu olağandışı konsültasyon bittiğinde ben de tüm kredilerimi tüketmek üzereydim ki samimi önerisi bir anda imdadıma yetişti. Onu yeniden görmek arzusuyla ertesi hafta için bir buluşma ayarladım.

Farkında olmaksızın bu alışılmadık genç kadınla flörte başlamıştım bile. Buluşma akşamı bir tür acemi fahişe olmasından biraz şüphelenmiştim. Oysa, titizlikli giyinmiş halde saunamdaki rekreasyon yatağına uzanıp Margaret'in talimatlarına göre vücudumu hareket ettirirken şehvet duygusundan en ufak bir iz bile yoktu. Sonraki akşamlarda da birlikte sürdürdüğümüz egzersizler

sırasında çoğu evli çiftten daha sık olarak bedenlerimizi birbirimize açmış olmamıza karşın bir kez olsun cinsel uyanış belirtisi sezmedim. Margaret, anladığım kadarıyla ne kendinin ne de diğer insanlarda uyandırabileceği kışkırtıcı duyguların bilincinde olan az sayıda rahat insandan biriydi.

Flörtümüz daha ciddi bir aşamaya girdi. Birlikte çıkmaya başladık -yani televizyonda aynı filmleri paylaşıyor, aynı tiyatrolara ve konserlere gidiyor, restoranlarda hazırlanmış aynı yemekleri seyrediyorduk; tabii ki evlerimizin konforunu asla terk etmeden. O sıralar Margaret'in nerede yaşadığına, benden beş mil mi yoksa beş yüz mil mi uzakta oturduğuna dair en ufak bir fikrim yoktu. Sonra da önceleri biraz utanarak birbirimize çocukluk ve okul günlerimize ve en sevdiğimiz tatil beldelerine ait eski çekimlerimizi vermeye başladık.

Altı ay sonra stüdyo kiliselerin en seçkininde muhteşem bir törenle evlendik. Dev bir yayın ağıyla iki yüzden fazla davetlinin katıldığı töreni, ekran bölme tekniğindeki ustalığıyla ün kazanmış bir rahip yönetti. Margaret ile benim daha önceden oturma odalarımızda çekilmiş filmlerimiz katedralin dekoruna yansıtılıyor ve ikimiz geniş bir podyumda birlikte yürürken gösteriliyorduk.

Balayımızda Venedik'e gittik. Büyük bir mutlulukla St. Mark Alanı'ndaki kalabalıkların panoramik görüntülerini paylaştık ve Akademi Müzesi'ndeki Tintoretto'ları seyrettik. Gerdek gecemiz yönetmenlik sanatının bir zaferiydi. Kendi yataklarımızda yatarken (bu arada Margaret'in, otuz mil güneyimdeki gökdelenlerle dolu büyük bir sitede oturduğunu öğrenmiştim) bir biri ardına atak zumlarla Margaret'i baştan çıkardım, o da çekingen silinmeler ve kararmalarla süregiden hoş bir kışkırtıcılıkla karşılık verdi. Soyunup vücutlarımızı birbirimize açtığımızda ekran son gizli yakın çekime geçti...

Hep uyumlu bir çift olduk, bütün ilgi konularımızı paylaşıyor, ekran başında, tanıdığımız tüm çiftlerden daha çok zaman geçiriyorduk. Bir süre sonra, sperm nakliyle Karen doğdu, kısa süre

sonra ikinci yaş gününde de özel kreşinde David katıldı ona.

Aile saadeti içinde yedi yıl daha geçti. Bu dönemde ben de -temel birim, yoğun bakım birimi olarak adlandırdığım- aile hayatına ilişkin yepyeni görüşler ortaya atarak çok tanınmış bir çocuk doktoru oldum. Aile fertlerinin evlerine daha fazla kamera yerleştirilmesini bıkmadan savundum ve ailelerin birlikte banyo yapmalarını, yatak odalarında hiç çekinmeden çıplak dolaşmalarını ve hatta babaların da (fazla yakın çekimle olmasa bile) çocuklarının doğumuna katılmalarını önererek ateşli tartışmalara yol açtım.

Hayatımızı böylesine çarpıcı biçimde değiştirecek bu olağanüstü fikir, ailece hep birlikte yaptığımız zevkli bir kahvaltı sırasında aklıma geldi. Margaret'in ekrandaki görüntüsüne bakıyor, artık onun da herkes gibi kullanmaya başladığı, yıllar geçtikçe kalınlaşan ve daha özenle hazırlanan ve de onu her geçen gün daha genç kılan kozmetik maskenin güzelliğini düşünüyordum. Kendimizi birbirimize sunuşumuzdaki zarafet dolu üslubun tadını çıkarıyordum; neyse ki Bergman'ın samimiliğinden, Fellini ve Hitchcock'un yetkin üslupçuluğundan René Clair ve Max Ophuls'un klasik dinginliğine ve akılcılığına geçmiştik artık. Çocuklarımız ise hâlâ portatif kameralara âşık, büyümemiş birer Godard gibiydiler.

Margaret'in kendini bana ilk sergilediği dolambaçsız yöntemi hatırlayınca, benim gerçekte tüm kariyerimi borçlu olduğum ondaki bu açıklığın mantıksal uzantısının yüz yüze gelmemiz olacağını anladım. Bütün hayatım boyunca başka bir insanı, dokunmak bir yana bir kere olsun görmemiştim bile. Başlangıç için kendi karım ve çocuklarımdan daha uygun kim olabilirdi?

Sırf denemek için önerimi Margaret'e açtım ve kabul edince de çok sevindim.

"Ne kadar tuhaf, ama harika bir fikir! Niye daha önce kimse düşünmedi bunu acaba?"

O anda, başka bir insanla karşılaşmayı yasaklayan ilkel kurala boş verilmesi gerektiğine karar verdik.

Maalesef, o zaman anlayamadığım nedenlerden ötürü ilk buluşmamız başarılı olmadı. Çocukların kafasını karıştırmamak için ilk buluşmayı, sırf kendimizle sınırlı tutmuştuk. Margaret'in yolculuğu için hazırlıklar yaptığımız ilk günleri hatırlıyorum; insanlar televizyon sinyallerinin hızı haricinde nadiren yolculuk ettiklerinden zor bir işti bu.

Gelişine bir saat kala evimi dış dünyaya kapatan karmaşık güvenlik önlemlerini, elektronik alarm sinyallerini, çelik parmaklıkları ve gazla korumalı kapıyı devreden çıkardım.

Nihayet zil çaldı. Giriş koridorunun ucundaki iç kepenklerin yanında durup ön kapının manyetik sürgülerini açtım. Birkaç saniye sonra dar omuzlu, ufak tefek bir kadın içeri girdi. Aramızdaki uzaklık yedi metreden fazla olmasına rağmen onu rahatlıkla görebiliyordum, ama bu kadının on yıldır evli olduğum karım olduğunu anlamakta zorlandım.

İkimizde de makyaj yoktu. Kozmetik maskesi olmayınca Margaret'in yüzü solgun ve sağlıksız görünüyordu, beyaz ellerinin hareketleri sinirli ve huzursuzdu. İlerlemiş yaşı, ama daha da çok ufak tefekliği beni şaşkına çevirdi. Yıllardır Margaret'i evimdeki televizyon ekranlarından heybetli bir yakın çekim olarak görmüştüm. Uzak çekimlerde bile, koridorun ucunda dikilen bu kamburu çıkmış, ufak tefek kadından daha yapılı duruyordu genellikle. Dümdüz göğüsleri ve dar kalçalarının beni heyecanlandırmış olduğuna inanmak güçtü.

Birbirimizden utanarak hiç konuşmadan koridorun iki ucunda durduk. Benim görünüşümün de Margaret'i aynı ölçüde şaşırttığını ifadesinden anladım. Üstelik gözlerinde merakla soran bir bakış, bir düşmanlık belirtisi vardı.

Düşünmeden elimi kepengin sapma uzattım. Margaret, onu sonsuza kadar koridora kapatmamdan korkarak geriye çekildi. Konuşmama fırsat kalmadan döndü ve kaçtı.

O gittikten sonra ön kapıdaki kilitleri dikkatle kontrol ettim. Girişte hafif, ama pek hoş olmayan bir koku kalmıştı.

Bu ilk vakitsiz buluşmadan sonra Margaret'le evlilik hayatımızın mutlu huzuruna döndük. Onu yeniden ekranda görünce o kadar rahatlamıştım ki buluşmamızın gerçek olduğuna bile inanasım gelmiyordu. Ne o ne de ben bu fiyaskodan ve kısa karşılaşmamızın doğurduğu sevimsiz duygulardan söz açmadık bile.

Sonraki birkaç gün boyunca bu deneyimi düşündüm durdum. Buluşmamız bizi bir araya getirmek yerine ayırmıştı. Hakiki yakınlığın televizyon yakınlığı; zum merceklerinin, gırtlak mikrofonunun, yakın çekimin yakınlığı olduğunu biliyordum artık. Televizyon ekranında ne vücut kokularıyla düzensiz soluk alışlar vardı ne göz bebeği küçülmeleri ile tikler ne duygu ve üstünlüklerin karşılıklı şiddetlenmesi ne de kuşku ve güvensizlik. İlgi ve bağlılık mesafe gerektiriyordu. Zarafetle aşka dönüşebilen gerçek yakınlığı insan ancak belli bir uzaklıkta bulabiliyordu.

Yine de ikinci bir buluşma ayarlamadan duramadık. Bunu neden yaptığımızı hâlâ anlamış değilim, ama bizi en çok korkuttuğunu düşündüğüm merak ve güvensizlik güdülerimizin tahrikiyle kalkıştık sanırım bu işe. Margaret'le oturup sakin sakin her şeyi konuştuğumuzda onun da bana karşı, benim ona duyduğum aynı tiksintiyi, aynı anlaşılmaz düşmanlığı duyduğunu öğrendim.

Bir dahaki buluşmamıza çocukları da getirmeyi ve hepimiz davranışlarımızı olabildiğince ekrandaki modele uydurmaya çalışarak makyaj yapmayı kararlaştırdık. Üç ay sonra da Margaret, ben, David ve Karen; yani yoğun bakım birimi, ilk olarak benim oturma odamda bir araya geldik.

Karen kıpırdanmaya başladı. Kırık lambanın ayakları boyunca yuvarlanmış, kan lekeli halının karşısından yüzünü bana çevirmiş, önümde soyunduğu zamanki gibi çıplak. Muhtemelen babasının zihninde gömülü bir ensest fantezisini açığa çıkarmak için girişilen bu kışkırtıcı eylem bizleri oturma odamda kan içinde ve

bitkin bırakan şiddet patlamasını başlattı. Vücudundaki yaralar, küçük göğüslerinin şeklini bozan çiziklerle Manet'nin, belki de psikotik bir müşterinin ziyaretinden birkaç saat sonra yapılmış, *Olympia*'sını hatırlatıyor bana.

Margaret de kızını seyrediyor. Hem sahip çıkan hem de tehdit edici bir bakışla Karen'i gözleyerek oturuyor. Hayalarıma savurduğu hafif bir tekme dışında benimle ilgilenmedi. Nedense, bu iki kadın baş hedef olarak birbirlerini seçtiler. David'in tüm düşmanlığını bana yöneltmesi gibi. Onu ilk tokatladığımda elinde makas olacağını ummamıştım. Aramızda yalnızca bir-iki metre var, son saldırısını başlatmaya hazırlanıyor. Nedense onun için o kadar dikkatle hazırladığım oyuncak ayılar özellikle sinirini bozdu ve bu hayvanların koparılmış parçaları evin her yerine dağılmış, yatıyor.

Neyse biraz daha rahat soluk alabiliyorum şimdi. Tavandaki kamerayı ve savaş arkadaşlarımı görebilmek için başımı çeviriyorum. Birlikte grotesk bir manzara sergiliyoruz. Hep birlikte uygulamaya karar verdiğimiz televizyon makyajları, tuhaf birer Halloween maskesine dönüştü.

Ne olursa olsun, nihayet birlikteyiz ve onlara duyduğum bağlılık bu tip küçük karşılıklı uyum sorunlarını önemsiz kılıyor. Daha ilk geldikleri anda, oğlumun başındaki çizik ve karımın kanayan kulakları ölümcül potansiyeli olan bir kargaşanın belirtilerini sergiliyordu. Bir deneme süresi olacağını biliyordum. Ama hiç olmazsa bir başlangıç yaparak kendi çapımızda yeni bir tür aile hayatının olanaklarını kuruyoruz.

Herkes daha güçlü soluk alıyor ve saldırının bir dakika içinde yeniden başlayacağı belli. Oğlumun elindeki kanlı makası görebiliyor ve bana sapladığı anda duyduğum acıyı hatırlıyorum. Suratını tekmelemeye hazırlanarak divana yaslandım. Karımla kızım arasındaki son karşılaşmadan sağ çıkabilenin hesabını görebilecek güçteyim herhalde. Öfke gırtlağımdaki kanı yoğunlaştırıyor, onlara şefkatle gülümserken duyduğum sınırsız sevginin farkındaydım.

Ballard, yaşayan bilim-kurgu yazarları arasında kurduğu "alternatif hayaller" ile çok farklı bir yerde duruyor. Popüler bilim-kurgunun sıradanlığına, bilim ve teknoloji hayranlığına karşı çıkıyor. "Dış uzaylara ve geleceğe yolculuk" temalarını işlemektense "asıl yabancı gezegen dünyamızdır" diyerek "iç uzaylardaki yolculukları" anlatmayı yeğliyor. Çağımızda "kitle iletişimi, imajlar, reklamlar ve reklamcılığın bir dalı olan politika gibi sayısız 'kurgu'lar arasında yaşadığımızı" söylüyor; ve kitaplarında bu 'kurgu'lardaki sahteliği yakalamak için "geleceğin bugünü anlamakta geçmişten daha etkili bir araç olduğunu" gösteriyor. *Yakın Geleceğin Mitosları* adlı öykü kitabında ise, gelecekte, ozon tabakasının delinmesinin yol açtığı hastalıklardan, hep özlenen bir düş olan "hayatın tatile dönüşmesi"nin bir "zorunluluk" olması halinden, ensestin Sindrella çeşitlemesinden, 2000'li yılların "huzur harekâtı"ndan, polaroid ve vibratör burçlarından, *Casablanca*'nın gece kulübü işletmeciliği dersine dönüştürülmesinden ve birbirini görmeden, dokunmadan televizyon aracılığı ile sevişen evli çiftlerden söz ediyor.

"Olağanüstü bir yaratıcılığa sahip olan Ballard, tıpkı Calvino gibi, modern yaşamın boş, ıssız mekânlarını görünmez kentler ve hayalgücünün sihirli dünyasıyla doldurmak konusunda tam bir usta."
New York Times

"Karabasan gibi... öylesine vahşi bir hayal gücü içeriyor ki buna hemen Swiftvari bir yapıt yakıştırmasını kullanmak yanlış olmaz... güçlü ve etkileyici bir kitap."
The Guardian

AYRINTI • BİLİM - KURGU
Ö Y K Ü L E R
ISBN 975-539-043-X